

Llei 2/2023, del 16 de març

Pressupostos de la Generalitat de Catalunya

2023

**Informe de
perspectiva de gènere**

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Hisenda**

SUMARI

1. Introducció	3
2. Marc normatiu i programàtic	11
3. Realitat.....	17
3.1. Població	21
3.2. Mercat de treball	26
3.3. Corresponsabilitat i conciliació.....	34
3.4. Condicions de vida: ingressos i pobresa.....	42
3.5. Educació i formació.....	55
3.6. Salut.....	63
3.7. Coneixement i tecnologia.....	72
3.9. Presa de decisions i representació	81
4. Anàlisi del personal en retrospectiva	86
4.1. Sostre de vidre i reduccions de jornada.....	89
4.2. Bretxa salarial anual i presència de dones entre el personal.....	92
5. Anàlisi dels programes.....	103
5.1. Funcionament de les institucions i Administració i general	112
5.2. Serveis públics generals	145
5.3. Protecció i promoció social	174
5.4. Producció de béns públics de caràcter social	211
5.5. Producció de béns públics de caràcter econòmic.....	262
5.6. Foment i regulació de sectors productius	325
5.7. Suport financer als ens locals	359
5.8. Fons de contingència.....	363
5.9. Deute públic.....	365
6. Conclusions	368
Bibliografia.....	374
ANNEX 1: METODOLOGIA PER VALORAR L'IMPACTE DE GÈNERE DELS PROGRAMES PRESSUPOSTARIS	376

1. INTRODUCCIÓ

1. Introducció

En aquesta XIV legislatura les polítiques d'igualtat s'han situat al centre de l'acció política per tal de contribuir a eradicar desigualtats, discriminacions i violències i construir un país més just, més pròsper, més feminista, més verd i més lliure. Tanmateix, a la societat actual encara persisteixen nombroses manifestacions de discriminació, directa i indirecta. Per raó de gènere es poden esmentar: les violències masclistes, l'escassa representació de dones en llocs de responsabilitat política, social, cultural i econòmica, o una encara limitada organització dels treballs, els temps i cures.

Per assolir la transformació feminista del país, el Govern vol posar al dia totes les eines que té al seu abast per promoure un canvi cultural feminista, per donar forma a un país on totes les persones hi puguin viure sense límits ni discriminacions, sense por ni violència, amb igualtat de deures i de drets. Entre les eines disponibles es troba l'informe d'impacte de gènere del pressupost, una eina estratègica i transversal imprescindible per assolir la igualtat de gènere.

La transversalitat de gènere, tal com defineix el Consell d'Europa l'any 1999, és una aplicació de la gestió transversal de gènere ¹(gender mainstreaming) aplicable també en els processos pressupostaris. Posteriorment, el Parlament Europeu va aprovar l'any 2002, la Resolució del Parlament Europeu sobre el gender budgeting (integració de la perspectiva de gènere al pressupost) per una elaboració de pressupostos públics amb una perspectiva de gènere (2002/2198(INI)).

En aquesta resolució, s'insta als Estats membres a supervisar i analitzar les repercussions en les dones i els homes de les polítiques de reforma en els sectors macroeconòmic i econòmic, així com l'aplicació d'estratègies, mecanismes i mesures de caràcter correctiu destinats a abordar els desequilibris de gènere. El Parlament subratlla el fet que, en definir i aplicar les polítiques pressupostàries, les autoritats públiques adoptin decisions polítiques específiques que influeixin en la societat i en l'economia, i considera que els pressupostos públics no són simples eines financeres i econòmiques, sinó el marc bàsic en el qual es configura el model de desenvolupament socioeconòmic, s'estableixen criteris de redistribució de la renda i es dóna prioritat als objectius polítics.

¹ "La transversalitat de gènere és l'organització (o re-organització), la millora, el desenvolupament i l'avaluació dels processos polítics, de manera que s'incorpori una perspectiva d'igualtat de gènere, en totes les polítiques, en tots els nivells i en totes les etapes, pels actors normalment involucrats en l'adopció de mesures polítiques". Grup d'especialistes en mainstreaming del Consell d'Europa 1999: 26 – Verloo-

La pressupostació amb perspectiva de gènere suposa doncs un element clau. L'anàlisi de l'impacte de gènere del pressupost té com a objectiu exposar els recursos destinats i les oportunitats que es presenten per a les dones i els homes i veure si aquests recursos i oportunitats són o no equitatives. Inclou tots els esforços realitzats per avaluar com els pressupostos reconeixen i responen a les relacions de gènere i a les necessitats diferenciades dels diversos grups poblacionals i, per tant, pot utilitzar-se per avaluar la prioritat donada a la igualtat de gènere en la distribució de les despeses. Per tant, no consisteix només en disposar d'un pressupost diferenciat i específic per polítiques de dones, sinó en incorporar la perspectiva de gènere en l'anàlisi de totes les dimensions i tots els nivells del procés pressupostari i, per tant, comporta aplicar la transversalitat de gènere en el tot procés d'elaboració i seguiment dels pressupostos. Una manera de treballar que permet una presa de decisions informada respecte a la necessitat de reestructuració tant dels ingressos com de la despesa i de l'assignació de recursos i que esdevé palanca de canvi per assolir un canvi institucional sistèmic en favor de la igualtat de gènere.

Hi ha diversitat de metodologies per implementar un pressupost amb perspectiva de gènere, però totes comparteixen alguns elements com, per exemple la integració de la perspectiva de gènere al llarg del cicle pressupostari, l'articulació del pressupost amb els objectius d'igualtat de gènere definits en els instruments polítics i operatius (plans i programes), la participació i la transparència en el procés pressupostari, o el seguiment i posterior avaluació de l'execució pressupostària des d'aquesta perspectiva.

La pressupostació amb perspectiva de gènere comporta avantatges com, per exemple, una major eficiència de l'ús dels recursos públics, al permetre optimitzar l'assignació dels recursos econòmics i financers per desenvolupar polítiques públiques que atenguin les necessitats diferenciades de dones i homes, així com d'altres col·lectius i, per tant, és una manera més eficient i eficaç de gestionar els recursos econòmics. També comporta millores de transparència en l'ús dels recursos públics, així com en la planificació de les polítiques públiques

Per assolir l'èxit de la pressupostació amb perspectiva de gènere, s'ha de partir d'un bon lideratge i voluntat política i s'ha de tenir claredat en els rols i les responsabilitats. També és essencial comptar amb eines per a la implementació efectiva del pressupost. En primer lloc, és necessària una avaluació ex-ante que no caigui en el requeriment burocràtic, en segon lloc, cal incorporar la perspectiva de gènere en l'assignació de recursos del pressupost i en tercer lloc s'ha de realitzar una avaluació ex-post que informi de les decisions i de l'impacte de gènere que han tingut. Per fer-ho, hem de disposar d'un entorn habilitant que ens permeti entre d'altres, poder realitzar una bona recopilació de dades desagregades, la capacitació i

formació del personal, monitoratge de les institucions de control, en aquest cas el Parlament de Catalunya, i retre comptes amb els stakeholders i la ciutadania, entre d'altres.

Atès que els pressupostos són un reflex de les prioritats polítiques de les administracions públiques, valorar l'impacte de gènere de les polítiques de despesa ajuda a identificar factors que fan que les desigualtats de gènere siguin persistents i permet adequar la despesa a les necessitats específiques de dones i homes amb la finalitat d'avançar en l'eradicació d'aquestes desigualtats. Ser conscients que els pressupostos no són neutres en els seus efectes i que poden generar biaixos de gènere és el primer pas per iniciar un procés de disseny d'estratègies que integrin transversalment la perspectiva de gènere contribuint així a una distribució més equitativa, transparent i eficient dels recursos.

Amb el present informe, la Generalitat de Catalunya es suma a altres administracions que ja apliquen la perspectiva de gènere en els pressupostos. D'acord amb l'últim informe de la OECD, publicat el 2019 el nombre de països que han introduït **la perspectiva de gènere en els pressupostos** va augmentar de 12 en 2016 a 17 en 2018 (Alemanya, Àustria, Bèlgica, el Canadà, Corea, Espanya, Finlàndia, Irlanda, Islàndia, Israel, Itàlia, el Japó, Mèxic, Noruega, Portugal, Suècia i Xile).

A Catalunya, el pressupost de l'any 2020 va prendre el compromís de desenvolupar una proposta metodològica que facilités la incorporació de l'impacte de gènere als pressupostos. Aquell any es va incloure per primera vegada, un apartat dedicat a incorporar la perspectiva de gènere en els pressupostos de la Generalitat dins de la memòria explicativa. En aquest apartat es calculava la bretxa salarial dels col·lectius inclosos dins del Pla d'Igualtat i es vinculaven per primer cop, les actuacions del Pla Estratègic de Polítiques d'Igualtat de Gènere de la Generalitat de Catalunya (PEPIG) amb els programes pressupostaris. D'aquesta manera es mostraven quins programes pressupostaris contribuïen als eixos del PEPIG i als objectius estratègics.

Amb els pressupostos de 2022 es va fer un pas endavant per avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere en els pressupostos de la Generalitat. Es va presentar per primera vegada l'informe de perspectiva de gènere que permet mostrar els avenços en la transversalització del gènere en els pressupostos i les polítiques públiques i recull de forma quantificada les actuacions específiques per promoure la igualtat efectiva entre homes i dones del PEPIG dotades en pressupost.

L'any 2021, l'actual govern de la Generalitat de Catalunya, posa al centre la transformació feminista i enforteix el treball de transversalitat de gènere gràcies a la creació d'una estructura específica, la Conselleria d'Igualtat i Feminismes, que té l'encàrrec d'impulsar el treball

interdepartamental, generant eines operatives per fer efectiva la transversalitat de gènere i acompanyant a tots els departaments per garantir aquesta incorporació de la perspectiva de gènere i interseccional en totes les seves iniciatives.

En aquest marc, durant l'exercici 2022 el Departament d'Economia i Hisenda revisa i consensua la metodologia per valorar l'impacte de gènere dels programes pressupostaris, mitjançant un grup de treball integrat pel Departament d'Igualtat i Feminismes, el Departaments de Drets Socials, el Departament d'Educació i el Departament d'Interior amb la col·laboració i assessorament d'una consultora en transversalitat de gènere amb dilatada experiència i, posteriorment, s'organitza una sessió en què es presenta i consensua la metodologia resultant amb tots els departaments implicats en el procés pressupostari.

Aquesta metodologia ha d'esdevenir un instrument per al Departament d'Igualtat i Feminismes i la resta de departaments de la Generalitat, per tal de passar d'una anàlisi amb lògica sectorial de polítiques d'igualtat efectiva de dones i homes a una anàlisi transversal que permeti obtenir informació aterrada a la despesa destinada a fer efectiva la transformació feminista del país i permeti un procés d'avaluació i millora constant. Aquesta metodologia s'ha plantejat en dues fases de desplegament per tal de consolidar el desplegament dels canvis que exigeix en la pràctica de gestió pública departamental amb la màxima qualitat, eficiència i sostenibilitat; incorporant millores significatives en una primera fase l'any 2023 i l'obtenció d'una transversalització complerta en la anàlisi dels pressupostos en el proper exercici 2024.

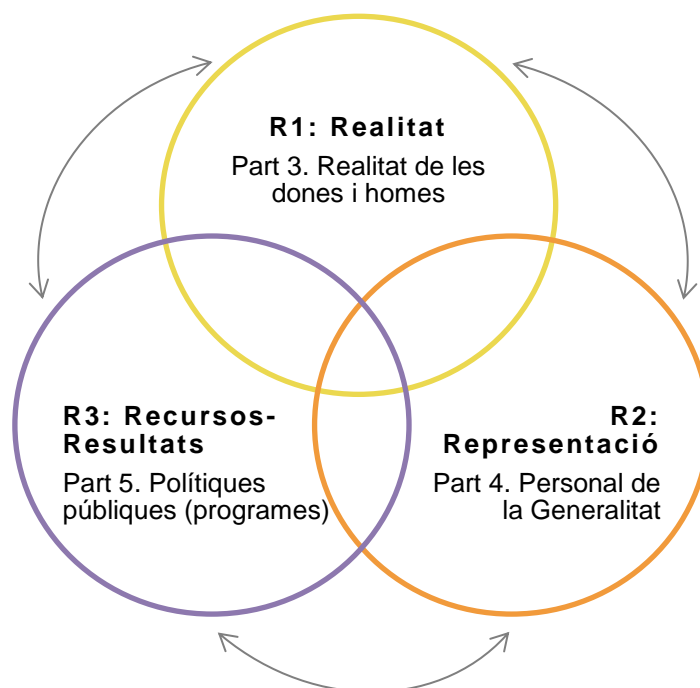
El present informe de perspectiva de gènere ja presenta un seguit de millores rellevants respecte l'anterior que suposen un pas més en la incorporació de la perspectiva de gènere. En primer lloc, s'ha compartit el procés d'elaboració del document amb el Departament d'Igualtat i Feminismes, l'Institut Català de les Dones i l'Observatori de la Igualtat de Gènere fet que ha permès una millora en la qualitat i anàlisi de la informació, principalment dels apartats 2 Marc Normatiu i programàtic, 3 Realitat de l'informe i 5 Anàlisi dels programes.

En segon lloc, pel que fa a l'apartat 4 d'Anàlisi del personal en retrospectiva, s'ha ampliat l'anàlisi de la bretxa salarial de la Generalitat incorporant la informació del col·lectiu docent, amb un pes rellevant en el conjunt del personal de l'administració. Aquest canvi ens permet aproximar-nos a una imatge més fidel de la bretxa salarial de la Generalitat, si bé, l'anàlisi comparatiu amb els resultats dels pressupostos 2022 no resulta homogeni.

En tercer lloc, en l'apartat 5 Anàlisi dels programes, es presenten per primera vegada els resultats de l'impacte pressupostari de les polítiques i programes de la Generalitat de Catalunya, fruit de l'aplicació per part dels departaments de la Metodologia sobre la perspectiva de gènere dels programes pressupostaris. També s'inclouen les actuacions

planificades en polítiques d'igualtat de gènere en els pressupostos, si bé, a diferència dels darrers dos exercicis no s'han pogut vincular al PEPIG, ja que el període de vigència del pla finalitzava l'exercici 2022 i actualment està en procés de revisió. Finalment, s'inclouen els indicadors de gènere i indicadors desagregats per sexe del programa pressupostari.

L'estructura de l'informe d'impacte de gènere del pressupost, està basada en el mètode 3R, que va ser desenvolupat en el projecte suec JämKom sobre municipis i igualtat de gènere, liderat per Gertrud Åström. Les tres Rs fan referència a la Realitat, Representació i Recursos, tot i que sovint s'enllaça els Recursos amb els Resultats (Recursos-Resultats). El mètode 3R és una eina que facilita l'anàlisi amb perspectiva de gènere de les polítiques públiques i en aquest informe s'aplica aquest mètode al pressupost de la Generalitat de Catalunya. D'aquesta manera, els apartats de l'informe fan referència a cada una de les tres R.

El tercer apartat, correspon a la R1: Realitat dels homes i les dones a Catalunya, on es fa un recull dels principals indicadors d'igualtat de gènere. En aquest apartat, s'utilitzen dades estadístiques oficials, desagregades per gènere, obtingudes de l'Idescat, l'Institut Nacional d'Estadística, dels diferents Departaments de la Generalitat i d'altres institucions públiques.

El quart apartat correspon a la R2: Representació, on s'analitza la situació de desigualtat pel que fa al personal de l'administració de la Generalitat, es mostra la presència de dones en els càrrecs directius i les reduccions de jornada. També s'analitza el percentatge de dones del personal segons el col·lectiu professional, la vinculació i la categoria, així com la bretxa salarial dels diferents col·lectius de la Generalitat.

El cinquè apartat fa referència als R3: Recursos-Resultats, on s'inclou la quantificació de les actuacions per la igualtat de gènere i es quantifica la dotació pressupostària prevista. També s'exposa l'impacte de gènere dels programes, on s'explica com amb els recursos assignats al programa es preveu contribuir a la reducció de les desigualtats entre homes i dones.

A continuació s'exposa en els següents apartats, el marc normatiu i programàtic i es finalitza amb les conseqüents conclusions i recomanacions.

2. MARC NORMATIU I PROGRAMÀTIC

2. Marc normatiu i programàtic

La transversalització de gènere va ser assumida explícitament per la Plataforma d'Acció, aprovada per la Quarta Conferència Mundial sobre la Dona que tenir lloc a Beijing l'any 1995, on es va convidar els governs i la resta d'agents a integrar la perspectiva de gènere a totes les polítiques i els programes per analitzar-ne les conseqüències per a les dones i els homes, respectivament, abans de prendre decisions. Posteriorment, el febrer de 1996, la Comissió Europea va aprovar una comunicació sobre la transversalització com a primer pas cap a la realització del compromís de la Unió Europea d'integrar la perspectiva de gènere en el conjunt de les polítiques comunitàries.

En l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes estableix a l'article 3, com principi primer, la transversalitat de la perspectiva de gènere i de les polítiques d'igualtat de gènere, per la qual els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva de les dones en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes, reconeixent el valor que aporten dones i homes i aplicant de manera positiva els canvis necessaris per a millorar la societat i respondre a les realitats, les oportunitats, les necessitats i les expectatives dels dos sexes.

A l'article 17, sobre les Lleis de pressupostos, de la Llei 17/2015 prèviament esmentada, estableix en el punt 1 que els departaments de la Generalitat, els organismes autònoms, les societats i els organismes públics vinculats o que en depenen han d'incorporar en les memòries dels programes pressupostaris que s'integren en els pressupostos de la Generalitat les actuacions i els indicadors associats per a adequar la despesa a les necessitats específiques de dones i homes amb la finalitat d'avançar en l'eradicació de les desigualtats. En aquest sentit, han de fer visible l'impacte diferenciat dels pressupostos sobre els homes i les dones, i integrar els objectius propis de la perspectiva de gènere en els objectius dels pressupostos orientats a resultats. I, en el punt 2, estableix que l'Administració de la Generalitat, per a vetllar per la incorporació de l'impacte de gènere en les memòries dels programes pressupostaris que s'integren en els pressupostos de la Generalitat, ha d'impulsar la realització d'auditories de gènere sobre el compliment dels objectius incorporats en les memòries en els departaments, els organismes i les entitats del sector públic que en depenen a la fi de cada exercici pressupostari.

La Generalitat de Catalunya elabora des de l'any 2006 un pressupost orientat a resultat, on per cada programa pressupostari s'identifica a més dels recursos pressupostari i les dotacions de personal que s'hi destinen, el diagnòstic de la situació, la missió, els objectius estratègics i operatius i els indicadors que han de permetre valorar l'assoliment de les resultats. Tal com

estableix la Llei 17/2015, les memòries de programa han d'incorporar la perspectiva de gènere i tenen un apartat específic on els centres gestors valoren la perspectiva de gènere. Aquesta informació és objecte de valoració en l'informe anual de la transversalitat de la perspectiva de gènere a la l'Administració de la Generalitat de Catalunya elaborat per l'Institut Català de les Dones. A través d'aquest informe, es valoren els programes pressupostaris informats amb impacte de gènere i es realitzen recomanacions i observacions. També, s'identifiquen els projectes específics i les aportacions pressupostàries de gènere. A partir de l'any 2022, és obligatori emplenar aquest apartat de la memòria i es publicarà a l'informe de gènere.

A més a més, aquesta Llei estableix l'obligatorietat de garantir la integració efectiva de la transversalitat en la perspectiva de gènere en totes les estadístiques públiques produïdes a Catalunya. És a conseqüència de l'impacte d'aquestes normatives que en l'actualitat es poden construir indicadors de gènere per poder avaluar l'impacte de les polítiques públiques desenvolupades pel Govern per assolir la igualtat afectiva.

Amb posterioritat, l'any 2020 s'aproven un conjunt de normatives que fan referència a la transversalitat de gènere, com ara la Llei 17/2020 que modifica l'article 7 de la Llei 5/2008, que resta redactat de la manera següent: "La transversalitat de les mesures, de manera que cada poder públic implicat ha de definir accions específiques i coordinades, des del seu àmbit d'intervenció, d'acord amb models d'intervenció globals, en el marc dels programes quadriennals d'intervenció integral contra la violència masclista a Catalunya".

Pel que fa a l'estadística oficial, la Llei 5/2016, del 23 de desembre, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020 i de modificació de la Llei 23/1998, d'estadística de Catalunya, estableix que la informació que s'incorpori a les estadístiques amb vista al desplegament, l'elaboració i la difusió de les estadístiques d'interès de la Generalitat ha d'incloure sistemàticament les variables de sexe i edat, d'acord amb el que estableix la normativa vigent. A Catalunya ja en la Llei 8/2001, de 14 de juny, del Pla Estadístic de Catalunya 2001-2004, s'instava que les estadístiques es desglossessin per gènere.

Per altra banda la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, contempla a l'article 30, sobre estadístiques i estudis, que la perspectiva de gènere i les dades segregades per sexe i edat, i també, si s'escau, per tipologia de discapacitat, orientació sexual, origen i creences religioses, entre altres transversalitats.

A més, el Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, que en el seu article 31 sobre el procediment d'elaboració del pressupost de la Generalitat, estableix cal adjuntar al projecte de llei de pressupostos, entre altre documentació, "un informe sobre la perspectiva de gènere".

El pressupost de l'any 2020, incloïa per primera vegada els recursos del Pacte d'Estat contra la violència de gènere, que integra entre d'altres, la II Estratègia nacional per a l'eradicació de la violència sobre la dona 2018-2022, així com el Pla nacional de sensibilització i prevenció de la violència de gènere per a la seva implementació i desenvolupament de 2018 a 2022. El 22 de juliol de 2022 durant la celebració de la Conferència Sectorial d'Igualtat s'acorda prorrogar i millorar el finançament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere i establir un marc de cooperació entre l'Administració General de l'Estat i les Comunitats Autònomes a través d'un pla conjunt de vigència inicial de 5 anys, prorrogable automàticament per períodes equivalents. Entre el 2020 i el 2022, la Generalitat de Catalunya ha estat beneficiària de 38,8 milions d'euros i es preveu que pel 2023 se'n rebin 12,9 milions d'euros. La incorporació d'aquests recursos en el pressupost inicial, també és una mesura per facilitar la gestió i que els departaments i entitats puguin gestionar-los sense necessitat d'esperar l'ingrés per part de l'Administració general de l'Estat que acostuma a produir-se a finals de l'exercici.

L'any 2022, l'Ordre ECO/135/2022, de 8 de juny, per la qual es dicten les normes per elaborar els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2023 incorpora a l'article 4.4 sobre la documentació annexa i especifica l'obligatorietat d'elaborar un informe de perspectiva gènere que inclou entre d'altres, una descripció de l'estat de la situació de la igualtat de gènere a Catalunya i a la Generalitat, la vinculació dels programes pressupostaris amb les actuacions adreçades a garantir la igualtat de gènere així com una classificació dels programes d'acord amb una metodologia que identifica el potencial transformador i el grau d'incorporació de la perspectiva de gènere. Amb aquest objectiu s'indica que la Direcció General de Pressupostos requerirà informació addicional a través de la Fitxa 11 "Actuacions per la igualtat de gènere" que serà validada pel Departament d'Igualtat i Feminismes.

3. REALITAT

3. Realitat

La presència dels indicadors de gènere és un requeriment fonamental per poder incorporar la perspectiva de gènere en les diferents fases de les polítiques públiques; des de la programació, el disseny i la implementació, fins al seguiment i l'avaluació, amb la finalitat de promoure la igualtat de gènere.

El tercer capítol de l'Informe de perspectiva de gènere del Pressupost presenta els indicadors més rellevants per a diferents àmbits socioeconòmics, així com un anàlisi i diagnòstic de les desigualtats presents a la societat catalana. Ja que els pressupostos de la Generalitat de Catalunya es formulen dins del marc dels ODS i el Pilar Europeu de Drets socials, aquest apartat posa èmfasi en les diferències que hi ha entre dones i homes en l'assoliment dels ODS i en els indicadors relacionats amb el mencionat Pilar Europeu. En el cas dels primers, es mostra l'evolució dels indicadors rellevants durant els últims deu anys o els anys disponibles. Al final del capítol es relacionen els indicadors de realitat amb les polítiques de despesa de la Generalitat que puguin tenir influència en l'àmbit de l'indicador.

Quan possible i rellevant, també s'ha calculat la "bretxa" per a cada indicador, definida com la diferència entre els valors dels homes i de les dones, i per tant prenent valor positiu quan la variable mostra una millor situació dels primers, i negatiu quan les dones es troben en una millor situació. Per exemple, en el cas d'una taxa d'atur major de les dones que dels homes la bretxa és positiva, mentre que la bretxa es considerarà negativa en casos com la menor taxa d'abandonament escolar de les dones que dels homes, ja que la situació de les dones és més favorable.

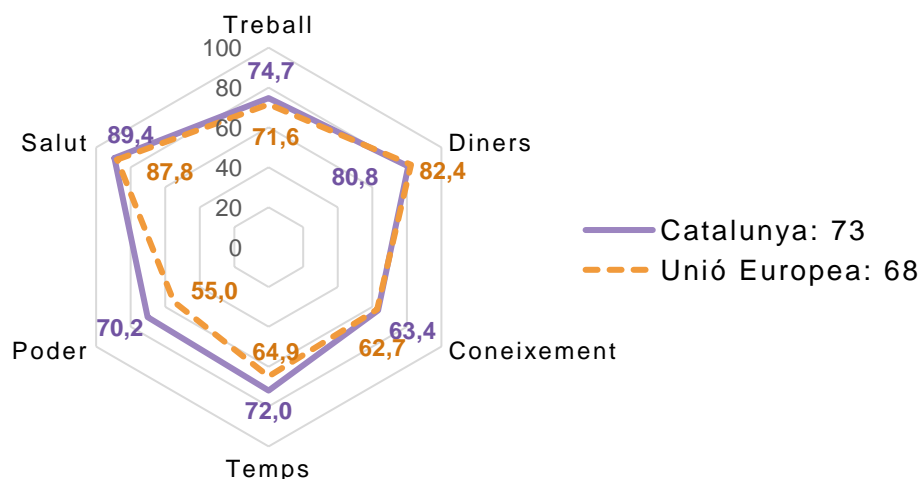
Els indicadors seleccionats s'agrupen en 9 àmbits: població, mercat de treball, corresponsabilitat i conciliació, condicions de vida: ingressos i pobresa, educació i formació, salut, coneixement i tecnologia, violència i delicte, i poder i representació. Aquestes àrees temàtiques es basen en els principals àmbits inclosos en l'índex d'igualtat de gènere desenvolupat per l'Institut Europeu per a la Igualtat de Gènere (EIGE). L'Índex d'igualtat de gènere (GEI, per les seves sigles en anglès) ajuda a controlar el progrés de la igualtat de gènere a tota la Unió Europea al llarg del temps. Posa l'accent en les bretxes de gènere i els nivells d'èxit en sis àrees bàsiques: treball, diners, coneixement, temps, poder i salut. Des del 2019, inclou la possibilitat d'analitzar altres eixos de desigualtat com la discapacitat, l'edat, el nivell d'estudis, el país de naixement i el tipus de família. (EIGE, 2021.)

Aquest índex és un indicador compost que reflecteix la realitat d'una societat en aspectes relacionats amb el benestar i el desenvolupament de les persones i mesura la distància a la que es troba per assolir la plena igualtat entre dones i homes. L'Idescat i l'Observatori de la

Igualtat de Gènere (OIG), adscrit a Institut Català de les Dones (ICD), elaboren aquest índex per a Catalunya, d'acord amb la metodologia establerta per l'EIGE. Els resultats de l'índex d'igualtat de gènere i dels seus components prenen valors entre d'1 a 100, on 1 significa desigualtat total i 100, igualtat total.^{2 3} L'índex engloba 31 indicadors en 6 dimensions i 14 subdimensions.

Gràfic 3.0.1.

Índex d'igualtat de gènere. Any 2019.

Font Catalunya: Idescat i ICD. Font UE: EIGE.

L'any 2019, últim any de referència disponible, Catalunya obté una puntuació global de 73 punts (sobre 100), per sobre de la mitjana europea que és de 68. En totes les dimensions individuals, excepte "diners", Catalunya exhibeix resultats superiors a la mitjana de la Unió Europea, destacant especialment en l'àmbit de salut amb una puntuació de 89,4 i gairebé assolint els 100 en el subdomini "accés" amb una puntuació de (98,4%). D'altra banda, els àmbits que presenten més oportunitats de millora són els de coneixement (63,4%) i poder (70,2%), tot i que presenten una tendència ascendent els últims anys i superiors a les puntuacions en el conjunt europeu.

L'índex mostra que, al ritme actual, caldran gairebé tres generacions per assolir la igualtat de gènere, i a més és altament probable que la incidència de la pandèmia de la COVID-19 alenteixi el progrés.

² Institut d'Estadística de Catalunya. *Índex d'Igualtat de Gènere*. Disponible a: <https://www.idescat.cat/pub/?id=iig>.

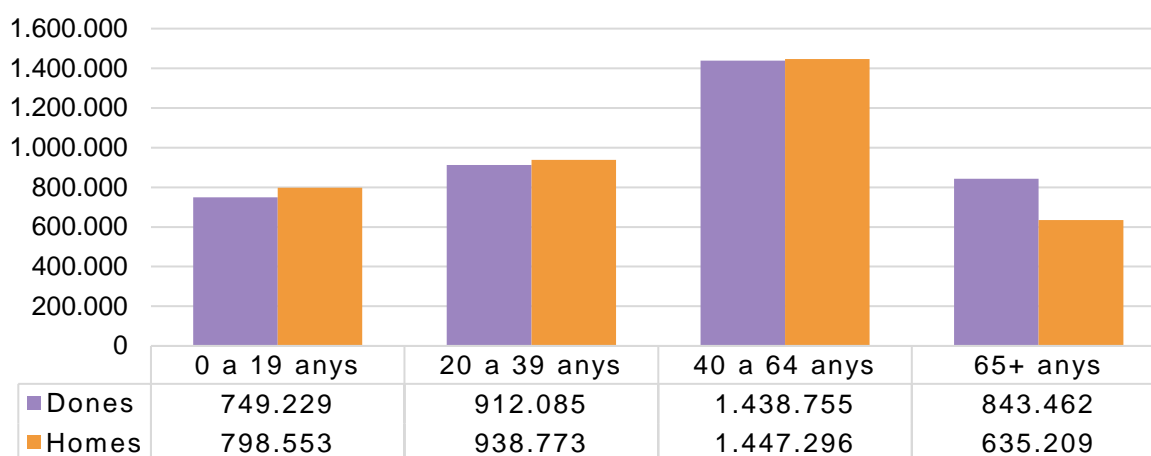
³ Insitut Català de les Dones. *Índex d'Igualtat de Gènere*. Disponible a: <https://dones.gencat.cat/ca/ambits/Observatori-de-la-Igualtat-de-Genere/index-digualtat-de-genere/>.

3.1. Població

A 1 de gener del 2021 Catalunya comptava amb una població de 7.763.362 habitants, dels quals les dones representaven el 50,8% (3.943.531) i els homes el restant 49,2% (3.819.831). L'indicador 3.1.1 mostra la població per grups d'edat i sexe, i permet apreciar que la distribució és força igualitària en els trams centrals d'edat (de 20 a 39 anys i de 40 a 64 anys) però presenta majors diferències en els extrems: en el cas de del tram de 0 a 19, la població masculina era superior que la femenina (+3,2%), mentre que en la franja que engloba la població major de 65 anys la presència de dones era majoritària, amb una diferència equivalent al 14% de la població d'aquest tram d'edat.

Gràfic 3.1.1.

Població de Catalunya, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

La població migrada (indicador 3.1.2), que el 2021 va ser de 1.250.665 persones, presentava una distribució similar, malgrat que en aquest cas la proporció de dones sobre el total era menor que la d'homes (48,3% i 51,7% respectivament) i la diferència més notable entre els dos sexes es trobava en el tram de 40 a 54 anys (un 7% a favor dels homes).

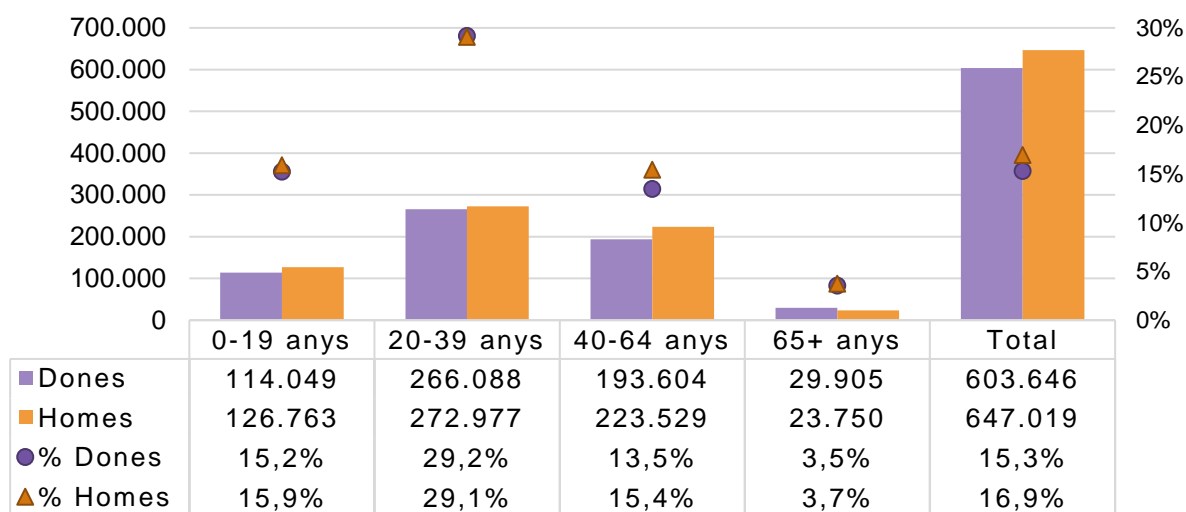
Pel que fa al pes de la població migrada sobre la població total de Catalunya, les dones migrades representaven un 15,3% de la població total de dones i els homes un 16,9% de la població total d'homes. És a dir, s'observava més presència d'homes migrats, especialment en el tram de 40-64 anys.

L'indicador 3.1.3 descompon la població migrada a Catalunya segons l'origen geogràfic, i permet observar que l'origen de les dones migrades era principalment la resta de la Unió Europea, Amèrica del sud i Àfrica del nord, en aquest ordre. En el cas dels homes, els països europeus també encapçalen la llista, seguits d'Àfrica del nord i Amèrica del sud, que implica

que es va observar una major presència d'homes que de dones provinents d'Àfrica del nord, però una menor presència d'homes en el cas d'Amèrica del sud. També els homes van predominar en la població provinent d'Àsia i Oceania, però no en la d'Amèrica del nord i central. Altres trets a destacar són el fet que el principal origen de la població infantil i juvenil (0-19 anys) és Àfrica del nord, mentre que la població adulta (20-64 anys) prové majoritàriament de la Unió Europea.

Gràfic 3.1.2.

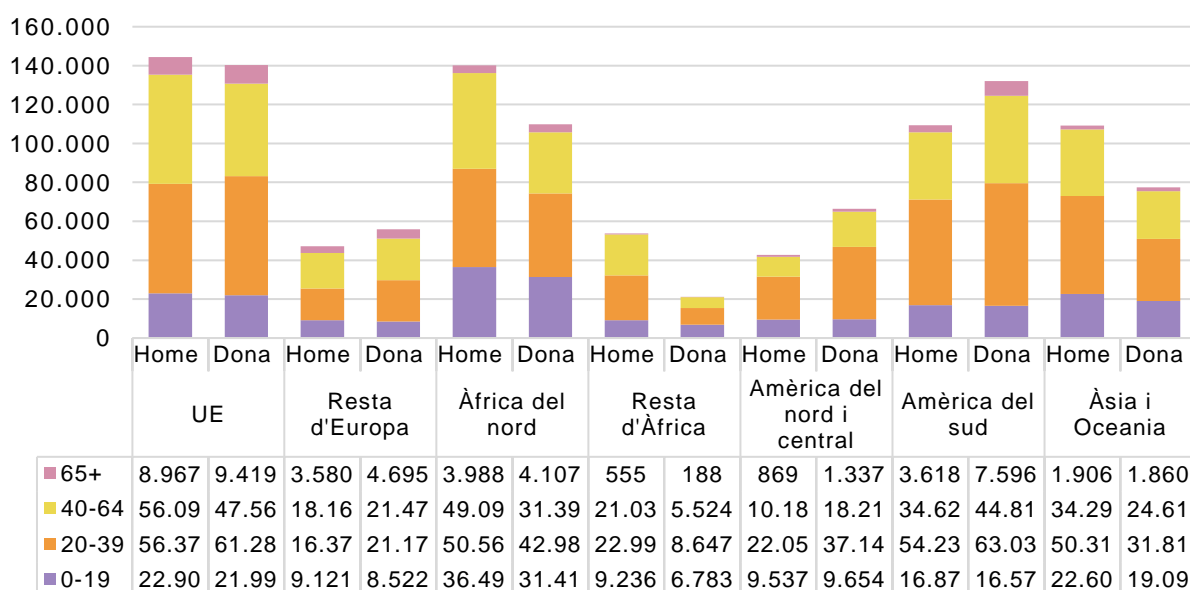
Població migrada i percentatge sobre el total de població, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

Gràfic 3.1.3.

Població estrangera segons l'origen geogràfic, per grups d'edat i sexe. Any 2021 (1 de gener).

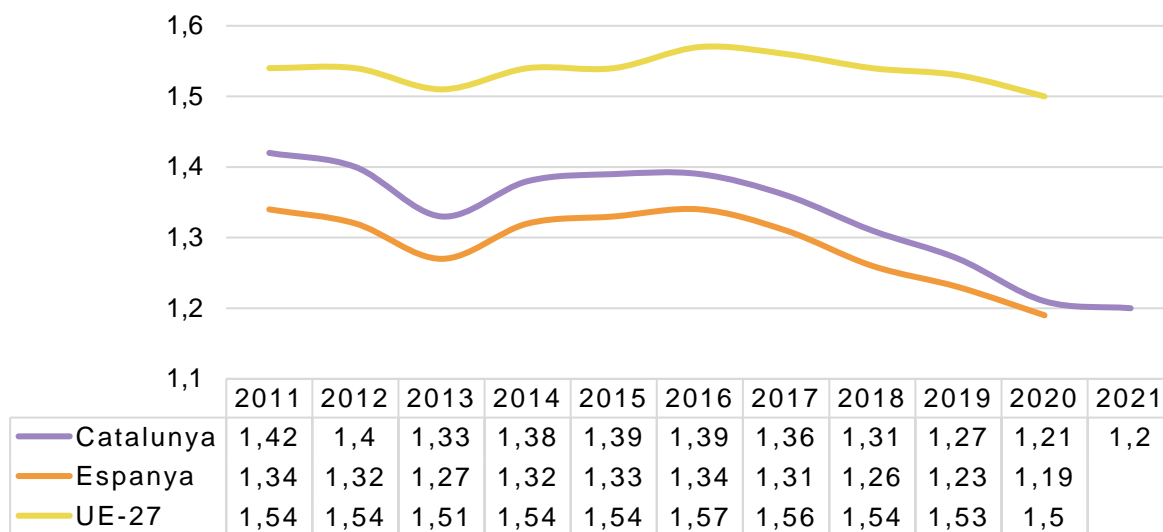

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

El nombre de fills per dona (indicador 3.1.4), també anomenat indicador conjuntural de fecunditat, mostra el nivell de reemplaçament i influeix en el creixement natural de la població. Catalunya mostra una tendència decreixent pel que fa al nombre de fills per dona en edat fèrtil, i se situa a 1,2 fills per dona el 2021. Els nivells de Catalunya es troben per sobre de la mitjana de l'Espanya, però força per sota de la mitjana de la Unió Europea, que és de 1,5 fills per dona. Cal mencionar que la sèrie per a 2021 no té dades publicades encara per Espanya i UE.

Indicador UE

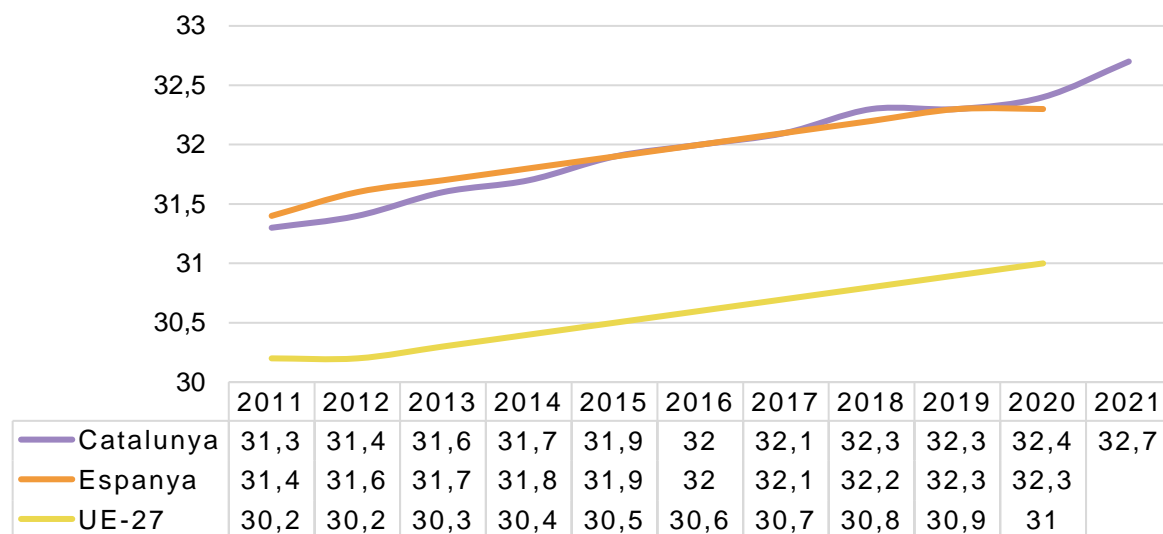
Gràfic 3.1.4.
Fills per dona.

Font Catalunya: Idescat; INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

Indicador UE

Gràfic 3.1.5.
Edat mitjana de la maternitat.

Font Catalunya: Idescat; INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

D'altra banda, l'indicador 3.1.5 mostra l'edat mitjana de la maternitat que presenta una tendència a l'alça a Catalunya, Espanya i la Unió Europea, tot i només comptar amb dades de Catalunya al 2021. En els tres casos ha augmentat al voltant d'un any respecte el 2011. El 2021 la mitjana d'edat de la maternitat a Catalunya va ser de 32,7 anys, i té un comportament semblant a la mitjana d'Espanya i es troba per sobre de la Unió Europea, que presenta una mitjana d'edat de 31 el 2020. Cal mencionar que la sèrie per a 2021 no té dades publicades encara per Espanya i UE. L'augment de l'edat mitjana de la maternitat està molt influenciada per les condicions actuals del mercat laboral, per la bretxa salarial, pel sostre de vidre, per les càrregues de feina i les dificultats per la conciliació de la vida laboral i personal, entre d'altres. Es per això que, analitzar-ho en clau de gènere ens pot aportar informació rellevant per entendre la complexitat del fenomen.

La perspectiva de gènere, consisteix a identificar els efectes i l'impacte que tenen les construccions socials, tant en la manera com ens construïm com a dones i homes, com en la configuració de les realitats en què vivim. Per tant, tant en el cas de l'edat mitjana de la maternitat com en els fills per dona, seria interessant poder realitzar la comparativa amb la situació dels homes, per veure si aquesta tendència també ha estat similar o diferent, en el cas d'ells.

Per tant, els indicadors 3.1.4 i 3.1.5 que estan relacionats amb la maternitat mostren tendències lineals i no convergents, tant a Catalunya com a Espanya, que tendeixen a valors diferents dels Europeus.

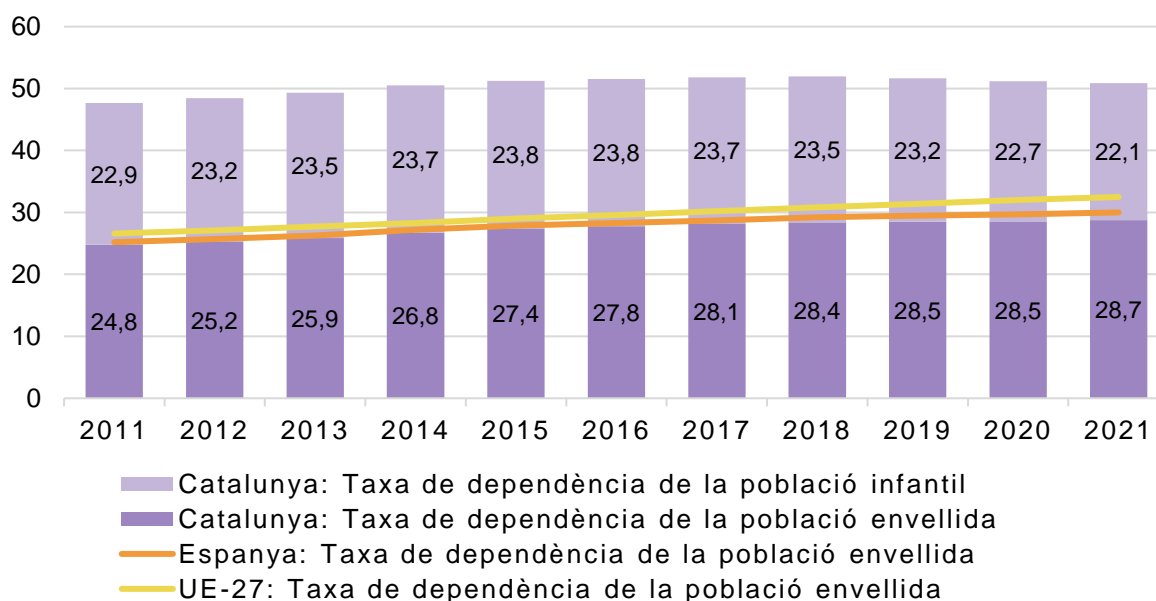
Per últim, cal considerar la taxa de dependència de la població envellida i de la població infantil (indicador 3.1.6). La primera, que mostra el percentatge de persones majors de 65 anys sobre la població de 15 a 64 anys, presenta una tendència creixent per a Catalunya, Espanya i la Unió Europea. Resulta un indicador molt utilitzat per avaluar la sostenibilitat del sistema de pensions, ja que recull la proporció de persones en edat de treballar que fiancen una pensió, o, en altres paraules, la proporció de pensionistes que depenen de cada potencial cotitzant. En el cas català, aquest indicador demogràfic ha augmentat del 24,8% el 2011 al 28,7% el 2021, tot i que se segueix situant per sota de la mitjana espanyola (30%) i de la europea (32,5%). És a dir, a Catalunya per a cada 100 persones en edat de treballar hi ha gairebé 30 persones en edat de cobrar una pensió. L'augment de la taxa de dependència de la població envellida plasma el procés d'envelliment poblacional, en què la població major de 65 anys segueix augmentant, tan en número com en proporció.

Per la seva banda, la taxa de dependència de la població infantil mostra el percentatge de persones de menys de 15 anys sobre la població de 15 a 64 anys, i exhibeix una tendència creixent fins al 2015, any a partir del qual mostra un moderat declivi. El desplaçament de la

població cap a edats majors és coherent amb un valor de taxa de població envellida cada cop major, així com una taxa de població infantil cada cop menor. L'índex de dependència global, que representa la relació entre els grups de població potencialment inactiva o dependent (menors de 15 anys i majors de 64 anys) i el grup de població potencialment activa (entre 15 i 64 anys), i que s'obté de la suma d'ambdues taxes de dependència, se situa per sobre del 50% des del 2014. Aquest índex avalua la càrrega socioeconòmica que suposa per a la població laboralment activa el fet d'haver de sostenir el segment de la població inactiva; a major taxa, major la càrrega per a la població activa. En aquest cas, s'observa que hi ha més de 50 dependents per cada 100 persones treballadores actives (la població de 16 a 64 no arriba a doblar la suma de població inactiva o dependent).

Gràfic 3.1.6.

Taxa de dependència de la població envellida i de la població infantil.

Font Catalunya: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE. Font Espanya i UE-27: Eurostat.

3.2. Mercat de treball

La participació en el mercat laboral té fortes influències sobre les condicions de vida de les persones, tant pel que fa als salaris, com en l'etapa subseqüent, la jubilació. És per això que conèixer les bretxes de gènere i la segregació, tant vertical com horitzontal, presents en el mercat laboral és de gran rellevància per conèixer les desigualtats existents entre els homes i les dones.

Cal prendre en consideració que l'actual definició d'activitat, ocupació i com a conseqüència també la definició de l'atur en el mercat laboral és androcèntrica i no incorpora altres formes de treball no remunerat, com el treball de cures, o el treball informal que es duu a terme sense contracte, com és el cas d'un gran nombre de treballadores domèstiques. Aquestes activitats no remunerades de cures i el treball informal recauen principalment en les dones i són essencials i necessàries per al sosteniment de la vida i per suportar la participació en el mercat de treball de terceres persones. Per tant, les desigualtats en el mercat de treball tal com s'entén en l'actualitat només incorporen una part de les realitats que succeeixen entre la societat catalana.

Activitat i ocupació

Es considera població activa les persones que treballen a canvi d'una retribució i les que no treballen però que estan en edat laboral i es troben disponibles per a treballar. El segon trimestre de 2022, la població activa estava formada per un total d'aproximadament 11.055.000 dones i 12.331.000 homes. La taxa d'activitat mostra la població activa entre la població considerada en edat de treballar, de 16 a 64 anys. L'indicador 3.2.1 mostra la taxa d'activitat per sexe i pels diferents trams d'edat. S'observa que els homes tenen una major taxa d'activitat per a tots els grups d'edat que les dones. La taxa d'activitat de les dones en edat de treballar, de 16 a 64 anys, és de 75,2 i la dels homes és del 81, amb una diferència 5,8 punts percentuals.

La població ocupada es refereix a les persones de 16 anys o més que treballen, ja sigui per compte propi o per compte d'altri. El segon trimestre de 2022 hi havia un total d'aproximadament 9.491.400 dones ocupades i 10.976.600 homes ocupats. La taxa d'ocupació mostra el percentatge de la població en edat de treballar, de 16 a 64 anys, que està ocupada. En aquest cas, tal com mostra l'indicador 3.2.2, s'observa que la taxa d'ocupació de les dones i homes presenta uns patrons semblants a la taxa d'activitat. Els homes tenen una taxa d'ocupació major per tots els grups d'edat, excepte en la franja 16-19 on les dones tenen una ocupació major en 1,4 punts percentuals. La taxa d'ocupació de les

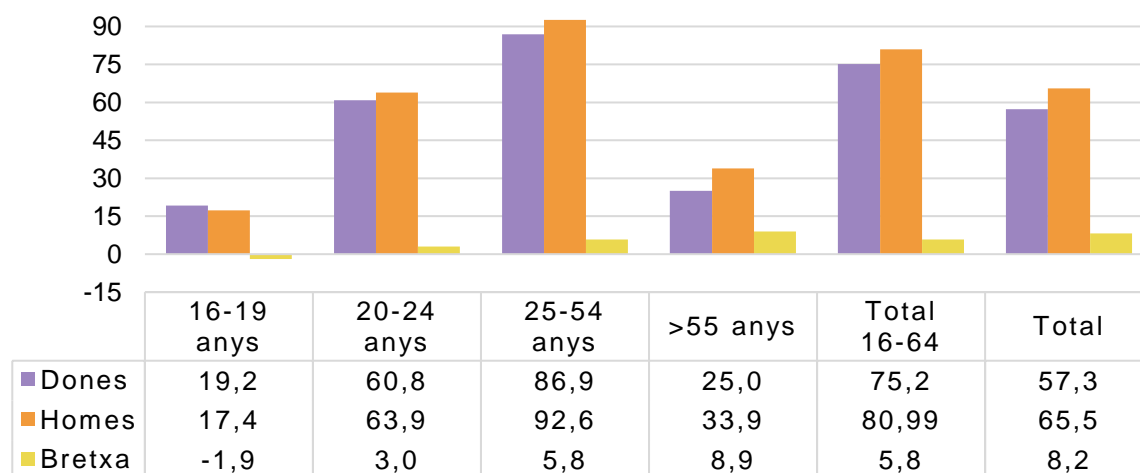
dones en edat de treballar, de 16 a 64 anys, és de 65,4 i la dels homes és del 72,5, amb una diferència 7,1 punts percentuals.

Des de l'anàlisi amb perspectiva de gènere és important visibilitzar que tant les taxes específiques d'atur, les d'ocupació i d'activitat, visibilitzen la situació laboral de les persones en edat de treballar (actives o potencialment actives), incloent les que es dediquen a les feines de la llar no remunerades, així com d'altres col·lectius que d'altra manera desapareixen de les estadístiques, com ara les persones que deixen de buscar feina per l'efecte desànim. Aquesta càlcul, té un impacte en el resultat que obtenim i per tant en l'anàlisi dels resultats en clau de gènere.⁴

Gràfic 3.2.1.

Taxa d'activitat, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

Indicador
UE 2.1.2

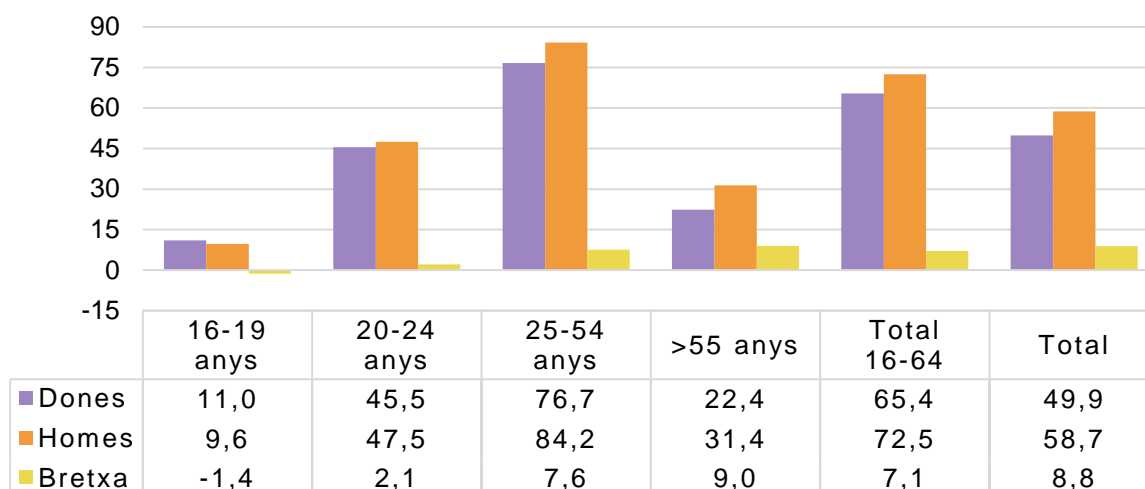

Font: INE, Enquesta de població activa.

Nota: No hi ha dades disponibles pel tram d'edat de 55-64 anys.

⁴ Font: Biglia, B., Bonet Martí, J., Luxán Serrano, M. i de la Fuente Vázquez, M. (2022). Introduint la perspectiva de gènere interseccional a les estadístiques. Guia teoricopràctica

Gràfic 3.2.2.

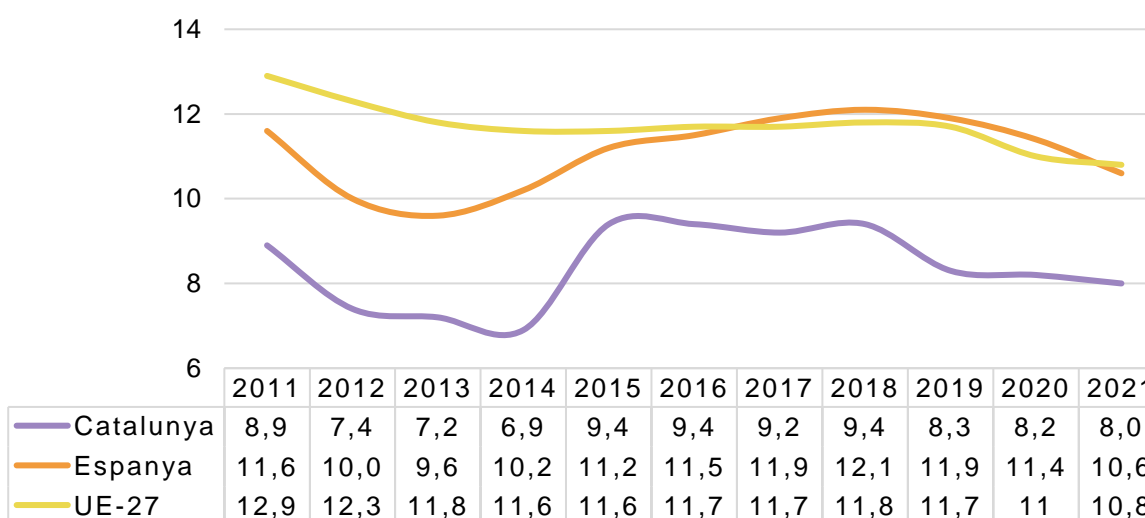
Taxa d'ocupació, per grups d'edat i sexe. Any 2021.Indicador
UE 2.1.

Font: INE, Enquesta de població activa.

Nota: No hi ha dades disponibles pel tram d'edat de 55-64 anys.

L'indicador 3.2.3 mostra la diferència entre les taxes d'ocupació d'homes i dones de 20 a 64 anys i fa referència a l'assoliment de l'objectiu ODS 5: Igualtat de gènere. Es pot observar que, per al període 2011-2021, Catalunya presenta una bretxa ocupacional de gènere inferior a les mitjanes europea i espanyola. El 2021 la bretxa a Catalunya va ser del 8%, exhibint una lleugera caiguda després d'uns anys d'estancament al voltant del 9,4%, mentre que els indicadors per a la Unió Europea i Espanya se situen per sobre del 10,5%.

Gràfic 3.2.3.

Bretxa ocupacional de gènere. Punts percentuals.Indicador
ODS 5.3.Indicador
UE 1.2.1

Font Catalunya: Idescat, a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

No només és important observar quin percentatge de dones estan ocupades, sinó que també cal veure les diferències qualitatives pel que fa a l'ocupació, ja sigui pel que fa al tipus de jornada o el tipus d'ocupació. Els indicadors 3.2.4 i 3.2.5 mostren aquesta informació.

D'una banda, tal com mostra l'indicador 3.2.4 s'observa que el 20,1% de dones treballen a temps parcial, mentre que aquest és el cas de només el 6,8% d'homes. La major part de les dones que treballen a temps parcial ho fan per no haver trobat feina a jornada completa o perquè han de tenir cura d'algú a les seves llars. Les entrades i sortides del mercat laboral remunerat per qüestions com la impossibilitat de conciliació i altres situacions derivades de les desigualtats de gènere imperants en el model social i productiu actual, interrompen les carreres laborals i posen més entrebancs a la promoció professional de les dones; l'accés a complements salarials i plusos associats a la presència al lloc de treball les dificulta; i entre altres causes, aquestes també contribueixen al menor salari percebut per part de les dones, de forma que la bretxa salarial present es transforma en una bretxa de prestacions futura. Aquesta bretxa prestacional futura tindrà efectes negatius que s'estendran fins el final del cicle de vida de les dones, en termes laborals des de l'inici de l'etapa de la jubilació fins el seu final.

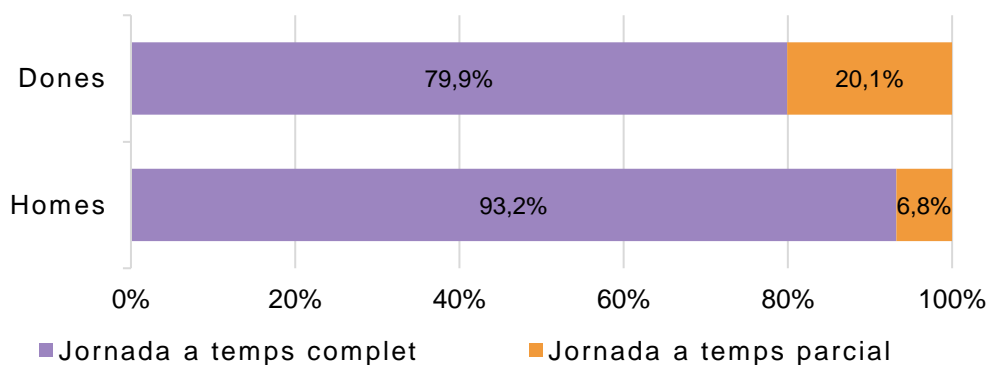
D'altra banda, l'indicador 3.2.5 mostra com les categories professionals també presenten certa segregació de gènere com a conseqüència de l'impacte que tenen els estereotips i els rols de gènere en la nostra societat. Les professions de personal de comptabilitat, administratiu i personal d'oficina tenen la major presència de dones, qui representen el 71,2% d'ocupats d'aquesta categoria. Hi ha una presència de dones majoritària en les ocupacions de serveis de restauració, personals, protecció i venedors; les ocupacions elementals, i els tècnics i professionals científics i intel·lectuals. També cal destacar l'alta masculinització de les ocupacions militars; d'artesania i de personal qualificat de les indústries manufactureres i de la construcció, i de les ocupacions amb personal qualificat del sector agrícola, ramader, forestal i pesquer.

En relació a l'impacte de la feminització i masculinització de les diferents categories professionals cal destacar, que les més afectades per la pandèmia de la Covid-19, van ser les ocupacions més feminitzades i precaritzades: el personal de la restauració, d'atenció personal i de la venda i les ocupacions elementals amb més presència de dones en ambdós casos. 79.000 dones treballadores de la restauració, d'atenció personal i ocupacions elementals van perdre la seva feina a Catalunya el segon trimestre de 2020, progressió que es va recuperar en part durant els mesos d'estiu. A segon trimestre de 2020 es van perdre 14.000 llocs de treball de dones professionals científiques i intel·lectuals i 2.300 homes, a tercer trimestre no s'ha recuperat.

Des de l'anàlisi amb perspectiva de gènere, cal destacar com l'actual segregació de gènere en les categories professionals té un impacte negatiu sobre les dones. Per una banda, els sectors més feminitzats són alhora, els més precaritzats i, en temps difícils per la societat com va ser el cas de la pandèmia van ser els més afectats.

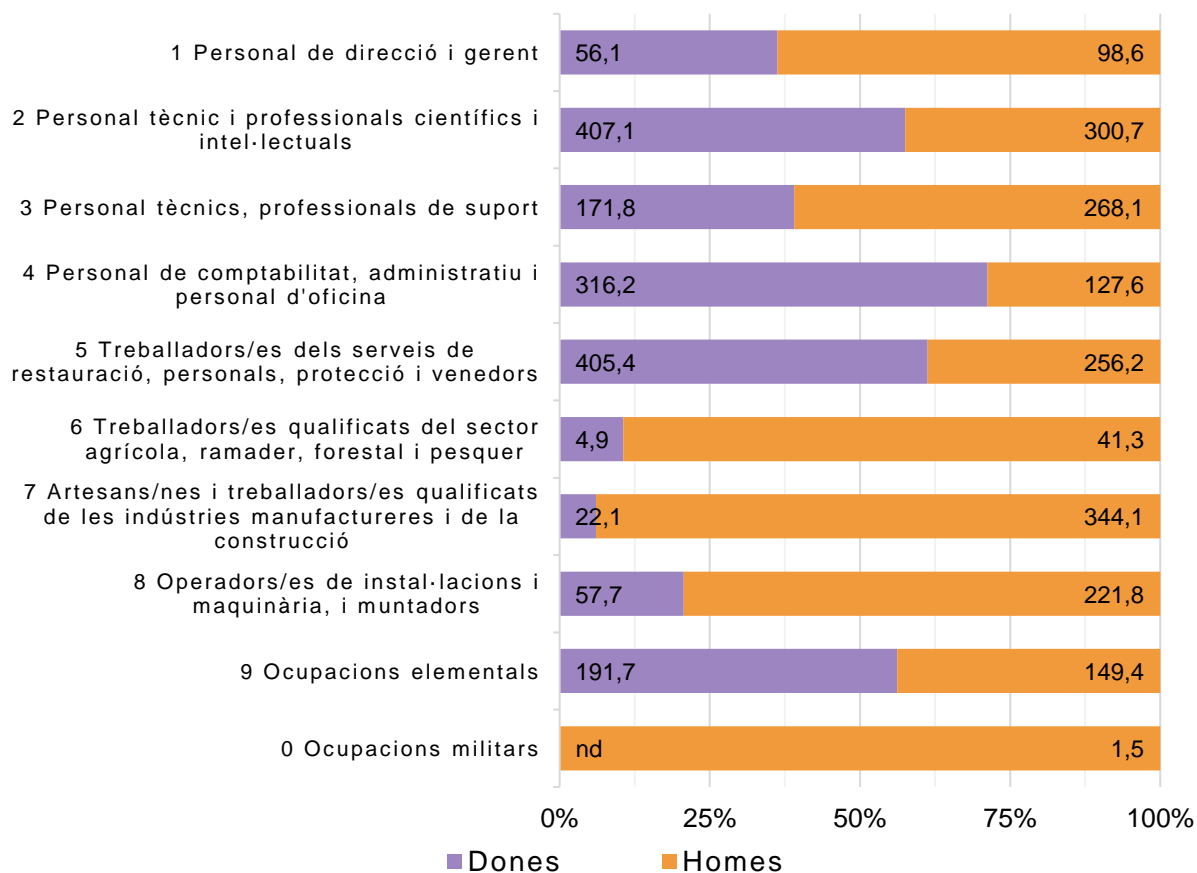
Indicador
UE 1.2.1

Gràfic 3.2.4.

Persones ocupades segons tipus de jornada. Any 2021.

Font: INE, Enquesta de població activa.

Gràfic 3.2.5.

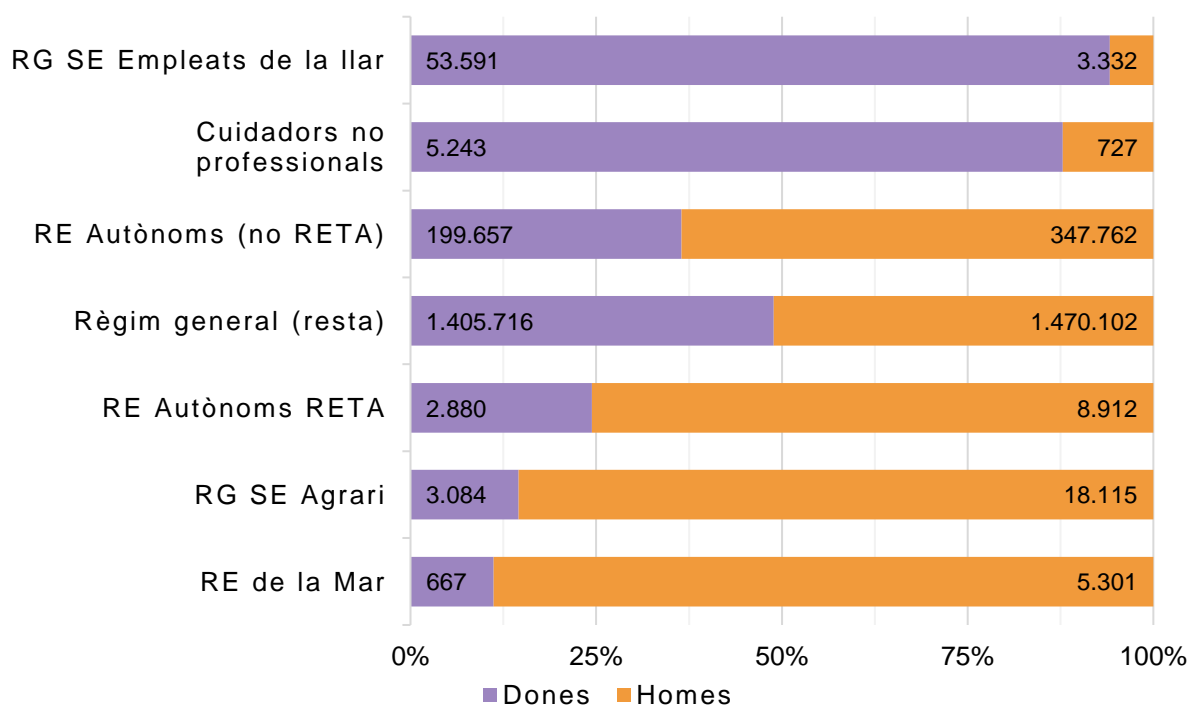
Persones ocupades segons tipus d'ocupació. Any 2021. Milers.

Font: INE, Enquesta de població activa.

L'indicador 3.2.6 mostra les afiliacions en alta segons el règim i inclou també les persones afiliades com a cuidadores no professionals. El desembre de 2021, el 47% de les persones donades d'alta a la Seguretat Social eren dones. Entre les persones afiliades dins del Règim General, el Sistema Especial de Empleats de la llar és el que té una major proporció de dones, les dones representen un 94% del total de les afiliacions. Les dones també representen el 88% de les altes de la categoria Cuidadors no professionals. Tot i que aquestes dues categories suposen un 1,8% del total de persones afiliades o donades d'alta a la seguretat social, és destacable la baixa presència d'homes en els àmbits relacionats amb les cures. Per contra, la presència de dones és molt reduïda en el cas del Sistema Especial Agrari i el Règim Especial de la Mar, on les dones representen el 15% i el 11% respectivament. A més, les dones també tenen una presència relativament baixa les afiliacions en el Règim Especial d'Autònoms, tant els que formen part del Sistema Especial de treballadors agraris com la resta.

Gràfic 3.2.6.

Afiliacions en alta de la Seguretat Social per règims i altes de cuidadors no professionals, per sexe. Desembre 2021.

Font: Institut Nacional de la Seguretat Social.

Atur

Finalment, les diferències entre dones i homes en l'atur es mostren en els indicadors 3.2.7. i 3.2.8. La taxa d'atur es refereix a la proporció de les persones actives, que estan disposades a treballar, però que no tenen feina en el mercat laboral. En aquest cas, la bretxa de gènere és positiva si les dones tenen una taxa d'atur major que els homes i és negativa en el cas contrari.

Cal destacar que quan parlem d'atur, la població de referència són les persones actives i per tant, queden excloses del càlcul les persones que declaren dedicar-se al treball reproductiu i de cures no remunerat, que són majoritàriament dones.⁵

La taxa d'atur de les dones el 2021 va ser major per als trams d'edat majors de 25 anys, i menor en els trams de 16 a 19, on va ser de 42,6%, i el de 20 a 24, en què va ser de 25,2%, un 0,4% menor al dels homes. excepte pel tram d'edat de 20 a 24 anys, la taxa d'atur de les dones per aquest tram d'edat va ser del 28,5% i la dels homes de 32,9%. La resta de grups d'edat presenten una menor diferència en la taxa d'atur entre dones i homes, va ser del 2,6 punts percentuals i de 3,1 punts percentuals pels grups de 25 a 54 anys i de 55 anys i més respectivament.

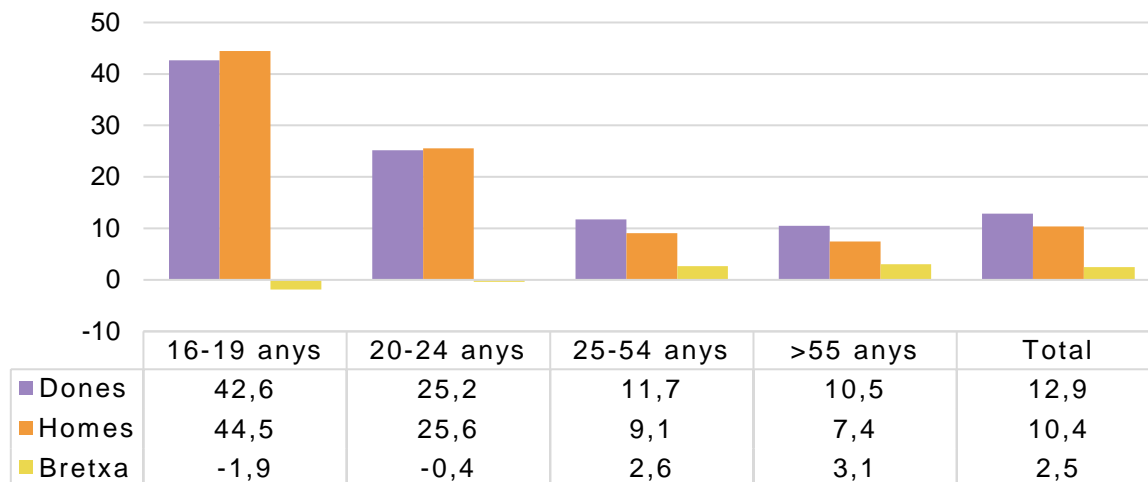
L'atur de llarga durada és menor en dones en el grup de 1 a 2 anys, i major en el grup d'atur de 2 anys i més. El 2021 el 25,8% de les dones aturades feia dos anys o més que estaven l'atur, aquest va ser el cas del 18,4% d'homes aturats. D'altra banda el percentatge de dones i homes a l'atur des d'un a dos anys va ser del 21,2% i del 24% respectivament.

⁵ Font: Introduint la perspectiva de gènere interseccional a les estadístiques. Guia teoricopràctica

Indicador
UE 2.1.1.

Gràfic 3.2.7.

Taxa d'atur, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

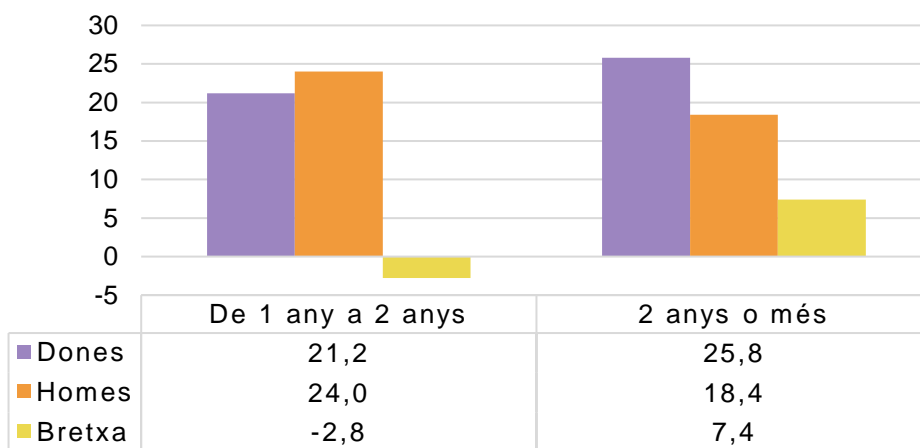

Font: INE, Enquesta de població activa.

Nota: No hi ha dades disponibles pel tram d'edat de 55-64 anys.

Gràfic 3.2.8.

Atur de llarga durada, per sexe i segons el temps. Percentatge sobre l'atur total. Any 2021.

Font: INE, Enquesta de població activa.

3.3. Corresponsabilitat i conciliació

Les cures són necessàries per sostenir la vida i són essencials per permetre la participació al mercat de treball de les persones ocupades.

Des de la perspectiva de l'economia feminista, s'anteposa al mercat i al benefici, la vida de les persones, el seu benestar i les seves condicions de vida. I en aquest benestar, situa la cura com a element central. L'economia feminista apel·la a la lògica de la vida enfront la lògica del capital (Carrasco, 2014). Per tant, l'economia feminista sorgeix com un nou paradigma de caràcter rupturista amb els anteriors que dona valor i posa les condicions de vida al centre i els treballs de cures com una qüestió essencial per al desenvolupament i el sosteniment de societat.

És important destacar que el treball de cures i de la llar, és molt més que netejar la casa. És atendre els assalariats; cobrir-ne les necessitats físiques, emocionals, sexuals; fer que estiguin a punt per treballar un dia darrere l'altre. És tenir cura dels nostres infants (els futurs treballadors), auxiliant-los des del naixement i durant el període escolar, assegurant-nos que també actuïn tal com s'espera d'ells sota el domini del capitalisme. Això significa que darrere de cada fàbrica, darrere de cada escola, darrere de cada oficina o de cada mina, hi ha el treball ocult de milers de dones que han dedicat la seva vida, el seu treball, a produir la força laboral que treballa en aquestes fàbriques, escoles, oficines o mines (Federici, 2018).

Corresponsabilitat

La corresponsabilitat té a veure amb el compromís de totes les persones que conviuen i formen part de la societat per cuidar i fer-se càrrec en igual mesura i valor d'allò reproductiu i productiu, d'allò domèstic i públic, de la cura i la manutenció⁶.

Els indicadors 3.3.1 i 3.3.2 exposen les diferències entre homes i dones pel que fa a la causa de la seva inactivitat en el mercat laboral, específicament la inactivitat per cura de terceres persones i la inactivitat per dur a terme tasques de la llar.

L'indicador 3.3.1. mostra el percentatge de dones i homes inactives per cura de terceres persones. És a dir, que no busquen treball de manera activa, ni tenen feina ni es troben a l'atur, principalment per tenir cura de fills o adults incapacitats, o per altres responsabilitats familiars o personals. Les dades mostren un biaix de gènere entre homes i dones. El 2021 només el 7% dels homes de Catalunya formen part de la població inactiva per raons de cura,

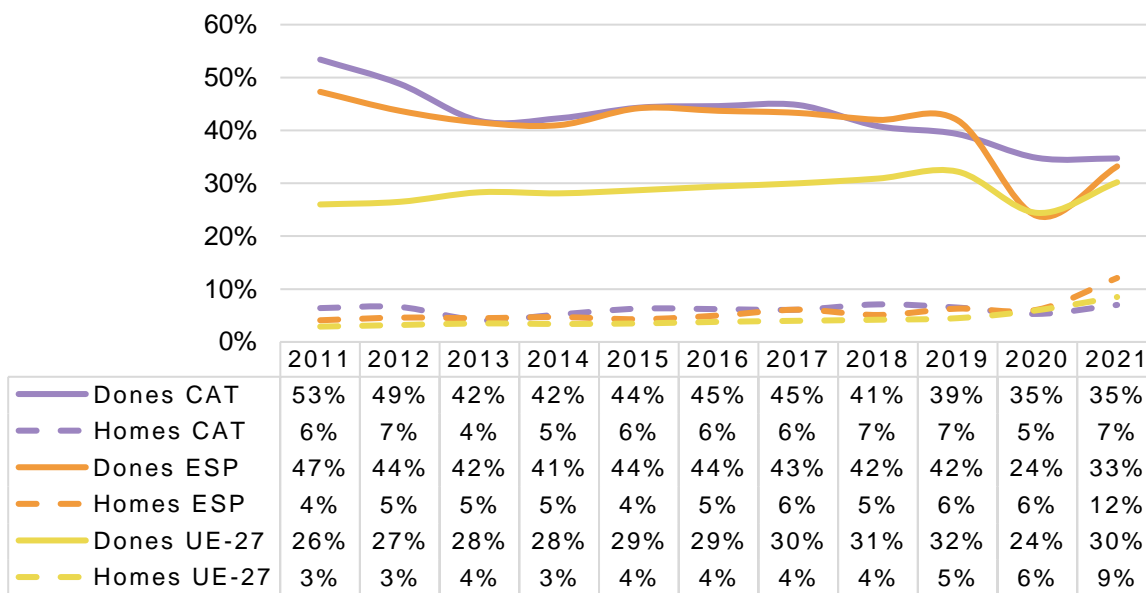
⁶ Institut Català de les Dones. *Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya 2019-2022*. Barcelona: Institut Català de les Dones, 2019.

mentre que aquest va ser el cas del 35% de dones inactives. Si bé és cert que a Catalunya el percentatge de dones inactives per cura de terceres persones ha reduït al llarg del període 2011-2021, el 2021 encara es trobava per sobre de la mitjana de la UE, que per contra mostra un augment de les diferències entre dones i homes per aquest període.

Gràfic 3.3.1.

Població inactiva per cura de terceres persones, per sexe. Percentatge sobre el total de població activa, per sexe.

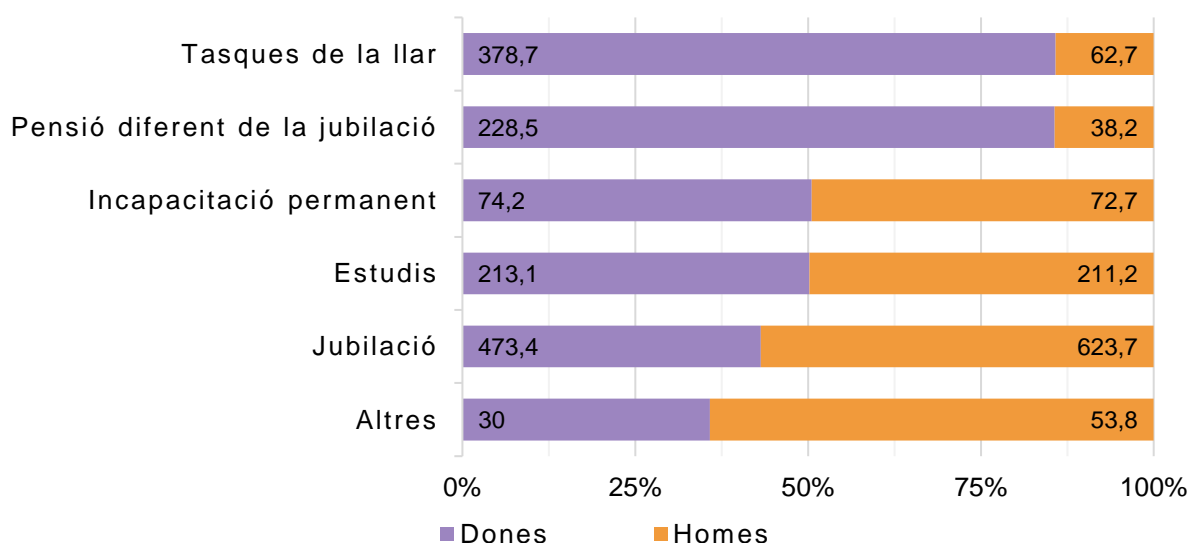
Indicador ODS 5.4.

Font Catalunya: Idescat, a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

L'indicador 3.3.2. exposa les persones inactives segons el motiu principal. És especialment rellevant la desigualtat entre dones i homes pel que fa a la inactivitat per raons de tasques de la llar i per pensió diferent a la jubilació, que recau específicament en les dones. D'entre les persones inactives per tasques de la llar, el 85,8% són dones, i d'entre les persones inactives per pensió diferent de la jubilació, les dones representen el 85,7%.

Gràfic 3.3.2.

Persones inactives, segons el motiu principal per no buscar treball. Any 2021. Milers.

Font: INE, Enquesta de població activa.

Tot seguit, els indicadors 3.3.3, 3.3.4 i 3.3.5 resumeixen les diferències entre homes i dones pel que fa a la persona cuidadora de la llar, de les persones menors de 18 anys i de les persones amb alguna discapacitat i a les hores dedicades a tasques de la llar.

Les dades d'aquests tres indicadors s'obtenen de la Enquesta de Salut de Catalunya, ja que és l'única enquesta de periodicitat anual que conté informació sobre el treball no remunerat, ja sigui la cura de terceres persones o les hores dedicades a les tasques de la llar. Les dades mostren les respostes segons el sexe de les persones enquestades.

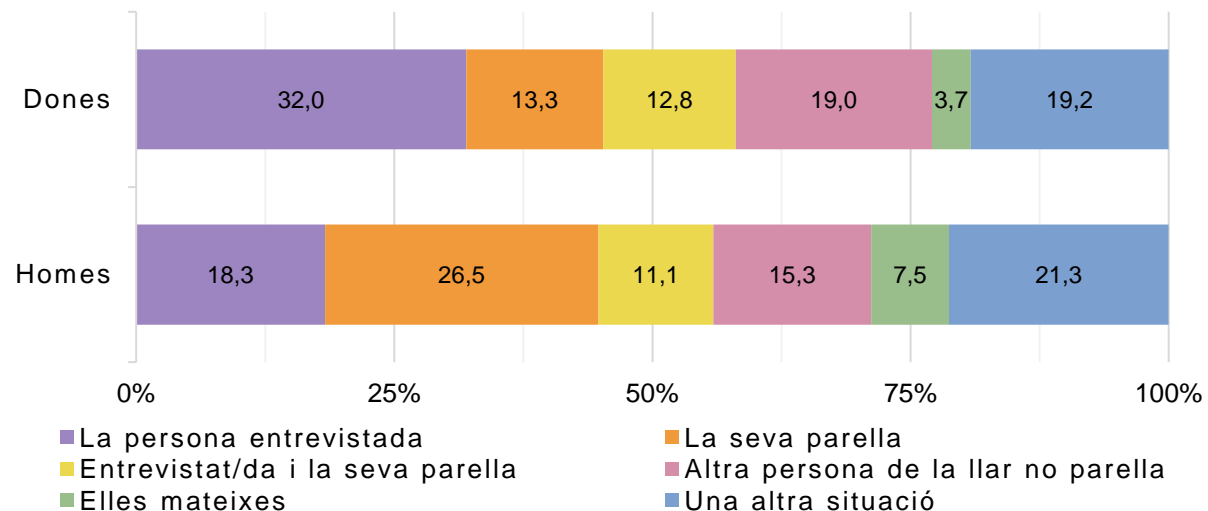
Tal com mostra l'indicador 3.3.3, el 2021 el 32% de les dones enquestades són les principals cuidadores de les persones menors de 18 anys, aquest és el cas del 18,3% d'homes. Les parelles del 26,5% d'homes són les principals cuidadores de les persones menors de 18 anys, mentre que el 13,3% de les parelles de les dones s'encarreguen de les cures del menors. Un 12,8% de dones i un 11,1% d'homes van respondre que la responsabilitat de cura de les persones menors de 18 anys requeria conjuntament amb la seva parella. Mancaria la informació sobre les hores dedicades a les cures d'aquestes persones, per poder valorar amb major profunditat la corresponsabilitat en aquest àmbit.

D'altra banda, el 33,2% de les dones entrevistades amb persones discapacitades a la llar eren les principals cuidadores i en el 13,3% dels casos eren les seves parelles (indicador 3.3.4). En el cas dels homes, 18,8% indica que són els principals cuidadors i el 26,7% que són les seves parelles. S'observa que la proporció de les parelles que comparteixen les responsabilitats de cura de les persones discapacitades és molt similar al cas dels menors de

18 anys, es tracta del 13,75% i 11,5% respectivament de les respostes de les dones i dels homes.

Gràfic 3.3.3.

Persona cuidadora dels menors de 18 anys de la llar. Any 2021.

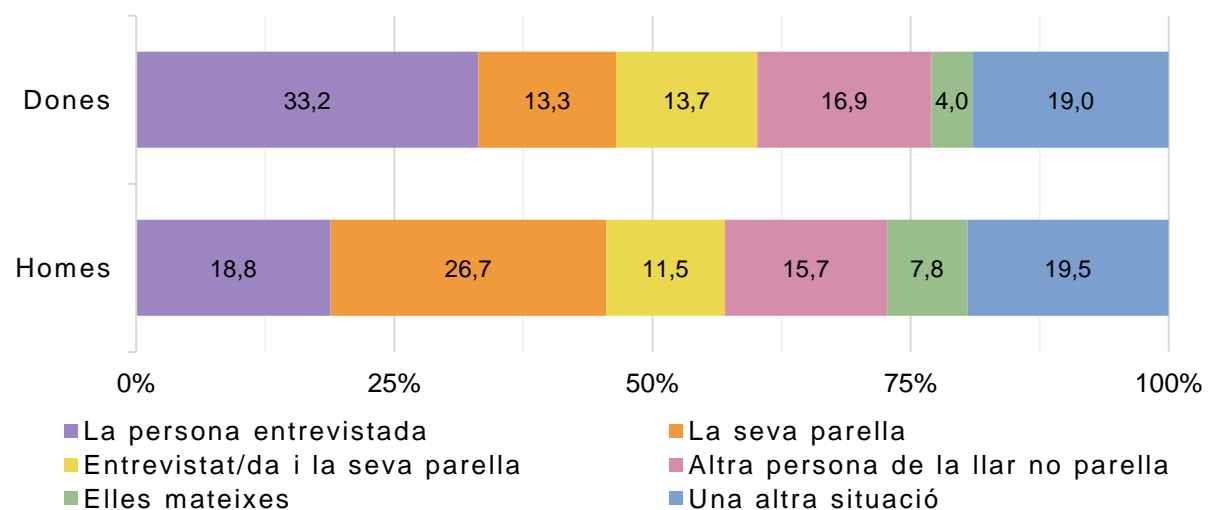

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de salut de Catalunya del Departament de Salut.

Nota: no inclou cuidadors/es de les persones amb discapacitat.

Gràfic 3.3.4.

Persona cuidadora de les persones discapacitades de la llar. Any 2021.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de salut de Catalunya del Departament de Salut.

Finalment, el gràfic 3.3.5 indica la distribució de les hores dedicades a les activitats domèstiques durant un dia feiner segons l'edat i el sexe. El 2021 les dones van dedicar més hores per a activitats domèstiques que els homes. Al voltant del 24% d'homes d'entre 15 a 44 anys no ha dedicat cap hora a fer activitats domèstiques. Aquest és el cas del 10% de dones de 15 a 44 anys, del 3% de les dones de 45 a 64 i del 4% de les dones de 65 a 74 anys. El

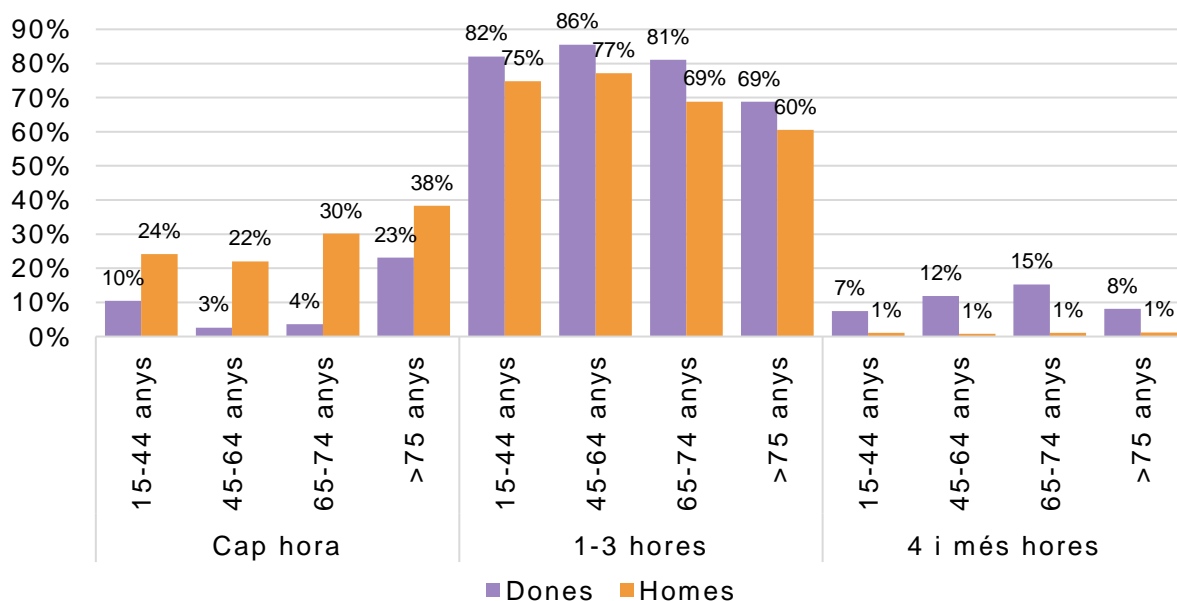
grup d'edat de 75 anys i més és el que té una major proporció de dones i homes que no ha dedicat cap hora a les activitats domèstiques, és el cas del 23% de les dones i del 38% dels homes.

La majoria d'homes i dones per a tots els trams d'edat han dedicat entre 1 i 3 hores a les activitats domèstiques. Especialment pel grup d'edat de 45 a 64, és el cas del 86% de les dones i del 77% dels homes d'aquest grup d'edat. D'altra banda, el 60% dels homes de 75 anys i més han dedicat entre 1 i 3 hores a les tasques de la llar, mentre que és el cas del 69% de dones d'aquest grup d'edat.

Per últim, les persones que han dedicat més de 4 hores a les activitats domèstiques són principalment dones. Entre un 0% i un 1% dels homes van dedicar quatre hores ho més a les activitats domèstiques per a tots els grups d'edat. D'entre les dones, es tracta del 7 % de les que tenen entre 15 i 44 anys, el 12% de les que tenen entre 45 i 64 anys, el 15% de les que tenen entre 65 i 74 anys i el 8% de les que tenen 75 anys i més.

Gràfic 3.3.5.

Població segons les hores dedicades a activitats domèstiques un dia feiner, per grups d'edat i sexe. Any 2021. Percentatge per grups d'edat.

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

Conciliació

Les polítiques públiques de conciliació són les mesures que es prenen per distribuir el treball domèstic i de cures de les persones, per promoure la corresponsabilitat familiar, social i laboral. La manca de corresponsabilitat, la divisió sexual del treball i les desigualtats de gènere en el mercat laboral (la bretxa salarial, el sostre de vidre, el terra enganxós⁷...) provoquen que el rol de cures recaigui principalment en les dones i influeixi negativament en la seva participació en el mercat laboral.

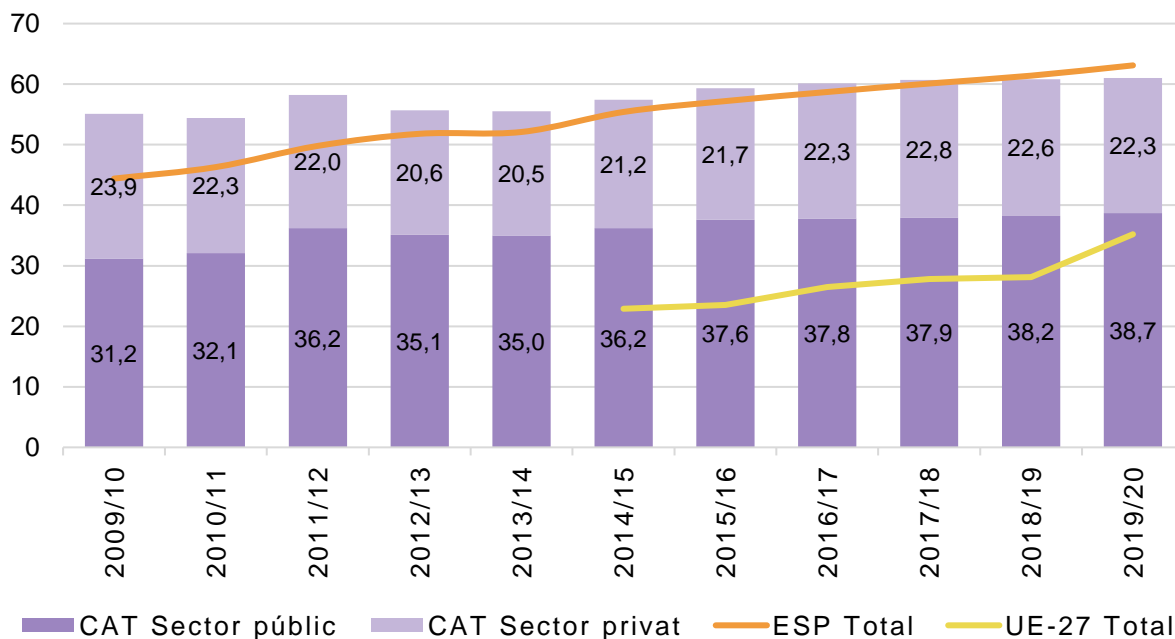
L'escolarització de la població infantil de 2 i 3 anys és una mesura de conciliació i és un dels nous indicadors de la UE de la dimensió de suport públic: protecció social i inclusió. L'escolarització d'aquestes edats no obligatòries, a més de tenir beneficis sobre el desenvolupament dels infants, és també d'una provisió formal de cures i per tant la possibilitat de les dones d'externalitzar les responsabilitats de cures que recauen sobre elles per la manca de corresponsabilitat. Actualment, des del Departament d'Igualtat i Feminismes s'està impulsant polítiques públiques per avançar en la corresponsabilitat pública vers les cures.

Catalunya ha augmentat lleugerament la taxa neta d'escolarització dels alumnes de 2 i 3 anys des del curs 2009-2010 en 5,7 punts, assolint el curs 2019-20 una escolarització total del 61% del la població de 2 i 3 anys edats. L'augment ve donat principalment pel creixement de l'escolarització del sector públic, que el curs 2019-20 va ser del 38,7%, 7 punts percentuals més que el curs 2009-2010. Tot i l'augment de la taxa d'escolarització del sector públic, aquest encara segueix sent inferior a la cobertura que es donen per altres nivells educatius que sí que són obligatoris. Catalunya presenta el 2020 una taxa neta d'escolarització del sector públic i privat semblant als nivells d'Espanya, que ha augmentat el nivell d'escolarització a un ritme superior al de Catalunya durant el període. A més, la taxa d'escolarització de Catalunya duplica els resultats de la mitjana de la Unió Europea.

⁷ La problemàtica del "terra enganxós", tracta d'explicar com les dones queden atrapades en els nivells més baixos de l'escala ocupacional, en feines amb poc reconeixement i poc valorades, amb escasses o nul·les possibilitats de promoció professional, amb salaris baixos i, en general, amb condicions de treball precàries.

Indicador
UE 3.2.

Gràfic 3.3.6.

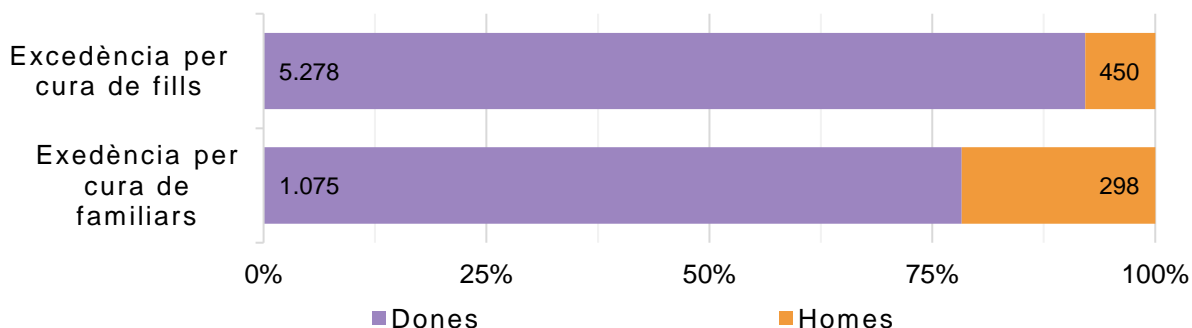
Taxa neta d'escolarització dels alumnes de 2 anys, segons el sector.

Font Catalunya: Departament d'Educació. Font Espanya: Ministeri d'Educació i Formació Professional.

Nota: La taxa neta d'escolarització és la relació percentual entre l'alumnat de l'edat en qüestió i el total de població de la mateixa edat.

Les excedències per cura de fills, filles i familiars són un altre exemple de les diferències entre homes i dones en l'àmbit de la conciliació, ja que són principalment sol·licitades per les dones. Les excedències més habituals són per cura de fills i filles, en total el 2021 la van demanar 5.728 persones, de les quals 5.278 eren dones, un 92,1%. D'altra banda, de les 1.373 excedències per cura de familiars 1.075 van sol·licitar-les dones, un 78,3%.

Gràfic 3.3.7.

Excedències per cura de fills, filles i familiars, per sexe. Any 2021.

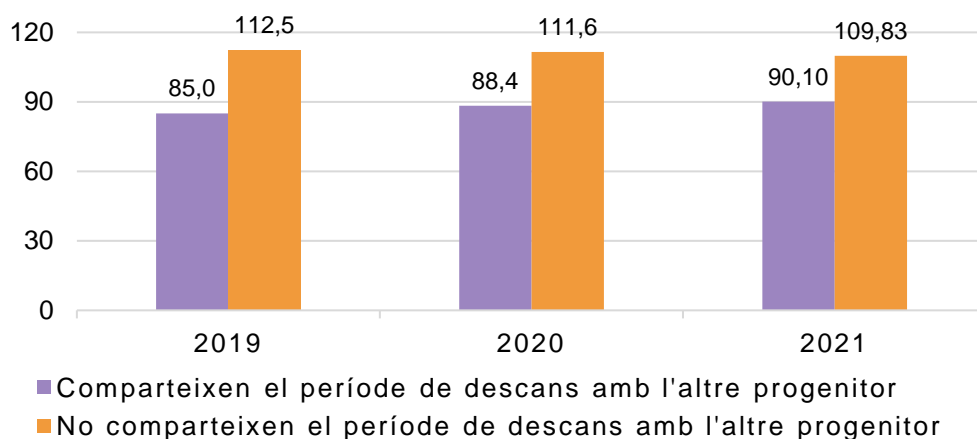
Font: Institut Nacional de la Seguretat Social.

L'indicador 3.3.8 mostra quina és la duració mitjana dels processos de naixement i cura del menor del primer progenitor en funció de si es comparteix el període de descans o no, en aquest cas només es contempla la maternitat biològica. Dels 38.298 casos donats el 2021,

tan sols 78 van compartir el període de descans. En els casos en que es va compartir el període de descans la mitjana va ser de 90,1 dies al 2021, 88,4 dies el 2020 i 85,0 el 2019. Un període més curt que en els casos en que no es va compartir el període de descans, en que les mares van estar de mitjana 109,8 dies de baixa el 2021, 111,6 dies de baixa el 2020 i 112,5 dies el 2019, la diferència entre els dos supòsits és superior als vint dies.

Gràfic 3.3.8.

Duració mitjana dels processos de naixement i cura del menor del primer progenitor, segons si comparteixen el període de descans. En Dies.

Font: Institut Nacional de la Seguretat Social.

Nota: inclou només els processos de maternitat biològica, no inclou processos d'adopció i acolliment.

3.4. Condicions de vida: ingressos i pobresa

Les desigualtats del mercat de treball, en la corresponsabilitat i conciliació tenen un impacte directe sobre les condicions de vida de les dones, el seus ingressos i per conseqüència en la pobresa.

Salari

Les principals causes de les desigualtats en el salari són la menor participació en el mercat de treball, la segregació horitzontal i vertical del mercat de treball, la divisió sexual del treball remunerat i no remunerat i la discriminació o el sostre de vidre, entre d'altres factors.^{8,9} Els drets i obligacions adquirits en el mercat laboral al seu torn influeixen en les pensions. El sistema de pensions aprofundeix en aquests factors de discriminació de gènere generant una nova discriminació en l'accés a unes pensions, tant pel que fa al tipus com a les quanties mitjanes de les seves prestacions.

En l'anàlisi de gènere, es parla de segregació horitzontal quan es vol fer referència a la concentració de les dones en determinats sectors d'activitat i ocupacions pitjors remunerades que les ocupades de forma preponderant per homes. Per altra banda, quan es fa referència a la segregació vertical, s'expressa la concentració de bona part de l'ocupació femenina en les bandes més baixes de l'escala jeràrquica de llocs de treball, en tant que resultat de les dificultats que les dones tenen per poder ocupar llocs de responsabilitat o directius.

Els indicadors 3.4.1, 3.4.2 i 3.4.3 fan referència als guanys anuals per treballador/a. El 2020, els homes a Catalunya van guanyar de mitjana 30.004€ anuals, mentre que els guanys de les dones van ser de 24.097€ anuals. La diferència és de 5.907€, les dones perceben un 19,7% menys que el salari dels homes. El salari dels homes augmenta amb els grups d'edat: passant dels 14.485€ anuals pel grup de menys de 25 anys i assoleix el màxim de 33.406€ entre els grups d'edat de 45-54 anys; les dones, de mitjana, tenen el salari anual major entre el grup d'edat de 55 anys i més, per aquest grup el salari és de 26.019€ anuals, però inferior al dels homes. Conseqüentment, la diferència en els salaris anuals augmenta amb els anys, passant de 2.461€ de diferència entre els joves de menys de 25 anys i arriba als 7.678€ anuals entre el grup d'edat de 45 a 54 anys.

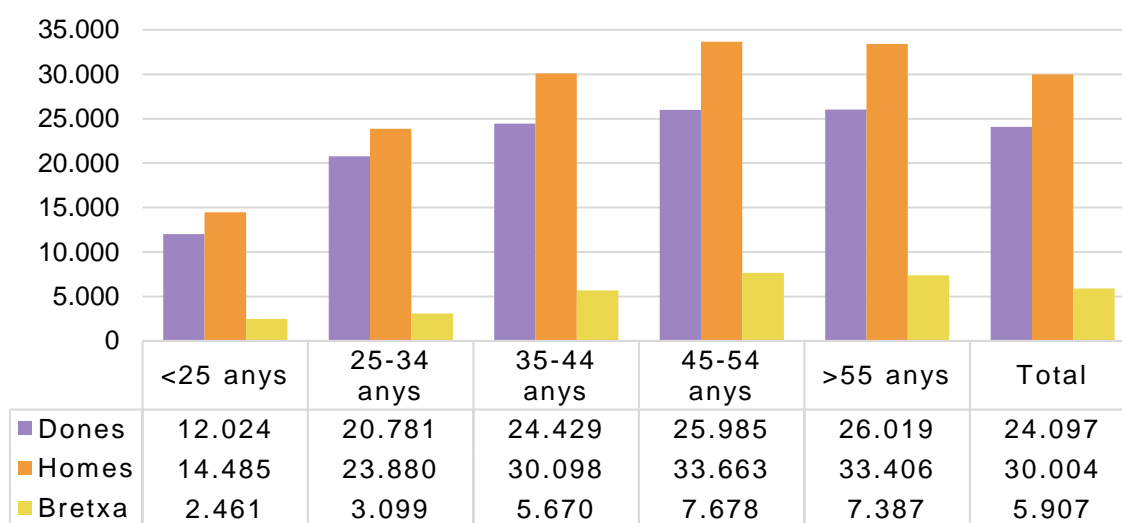
⁸ Comissió Europea. *The gender pay gap situation in the EU*. sense data. Disponible a: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/equal-pay/gender-pay-gap-situation-eu_es.

⁹ Boll, Christina, Julian Leppin, Anja Rossen, i André Wolf. *Magnitude and impact factors of the gender pay gap in EU Countries*. Luxembourg: Oficina de publicacions de la Unió Europea, 2016.

L'indicador 3.4.2 mostra els guanys mitjans anuals per treballador/a segons el grup d'ocupació. En aquest cas s'observa una gran diferència salarial entre grups, no obstant amb les dades disponibles no es pot concloure que hi hagi una relació clara entre la feminització dels sectors, observada en l'indicador 3.2.4, i els guanys mitjans anuals de les treballadores. La bretxa de gènere és més gran en les ocupacions dels grups d'alta i de baixa qualificació. Els homes amb ocupacions del grup d'alta qualificació tenen uns guanys anuals mitjans de 40.817€ i les dones de 33.339€, la diferència és de 7.478€ entre homes i dones i equival al 18,3% del salari dels homes. Els homes del grup de baixa qualificació guanyaven de mitjana 22.781€ anuals mentre que les dones 14.950€, la diferència de 7.830€ i equival al 34,3% dels guanys del homes, la major diferència relativa d'entre els tres grups ocupacionals. Finalment, les dones del grup de mitjana qualificació tenien de mitjana uns guanys anuals de 18.902€, 6.319€ menys que els homes que van guanyar de mitjana 25.221€ anuals, la diferència equival al 25,1%.

Gràfic 3.4.1.

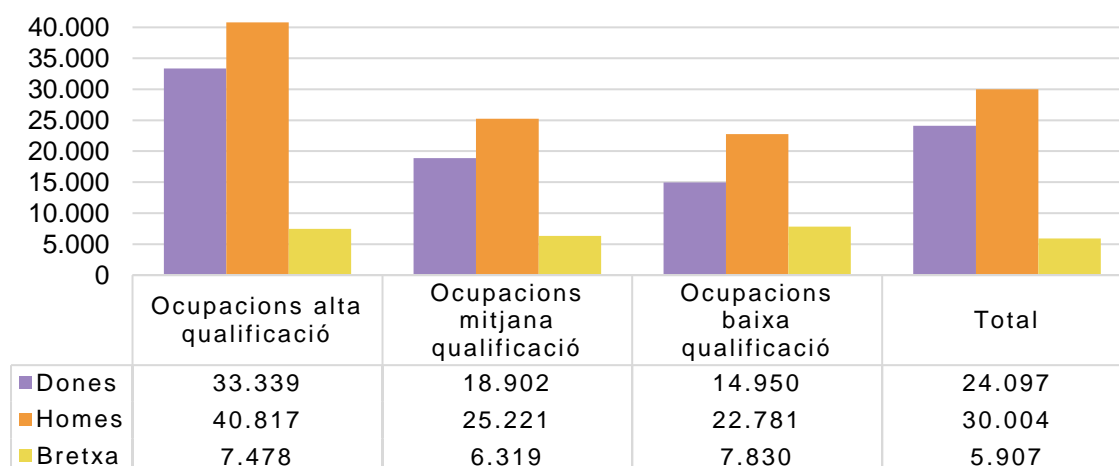
Guanyos mitjans anuals per treballador/a, per grups d'edat i sexe. En Euros. Any 2020.

Font: INE, Enquesta anual d'estructura salarial.

Gràfic 3.4.2.

Guanyos mitjans anuals per treballador/a, per grup d'ocupació i sexe. En Euros. Any 2020.

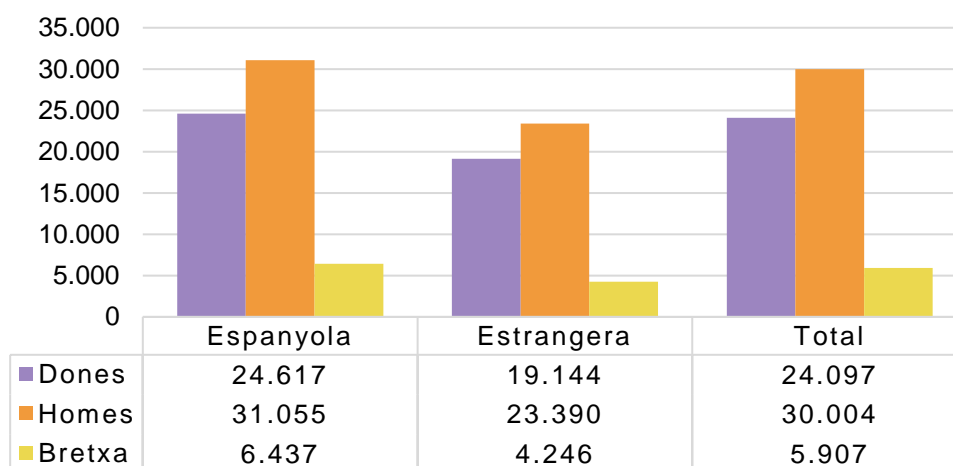
Font: INE, Enquesta anual d'estructura salarial.

Nota: El Grup d'alta qualificació inclou les professions de Directors/es i gerents; Tècnics/ques i professionals científics i intel·lectuals, i Tècnics/ques, professionals de suport. El Grup de mitjana qualificació inclou els empleats/des de comptabilitat, administratius i empleats/des d'oficina; treballadors/es dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors; treballadors/es qualificats del sector agrícola, ramader, forestal i pesquer; artesans i personal qualificats de les indústries manufactureres i de la construcció, i ocupacions militars. El Grup de baixa qualificació inclou les professions d'operadors/es de instal·lacions i maquinària, i muntadors, i les Ocupacions elementals.

L'indicador 3.4.3. mostra diferències substancials en els guanyos mitjans anuals dels homes i dones de nacionalitat espanyola respecte les persones de nacionalitat estrangera. Els homes de nacionalitat espanyola guanyen de mitjana 31.055€ anuals, mentre que les dones de nacionalitat estrangera guanyen de mitjana 19.144€ anuals, un 39,4% menys que els homes de nacionalitat espanyola.

Gràfic 3.4.3.

Guanyos mitjans anuals per treballador/a, per nacionalitat i sexe. En Euros. Any 2020.

Font: INE, Enquesta anual d'estructura salarial.

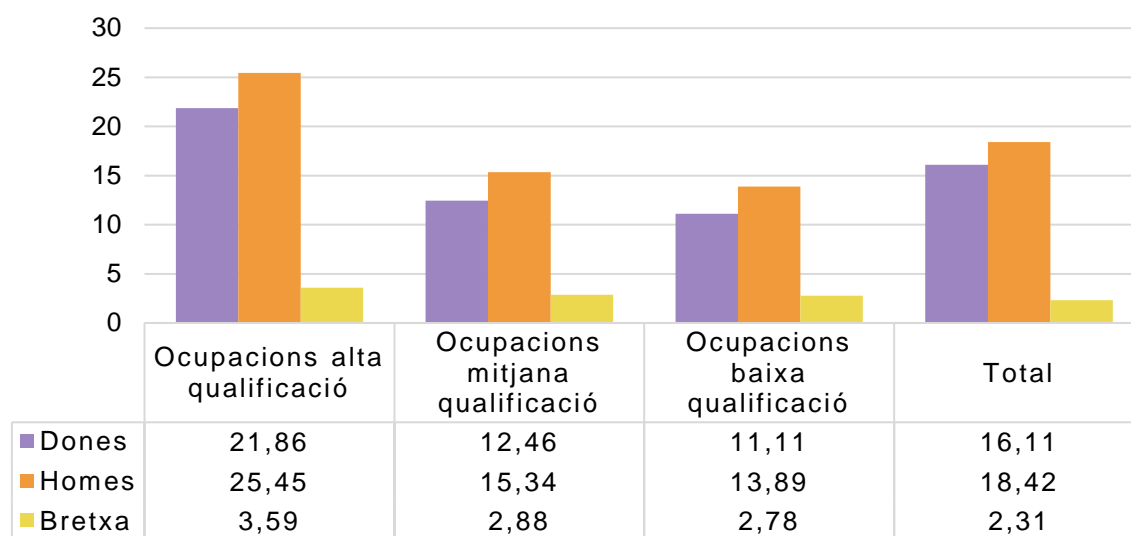
D'altra banda, els indicadors 3.4.4 i 3.4.5 fan referència als guanys per hora de treball. Els guanys per hora per treballador/a segons el grup d'ocupació, representats en l'indicador 3.4.4, tenen un patró semblant als guanys mitjans anuals. Novament, s'observa una gran diferència salarial entre el grup d'alta qualificació i la resta. La diferència entre els guanys per hora de treball de les dones respecte als homes és relativament menor i es troba al voltant dels 3€ l'hora pels tres grups d'ocupació. Les dones del grup d'alta qualificació guanyen 21,86€ l'hora mentre que els homes guanyen de mitjana 25,45€ l'hora, la diferència de 3,59€ l'hora equival al 14,1% dels guanys dels homes. En el cas del grup mitjanament qualificat, les dones guanyen 12,46€ l'hora, 2,88€ menys que els homes, que guanyen 15,34€ l'hora, i la diferència equival al 18,7% dels guanys dels homes. Finalment, les dones del grup de baixa qualificació guanyen 11,11€ l'hora, mentre que els homes d'aquest grup guanyen 13,89€ l'hora, la diferència de 2,78€ equival al 20% dels guanys dels homes d'aquest grup. La bretxa en termes de guanys anuals és superior a la bretxa dels guanys per hora de treball, perquè les dones també treballen un menor nombre d'hores.

Finalment, l'indicador 3.4.5 mostra la bretxa salarial entre homes i dones. Aquesta es defineix com la diferència entre la mitjana del guany salarial brut per hora dels homes i de les dones com a percentatge de la mitjana del guany salarial brut per hora dels homes. El 2019 la bretxa salarial a Catalunya era del 12,1%, això significa que de mitjana les dones cobraven per hora un 12,1% menys que els homes. La bretxa engloba la diferència total en el salari per hora i per tant reflecteix també la influència de diversos factors, com les diferències en l'experiència, el tipus d'ocupació o les hores treballades, per tant, no es pot interpretar com la diferència "neta" dels salaris de les dones i els homes¹⁰. La bretxa salarial del 2019 és la més baixa des del 2011 i segueix la tendència decreixent iniciada el 2013. La bretxa de gènere de Catalunya es troba per sobre de la mitjana d'Espanya, tot i tenir uns patrons semblants, i té uns valors propers als de la mitjana de la Unió Europea, que ha reduït molt lentament la bretxa salarial.

¹⁰ A la Unió Europea la bretxa salarial (Gender pay gap) es coneix oficialment com la "bretxa de salarial de gènere no ajustada", ja que no té en compte tots els factors que tenen un impacte en la bretxa salarial, com per exemple les diferències en l'educació, l'experiència en el mercat laboral, les hores treballades, el tipus de feina, etc.

Gràfic 3.4.4.

Guanyos mitjans per hora de treball, per grups d'ocupació i sexe. En Euros. Any 2019.

Font: INE, Enquesta anual d'estructura salarial.

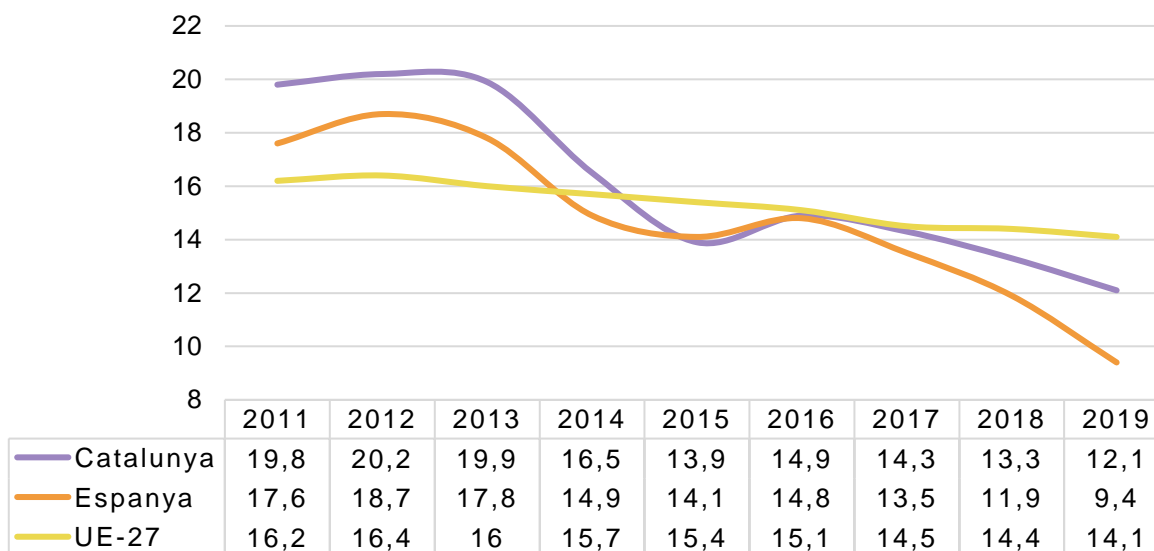
Nota: Grups a l'indicador 3.4.2. "Guanyos mitjans anuals per treballador/a, per grup d'ocupació i sexe. En Euros. Any 2019".

Indicador
ODS 5.2.

Gràfic 3.4.5.

Bretxa salarial de gènere.

Indicador
UE 1.2.2

Font Catalunya: Idescat. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

Pensions

En aquest apartat es mostren les dades de les pensions contributives de règim general i les pensions no contributives. Les primeres depenen de les contribucions dels treballadors/es i per tant de la participació en el mercat laboral, mentre que les pensions no contributives formen part del sistema de garantia de rendes i no estan subjectes a la participació en el mercat laboral.

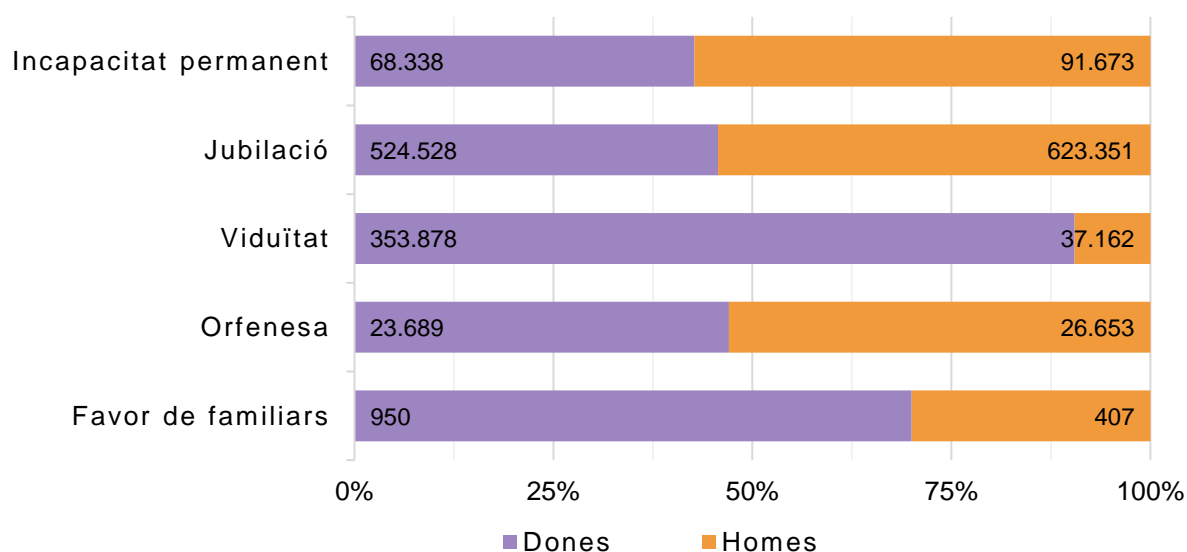
Les desigualtats en les pensions contributives són conseqüència de la participació desigual en el mercat de treball. Les diferències són presents tant per la segregació de gènere del tipus de pensió com en la quantia que perceben les dones i els homes. L'indicador 3.4.5 mostra les diferències en les pensions contributives i l'indicador 3.4.6 mostra les diferències en les quanties percebudes.

A desembre del 2021, les pensions contributives de jubilació eren les més comunes. En total hi havia 1.149.855 persones jubilades, de les quals un 45,7% eren dones. Les pensions de supervivència, específicament la de viduïtat i a favor de familiars, són percebudes principalment per les dones. El 90,5% de les pensions de viduïtat són percebudes per dones, així com el 69,9% de les pensions a favor de familiars.

Les diferències entre les quanties percebudes per les dones i els homes també són notables, especialment en el cas de les pensions per jubilació, perquè depenen directament de les contribucions fetes durant la vida laboral. La pensió de jubilació de les dones és de mitjana de 913€ mensuals i la dels homes de 1.560€ mensuals, la diferència de 648€ equival al 41,5% de la pensió dels homes. Aquesta diferència és més gran que la dels salaris. La pensió de viduïtat depèn de la pensió del contribuït del cònjuge o parella, és per això que en aquest cas les dones supervivents perceben una pensió més elevada que els homes supervivents. La pensió de les dones és de 805€ i la dels homes de 530€, ambdues són substancialment inferiors a les pensions de jubilació. La pensió d'incapacitat permanent també és superior en el cas dels homes, que perceben 1.191€ mensuals, que en el cas de les dones, que perceben 963€ mensuals. La diferència de 228€ correspon al 19,1% de la pensió dels homes. Tant la pensió d'orfenesa com la de favor de familiars són pràcticament igualitàries.

Gràfic 3.4.6.

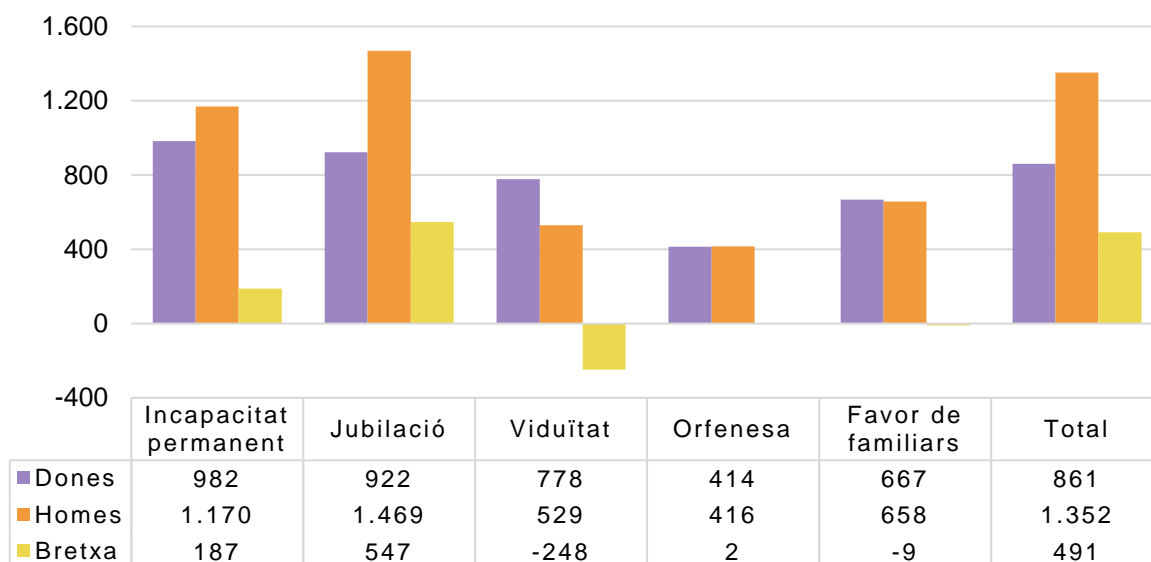
Pensions contributives de la Seguretat Social, per tipus i sexe. Regim general. Desembre, 2021.

Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

Gràfic 3.4.7.

Quantia de les pensions contributives de la Seguretat Social, per tipus i sexe. Regim general. Desembre, 2021.

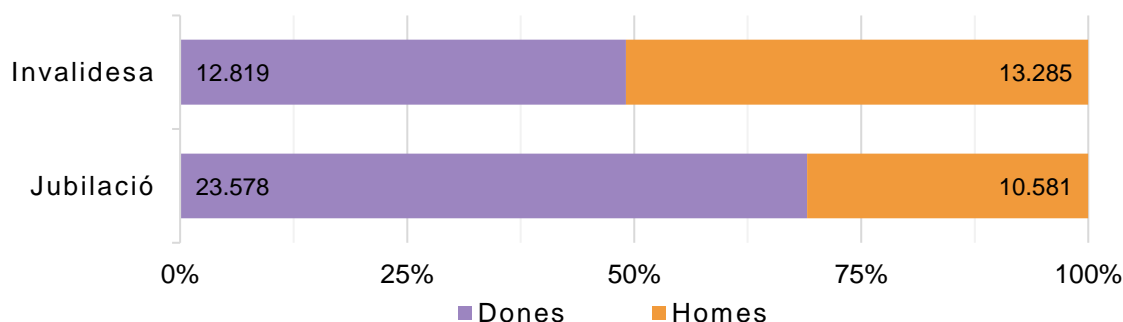
Font: Idescat, a partir de dades de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

Pel que fa a les pensions no contributives (indicador 3.4.8.), aquestes formen part del sistema de garantia de rendes i estan deslligades de la participació del mercat laboral. El 2021, 26.104 persones van rebre prestacions no contributives d'invalidesa, el 49,1% de les quals van ser dones. D'altra banda, el 2021, 34.159 persones van rebre una pensió no contributiva de jubilació, el 69% de les quals van ser dones. Les quanties de les pensions no contributives

(indicador 3.4.9.) no presenten grans diferències entre dones i homes, no obstant són molt més baixes que les pensions contributives. La quantia de les pensions no contributiva d'invalidesa és aproximadament de 420€ mensuals tant en homes com en dones, mentre que en el cas de les pensions no contributives de jubilació les dones perceben 378€ mensuals i els homes 391€ mensuals.

Gràfic 3.4.8.

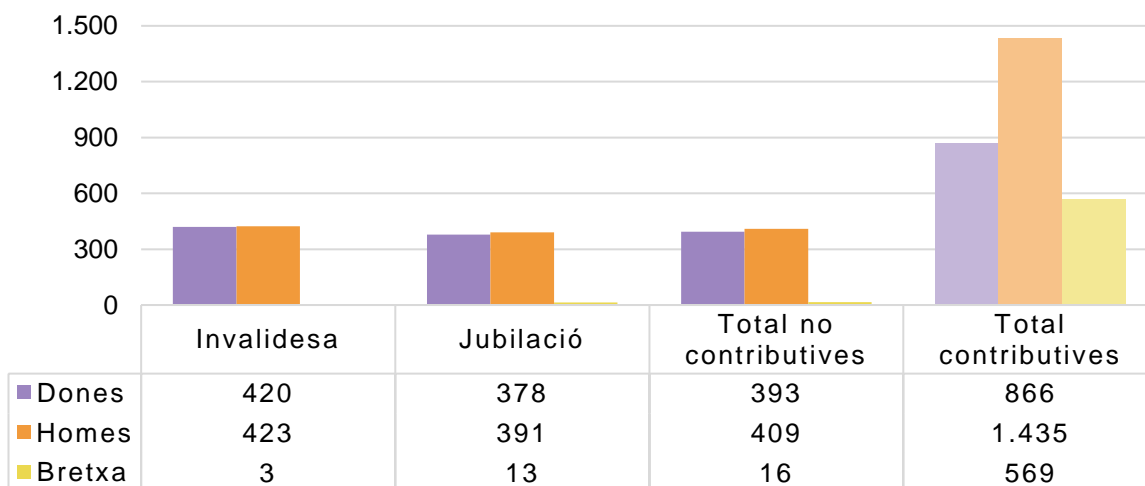
Pensions no contributives de la Seguretat Social, per tipus i sexe. Desembre, 2021.

Font: Idescat, a partir de dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Gràfic 3.4.9.

Quantia de les pensions no contributives de la Seguretat Social, per tipus i sexe. Desembre, 2019.

Font: Idescat, a partir de dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Pobresa

Els ingressos inferiors de les dones, ja sigui dels salaris com de les pensions, per la diferent participació del mercat de treball, comporten que la pobresa sigui més prevalent entre les dones que els homes. En aquest àmbit no només hi intervé la vessant del gènere sinó que també la de l'edat.

És important destacar des de l'anàlisi de dades estadístiques en clau de gènere que els indicadors convencionals comptabilitzen a la baixa les desigualtats de gènere en la pobresa. La raó no té a veure amb la realitat, sinó amb la metodologia emprada. Per calcular el risc de pobresa de les persones en l'Enquesta de Condicions de Vida es calcula primer els ingressos conjunts de les llars enquestades; i posteriorment es divideix aquesta quantitat entre els seus membres, amb una correcció en funció del nombre d'adults i criatures de la mateixa. Aquesta forma de càlcul dóna per suposat que en una mateixa llar tots els seus membres es reparteixen de forma igualitària els ingressos que hi entren. Per tant, quan mirem aquestes dades, no estem observant individus amb rendes per sota del llindar de la pobresa (comparats amb la resta d'individus), sinó individus que viuen en llars per sota del llindar de la pobresa – comparades amb la resta de les llars. En aquest sentit, l'atribució estadística als individus de les rendes de les seves llars invisibilitza les desigualtats econòmiques de gènere dins de les famílies, i aquest és un fenomen clau per a entendre les desigualtats socials en el seu conjunt. Tot i això, les dades mostren que les dones són més pobres que els homes.

Pel que fa a la taxa de risc a la pobresa, construeix interpretant que la situació de pobresa en el conjunt de la llar, ignorant la importància de l'autonomia econòmica individual, el repartiment desigual dels recursos a la llar i el treball no remunerat que s'hi presta (així com, el seu cost d'oportunitat). Quan es desagrega per sexe, invisibilitza la precarietat femenina, i atribueix estadísticament a les dones part de les rendes dels homes amb qui conviuen. Igualment pot invisibilitzar la precarietat de les persones joves no emancipades o altres que són econòmicament dependents a les llars.¹¹

En relació a la taxa AROPE, cal destacar que s'utilitza com a alternativa a la taxa de risc de pobresa i permet capturar dimensions no monetàries en identificar la població en llars amb baixa intensitat de treball i/o que es troben en privació material severa. Tot i la multidimensionalitat i la inclusió d'alguns elements individuals de privació, és una alternativa insuficient (a causa, entre d'altres, del pes de la renda familiar en el càlcul de la mesura)¹²

Tot i això, es tenen en compte aquests indicadors ja que ens permeten aproximar-nos a les desigualtats existents entre homes i dones en la nostra societat.

Els indicadors 3.4.10, 3.4.11 i 3.4.12 mesuren tres dimensions de la pobresa.

¹¹ Font: Introduint la perspectiva de gènere interseccional a les estadístiques. Guia teoricopràctica

¹² Font: Introduint la perspectiva de gènere interseccional a les estadístiques. Guia teoricopràctica

La taxa de població en risc de pobresa o exclusió social (3.4.10.) engloba la població en risc de pobresa després de transferències socials, o amb privació material severa o que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa.

- Es considera que la població està en risc de pobresa després de transferències socials, si té una renda disponible equivalent per sota del llindar de risc de pobresa. El llindar de pobresa està fixat en el 60% de la renda mitjana disponible equivalent de la població. El 2021 era de 11.927€ anuals en les llars unipersonals.
- La població amb privació material severa té condicions de vida greument limitades per la manca de recursos. Experimenta un conjunt de privacions com per exemple no es pot permetre pagar el lloguer o les factures de serveis públics, mantenir la llar a una temperatura adequada, assumir despeses inesperades entre d'altres. Aquesta dimensió també es mostra en l'indicador 3.4.12.
- La població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa són persones d'entre 0 i 59 anys que viuen en llars on els adults, d'entre 18 i 59 anys, treballen un 20% o menys del seu potencial laboral total en l'últim any.

La taxa de població en risc de pobresa o exclusió social (Taxa AROPE) mesura el percentatge de persones que es veuen afectades per al menys una de les tres situacions anteriors, tot i que puguin veure's afectades per més d'una dimensió de la pobresa. La taxa AROPE ve en gran part determinada per la taxa de població en risc de pobresa. Els dos indicadors 3.4.10 i 3.4.11 tenen uns patrons semblants. En primer lloc, la taxa AROPE (3.4.10) és major entre la població infantil i juvenil de menys de 18 anys, aquesta és lleugerament major entre els nens i nois (35,7%) que entre les nenes i noies (26,8%). La taxa AROPE és inferior per als grups de població de 18-64 anys i 65 anys i més. La taxa AROPE pel grup d'edat de 18 a 64 és de 28,1% entre les dones i del 25% pels homes. En el cas de les persones majors de 65 anys i més la taxa AROPE és de 21,3% entre les dones i del 13,7% entre els homes. Com s'observa les diferències de gènere també augmenten entre els grups de major edat i especialment en el grup d'edat de 65 anys i més, que correspon majoritàriament als pensionistes.

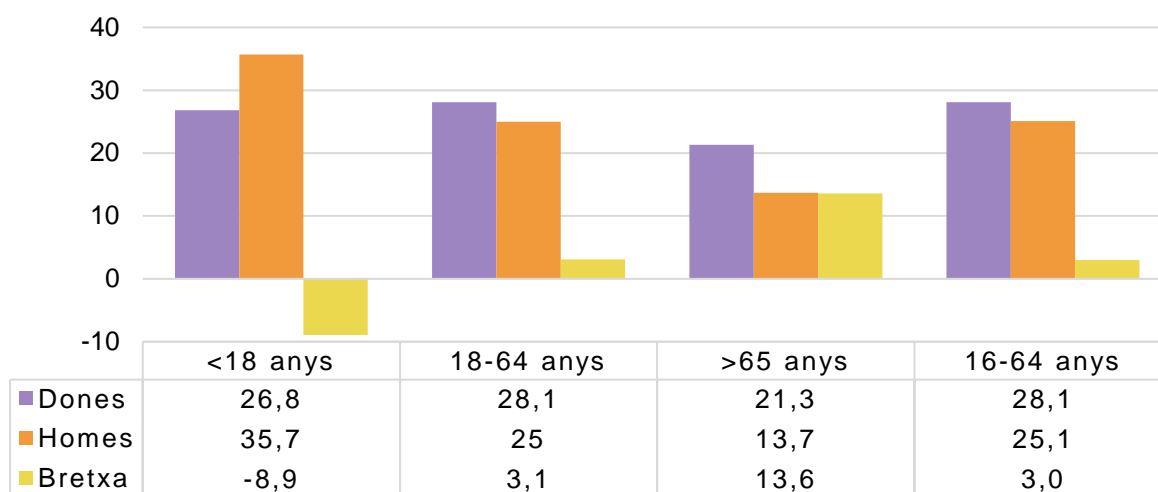
En segon lloc, taxa de població en risc de pobresa (3.4.11) presenta uns patrons semblants a la taxa AROPE. També pren els valors més elevats pel grup de població de menys de 18 anys, que es troba en el 24,1% per les dones i en el 32,8% pels homes. La taxa de població en risc de pobresa disminueixen en el cas dels homes en els grups d'edat de 18 a 64 anys (17,9%) i en major mesura pel grup de 65 anys i més (11,5%). En el cas de les dones es manté prop del 19% en els grups d'edat de 18 a 64 anys i de 65 anys i més. Com a conseqüència les diferències de gènere augmenten entre els grups de major edat.

Gràfic 3.4.10.

Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social (AROPE), per grups d'edat i sexe. Any 2021.

Indicador ODS 1.1.

Indicador UE 2.4.

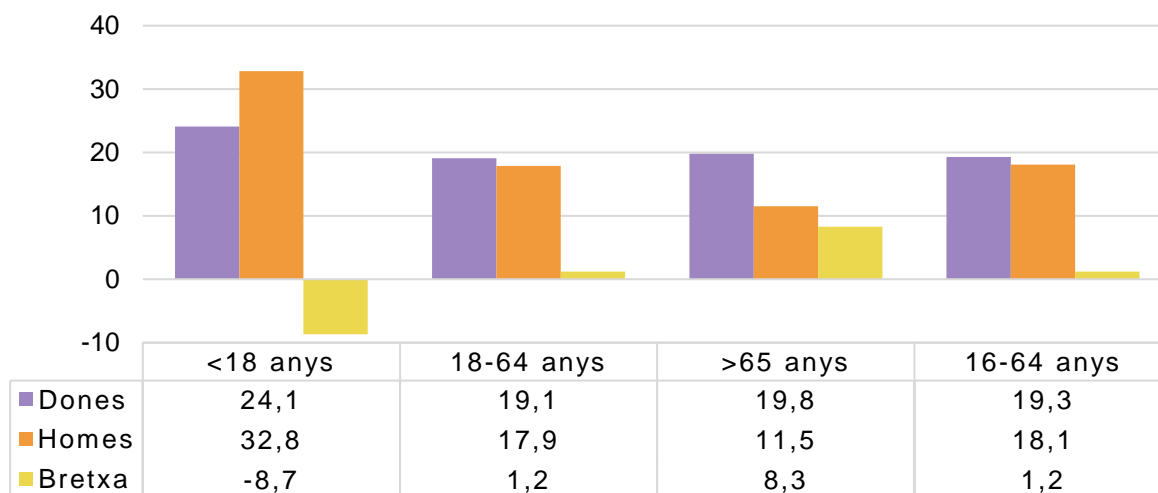
Font: Idescat, Enquesta de condicions de vida.

Gràfic 3.4.11.

Taxa de població en risc de pobresa, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

Indicador ODS 1.2.

Indicador UE 2.4.1.

Font: Idescat, Enquesta de condicions de vida.

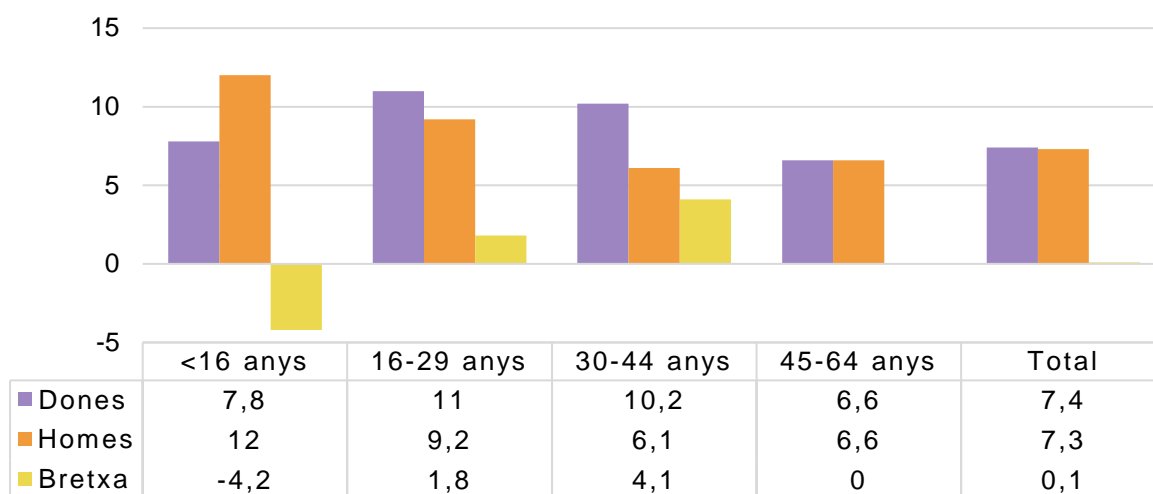
En tercer lloc, la taxa de població en privació material severa té uns patrons diferents a les anteriors. Les dones tenen una menor privació que els homes pels grups d'edat de menys de 16 anys, de 16 a 29 anys. Pel grup de menys de 16 anys el 7,8% de nenes i el 12% dels nens es troben en una situació de privació material severa, aquest és el grup amb una major prevalença. El 11% de les joves de 16 a 29 anys i el 9,2% dels joves viuen amb una privació material severa. El grup 30 a 44 anys el 10,2% de les dones i del 6,1% dels homes. Finalment, el grup de 45 a 64 anys és el que presenta una menor taxa de privació material severa per a les dones, és el cas del 6,6% de les dones i el 6,6% dels homes.

Gràfic 3.4.12.

Taxa de població en privació material severa, per grups d'edat i sexe.
Any 2021.

Indicador
ODS 1.3.

Indicador
UE 2.4.2.

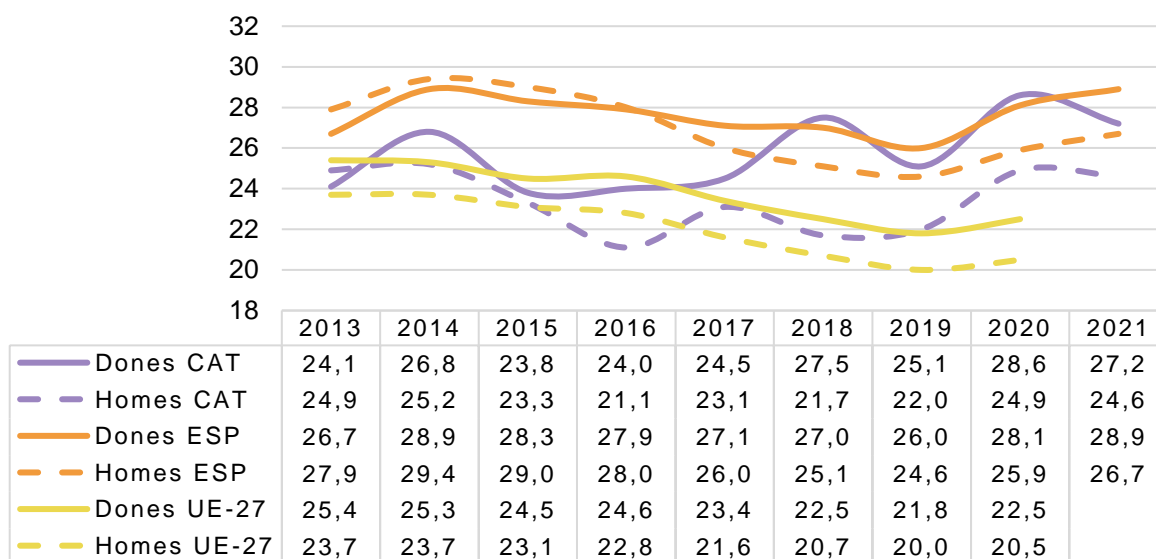
Font: Idescat, Enquesta de condicions de vida.

Finalment, l'indicador 3.4.13 mostra la evolució de la taxa de població en risc de pobresa o exclusió social entre el 2013 i el 2021. A Catalunya, les dones tenen una taxa AROPE més alta que els homes des de 2014 i la distància es fa més gran els anys següents. Els valors fluctuen entre el 24% i el 28% en el cas de les dones, i entre el 21% i 25% en el cas dels homes. Tant Espanya com la Unió Europea mostren una tendència creixent de la taxa AROPE, a la UE la taxa de les dones és superior a la dels homes en tot el període i a Espanya des de 2017. L'increment de l'any 2021 de Catalunya es deu principalment a l'augment de la taxa de risc de pobresa o exclusió social de les persones de 65 anys i més i les de menys de 16 anys.¹³

¹³ Direcció General d'Anàlisi i Prospectiva Econòmica. *Anàlisi de l'evolució de l'economia catalana i el seu entorn*. Nota de Conjuntura Econòmica. Número 115. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Hisenda, 2021

Indicador
ODS 1.1.**Gràfic 3.4.13.**

Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social, per sexe.

Font Catalunya: Idescat, Enquesta de condicions de vida. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

Nota: Les dades de la UE són estimacions.

3.5. Educació i formació

L'àmbit de l'educació i la formació són essencials per introduir-se al mercat de treball i avançar en la carrera laboral. Tant en l'àmbit de l'educació com en el de la formació, les dones tenen de mitjana uns millors resultats que els homes, no obstant aquesta situació d'avantatge no es trasllada al mercat laboral. Un dels motius és la segregació en el tipus d'estudis escollits per les dones i els homes, condicionats per l'impacte dels estereotips de gènere i els rols de gènere que assumim durant els processos de socialització. Especialment, destaca la presència reduïda de dones en les carreres de ciències, tecnologia, enginyeria i matemàtiques (STEM).

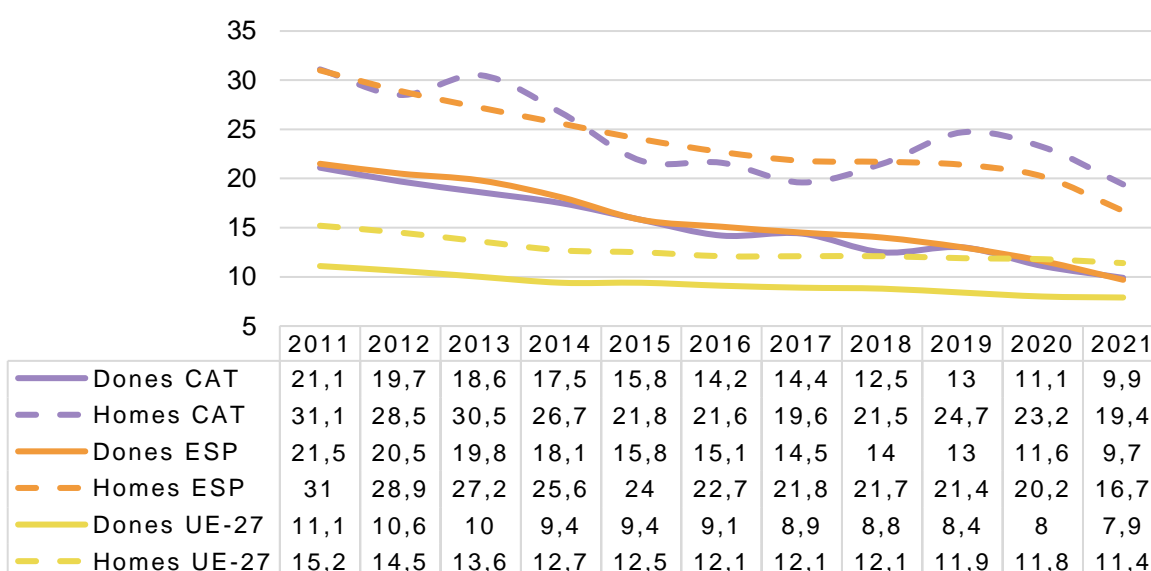
Educació primària i secundària

Els indicadors 3.5.1. i 3.5.2 són indicadors d'assoliment del sistema educatiu. L'indicador 3.5.1 mostra el percentatge de la població d'entre 18 i 24 anys que ha assolit com a màxim la primera etapa de l'educació secundària respecte al total de població del mateix grup d'edat. Es considera que una persona ha abandonat prematurament els estudis quan el nivell d'estudis assolit correspon a l'ESO o menys ni tampoc ha rebut cap educació o formació en les quatre setmanes precedents a l'entrevista.

Indicador
ODS 4.1.

Gràfic 3.5.1.

Taxa d'abandonament prematur dels estudis, per sexe.

Font Catalunya: Idescat. Font Espanya, zona euro i Unió Europea: Eurostat.

El 2021 la taxa d'abandonament prematur dels estudis de les dones va ser de 9,9% mentre que la dels homes va ser de 19,4%. La taxa d'abandonament prematur de les dones s'ha mantingut per sota de la dels homes des del 2011, així com s'ha reduït significativament,

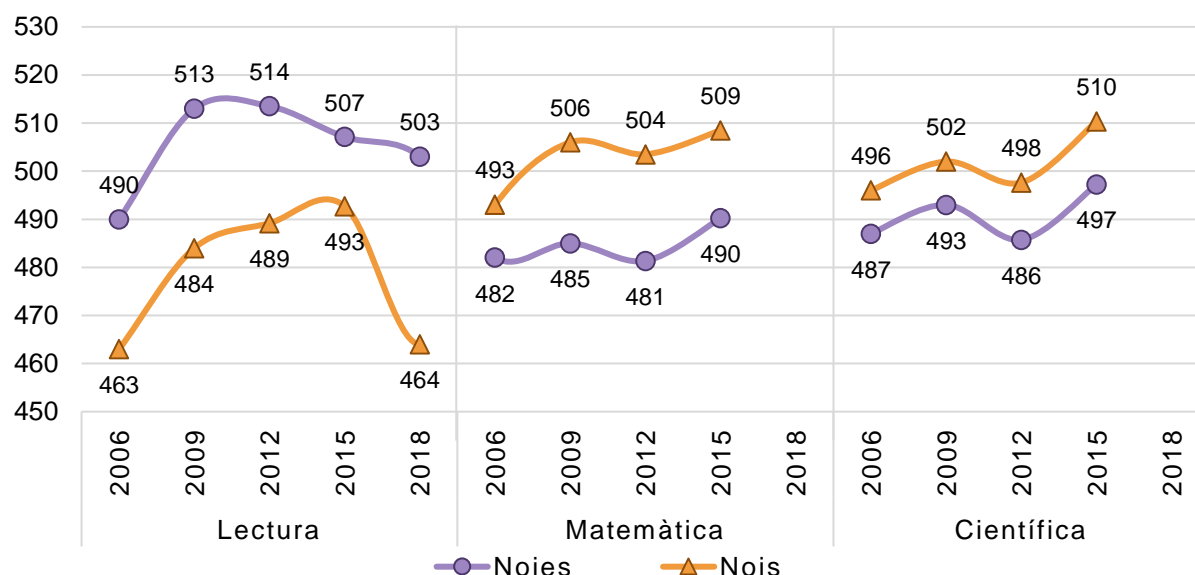
mentre que la taxa d'homes ha disminuït del 2011 fins al 2017, on ha augmentat durant els anys 2018 i 2019 per tornar a baixar a partir del 2020. Es percep una tendència convergent amb nivells de la mitjana de la UE que va ser del 7,9% per les dones i del 11,4% pels homes el 2021.

Les diferències entre noies i nois en els resultats de les proves PISA són clares i persistents en el temps. L'àrea de competències de comprensió lectora és l'única àrea on les noies presenten de mitjana millors resultats que els nois. També és l'única àrea que presentava una reducció de les diferències entre noies i nois entre 2006 i 2015, que venia donada per un empitjorament de la nota mitjana de les noies i una millora en els nois. No obstant les diferències es van eixamplar el 2018 arribant als 39 punts, el resultat de les noies va ser de 503 punts i el dels nois de 464 punts, els pitjors resultats des del 2009.

En les àrees de competències matemàtiques i de ciències els nois han obtingut millors resultats que les noies al llarg dels anys. Les diferències són més significatives en el cas de les matemàtiques i el 2015 va ser de 18 punts, els nois van tenir de mitjana de 509 punts i les noies 490 punts. Pel que fa a les competències de les científiques s'observa una tendència paral·lela entre els nois i les noies. El 2015 essent la diferència entre els nois i les noies va ser de 13 punts, els nois van tenir una puntuació de 510 punts i les noies de 497 punts.

Gràfic 3.5.2.

Resultats de les proves PISA, per àrea de competència i sexe.

Font: Ministeri d'Educació i Formació Professional.

Nota: Pel 2018 no hi ha dades disponibles per les àrees de competències matemàtica i científica.

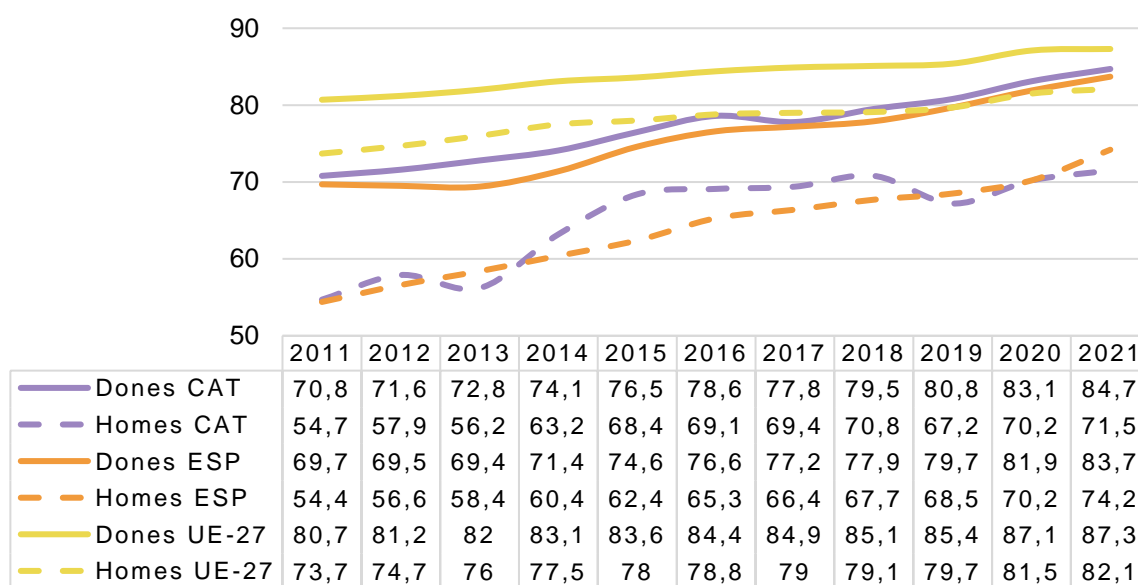
L'indicador 3.5.3. mostra el percentatge de població de 20 a 24 anys que ha completat com a mínim els estudis de nivell secundari. L'indicador té com a objectiu mesurar la proporció de la

població que és probable que compleixi els requisits mínims necessaris per participar de manera activa en la vida social i econòmica.

Les diferències entre dones i homes pel que fa a la finalització dels estudis secundaris són presents i persistents en el temps. Tant el percentatge de les dones com dels que han completat els estudis secundaris ha augmentat, han passat del 70,8% el 2011 al 84,7% el 2021 en el cas de les dones i del 54,7% al 71,5% en el cas dels homes. No obstant, la diferència s'ha mantingut al llarg del temps. Catalunya mostra un comportament semblant a la mitjana d'Espanya i ha convergit cap a la mitjana de la UE, que el 2021 va ser de 87,3% en les dones i del 82,1% en els homes.

Gràfic 3.5.3.

Població de 20 a 24 anys amb estudis de nivell secundari, per sexe.

Font: Font Catalunya: Idescat. Font Espanya, zona euro i Unió Europea: Eurostat.

Universitats

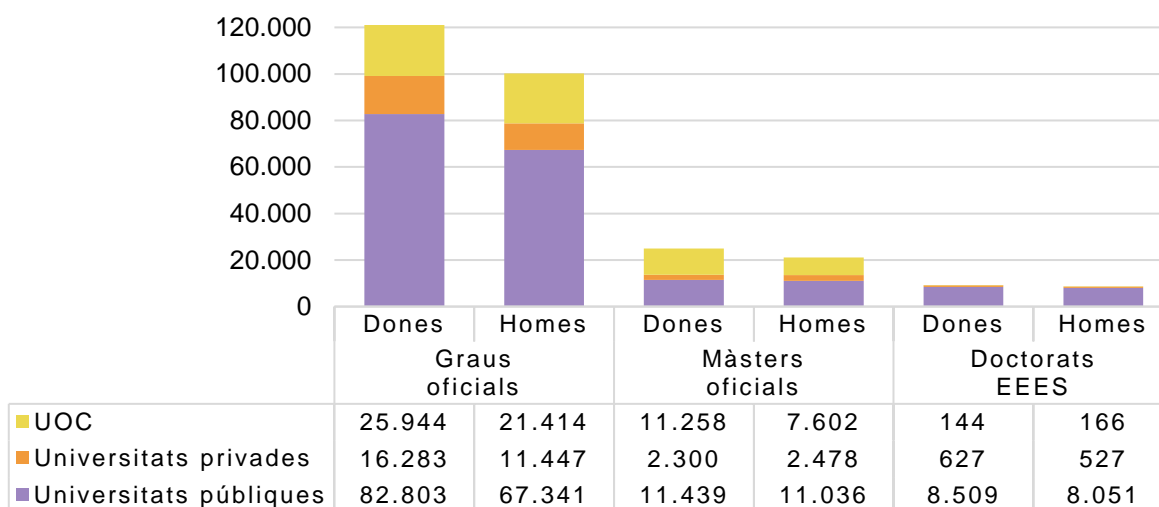
Les diferències entre dones i homes en l'àmbit universitari també son paleses. En aquest cas, les dones tenen millors resultats, especialment pel que fa a l'assoliment de graus oficials. D'altra banda, els homes tenen major presència en els estudis universitaris de branques de ciències i d'enginyeria i arquitectura, mentre que les dones opten per carreres més relacionades amb les ciències de la salut, arts i humanitats i ciències socials i jurídiques. Aquesta segregació comporta diferències en el mercat laboral i en els ingressos.

L'indicador 3.5.4 mostra els alumnes universitaris matriculats segons el nivell d'estudis i el tipus d'universitat. El curs 2020-2021 van haver un total de 225.232 persones matriculades en graus oficials, 46.113 persones matriculades en màsters oficials i 18.024 persones

matriculades en doctorats de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES). El curs 2020-2021 el 55,5% dels alumnes de grau matriculats van ser dones. El percentatge de dones es manté en un 54,2% entre els alumnes de màsters i s'equilibra en un 51,5% en el cas dels doctorats EEES. D'altra banda, no s'observen diferències notables entre dones i homes en la distribució dels alumnes segons el tipus d'universitat (públiques presencials, privades presencials i Universitat Oberta de Catalunya).

Gràfic 3.5.4.

Alumnes universitaris matriculats, per nivell d'estudis, sexe i tipus d'universitat. Curs 2020-2021.

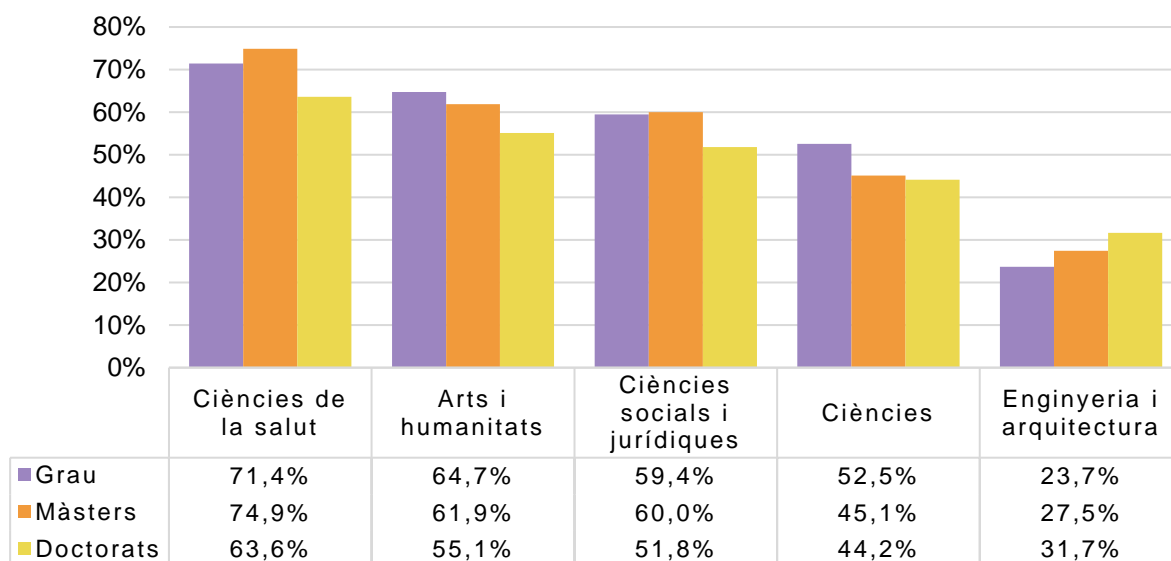
Font: Departament d'Empresa i Coneixement. Secretaria d'Universitats i Recerca.

Nota: Centres integrats i adscrits.

La segregació horitzontal és present en l'àmbit universitari, tal com mostra l'indicador 3.5.5 amb el percentatge de dones matriculades de graus i màsters segons la branca d'estudis del curs 2020-2021. Les dones són el 71,4% de les alumnes matriculades de graus de ciències de la salut, el 74,9% dels màsters d'aquesta branca, i el 63,6% dels doctorats. La presència de dones també és majoritària en els graus i màsters d'arts i humanitats, amb un 64,7% i un 61,9% respectivament, mentre que la seva presència decau fins un 55,1% en el cas del doctorats. En el camp de les ciències socials i jurídiques, la presència de dones es troba prop del 60% en els tres nivells educatius. Tot i que les dones són el 52,5% de les persones matriculades en graus de ciències, el percentatge disminueix en els màsters (45,1%) i doctorats (44,2%). Finalment, un 23,7% de les persones matriculades en enginyeries i arquitectura són dones, el percentatge augmenta lleugerament fins un 27,5% en el cas dels màsters i és superior en els doctorats amb un 31,7%.

Gràfic 3.5.5.

Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats EEES, segons la branca. Curs 2020-2021

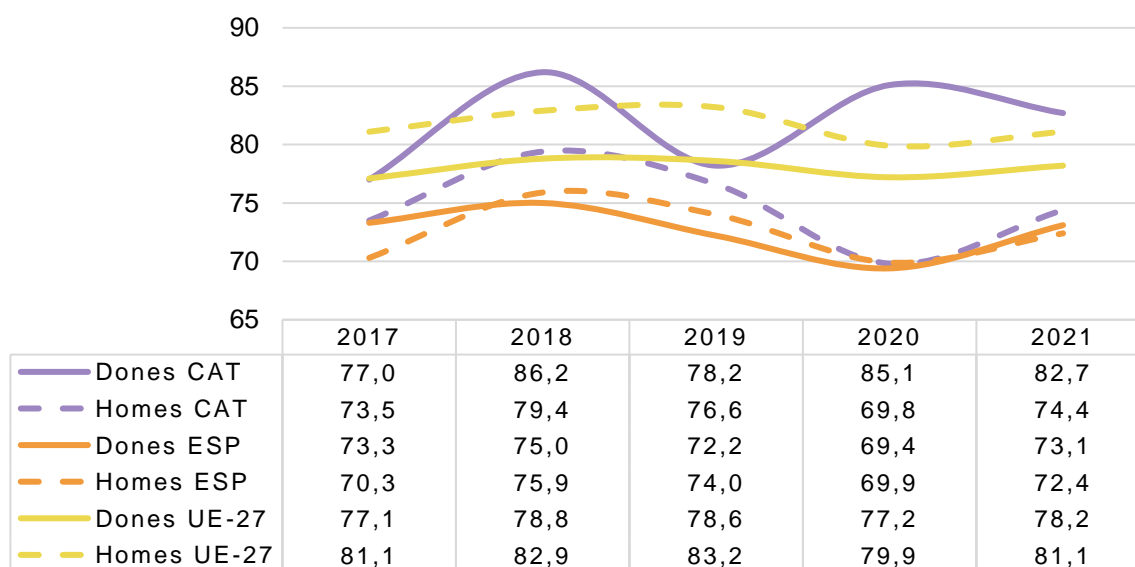
Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

Finalment, la taxa d'ocupació dels graduats recents està representada en l'indicador 3.5.6. A Catalunya hi ha una major taxa d'ocupació de les dones graduades que dels homes i es troba per sobre de la mitjana d'Espanya per ambdós sexes. Catalunya també es troba per sobre de la mitjana Unió Europea pel que fa a la taxa d'ocupació de les dones i es troba per sota de la mitjana de la Unió Europea en el cas dels homes.

Indicador ODS 4.5.

Gràfic 3.5.6.

Taxa d'ocupació dels graduats recents, per sexe.

Font Catalunya: Idescat, a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

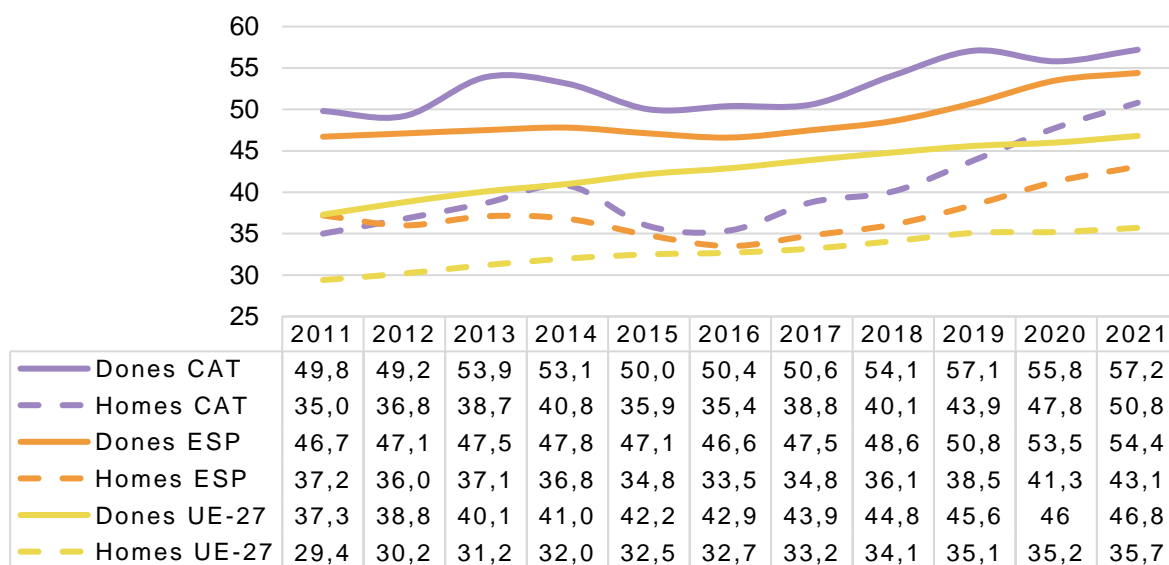
Formació

L'indicador 3.5.7 mostra el percentatge de la població de 30 a 34 anys amb estudis de nivell terciari. Els estudis de nivell terciari fan referència als estudis universitaris o d'escola tècnica superior. L'indicador forma part dels indicadors ODS, específicament l'objectiu 4: educació de qualitat. En aquest cas, Catalunya té un nivell d'assoliment superior a la mitjana de la Unió Europea i d'Espanya tant en el cas dels homes com de les dones. Les dones presenten un major assoliment de l'objectiu que els homes, el percentatge de dones de 30 a 34 anys amb educació terciària ha passat del 49,8% el 2011 fins al 57,2% el 2021. D'altra banda, tot i que el percentatge d'homes de 30 a 34 anys amb estudis de nivell terciari segueix per sota del percentatge de les dones, aquests han convergit cap al percentatge de les dones, passant del 35% el 2011 fins a assolir un 50,8% el 2021.

Indicador
ODS 4.2.

Gràfic 3.5.7.

Població de 30 a 34 anys amb estudis de nivell terciari, per sexe.

Font Catalunya: Idescat, a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

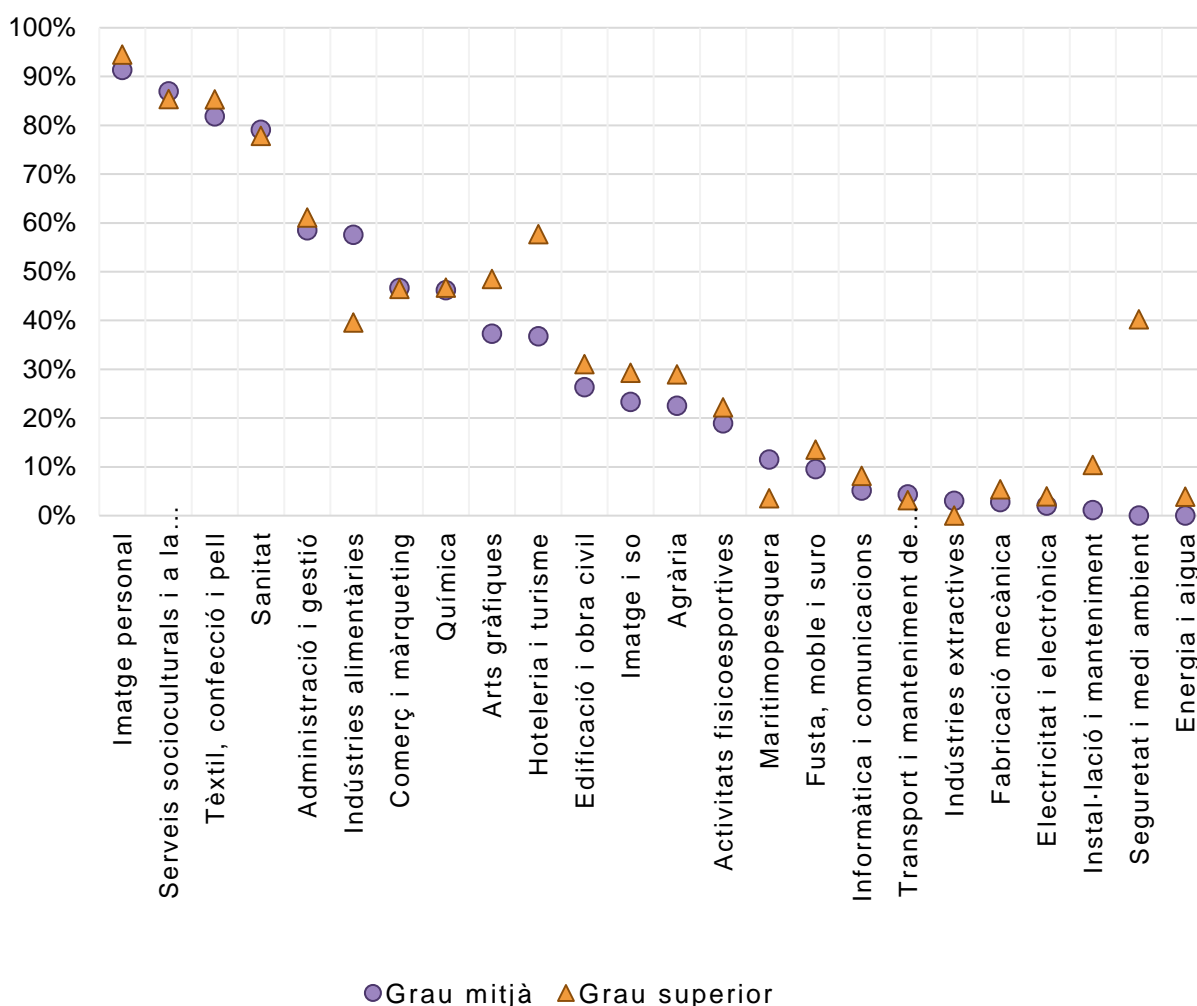
El curs 2020-2021 hi va haver un total de 27.110 persones matriculades de grau superior, el 50,8% dels quals eren dones, i 40.548 persones matriculades de grau mitjà, de les quals el 43% eren dones. Tal com mostra l'indicador 3.5.8, el percentatge de dones és més alt en les matrícules de grau superior que les de grau mitjà en gairebé totes les temàtiques. Les temàtiques dels graus amb un major percentatge de dones són el d'imatge personal, amb un 91% de dones en els graus mitjans i un 94% de dones en les graus superiors; els graus de serveis socials i a la comunitat, amb un 87% de dones en els graus mitjans i un 85% en els graus superiors; els graus de tèxtil, confecció i pell, amb un 82% de dones en els graus mitjans i un 85% en els graus superiors, i els de sanitat, amb un 79% de dones en les graus mitjans i

un 78% en els graus superiors. D'altra banda, les temàtiques amb una menor presència de dones són els d'instal·lació i manteniment, electricitat i electrònica, transport i manteniment de vehicles, fabricació mecànica, indústries extractives, energia i aigua, emergències i protecció civil, informàtica i comunicacions i maritimopesquera. Aquestes temàtiques tenen menys d'un 12% de dones matriculades en els graus mitjans i menys d'un 11% en els graus superiors. Les que presenten un percentatge equilibrat entre homes i dones equilibrats, prop del 50% de dones, són els graus de temàtica química, comerç i màrqueting i indústries alimentàries.

Gràfic 3.5.8.

Percentatge de dones matriculades de grau mitjà i grau superior, segons temàtica. Curs 2020-2021.

Indicador ODS 4.2.

Font: Departament d'Educació

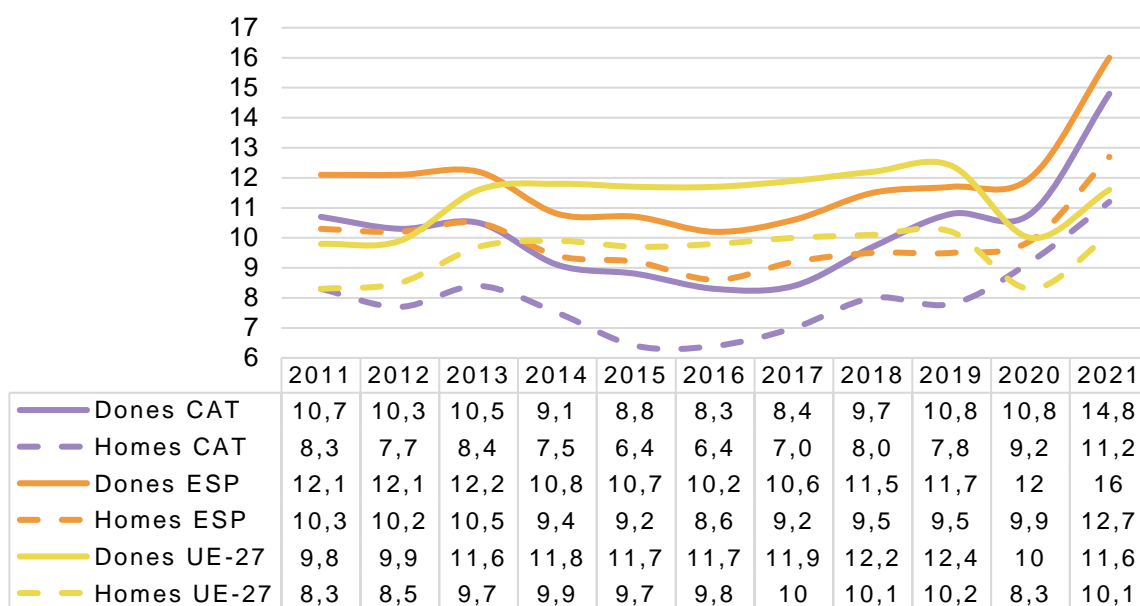
Finalment, l'indicador 3.5.9 mostra el percentatge de població que ha rebut formació. Específicament es refereix al percentatge de persones de 25 a 64 anys que han rebut educació o formació durant les quatre setmanes precedents a l'enquesta.

S'observa que al llarg del període 2011-2021 un major percentatge de dones que d'homes van rebre formació. S'observa una tendència negativa entre el 2010-2016 tant en els homes com en les dones, que va quedar compensada per l'augment entre el 2016 fins el 2021. El 2021 el 14,8% de dones i el 11,2% d'homes van rebre formació permanent. Des de principis del 2013 Catalunya es troba per sota de la mitjana de la UE pel que fa al percentatge de dones i d'homes que van rebre formació permanent.

Indicador
ODS 4.6.

Gràfic 3.5.9.

Formació permanent de la població de 25 a 64 anys, per sexe.

Font Catalunya: Idescat. Font Espanya, zona euro i Unió Europea: Eurostat.

3.6. Salut

Les desigualtats de gènere també són presents en l'àmbit de la salut. Els estereotips es reforcen i estenen a través de la socialització, que imposa normes sobre la identitat de gènere, l'orientació sexual i les relacions de gènere (Artazcoz et al., 2018). Aquest conjunt de normes i rols imposats tenen el seu impacte i expressió en diferents àmbits de les persones, també en el seu benestar, salut i cura que van més enllà de les diferències biològiques.

És a dir, degut a que l'estat i els patrons de salut estan relacionats amb les condicions de vida i aquestes alhora es veuen influïdes per múltiples factors (els anomenats determinants socials de la salut), les diferències de gènere en tradueixen en diferències en la distribució de malalties, causes de mort, factors de risc o altres aspectes relacionats amb la salut entre homes i dones. Els determinants socials de la salut, definits com les condicions en les quals les persones neixen, creixen, viuen, treballen i envelleixen, engloben tots aquells factors relacionats amb el context socioeconòmic i polític de l'estructura social, així com la distribució de poder i recursos, i també els factors relacionats amb els recursos materials (condicions d'ocupació i treball, càrrega de treball de cures, nivell d'ingressos i situació econòmica, àrea de residència...). La combinació i interacció d'aquests determinants socials pot acabar generant desigualtats en l'àmbit de la salut, ja que l'estructura social determina en gran part les desigualtats en els recursos materials, que incideixen directament sobre les desigualtats en salut. A més, aquests determinants socials defineixen els estils de vida i les conductes adoptades al voltant de la salut, com per exemple el fet de consumir aliments poc saludables o abusar de l'alcohol. Poques vegades la biologia actua sola en la determinació de les desigualtats en matèria de salut.

L'OMS defineix les desigualtats sanitàries com aquelles desigualtats sistemàtiques (que no es produeixen aleatòriament, sinó que afecten a certs grups socials) i evitables (no són conseqüència de processos biològics sinó socials) entre grups d'una població. Per tant, les desigualtats en salut no estan relacionades amb factors hereditaris, sinó amb el funcionament de la societat i els mencionats determinants socials de la salut.

Donat que les condicions socials i econòmiques i els seus efectes en la vida de la població determinen el risc d'emmalaltir i les mesures que s'adopten per evitar o tractar la malaltia, és necessari introduir la perspectiva de gènere per entendre i analitzar les desigualtats en salut, tant en relació a les seves causes (determinants i estil de vida i ús dels serveis sanitaris) com a les seves conseqüències (patrons de mortalitat i malaltia). Per lluitar contra aquestes desigualtats i assolir majors estàndards de salut de la població, les polítiques sanitàries han de considerar que les dones i els homes, a causa de les seves diferències biològiques i dels

seus rols de gènere, tenen necessitats, obstacles i oportunitats diferents¹⁴. A més, també cal reconèixer que les desigualtats en salut no afecten a tots els homes o dones d'una població de la mateixa manera, ja que interaccionen amb altres factors com la classe social, l'origen geogràfic, l'edat o la religió, entre d'altres.

En aquest sentit, la comparació d'indicadors de salut entre homes i dones permet identificar les diferències entre els dos sexes, que a la llarga poden derivar en desigualtats sanitàries. En aquest informe s'identifiquen dos grups d'indicadors en l'àmbit de salut: els relacionats amb l'estat de salut de la població i els referents als hàbits de salut.

Estat de salut

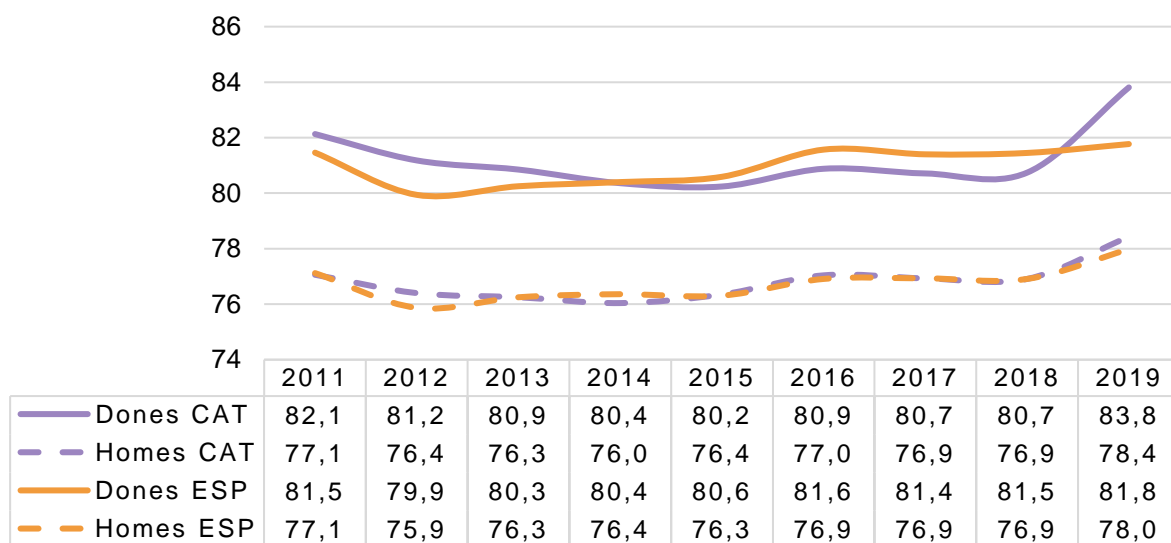
L'indicador 3.6.1 mostra l'evolució dels anys de vida saludable de les dones i els homes a Catalunya i Espanya. Aquesta variable s'obté descomptant de l'esperança de vida els anys de vida amb discapacitat o mala salut, estimats a través d'una variable que mesura les limitacions funcionals a l'activitat¹⁵, i d'aquesta manera permet incorporar informació sobre la qualitat de vida que no es recull en l'ús de l'esperança de vida com a indicador del nivell de salut de la població (les malalties cròniques, els problemes mentals i la discapacitat física augmenten la seva prevalença amb l'edat i redueixen la qualitat de vida de les persones que les pateixen). Tal i com es pot apreciar, tant a Catalunya com a Espanya les dones presenten una esperança de vida amb bona salut superior, tot i que la bretxa entre ambdós sexes s'estava reduint fins al 2019, últim any disponible, en què les diferències s'amplien de nou. A Catalunya, tot i una lleugera minoració des del 2011, en els últims anys tan homes com dones presenten una tendència a l'alça, que implica que han augmentat els anys de vida lliures de discapacitat o malaltia. En el cas de les dones l'indicador del 2019 s'aproxima als 84 anys, mentre que pels homes se situa als 78,4 anys. Per a ambdós sexes la mitjana catalana se situa per sobre de l'espanyola, especialment en el cas de les dones.

14 Gènere i Salut. Una visió global des d'experiències locals (2015). Farmacèutics Mundi Catalunya i Ajuntament de Barcelona. <https://farmaceuticosmundi.org/wp-content/uploads/2015/12/genere-salut.pdf>

¹⁵ Ministerio de Sanidad. *Esperanzas de vida en España, 2018*. Información y estadísticas sanitarias 2020, Madrid: Ministerio de Sanidad, 2020. Disponible a: www.mscbs.gob.es

Gràfic 3.6.1.

Anys de vida amb bona salut al néixer, per sexe.

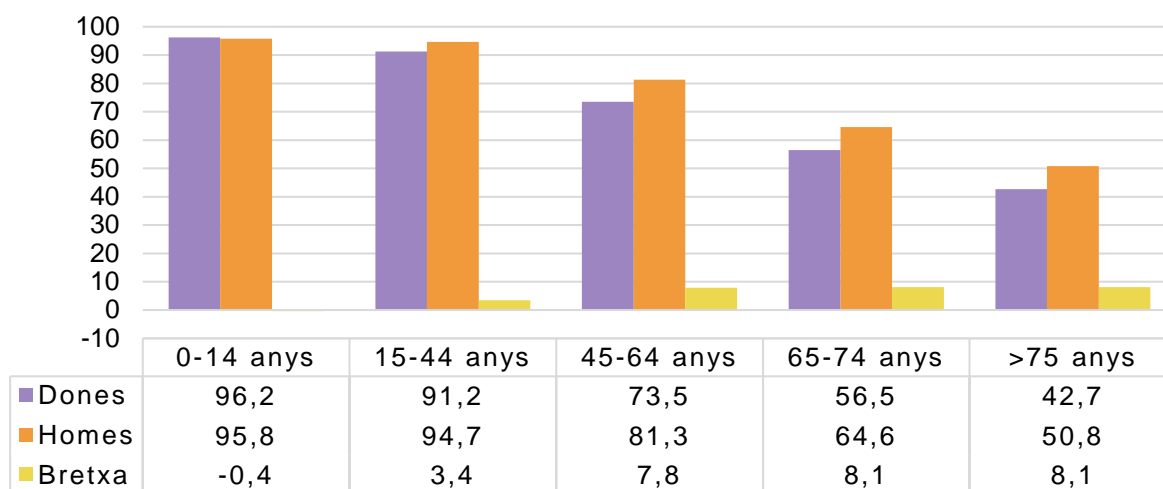

Font: Ministeri de Sanitat.

Tenint en compte que la salut no és tan sols l'absència de malaltia, sinó un estat de complet benestar físic, mental i social, i que molts factors hi intervenen, la percepció que cada persona té sobre la pròpia salut es considera un bon indicador de l'estat de salut. Així, una salut autopercebuda positiva (Indicador 3.6.2) fa referència a les persones que perceben la seva salut com a bona, molt bona o excel·lent. Aquest indicador, que inclou una vessant de gènere, es veu altament influenciat per l'edat i inclou una vessant de gènere: en general, les dones declaren un pitjor estat de salut autopercebut i s'aprecia una tendència decreixent de bona salut autopercebuda amb l'edat en els dos sexes. L'any 2021 el grup poblacional de noies de 0 a 14 anys és el qui presenta un estat de salut autopercebut positiu més alt (96,2%), seguit dels nois de 0 a 14 anys (95,8%). Aquest és l'únic grup on les dones se situen per sobre dels homes (0,4 punts percentuals de diferència), ja que a mesura que augmenta l'edat la bretxa a favor dels homes s'amplia, a la vegada que es redueix el percentatge de població amb un estat de salut autopercebut positiu. En el grup més envellit (majors de 75 anys), la prevalença de bon estat de salut autopercebut és només del 42,7% de les dones i del 50,8% en el cas dels homes.

Gràfic 3.6.2.

Percentatge de la població amb estat de salut autopercebut positiu, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

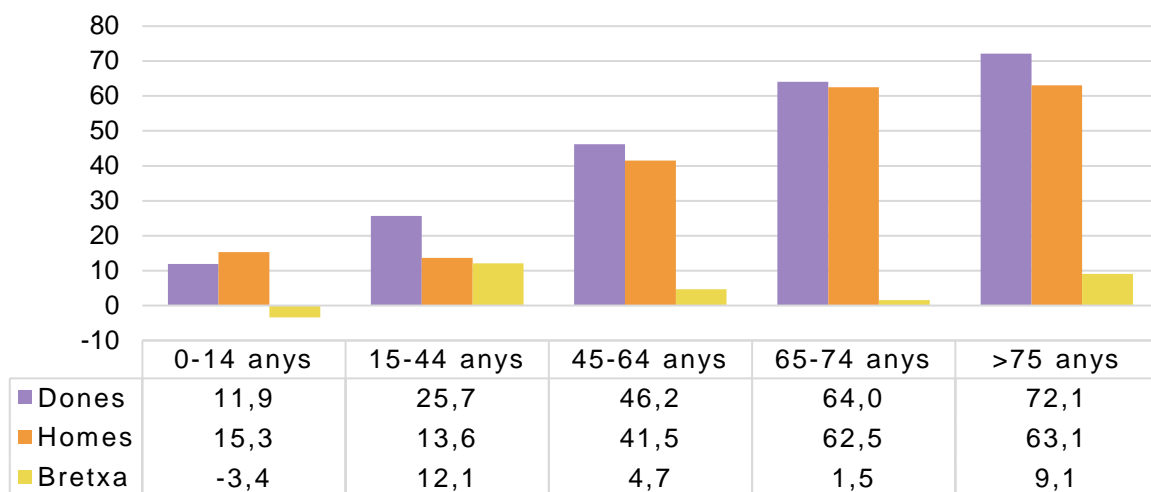

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

La població amb malalties o problemes de salut crònics (indicador 3.6.3.), mostra un patró invers a l'indicador anterior, amb una clara tendència creixent. El grup d'edat de 0 a 14 anys és el que presenta menys proporció de població amb malalties o problemes de salut crònics (un 11,9% de les nenes i un 15,3% dels nens). Aquest és l'únic grup on la bretxa entre dones i homes és negativa, indicant una situació més favorable per a les dones. Per a la resta, el percentatge de població amb problemes crònics és superior en el cas de les dones, essent el grup de 15 a 44 anys on la diferència és més notable (25,7% per les dones i 13,6% pels homes). En canvi, les dones i els homes de 45 a 64 anys presenten una incidència semblant. De manera coherent amb el que caldria esperar, el màxim tant per homes com per dones es troba en el grup de majors de 75 anys, en el que un 72,1% de les dones i un 63,1% dels homes presenten malalties o problemes de salut crònics (i una diferència de 9,1 punts percentuals).

Gràfic 3.6.3.

Percentatge de la població amb malaltia o problema de salut crònics, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

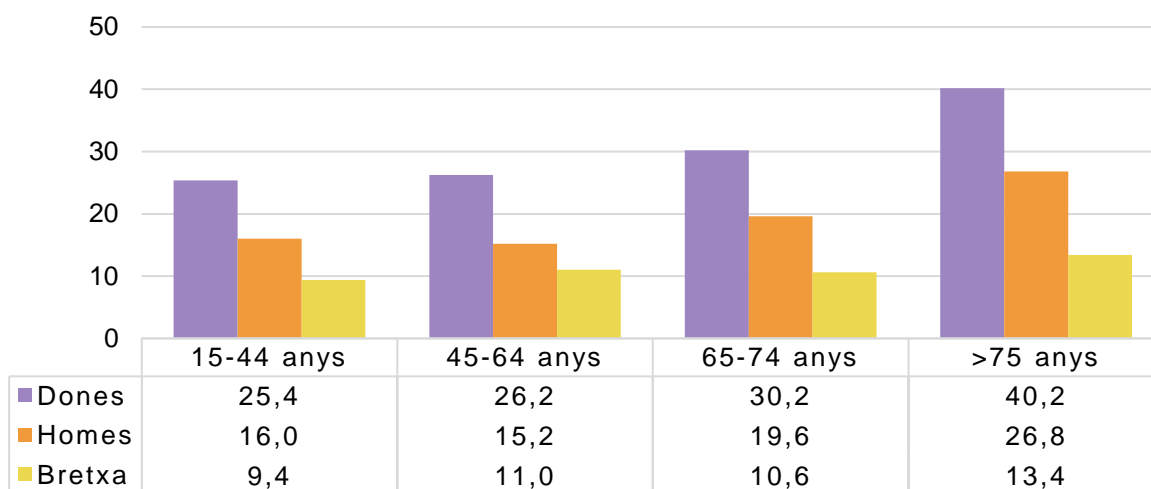
Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

El malestar emocional (indicador 3.6.4.) és un factor que té una major incidència en les dones que en els homes, així com entre les persones de major edat, i que es captura mitjançant un índex compost de diferents indicadors de benestar mental desenvolupats per Sub-direcció General de Drogodependències i un equip de l'IMIM¹⁶. Aquest indicador revela que gairebé una de cada tres dones d'entre 15 i 74 anys pateixen malestar emocional: el 25,4% de les dones de 15 a 44 anys, el 26,2% de 45 a 64 anys i el 30,2% de 65 a 74 anys. En el cas dels homes, el percentatge és substancialment menor (1 de cada 6 aproximadament): el 16% del grup de 15 a 44 anys, el 15,2% de 45 a 64 anys i el 26,8% de 65 a 74 anys. Per tant, i per a ambdós sexes, la prevalença de malestar emocional augmenta amb l'edat, com també ho fa la diferència entre els dos sexes. No obstant, cal destacar l'escurçament en la bretxa entre homes i dones en la població masculina major de 75 anys, que ha passat de 30,3 punts percentuals l'any 2020 a 13,4 l'any 2021. Això es deu a que el percentatge de dones amb malestar emocional ha disminuït, mentre que el dels homes ha augmentat, igualant-se ambdós grups.

¹⁶ Schiaffino, Anna, i Antonia Medina. *Document tècnic de l'Enquesta de salut de Catalunya 2020*. Barcelona: Direcció General de Planificació en Salut, 2021.

Gràfic 3.6.4.

Percentatge de la població amb malestar emocional, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

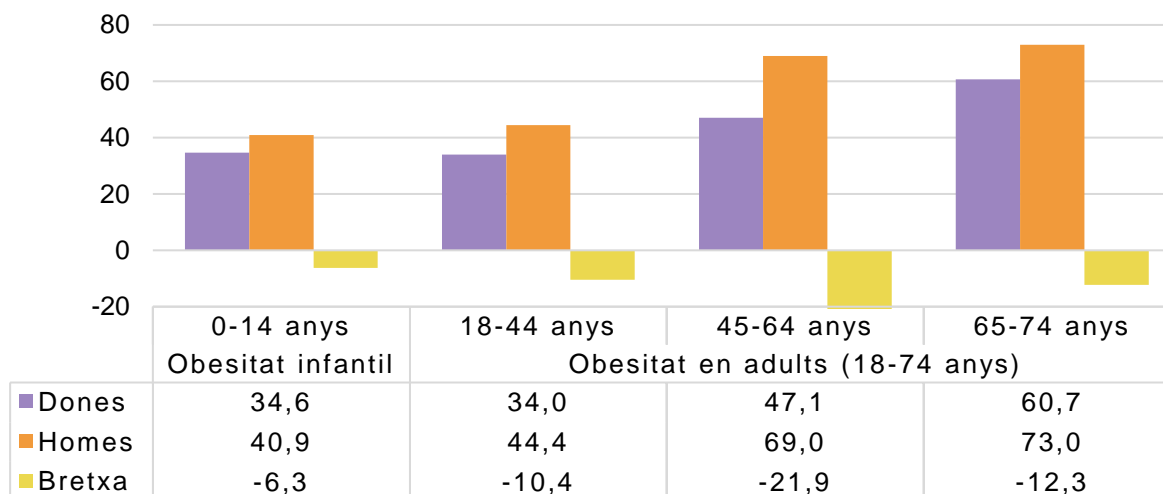

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

Un altre indicador relacionat amb l'estat de salut que es considera és l'excés de pes (indicador 3.6.5), mesurat a través de l'Índex de Massa Corporal (IMC), que relaciona l'alçada amb el pes i estableix els llindars de sobrepès i obesitat. Es pot observar que l'excés de pes és més prevalent en nens i homes que en nenes i dones, i que augmenta amb l'edat. Així, l'obesitat infantil afecta el 40,9% dels nens i el 34,6% de les nenes, i l'obesitat en adults assoleix el màxim en el grup de 65 a 74 anys (el 73% dels homes i el 60,7 de les dones presenten sobrepès). D'altra banda, la major diferència entre els dos sexes es troba en la població adulta (de 45 a 64 anys), on hi ha un 21,9% més d'homes que de dones amb sobrepès.

Gràfic 3.6.5.

Percentatge de la població amb excés de pes, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

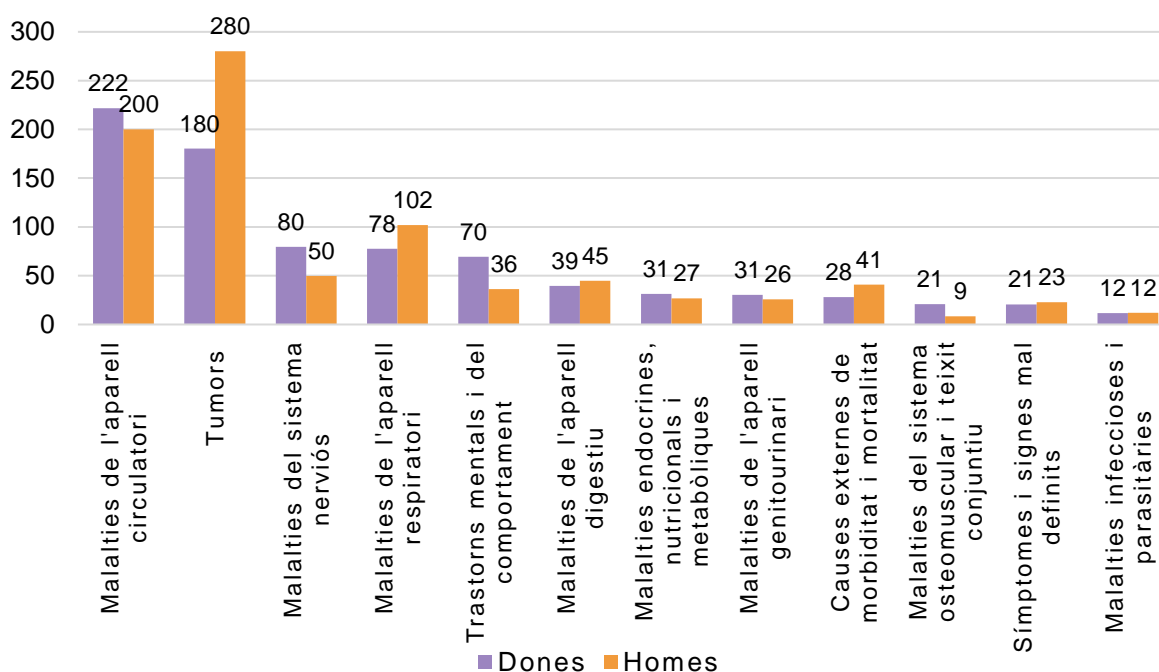

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

Finalment, l'indicador 3.6.6. il·lustra la taxa específica de mortalitat per cada 100.000 habitants segons el grup de les causes i per cada sexe, i permet concloure que la principal causa de mort entre les dones són les malalties de l'aparell circulatori (que alhora representen la segona causa de mortalitat entre els homes), mentre que en el cas dels homes ho són els tumors (i alhora segona causa de mortalitat entre les dones). Destaca també el fet que la mortalitat deguda a malalties del sistema nerviós i per trastorns mentals i del comportament és significativament major entre les dones. En canvi, la mort per malalties de l'aparell respiratori i digestiu és més freqüent en homes.

Gràfic 3.6.6.

Taxa específica de mortalitat per 100.000 habitants, per grup de causes i sexe. Anys 2014-2019.

Font: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya.

Determinants de salut

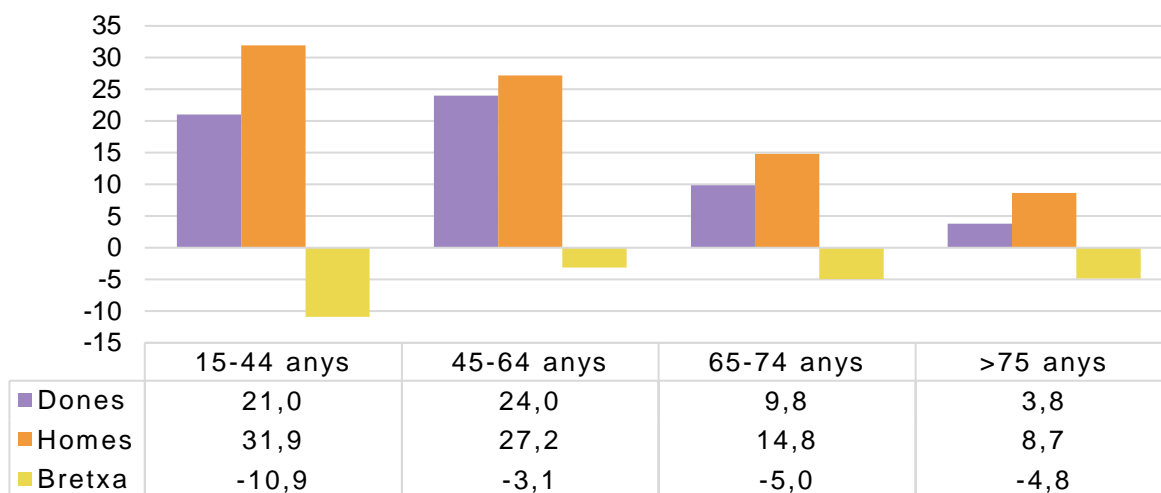
Els determinants de salut són aquells factors que, juntament amb les característiques individuals com l'edat i el sexe, afecten l'estat de salut de les persones. Engloben l'estil de vida, les xarxes socials i comunitàries, les condicions de vida i treball i també les condicions socioeconòmiques, polítiques, culturals i mediambientals. Aquestes condicions, estan influenciades pel gènere, els estereotips i els rols que assumim en la societat i per tant és essencial analitzar-les en clau de gènere. En general, les dones gaudeixen de millors determinants de salut, especialment per un estil de vida més saludable (menor consum de

tabac i d'alcohol, malgrat que les diferències entre homes i dones no són significatives pel que fa a l'activitat física).

Tal i com mostra l'indicador 3.6.7, el consum de tabac en homes i dones exhibeix patrons lleugerament diferenciats, ja que el percentatge d'homes que consumeix tabac és major al de les dones per a tots els trams d'edat. La bretxa més gran entre ambdós sexes es troba en el grup de 15 a 44 anys (10,9 punts percentuals), que és també el segment on els homes mostren un consum màxim (31,9%). Per la seva banda, les dones assoleixen el màxim entre els 45 i 64 anys (24%), coincidint amb la franja on la diferència entre homes i dones fumadors és menor (3,1 punts percentuals). A partir dels 65 anys s'observa una gran davallada en la prevalença de tabaquisme entre la població (9,8% de dones fumadores i 14,8% d'homes fumadores), que s'accentua al sobrepassar els 75 anys (el percentatge de dones que fumen cau fins al 3,8% i el dels homes fins al 8,7%).

Gràfic 3.6.7.

Percentatge de la població que consumeix tabac a diari i ocasionalment, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

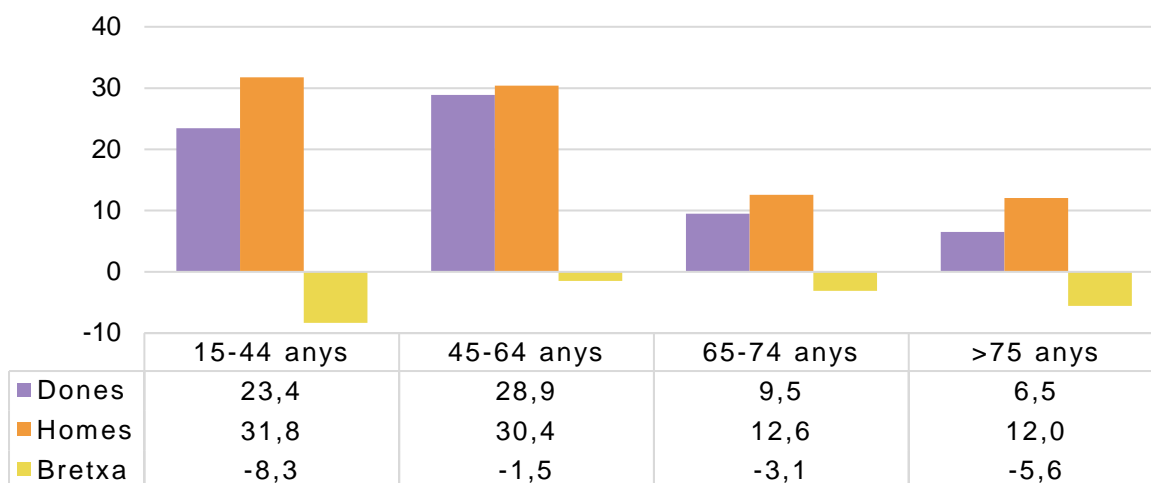

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

Pel que fa al consum d'alcohol (indicador 3.6.8), també té clarament una vessant de gènere i es veu fortament influït per l'edat. Altre cop, el consum per part dels homes és superior al de les dones, i decreixent en l'edat. Els homes de 15 a 44 anys representen el grup de població amb un percentatge més elevat de consum d'alcohol de risc (10,8%), mentre que només el 3,3% de les dones d'aquest grup d'edat fan un consum d'alcohol de risc. En el grup de 45 a 65 anys la diferència entre el consum d'homes i dones es redueix (6,1% i 2,1%, respectivament), i en els grups més envellits el consum per part del homes minora amb més èmfasi, fins a situar-se ambdós sexes al voltant del 0% en els majors de 75 anys.

Gràfic 3.6.8.

Percentatge de la població que fa un consum d'alcohol de risc, per grups d'edat i sexe. Any 2021.

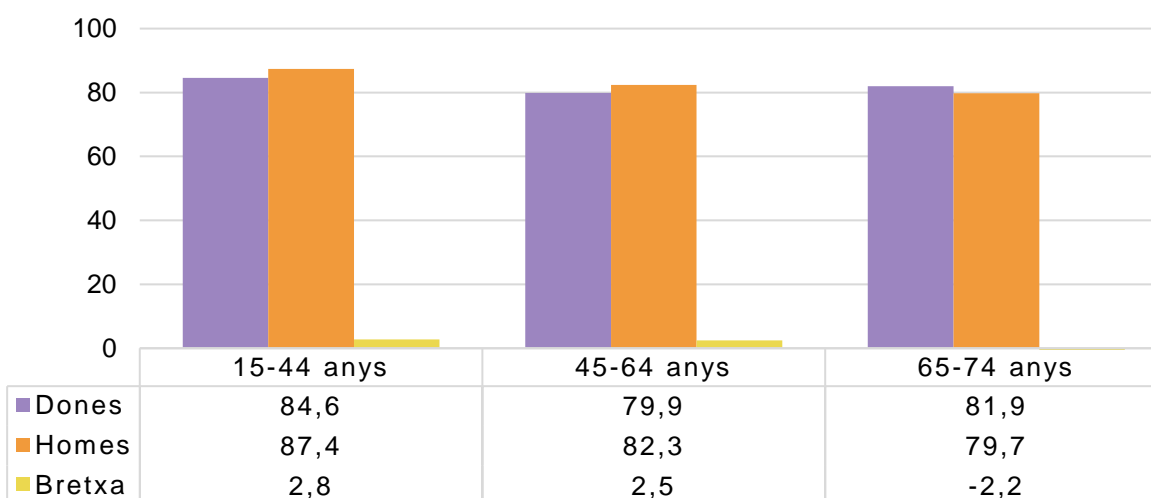

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

Un últim component dels determinants de salut que s'analitza és la realització d'activitat física moderada i alta (indicador 3.6.9), i permet observar que una gran proporció de la població – tant masculina com femenina- fa activitat física saludable. A més, les diferències entre homes i dones són pràcticament irrellevants en els diferents trams d'edat, tot i que la bretxa és positiva en els grups de 15 a 64 anys (és a dir, més homes practiquen activitat física) i negativa a partir dels 65 anys (més dones realitzen activitat física). En tots els grups d'edat i sexes el percentatge se situa per sobre del 80% (excepte homes de 65 a 74 anys, amb un 79,7%), essent el màxim els homes de 15 a 44 anys (87,4%).

Gràfic 3.6.9.

Percentatge de la població que fa activitat física saludable. Any 2021.

Font: Departament de Salut, Enquesta de salut de Catalunya.

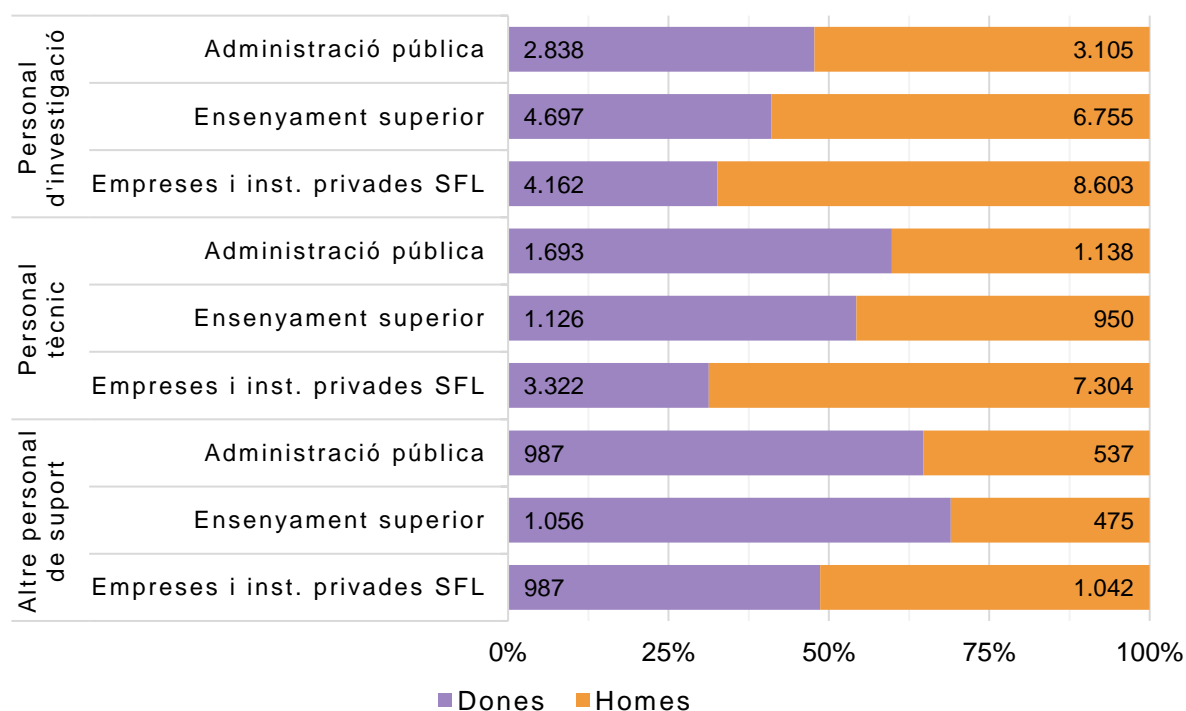
3.7. Coneixement i tecnologia

Recerca i coneixement

L'any 2020 (últim any amb dades disponibles), la presència de dones entre el personal de recerca i desenvolupament va ser relativament menor al dels homes (indicador 3.7.1), especialment en l'àrea d'investigació, on la participació femenina no arriba al 50%. En termes relatius, l'ocupació de dones respecte a la dels homes predomina entre el personal de suport, mentre que és bastant paritària entre el personal tècnic. Cal destacar que en el sector privat s'accentua la bretxa d'ocupació entre homes i dones, i en l'administració pública és on hi ha més paritat. En termes absoluts, la gran part de les dones estan ocupades en l'àmbit de la investigació, majoritàriament en l'ensenyament superior i seguit de les empreses i institucions privades.

Gràfic 3.7.1.

Personal de recerca i desenvolupament, per ocupació, sectors d'execució i sexe. Any 2020.

Font: Idescat, a partir de dades de l'Estadística sobre activitats en R+D de l'INE.

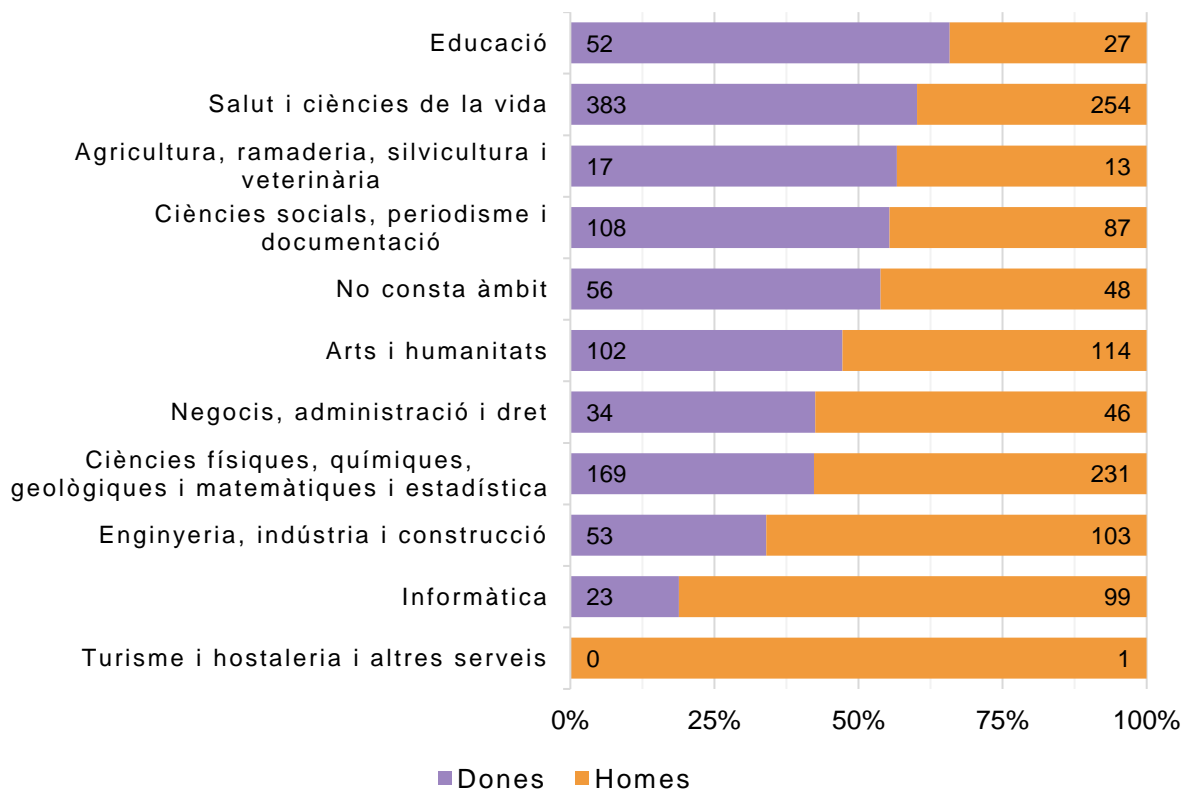
Nota: Persones en equivalència a jornada completa.

L'indicador 3.7.2 mostra l'àmbit de recerca de les tesis doctorals aprovades amb any de lectura del 2020, i permet apreciar que les dones van aprovar un major nombre de tesis que els homes en els àmbits d'educació, salut i ciències de la vida, agricultura i relacionats i ciències socials.

En canvi, en les àrees d'informàtica, enginyeria, ciències físiques i negocis, administració i dret, predominen els aprovats dels homes.

Gràfic 3.7.2.

Tesis doctorals aprovades, segons l'àmbit d'estudi de la tesis i el sexe. Any de lectura 2020.

Font: Base de dades de Tesis Doctorals (TESEO). Secretaria General de Universitats. Ministeri de ciència, innovació i universitats.

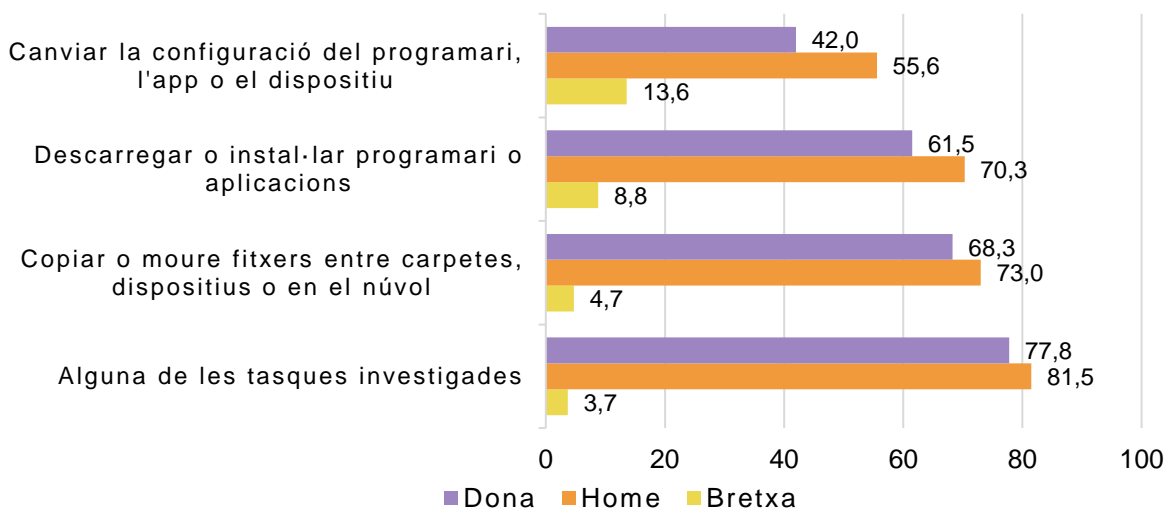
Ús i habilitats TIC

Tal i com mostren les dades, la bretxa digital de gènere (diferència entre dones i homes pel que fa al coneixement i ús de les tecnologies de la informació i la comunicació –TIC-), és present tant en les tasques relacionades amb els mòbils i ordinadors com en les tasques relacionades amb la informàtica. És a dir, una major proporció de la població masculina que de la femenina es desenvolupa amb les eines TIC. En concret, l'any 2021 aproximadament un 70% dels homes va declarar tenir coneixements per a descarregar o instal·lar programari, copiar o moure fitxers o altres tasques relacionades amb mòbils i ordinador, mentre que, per a les dones, el percentatge se situa prop del 62% (indicador 3.7.3). Canviar la configuració de programari és la tasca amb un menor coneixement entre la població i també la que presenta major bretxa entre dones i homes (13,6 punts percentuals), mentre que per a la resta de subcategories les diferències entre els dos sexes no són significatives. En el cas de les tasques relacionades amb la informàtica (indicador 3.7.4), també els homes presenten més

coneixements que les dones, tot i que les diferències no superen els 9 punts percentuals (excepte en programació, tasca que només un 3,7% de les dones sap realitzar en contra del 14,1% dels homes).

Gràfic 3.7.3.

Percentatge de la població amb coneixements TIC de tasques relacionades amb mòbils i ordinadors, per sexe. Any 2021.

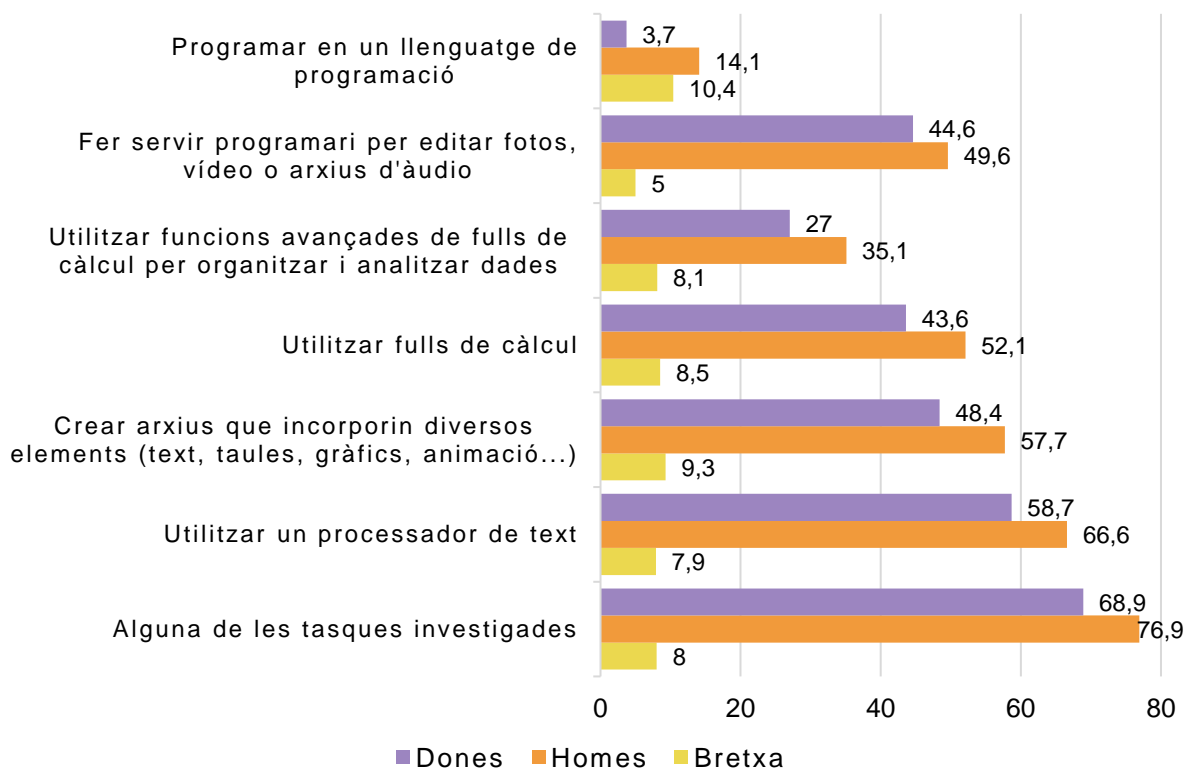

Font: Idescat, a partir de l'Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars de l'INE.

Nota: Persones de 16 a 74 anys que han utilitzat Internet en els darrers 3 mesos.

Gràfic 3.7.4.

Percentatge de la població amb coneixements TIC de tasques relacionades amb la informàtica, per sexe. Any 2021.

Font: Idescat, a partir de l'Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars de l'INE.

Nota: Persones de 16 a 74 anys que han utilitzat Internet en els darrers 3 mesos.

3.8. Violències masclistes

Les violències masclistes, és una violència que pateixen les dones pel sol fet de ser-ho, en el marc d'unes relacions de poder desiguals entre dones i homes. La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, utilitza l'expressió violència masclista perquè el masclisme és el concepte que de forma més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior. La violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura, que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones.¹⁷ Les diferències estructurals de poder basades en el gènere col·loquen a les dones i les nenes en una situació de risc i s'enfronten a múltiples formes de violència.

Violències masclistes

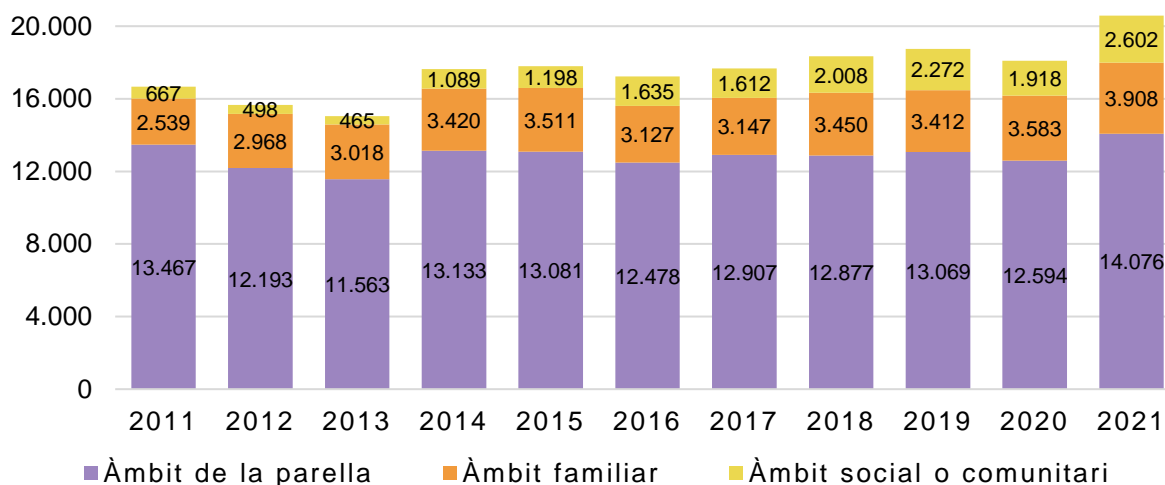
L'indicador 3.8.1 mostra les dones en situació de violència masclista en els diferents àmbits, de la parella, familiar i sociocomunitari. Les dones que es troben en situació de violència masclista han augmentat des del 2011, amb l'excepció dels anys 2012 i 2013. En el període 2011-2013 les variacions s'expliquen per l'àmbit de la parella. A partir del 2014, s'observa un augment de les dones que viuen violència masclista en l'àmbit familiar així com de l'àmbit sociocomunitari. El 2021 hi va haver un total de 20.586 dones ateses, 14.076 en l'àmbit de la parella, que correspon al 68,4% del total; 3.908 en l'àmbit familiar, que correspon a un 19%, i 2.602 de l'àmbit sociocomunitari, que correspon al 12,6% restant.

El nombre de femicidis ha tingut una tendència relativament decreixent entre el 2011 i el 2021. El 2011 hi va haver 14 dones assassinades, 12 de les quals en l'àmbit de la parella i 2 en l'àmbit familiar, mentre que el 2021 hi va haver un total 12 dones assassinades, 9 en l'àmbit de la parella i 3 en l'àmbit familiar. El mínim s'observa el 2013 amb un total de 6 femicidis, 4 en l'àmbit de la parella i 2 en l'àmbit familiar.

¹⁷ LLEI 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.

Gràfic 3.8.1.

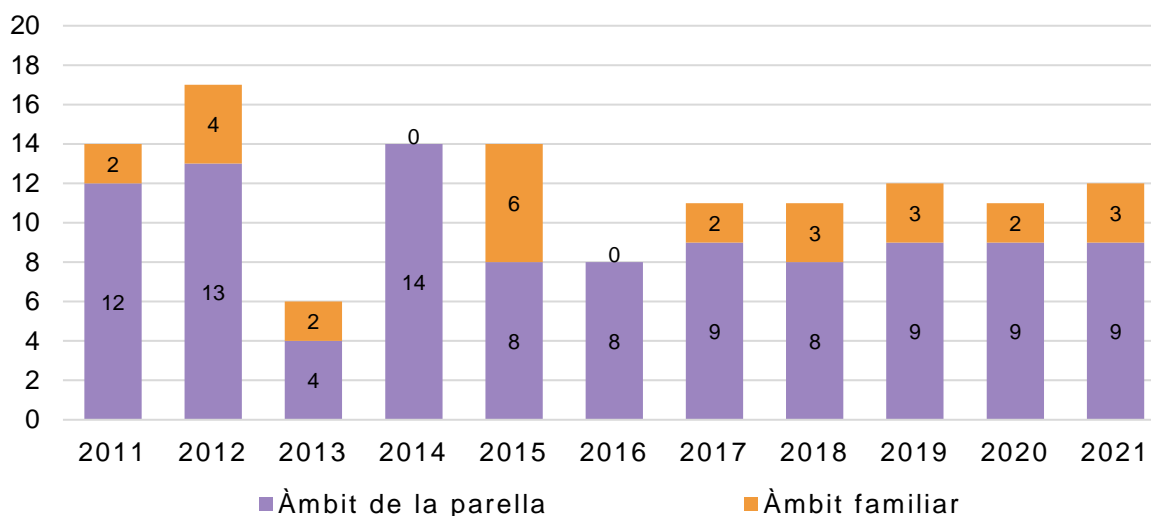
Dones en situació de violència masclista, per àmbits.

Font: Departament d'Interior

Gràfic 3.8.2.

Femicidis en l'àmbit de la parella i en l'àmbit familiar. Any 2021.

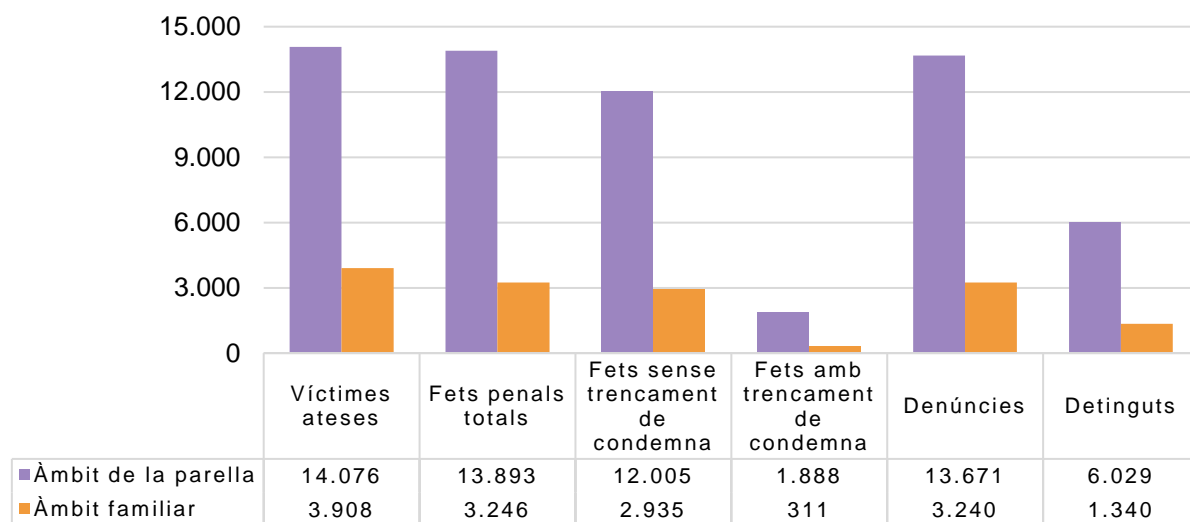
Font: Departament d'Interior

L'indicador 3.8.3 mostra les dones en situació de violència masclista, els fets, denúncies i agressors detinguts en l'àmbit de la parella i l'àmbit familiar per a l'any 2021. D'entre les 14.076 dones ateses en l'àmbit de la parella, el 98,7% dels casos corresponen a fets penals (13.893 casos), d'entre els quals 12.005 casos no hi va haver trencament de condemna i 1.888 hi va haver trencament de condemna, el 13,6% dels casos penals. Hi va haver 13.671 denúncies, el que correspon a un 97,1% de les dones en situació de violència masclista, i 6.029 detencions. D'entre les 3.908 de les dones ateses en situació de violència masclista a l'àmbit familiar, el 83,1% dels casos corresponen a fets penals (3.246), d'entre els quals 2.935 no hi

va haver trencament de condemna i 311 hi va haver trencament de condemna, el 9,6% dels casos penals. Hi va haver 3.240 denúncies, el que correspon al 82,9% de les dones en situació de violència masclista, i 1.340 detencions.

Gràfic 3.8.3.

Dones ateses, fets, denúncies i detinguts de violència masclista de l'àmbit de la parella i l'àmbit familiar. Any 2021.

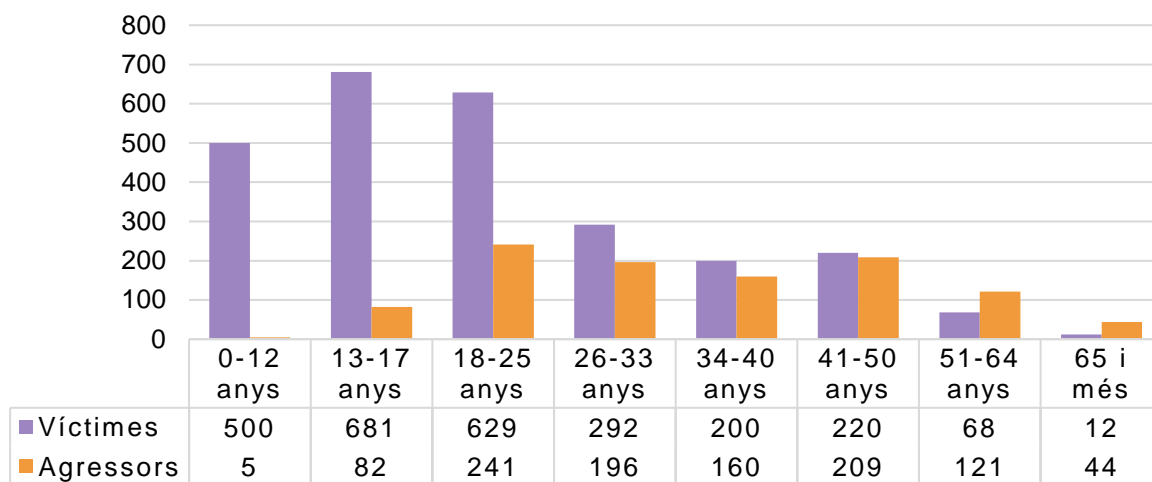

Font: Departament d'Interior

El 2021 va haver un total de 2.602 dones en situació de violència masclista en l'àmbit social i comunitari. L'indicador 3.8.4 mostra les dones ateses per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, de les que el 45,4% eren menors d'edat i el 69,6% tenien 25 anys o menys. D'altra banda, el 69% dels agressors eren majors de 25 anys i el 91,8% eren majors d'edat.

Gràfic 3.8.4.

Dones ateses i agressors de l'àmbit social o comunitari de delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, per grups edats. Any 2021.

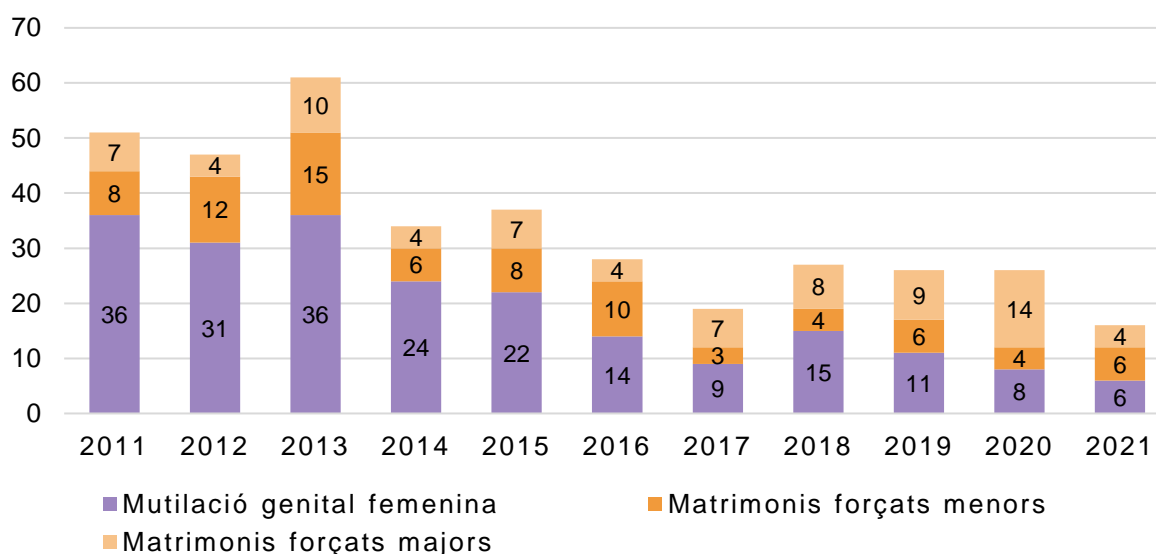

Font: Departament d'Interior

La resta de dones en situació de violència masclista corresponen a delictes de violències sexuals com la mutilació genital femenina (àmbit sociocomunitari) i els matrimonis forçats (àmbit familiar) (indicador 3.8.5). Les mutilacions genitals femenines s'han reduït de forma considerable des del 2011, després d'un lleuger augment el 2018 i 2019, s'ha passat dels 36 casos el 2011 als 6 casos el 2021. Els matrimonis forçats s'han mantingut al voltant del 15, tot i que 2021 hi va haver un total de 10 matrimonis forçats, 6 dels quals correspon a menors, i representen el segon delictes de l'àmbit social o comunitari.

Gràfic 3.8.5.

Dones ateses per altres delictes de l'àmbit sociocomunitari.

Font: Departament d'Interior

Altres violències per raó de gènere: col·lectiu LGTBI+

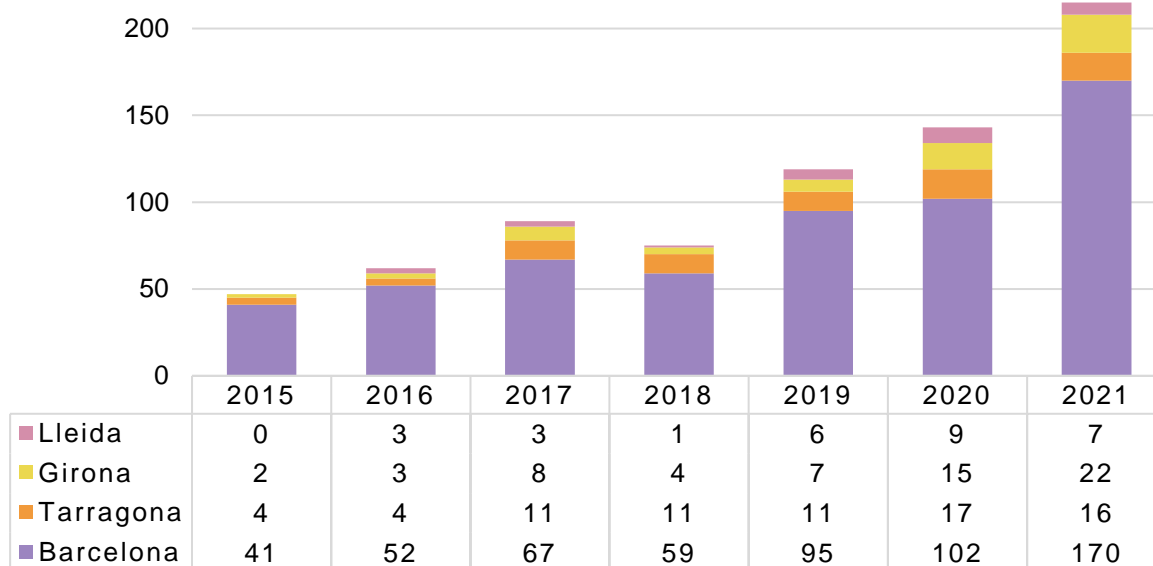
Els indicadors 3.8.6 i 3.8.7 recullen la situació d'altres violències per raó de gènere i en concret les relacionades amb la LGTBI-fòbia. L'indicador 3.8.6 mostra el nombre total de fets denunciats entre el 2015 i el 2021 mentre que l'indicador 3.8.7 mostra les incidències segons el lloc on es produeixen.

Els fets denunciats relacionats amb l'àmbit de la LGTBI-fòbia han augmentat des del 2015, passant de 47 fins a 215 el 2021 (Indicador 3.8.6), el que significa un augment del total del 357%, principalment per l'augment dels fets denunciats a la província de Barcelona. En termes relatius la província de Tarragona presenta el major creixement de fets denunciats amb un augment del 1000%, passant de 2 el 2015 a 22 el 2021.

Tal com mostra l'indicador 3.8.7, entre el gener i el setembre de 2021 el 88,8% dels fets denunciats de l'àmbit de la LGTBI-fòbia van passar en l'àmbit presencial, mentre que l'11,2% restant corresponen a l'àmbit d'internet i xarxes socials.

Gràfic 3.8.6.

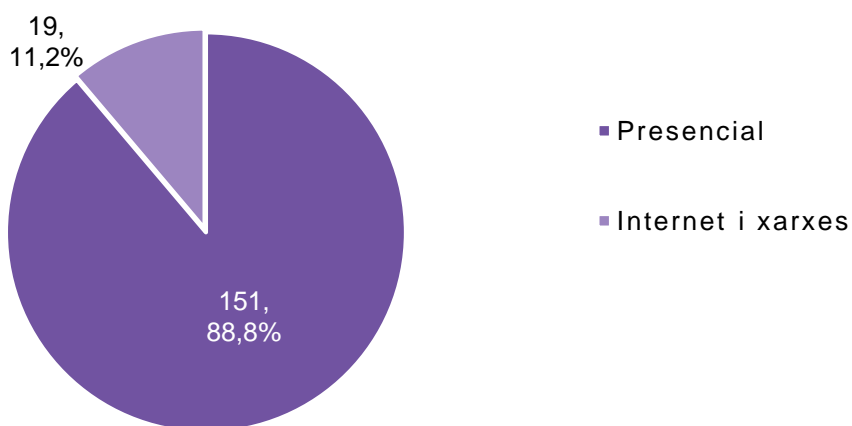
Total fets denunciats en l'àmbit de la LGTBI-fòbia (atestats).

Font: Departament d'Interior.

Gràfic 3.8.7.

Ubicació dels fets de l'àmbit de la LGTBI-fòbia. Gener-setembre 2021.

Font: Departament d'Interior

3.9. Presa de decisions i representació

Tot i que les dones són la meitat de la població, es troben infrarepresentades en les posicions de presa de decisions i representació política. La presència de dones ha augmentat en termes generals tant en el sector públic com en el privat, no obstant en aquest darrer encara existeix una bretxa de gènere important. Cal tenir en compte que la presència de dones en els càrrecs de presa de decisions no garanteix que es duguin a terme canvis estructurals necessaris per promoure la igualtat de gènere i la incorporació de la perspectiva de gènere, tant en l'àmbit públic com en el privat.

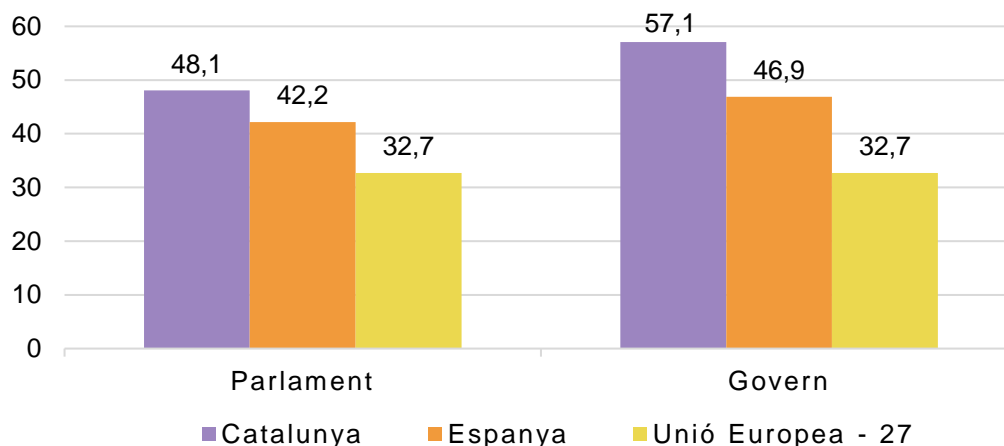
Institucions públiques

Els indicadors 3.9.1 i 3.9.2 mostren la presència de dones en posició de poder en les institucions públiques. L'indicador 3.9.1 mostra la proporció de dones que ocupen càrrecs al Parlament i al Govern. Les dades més recents disponibles per a Catalunya són del 2021 i per Espanya i la Unió Europea del 2020. A Catalunya el 2020 hi ha un 48,1% de dones al Parlament, un percentatge superior a la Unió Europea i a Espanya l'any 2020. En el cas dels càrrecs ocupats al Govern, el 2020 a Catalunya hi ha un 57,% de dones, el primer govern amb una major presència de dones que d'homes amb 8 conselleries de 14 encapçalades per dones. Catalunya es troba per sobre d'Espanya i de la mitjana de la Unió Europea tan pel que fa a la presència de dones en el govern com en el parlament.

L'indicador 3.9.2 mostra el percentatge de dones alcaldesses i regidores electes per diferents legislatures. Des de la legislatura del 2003-2007 fins l'actual del 2019-2023 hi ha hagut un increment sostingut de les alcaldesses i especialment de les regidores electes. En l'actual legislatura de 2019-2022 hi ha un 44,0% de dones regidores electes, per tant trobem una presència equilibrada de dones i homes en les regidories que progressa cap a la paritat. D'altra banda, el nombre d'alcalduesses es troba encara molt lluny de la paritat, en l'actual legislatura del 2019-2023 hi ha tan sols un 22,9% de dones alcaldesses.

Indicador
ODS 5.5.**Gràfic 3.9.1.**

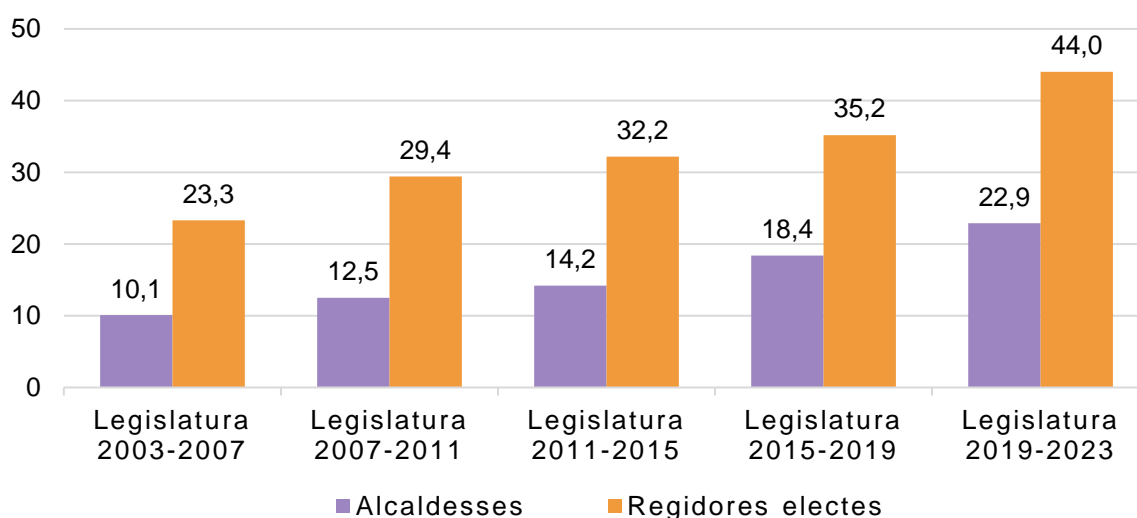
Càrrecs ocupats per dones al Parlament i Govern. Any 2020.

Font Catalunya: Observatori de la Igualtat de Gènere (ICD), a partir de dades de ICPS. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

Gràfic 3.9.2.

Alcaldesses i regidores electes.

Font: ICD. Dossier estadístic Les dones a Catalunya, 2021.

Sector privat

Tot i que les dones tenen de mitja més formació que els homes i participen del mercat laboral més que mai, la seva presència en els càrrecs directius de les empreses segueix sent inferior al dels homes. Aquest fenomen s'anomena el sostre de vidre, de l'anglès *glass ceiling*. Algunes teòriques apunten que el concepte de "sostre de vidre" hauria de ser complementat, sinó substituït, pel de "terra enganxós", ja que les dones no només no accedeixen a les posicions més ben qualificades del mercat laboral, sinó que es troben amb serioses dificultats per superar els llocs de treball més precaris i menys valorats socialment. Aquest sostre de vidre es sosté pel masclisme i el patriarcat imperant a la nostra societat, que ha rellevat a les

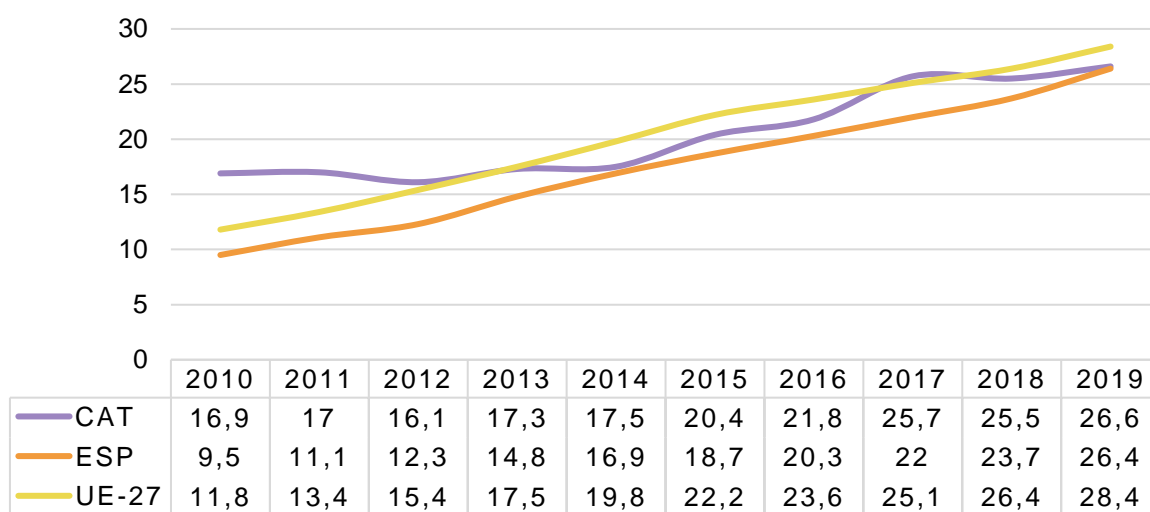
dones dels espais de poder i de presa de decisió¹⁸. Els indicadors 3.9.3. i 9.3.4 mostren la presència de dones en posició de poder en l'àmbit privat. L'indicador 3.9.3 mesura el percentatge de càrrecs ocupats per dones en l'alta direcció. S'entén per alta direcció els consells d'administració de les empreses més importants que cotitzen a la borsa. Des del 2012 ha augmentat a Catalunya el percentatge de dones en els càrrecs d'altra direcció, assolint el 2019 un 26,6%. La tendència de Catalunya és semblant a la d'Espanya que el 2019 va assolir un 26,4% de dones en l'alta direcció i la Unió Europea que presenta un 28,4% de dones en l'alta direcció el mateix any. Tot i l'augment en els darrers anys, les xifres de Catalunya, Espanya i la Unió Europea es troben per sota de la presència equilibrada i lluny de la paritat.

D'altra banda, l'indicador 3.9.4 mostra el percentatge de dones en els equips fundadors d'empreses emergents (*Startups*). En aquest àmbit, la presència de dones és encara més escassa. El 2021 a Catalunya només el 21,8% d'empreses emergents tenien una dona en l'equip fundador, Catalunya es troba per sobre de la mitjana d'Espanya i de la Unió Europea, on la presència de dones en els equips fundadors era d'un 19,6% i un 17% respectivament.

Indicador ODS 5.6.

Gràfic 3.9.3.

Càrrecs ocupats per dones en l'alta direcció.

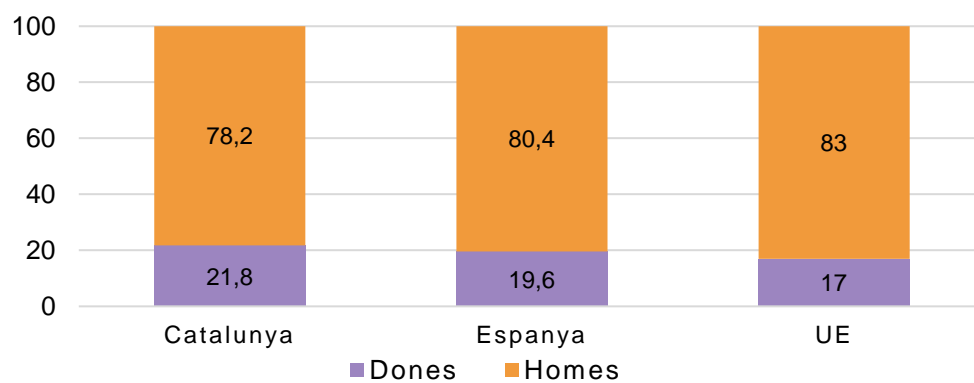

Font Catalunya: Idescat, a partir de l'Observatori de la Igualtat de Gènere. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

¹⁸ Sostre de vidre i terra enganxós, Observatori Quotidiana

Gràfic 3.9.4.

Percentatge de dones en els equips fundadors d'empreses emergents *Startups*. Any 2021.

Font: ACCIÓ, Anàlisi del Barcelona & Catalonia Startup Hub, 2021

4. ANÀLISI DEL PERSONAL EN RETROSPECTIVA

4. Anàlisi del personal en retrospectiva

El capítol 4 conté informació referent a l'estat d'igualtat de gènere dins de la Generalitat de Catalunya. En primer lloc es descriu la presència de dones entre els càrrecs de comandament de la Generalitat, que inclou els alts càrrecs i els càrrecs intermedis, i també es presenta informació sobre les reduccions de jornada del personal de la Generalitat.

En segon lloc, es fa un anàlisi de la bretxa salarial, que mesura la desigualtat en els salaris anuals de dones i homes, i del percentatge de dones del personal de la Generalitat. L'anàlisi del personal es fa segons la vinculació, el col·lectiu, el nivell i la categoria. L'àmbit de l'anàlisi engloba el sector públic administratiu excloent el personal docent.

4.1. Sostre de vidre i reduccions de jornada

El sostre de vidre fa referència a les barreres i impediments invisibles que dificulten l'accés de les dones als càrrecs de direcció i de presa de decisions. Aquest fenomen, s'observa no només en les organitzacions privades sinó que també té lloc entre les organitzacions públiques. S'utilitza el terme "vidre" ja que aquests impediments són aparentment invisibles i sovint se sostenen en el manteniment del status quo de les organitzacions, i de la societat patriarcal, enlloc de fer possible la promoció professional de manera transparent i igualitària per a les dones i homes.

En l'actual XIV legislatura, el Govern constituït el 10 d'octubre de 2022 és paritari, on les dones encapçalen el 50% de les conselleries, en total hi ha 7 conselleres i 7 consellers.

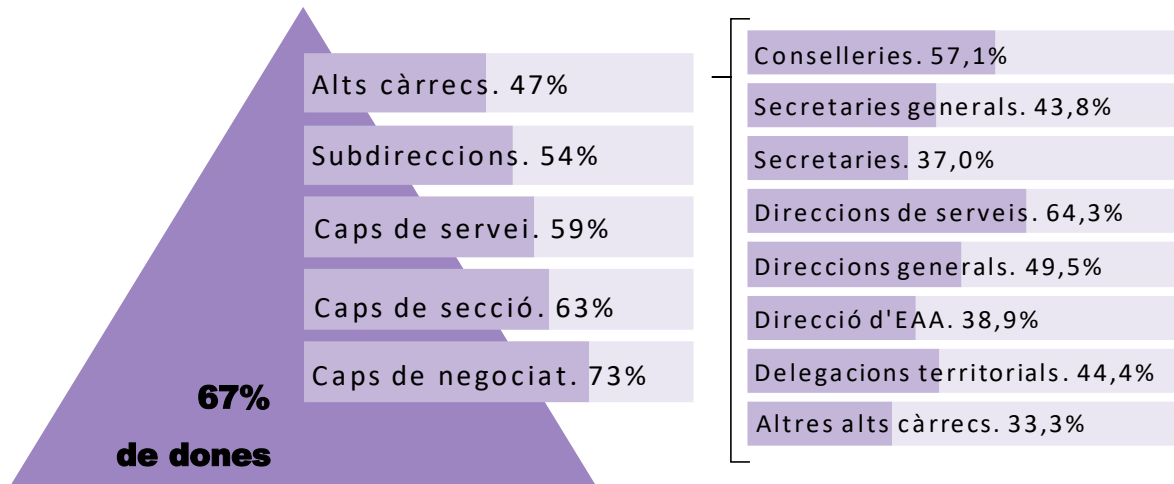
El 2021 el 67% del personal del sector públic de la Generalitat de Catalunya eren dones. No obstant, la proporció de dones és lleugerament inferior entre la majoria de càrrecs de comandament intermedis i es redueix a mesura que augmenten en l'escala de comandament. S'assoleix una representació paritària en els caps de serveis (59%) i les subdireccions (54%), i les dones tenen major presència entre els caps de secció (63%) i els caps de negocis (73%).

D'altra banda, les dones són el 47% dels alts càrrecs, un percentatge paritari però que es troba molt per sota de la proporció mitjana de dones al sector públic de la Generalitat. Entre els alts càrrecs, la representació de dones és inferior al 50% amb l'excepció de la Direcció de Serveis (64,3%) i les Conselleries (57,1%). La representació paritària s'assoleix en les Direccions Generals (49,5%), les Delegacions territorials (44,4%), i les Secretaries generals (43,8%). Finalment, la presència de dones es troba per sota del llindar paritari en la direcció

d'Entitats Autònomes Administratives (EAA) (38,9%), les Secretaries (37,0%) i els altres alts càrrecs (33,3%).

Gràfic 4.1.1.

Percentatge de dones del personal de la Generalitat segons el càrrec.
Any 2021.

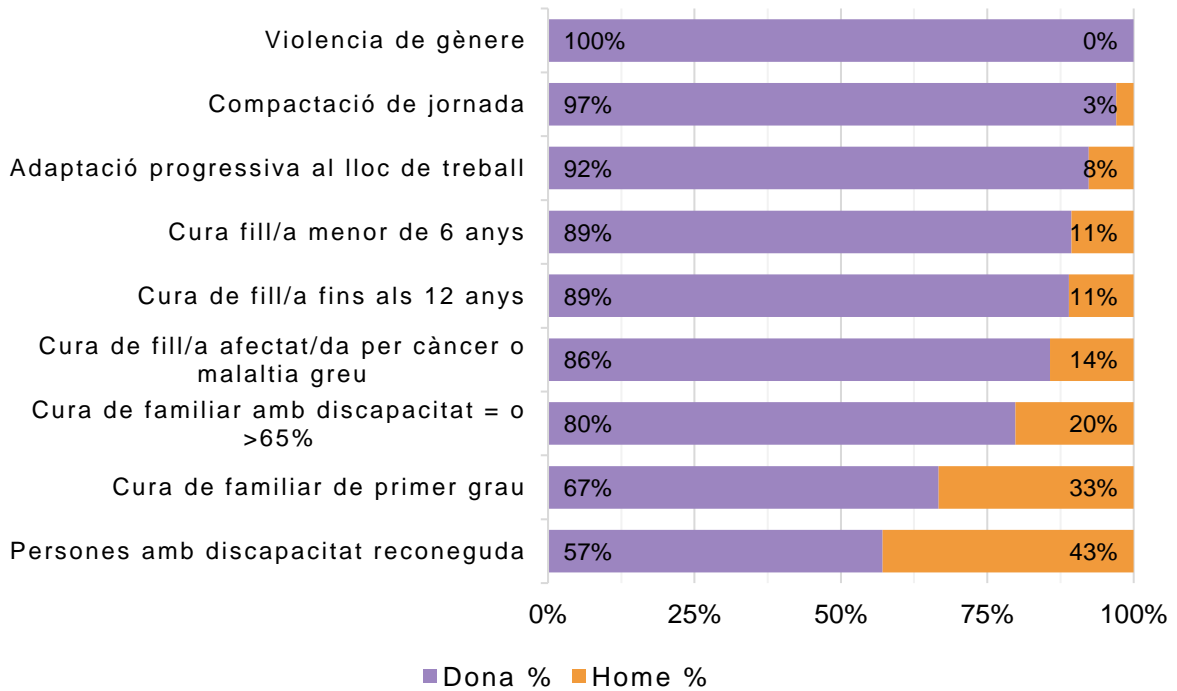
Font: Secretaria d'Administració i Funció Pública. Departament de Presidència.

Nota: Les dades de les Subdireccions, caps de servei, caps de secció i caps de negociat corresponen al setembre 2022. Els altres alts càrrecs inclou els càrrecs de la Secretaria del Govern, de la Intervenció general, de l'Agència pública de formació i qualificació professionals, de l'Oficina d'estratègia i comunicació del president/a i del govern, de l'Institut català de les dones, de l'Assessoria jurídica, de la comissió de garantia del dret d'accés a la informació pública i de l'Oficina del govern.

Un dels motius pels quals les dones no aconsegueixen accedir a les posicions de comandament és la dificultat per compaginar la vida laboral amb la càrrega de les responsabilitats de cures que recauen sobre elles. Aquest fet queda reflectit en les reduccions de jornada, que són una mesura de conciliació de la vida laboral amb altres circumstàncies personals. Actualment, a la Generalitat es contempen diversos motius per concedir la reducció de jornada, en tots els casos les reduccions de jornada són principalment gaudides per les dones i en una major proporció que la de dones del personal de la Generalitat (63%). Entre els diferents motius n'hi ha 5 que corresponen a cures, que són la raó principal de més del 80% de les reduccions de jornada i suposen una forma de conciliació de la vida familiar i laboral. El 89% de les persones beneficiàries de reduccions de jornada per cura d'un fill o filla menor de 6 anys i fins als 12 anys són dones, també és el cas del 86% de les reduccions de jornada per cura d'un fill o filla menor afectat per càncer o altra malaltia greu i el 80% de les reduccions de jornada per cura d'un familiar amb discapacitat legalment reconeguda i el 67% de cura de familiar de primer grau.

Gràfic 4.1.2.

Reduccions de jornada del personal de la Generalitat per tipus i sexe.
Setembre 2022.

Font: Secretaria d'Administració i Funció Pública. Departament de Presidència

4.2. Bretxa salarial anual i presència de dones entre el personal

La bretxa salarial i el percentatge de dones del personal són dos indicadors de l'estat de la igualtat entre dones i homes en diferents aspectes.

En primer lloc, la bretxa salarial anual és la diferència mitjana entre el salari dels homes i el salari de les dones i es mostra en termes relatius al salari dels homes. La bretxa anual s'expressa en tant per cent i indica el percentatge de les retribucions dels homes que les dones no perceben. La bretxa pren valors positius quan els homes perceben de mitjana un salari superior al de les dones i pren valors negatius quan les dones perceben de mitjana un salari superior al dels homes. El valor 0 indica que no hi ha diferències en les mitjanes salarials de dones i homes.

En segon lloc, el percentatge de dones mostra la presència en un àmbit o organització. La Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes estableix que la representació paritària és aquella en que cap sexe té una presència superior al 60% ni inferior al 40%.

L'apartat s'organitza de forma que primer es presenten els resultats del conjunt del personal del sector públic administratiu de la Generalitat de Catalunya. A continuació, es mostren els resultats per a diferents col·lectius o cossos dels quals es disposa d'informació addicional rellevant. Es fa l'anàlisi pel cos d'Administració i tècnic, centres docents, Institut Català de la Salut, Mossos d'Esquadra i l'Administració de Justícia. Com a novetat respecte l'informe del pressupost de l'any anterior, s'inclou el personal dels centres docents en l'anàlisi de la bretxa salarial i la presència de dones entre el personal.

Personal del sector públic administratiu de la Generalitat

La taules 4.2.1 i 4.2.2 mostra la retribució anual mitjana del conjunt del personal del Sector públic administratiu (SPA) de la Generalitat, la bretxa i el percentatge de dones segons la vinculació i les seves subcategories.

El personal del Sector públic administratiu està conformat per 169.671 professionals dels quals el 67% són dones. El salari anual mitjà dels homes és de 35.839€ i el de les dones de 31.946€ la diferència és de 3.894€ i correspon a una bretxa del 10,9%, 6 punts percentuals inferior a l'observada el 2020. La diferència s'explica per la inclusió del personal de centres docents, que tenen un pes rellevant entre el personal del Sector públic administratiu, amb una gran proporció de dones, i els seus salaris es troben per sobre la mitjana de la resta de col·lectius.

La taula 4.2.1 mostra les diferències de la bretxa i la presència de dones segons el departament i el col·lectiu¹⁹. De mitjana, les dones a la Generalitat tenen un salari més baix que els homes en gairebé tots els Departaments i col·lectius, amb l'excepció del Departament d'Igualtat i Feminismes i del Personal de Seguretat - Facultatiu i tècnic, del Departament d'Interior. La major diferència salarial es troba entre el personal del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert, és de 7.925€ anuals i d'un 17,2%.

La presència de dones també varia en funció del Departament i més concretament del col·lectiu. El personal d'Administració i tècnic del Departament d'Educació és el que té una major proporció de dones, amb un 84,%, seguit del Departament d'Igualtat i Feminismes, amb un 82,3%. D'altra banda, la presència de dones és molt escassa entre el personal operatiu d'incendis (2,1%) i els agents rurals (13,1%), ambdós pertanyents al Departament d'Interior.

La taula 4.2.2 mostra les diferències de la bretxa i la presència de dones segons la vinculació i el col·lectiu. De mitjana, les dones a la Generalitat tenen un salari més baix que els homes en gairebé tots els tipus de vinculació, amb l'excepció dels alts càrrecs i altre personal directiu on les diferències salarials són menors. La major bretxa salarial es troba entre el personal funcionari amb un 10,5%, que es veu influenciada pel col·lectiu d'administració i tècnic que presenta la major bretxa entre tots els col·lectius. No obstant, la bretxa entre els funcionaris és notablement inferior a l'observada l'any anterior per la incorporació del col·lectiu del personal docent, que és del 3,4%. D'altra banda, el personal eventual és el que presenta una major diferència salarial en termes absoluts, les dones guanyen 6.732€ anuals menys que els homes d'aquest col·lectiu. Finalment, destaca el personal laboral dels centres docents, que són l'únic col·lectiu on les dones de mitjana guanyen més que els homes. Tot i això, es tracta principalment de personal laboral temporal i té un pes poc significatiu entre total del personal laboral.

La presència de dones és clarament superior a la dels homes en la majoria de les vinculacions, però és menor en les vinculacions amb major rang, com els alts càrrecs i altre personal directiu on la presència de dones és del 47% i del personal eventual on les dones són el 55%. Els col·lectius amb major feminització són el personal estatutari, específicament el sanitari no facultatiu que correspon al personal d'infermeria (90%) i el personal de l'administració de justícia tant el de substitució i eventual (81%) com el funcionari (77%). D'altra banda, els col·lectius amb menor presència de dones es troben entre el personal funcionari: el personal operatiu d'incendis (2%), agents rurals (13%), els mossos (22%) i els cossos penitenciaris (37%).

¹⁹ Pels departaments sense col·lectius específics les dades fan referència al personal d'Administració i tècnic.

Taula 4.2.1.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal del sector públic administratiu de la Generalitat, per departament i col·lectiu. Any 2021.

Nivell	Retribució anual		Diferència Dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Presidència	38.940	41.151	-2.211	5,4%	60%
Vicepresidència, polítiques digitals i territori	29.994	31.747	-1.754	5,5%	55%
Empresa i treball	31.672	35.706	-4.034	11,3%	72%
Economia i hisenda	38.237	39.439	-1.201	3,0%	60%
Igualtat i feminismes	39.815	37.625	2.190	-5,8%	82%
Acció exterior i govern obert	38.070	45.995	-7.925	17,2%	74%
Educació	32.321	33.872	-1.550	4,6%	75%
Administració i tècnic	22.979	22.847	132	-0,6%	84%
Centres Docents	33.431	34.588	-1.157	3,3%	74%
Recerca i universitats	37.698	43.710	-6.012	13,8%	74%
Acció climàtica, alimentació i agenda rural	30.299	33.415	-3.117	9,3%	63%
Administració i tècnic	29.567	33.120	-3.553	10,7%	62%
Veterinaris	38.501	39.108	-607	1,6%	74%
Salut	31.122	34.139	-3.017	8,8%	77%
Administració i tècnic	36.027	37.694	-1.667	4,4%	71%
Estatutari (ICS)	30.873	33.834	-2.961	8,8%	77%
Protecció de la salut	38.760	38.764	-4	0,0%	76%
Veterinaris	44.113	44.078	34	-0,1%	56%
Interior	35.846	39.780	-3.934	9,9%	24%
Administració i tècnic	27.327	27.799	-471	1,7%	67%
Agents rurals	37.692	38.495	-804	2,1%	13%
Personal de seguretat – Mossos	38.791	40.346	-1.555	3,9%	22%
Pers. seguretat – Facultatiu i tècnic	39.769	38.780	989	-2,6%	63%
Personal operatiu d'incendis	40.277	40.304	-26	0,1%	2%
Drets socials	26.847	29.181	-2.335	8,0%	79%
Cultura	31.276	31.346	-70	0,2%	67%
Justícia	29.988	33.909	-3.921	11,6%	65%
Administració de justícia	27.328	27.897	-569	2,0%	77%
Administració i tècnic	31.921	33.671	-1.749	5,2%	68%
Ctres. penitenciaris – cossos peniten.	35.326	37.229	-1.902	5,1%	38%
Ctres. penitenciaris – cossos no pen.	38.834	41.666	-2.832	6,8%	63%
Total general	31.946	35.839	-3.894	10,9%	67%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

Taula 4.2.2.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal del sector públic administratiu de la Generalitat, per vinculació i col·lectiu. Any 2021.

Nivell	Retribució anual		Diferència Dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Alt càrrec i altre personal de direcció	88.664	88.994	-331	0,4%	47%
Administració i tècnic	91.494	91.915	-420	0,5%	47%
Alta direcció (ICS)	80.261	79.719	543	-0,7%	48%
Estatutari	30.807	33.616	-2.808	8,4%	77%
Facultatiu	46.891	46.578	313	-0,7%	64%
No sanitari	22.514	22.375	139	-0,6%	66%
Sanitari no facultatiu	27.995	29.203	-1.208	4,1%	90%
Eventual					
Administració i tècnic	64.880	71.612	-6.732	9,4%	55%
Funcionari	32.698	36.524	-3.826	10,5%	64%
Administració de justícia	27.359	27.906	-547	2,0%	77%
Administració i tècnic	29.213	33.057	-3.844	11,6%	74%
Agents rurals	37.692	38.495	-804	2,1%	13%
Centres docents	33.428	34.598	-1.171	3,4%	74%
Ctres. penitenciaris – cossos peniten.	35.326	37.229	-1.902	5,1%	37%
Ctres. penitenciaris – cossos no pen.	38.834	41.666	-2.832	6,8%	63%
Personal de seguretat – Mossos	38.791	40.346	-1.555	3,9%	22%
Pers. seguretat – Facultatiu i tècnic	39.769	38.780	989	-2,6%	63%
Personal operatiu d'incendis	40.277	40.304	-26	0,1%	2%
Protecció de la salut	38.760	38.764	-4	0,0%	76%
Veterinaris	41.528	42.698	-1.170	2,7%	63%
Laboral	23.680	24.152	-472	2,0%	71%
Administració i tècnic	23.492	23.830	-338	1,4%	71%
Centres docents	35.617	32.129	3.488	-10,9%	49%
Substitució i eventual					
Administració de justícia	26.439	27.564	-1.125	4,1%	81%
Total general	31.946	35.839	-3.894	10,9%	67%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

Personal d'Administració i tècnic

La taula 4.2.3 mostra la retribució anual mitjana del personal d'Administració i tècnic del Sector públic administratiu (SPA) de la Generalitat, la bretxa i el percentatge de dones segons la vinculació i les seves subcategories.

La bretxa salarial per aquest col·lectiu és de 11,1%, semblant a la mitjana global del SPA. La bretxa s'explica principalment per les diferències salarials del personal funcionari (11,6%) i en menor mesura pel personal eventual (9,4%). També és destacable que la bretxa és propera a 0 pels alts càrrecs.

D'altra banda, pel que fa a la presència de dones, representen el 73% del personal d'Administració. En aquest cas també s'observen diferències entre les diferents vinculacions. Les dones són el 47% dels alts càrrecs, tot i augmentar 5 punts percentuals respecte l'any anterior continua essent la categoria amb menor presència de dones. Per contra, el percentatge de dones del personal eventual, que és del 55% ha reduït 3 punts percentuals respecte 2021. El personal funcionari és el que té major presència de dones (74%), és superior entre els interins (78%) que entre els funcionaris de carrera (70%), fet que explica en part la bretxa salarial d'aquesta categoria. Finalment, pel que fa al personal laboral, cal destacar que la presència de dones és superior en el personal temporal (78%) que el personal fix (59%)

Taula 4.2.3.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones d'Administració i tècnic del sector públic administratiu de la Generalitat, per vinculació. Any 2021.

Nivell	Retribució		Diferència dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Alt càrrecs (lliure nom.)	91.494	91.915	-420	0,5%	47%
Eventual (lliure nomenament)	64.880	71.612	-6.732	9,4%	55%
Funcionari	29.213	33.057	-3.844	11,6%	74%
Funcionari de carrera	33.999	37.971	-3.972	10,5%	70%
Interí	25.098	26.458	-1.360	5,1%	78%
Laboral	23.492	23.830	-338	1,4%	72%
Fix	24.747	24.344	403	-1,7%	59%
Indefinit no fix	24.946	26.111	-1.165	4,5%	63%
Temporal	23.013	23.269	-256	1,1%	78%
Total general	28.133	31.637	-3.504	11,1%	73%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

Nota: correspon al personal del sector públic administratiu excloent el personal docent.

Personal de Centres Docents

Les taules 4.2.4 i 4.2.5 presenten la retribució anual mitjana del personal dels centres docents de la Generalitat, la bretxa i el percentatge de dones segons la vinculació i segons les categories docents, respectivament.

El personal de centres docents de la Generalitat està conformat per 77.783 professionals i representa el 45,8% del personal total del Sector públic administratiu de la Generalitat de Catalunya, del qual el 74% són dones. En el cas del personal de centres docents, la bretxa salarial és de 3,3%, notablement inferior a la del conjunt del SPA, i que correspon a una diferència de 1.157€ anuals.

La taula 4.2.4 mostra les diferències de la bretxa i la presència de dones segons la vinculació del personal. La bretxa salarial és lleugerament superior entre el personal funcionari, amb un 5,4%, mentre que en el cas del personal laboral temporal són les dones qui reben de mitjana un salari superior (-15,8%)²⁰. Pel que fa a la presència de dones, el personal funcionari és la vinculació on es concentra una major proporció de dones, amb un 78%, mentre que la presència és minoritària en el personal laboral temporal (46%) i entre el personal contractat administratiu del col·lectiu temporal (34%).

Taula 4.2.4.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal dels centres docents de la Generalitat, per vinculació. Any 2021.

Nivell	Retribució		Diferència dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Funcionari	33.517	35.427	-1.909	5,4%	78%
Aspirant a funcionari període de pràctiques	35.092	35.267	-175	0,5%	69%
Interí	33.068	33.741	-673	2,0%	70%
Laboral indefinit	35.386	35.800	-413	1,2%	57%
Laboral temporal	35.739	30.867	4.871	-15,8%	46%
Contractat administratiu col·lectiu temporal	32.325	32.308	17	-0,1%	34%
Total general	33.431	34.588	-1.157	3,3%	74%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

La taula 4.2.5 mostra les diferències de la bretxa i la presència de dones segons la categoria professional de personal de centres docents. En aquest cas, no s'observen diferències significants pel que fa la bretxa salarials entre les diferents categories professionals. No obstant, sí que existeixen diferències en la presència de dones. S'observa una concentració

²⁰ El personal d'aquesta categoria té un pes poc significatiu, d'un 0,1%, entre el personal de centres docents.

d'un 86% de dones en la categoria de mestres, mentre que són només el 8% del personal monitors de formació ocupacional.

Taula 4.2.5.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal dels centres docents de la Generalitat, per categoria professional. Any 2021.

Nivell	Retribució		Diferència dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Inspecció ensenyament	55.255	55.044	211	-0,4%	50%
Cos de catedràtics d'ensenyament	38.982	39.597	-616	1,6%	58%
Professorat ensenyament secundari	35.555	35.533	23	-0,1%	65%
Professorat tècnic de formació	33.033	33.139	-106	0,3%	48%
Mestres	31.883	32.302	-418	1,3%	86%
Monitors de formació ocupacional	26.964	26.964	0	0,0%	8%
Altres	35.937	35.687	250	-0,7%	62%
Total general	33.431	34.588	-1.157	3,3%	74%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

Personal de l'Institut Català de la Salut

Les taules 4.2.6 i 4.2.7 mostren la retribució anual mitjana del personal d'Institut Català de la Salut (ICS), la bretxa i el percentatge de dones segons el tipus d'atenció i la vinculació, respectivament.

El personal de l'ICS està conformat per 31.275 professionals i representa el 18,4% del personal total del Sector públic administratiu de la Generalitat de Catalunya, del qual el 77% són dones. En el cas del personal de l'ICS, la bretxa salarial és del 8,8%, lleugerament inferior a la del conjunt del SPA, i que correspon a una diferència de 2.961€ anuals.

La taula 4.2.6 mostra les diferències de la bretxa i la presència de dones segons el tipus d'atenció i la categoria professional del personal. La bretxa salarial és d'un -0,7% entre el personal directiu, els salaris de les dones directives en l'atenció especialitzada són lleugerament superiors als dels homes, mentre que és el cas contrari en la direcció de l'atenció especialitzada. La bretxa del conjunt de l'ICS s'explica principalment per les diferències entre el personal no directiu. La bretxa és superior en l'atenció especialitzada (10,9%) que en l'atenció primària (6,6%) i s'explica principalment per les diferències en la presència de dones segons la categoria professional tipus de personal. Les dones suposen el 89% del personal sanitari no facultatiu d'atenció especialitzada i el 90% del personal no facultatiu d'atenció primària, els salaris mitjans d'aquestes categories són notablement inferiors als del personal

facultatiu on el percentatge de dones és del 55% per l'atenció especialitzada i el 70% en l'atenció primària. A més, en ambdós tipus d'atenció la bretxa salarial del personal sanitari no facultatiu, on es concentren les dones, és superior a la resta de categories professionals. També és destacable que tot i l'alta feminització del personal de l'ICS, les dones són el 49% del personal directiu i la seva presència és encara més reduïda en el cas de la direcció d'atenció especialitzada, on les dones representen el 38% dels càrrecs directius.

Taula 4.2.6.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal de l'ICS, per tipus d'atenció i categoria professional. Any 2021.

Nivell	Retribució		Diferència dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Personal directiu	80.261	79.719	543	-0,7%	49%
Atenció Especialitzada	81.068	79.116	1.953	-2,5%	38%
Atenció Primària	79.454	81.679	-2.224	2,7%	67%
Personal no directiu	30.807	33.616	-2.808	8,4%	77%
Atenció Especialitzada	29.168	32.748	-3.580	10,9%	75%
Facultatiu	47.742	47.239	503	-1,1%	55%
Sanitari no facultatiu	26.652	27.774	-1.122	4,0%	89%
No sanitari	22.375	21.901	474	-2,2%	56%
Atenció Primària	32.352	34.637	-2.286	6,6%	79%
Facultatiu	46.439	45.921	517	-1,1%	70%
Sanitari no facultatiu	29.891	31.414	-1.524	4,8%	90%
No sanitari	22.589	22.945	-355	1,5%	73%
Total general	30.873	33.834	-2.961	8,8%	77%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

La taula 4.2.7 mostra les diferències de la bretxa i la presència de dones segons el tipus de vinculació. S'observa que la bretxa salarial ve determinada en gran mesura per les diferències salarials del personal estatutari, amb un 10,2%, i en menor mesura pel personal interí, amb un 4,3%. El personal estatutari representa el 49% del personal de l'ICS i el personal interí el 50%, en aquestes dues categories també és on es troba un major percentatge de dones, amb un 76% i un 79% respectivament. El personal amb vinculació laboral representa un 0,7% del total del personal de l'ICS, destaca la diferència salarial en la categoria indefinit IISS on les dones tenen de mitjana un salari superior al dels homes, amb una bretxa d'un -18,3%. També és rellevant que en les tres categories de personal laboral el percentatge de dones és lleugerament inferior al 50%.

Taula 4.2.7.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal de l'ICS, per vinculació. Any 2021.

Nivell	Retribució		Diferència dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Laboral alta direcció	80.261	79.719	543	-0,7%	49%
Laboral indefinit IISS	38.490	32.547	5.943	-18,3%	46%
Laboral temporal IISS	49.145	48.729	416	-0,9%	45%
Estatutari	32.186	35.849	-3.663	10,2%	76%
Interí IISS	29.407	30.739	-1.332	4,3%	79%
Total general	30.873	33.834	-2.961	8,8%	77%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

Personal de Mossos d'Esquadra

La taula 4.2.8 mostra la retribució anual mitjana del personal dels Mossos d'Esquadra, la bretxa i el percentatge de dones segons l'escala.

El personal dels mossos d'esquadra està compost per 18.389 persones, representen el 10,8% del personal del sector públic administratiu (SPA), del qual el 21% són dones. La bretxa salarial per aquest col·lectiu és d'un 3,8%, notablement inferior a la mitjana global del SPA. En aquest cas, la bretxa salarial ve determinada per les diferències salarials en l'escala bàsica, on es concentra el 91% del personal, i pel fet que les dones tenen major presència en les escales amb salaris més baixos. Les dones són el 27% dels mossos en pràctiques mentre que representen el 11% en l'escala superior i executiva.

Taula 4.2.8.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal de Mossos d'Esquadra, per escala. Any 2021.

Nivell	Retribució		Diferència dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Escala superior (A1)	75.257	74.468	789	-1,1%	11%
Escala executiva (A2)	59.932	59.990	-58	0,1%	11%
Escala intermèdia (C1)	49.681	50.578	-897	1,8%	10%
Escala bàsica (C1)	38.211	38.969	-758	1,9%	23%
Mossos d'esquadra	38.372	39.117	-744	1,9%	23%
Mossos en pràctiques	35.862	36.237	-374	1,0%	27%
Total general	38.791	40.346	-1.555	3,9%	21%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP.

Personal de l'Administració de Justícia

La taula 4.2.9 mostra la retribució anual mitjana del personal de l'Administració de Justícia, la bretxa i el percentatge de dones segons l'escala.

El personal de l'administració de justícia està compost per 7.126 persones, representen el 4,2% del personal del sector públic administratiu (SPA), del qual el 77% són dones. La bretxa salarial per aquest col·lectiu és d'un 2,0%, notablement inferior a la mitjana global del SPA i la més petita entre els col·lectius analitzats pel 2021. En aquest cas, la bretxa salarial ve determinada pel personal funcionari²¹, especialment pel fet que la presència de dones es concentra en el grup professional de tramitació (81%) on els salaris són inferiors als grups de professionals forense i de gestió, i pel fet que la bretxa és major en el grup professional d'auxili amb menors salaris. També és destacable que la bretxa salarial del personal de substitució i eventual és major que entre els funcionaris, i s'explica per la major presència de dones en els grups professionals amb salaris inferiors. La presència de dones amb aquest tipus de vinculació és major en tots els grups professionals, respecte els funcionaris, amb l'excepció dels forenses, on no hi ha cap dona²².

Taula 4.2.9.

Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal de l'Administració de Justícia, per vinculació i categoria professional. Any 2021.

Nivell	Retribució		Diferència dones-homes		% Dones
	Dones	Homes	€	Bretxa	
Funcionari	27.359	27.906	-547	2,0%	77%
Forense	45.816	46.240	-424	0,9%	63%
Gestió	30.675	30.784	-109	0,4%	76%
Tramitació	26.119	26.211	-91	0,3%	81%
Auxili	23.684	23.940	-257	1,1%	72%
Substitució i eventual	26.439	27.564	-1.125	4,1%	81%
Forense	--	45.955	--	--	0,0%
Gestió	30.278	30.571	-293	1,0%	78%
Tramitació	25.952	25.942	11	0,0%	83%
Auxili	23.446	23.148	298	-1,3%	82%
Total general	27.328	27.897	-569	2,0%	77%

Font: elaboració pròpia a través de dades del Sistema Integral de Personal de la Generalitat de Catalunya GIP/SIP

²¹ El personal funcionari representa el 97% del personal de l'Administració de Justícia

²² En total hi ha 2 forenses amb vinculació de substitució i eventuals, que són homes.

5. ANÀLISI DELS PROGRAMES

El capítol 5 conté la informació dels programes pressupostaris relativa al gènere, aquest apartat organitza i presenta la informació d'acord amb la classificació funcional del pressupost. Compta amb 9 apartats, corresponents a les àrees de despesa, i en cada un d'ells s'analitza l'impacte de gènere de les polítiques que l'integren i es presenta la informació dels programes pressupostaris dotats en els pressupostos del 2023.

La principal novetat d'aquest apartat és que incorpora, per primera vegada, els resultats de la Metodologia per valorar l'impacte de gènere dels programes pressupostaris, que han aplicat els Departaments autoavaluant els seus programes (veure annex 1).

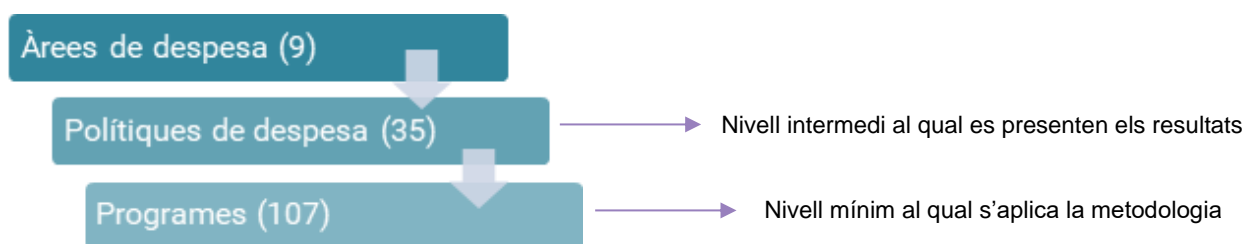
L'aplicació de la metodologia consisteix en donar resposta a un qüestionari, compartit i consensuat prèviament amb els Departaments en què s'autoavalua d'una banda, el potencial transformador dels programes agrupació i de l'altra, el grau en què aquests incorporen la perspectiva de gènere en l'elaboració i disseny del mateix. Aquesta doble perspectiva permet posar de relleu quin és l'impacte potencial d'un programa amb el grau amb què està incorporant, actualment, la perspectiva de gènere.

Per tal de simplificar el procés d'autoavaluació, el qüestionari s'ha aplicat a nivell de programa agrupació, és a dir, cada Departament ha contestat un qüestionari per cada un dels programes en què participa, amb independència del nombre de gestors que hi participen.

A efecte que les respostes del qüestionari siguin un reflex el més fidel possible de l'impacte de gènere del programa, s'ha establert la seva aplicació com la darrera fase del procés pressupostari. D'aquesta forma es garanteix que els Departaments tenen al seu abast tota la documentació pressupostària relativa al gènere:

- Memòria de programa agrupació i gestor
- Impacte de gènere del programa pressupostari
- Fitxa 11 de principals actuacions de gènere del programa pressupostari
- Plantilla d'indicadors de gènere

Finalment, i atès que en aquest apartat es presenta la informació de l'impacte de gènere a nivell de les polítiques de despesa, per construir el resultat global de cada programa i política, s'han agregat per cada programa els resultats obtinguts per cada agrupació, ponderant els resultats pel seu pes pressupostari dins el programa.

La metodologia sobre l'impacte de gènere s'ha aplicat a un total de 103 programes pressupostaris dels 105 dotats en pressupost ja que s'han exclòs de l'anàlisi els programes 415 Transferències internes per serveis de Salut i 911 Deute Públic.

També s'inclou la quantificació de les actuacions per la igualtat de gènere que els Departaments han indicat que estan previstes dur a terme amb els pressupostos de 2023 i la valoració qualitativa de l'impacte de gènere esperat de les mateixes. Finalment també es presenten els indicadors desagregats per sexe que les agrupacions departamentals han considerat rellevant per cada programa pressupostari.

Pel que fa l'impacte de gènere, 103 programes han estat avaluats en aquest capítol i s'han classificat aplicant la metodologia sobre l'impacte de gènere dels programes pressupostaris. D'acord amb els resultats el 68% dels programes pressupostaris tenen un impacte alt o mig. És a dir que 26 programes pressupostaris han estat classificats amb un impacte alt, 44 amb un impacte mig, 18 amb un impacte baix i 15 no tenen cap impacte. Les valoracions de l'impacte de gènere s'obtenen de les puntuacions obtingudes en el qüestionari d'autoavaluació en els apartats del poder transformador i de la incorporació de la perspectiva de gènere, ponderades pel pes pressupostari. (gràfic 5.0.1).

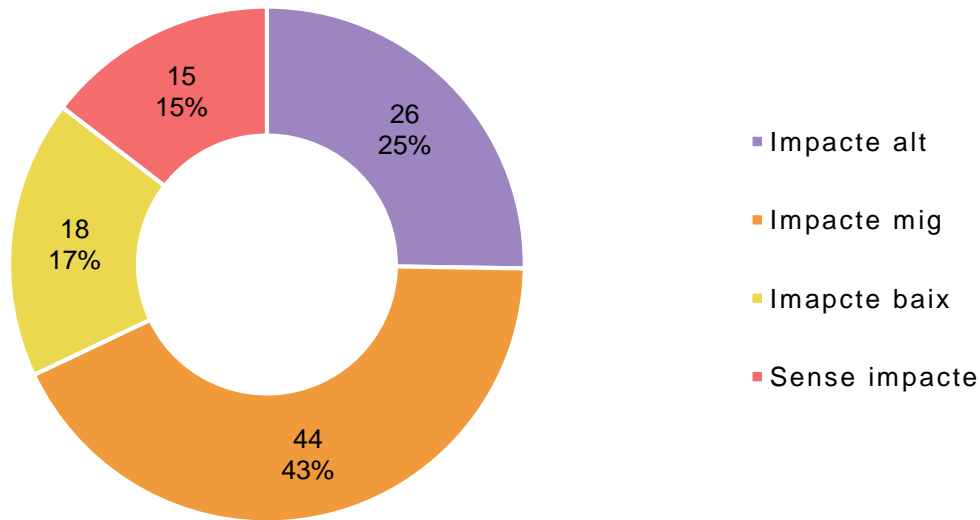
Pel que fa al poder transformador, el 79,6% dels programes pressupostaris mostren un poder transformador alt i mig, coherent amb els àmbits competencials de la Generalitat que té assumides competències sobre matèries directament relacionades amb la ciutadania i el seu benestar, entre les que destaquen: la sanitat, l'educació, l'assistència social, l'administració de justícia, el medi ambient, la seguretat, la indústria, entre d'altres. Per mesurar el poder transformador d'un programa es té en compte la seva capacitat d'incidir en les condicions de vida de les persones, el volum de població al qual es dirigeixen les seves polítiques i si els àmbits d'actuació en què actua el programa tenen, o poden tenir, un impacte directe en la igualtat de gènere. D'acord amb aquests criteris 39 programes pressupostaris s'identifiquen amb un poder transformador alt, 43 amb un poder transformador mig, 16 amb un poder transformador baix i 5 sense cap poder transformador.

Pel que fa a la incorporació de la perspectiva de gènere, el 52,4% dels programes pressupostaris presenten un nivell d'incorporació alt i mig. Aquests resultats, tot i que positius en tant el que més de la meitat dels programes obtenen una classificació elevada, denoten que hi ha marge de millora en la definició dels programes i els seus objectius i actuacions, sobretot en programes en què el potencial transformador és elevat i en aquells que no incorporen la perspectiva de gènere en la seva definició. Per valorar el grau d'incorporació de la perspectiva de gènere s'atén al disseny del programa, des del diagnòstic passant pels objectius, les actuacions i els indicadors. Atenent a aquests criteris 21 programes pressupostaris presenten una alta incorporació, 33 incorporació mitja, 17 una incorporació baixa i 32 no incorporen la perspectiva de gènere (gràfic 5.0.2).

Adicionalment, el gràfic 5.0.3 mostra una relació positiva entre el poder transformador i la incorporació de la perspectiva de gènere. De manera que aquells programes amb un major poder transformador acostumen a incorporar millor la perspectiva de gènere.

Gràfic 5.0.1.

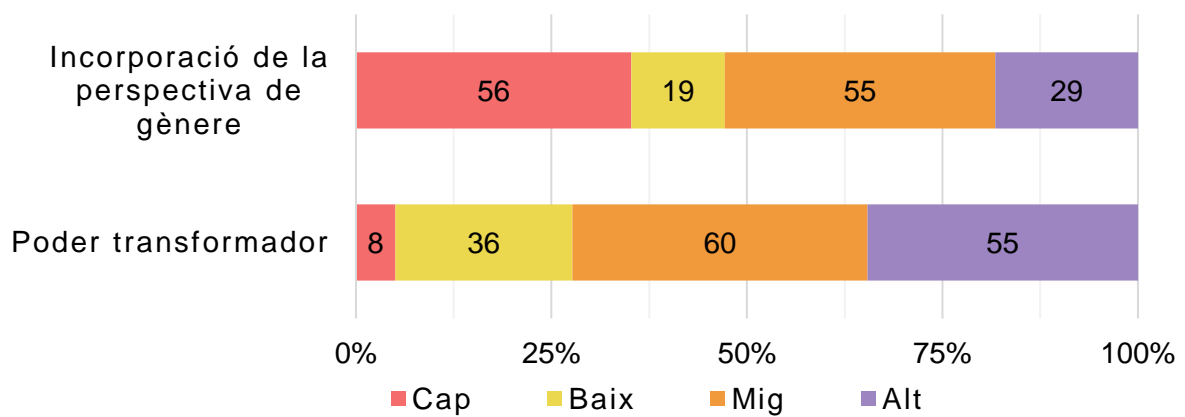
Classificació dels programes pressupostaris pel tipus d'impacte de gènere. Pressupost 2023.

Font: elaboració pròpia.

Gràfic 5.0.2.

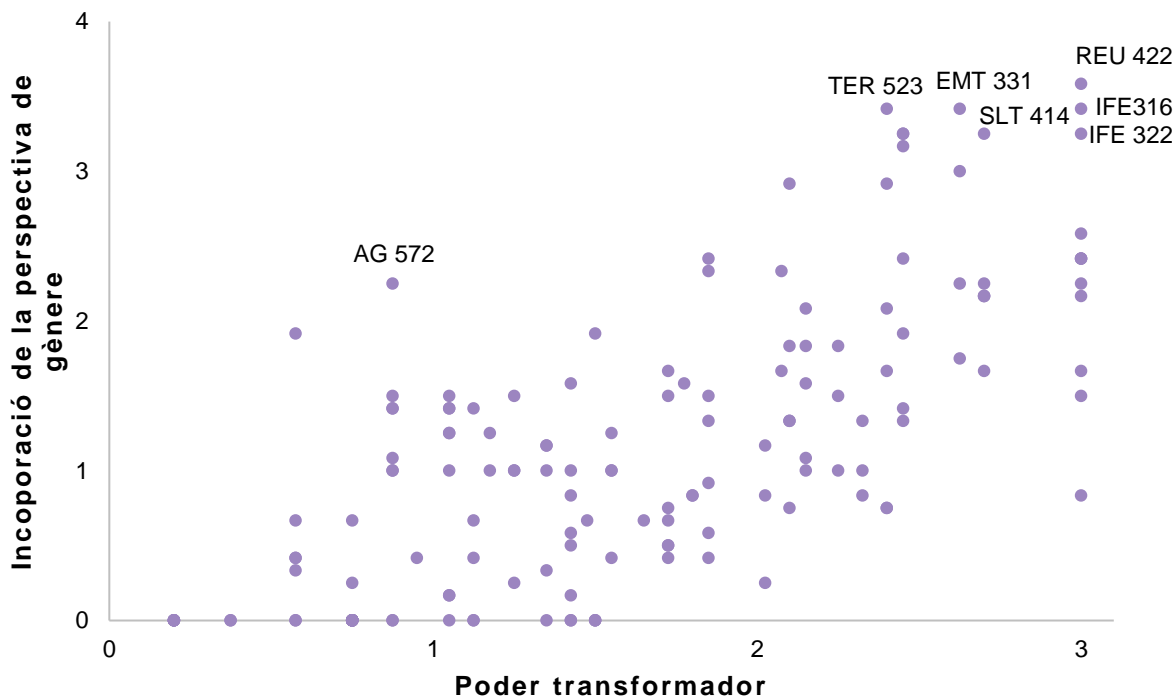
Classificació dels programes pressupostaris, segons els resultats obtinguts a la metodologia. Pressupost 2023.

Font: elaboració pròpia.

Gràfic 5.0.3.

Distribució dels programes pressupostaris segons l'impacte de gènere. Pressupost 2023.

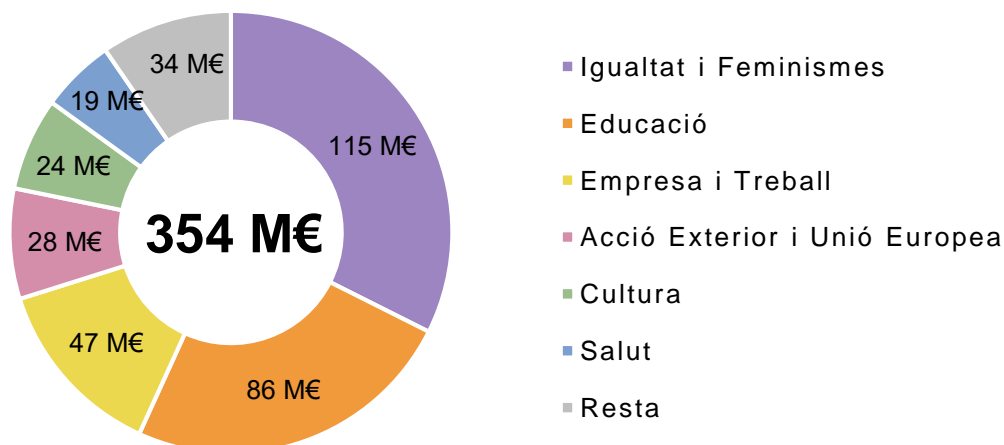

Font: elaboració pròpia.

En segon lloc, pel pressupost 2023 s'han incorporat 187 noves actuacions per a polítiques d'igualtat de gènere i comptarà amb un total de 481 actuacions el 2023. Entre les noves actuacions, 96 han pogut ser quantificades, 107 es duran a terme amb despesa estructural del departament i 12 no s'ha pogut estimar el pressupost. En total, s'han quantificat 243 actuacions per a polítiques d'igualtat de gènere, que correspon a la meitat del conjunt de les actuacions. Així mateix, les actuacions que han pogut ser estimades suposen una despesa de 354 M€. Igualtat i Feminismes, Educació i Acció Exterior i Unió Europea són les agrupacions departamentals que han quantificat una major part del PEPIG, en el qual hi participen 69 programes pressupostaris, 3 programes més que el pressupost del 2022.

Gràfic 5.0.4.

Quantificació de les polítiques d'igualtat de gènere per Agrupació Departamental. Pressupost 2023.

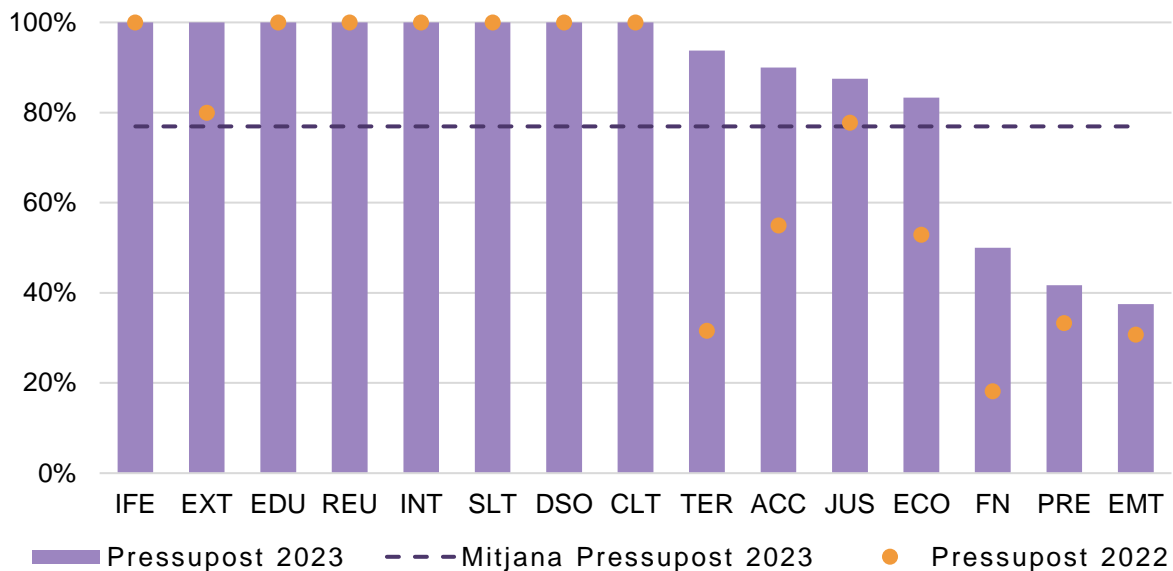
Font: elaboració pròpia.

En tercer lloc, pel que fa a l'anàlisi qualitatiu de l'impacte de gènere dels programes pressupostaris, en el pressupost del 2023 s'observa una millora generalitzada a totes els programes pressupostaris que consolida els avenços del pressupost 2022. En els pressupostos del 2023 el 77% dels programes-agrupació han considerat l'impacte o perspectiva de gènere. Els departaments de Igualtat i Feminismes, Acció Exterior i Unió Europea, Educació, Recerca i Universitats, Interior, Salut, Drets Socials i Cultura han aportat informació rellevant sobre l'impacte de gènere de tots els seus programes. Al seu torn, els Departaments de Territori, Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i Economia i han ampliat de forma considerable la informació aportada dels seus programes. En tots els Departaments s'ha observat una millora respecte el 2022, que incloïa informació sobre l'impacte de gènere del 60% dels programes-agrupació²³.

²³ El % de programes que inclouen informació sobre l'impacte de gènere és un dels indicadors que aporta el departament d'Economia i Hisenda a informe d'execució anual de la transversalitat de la perspectiva de gènere que elabora l'ICD. https://dones.gencat.cat/web/.content/02_institut/10-pla_interdepartamental/transversalitat/Informe-transversalitzacio-genero-2019.pdf

Gràfic 5.0.5.

Memòries de programes que consideren l'impacte o perspectiva de gènere, per agrupació departamental. Pressupost 2023.

Font: elaboració pròpia.

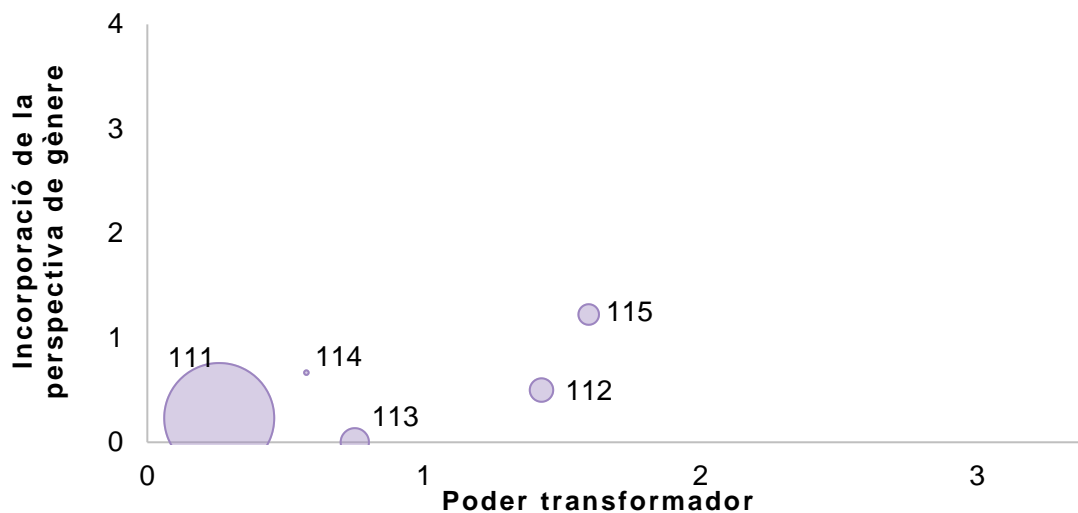
Finalment, s'han recopilat un total de 252 indicadors desagregats per dones i homes i indicadors de gènere pel conjunt dels departaments.

5.1. Funcionament de les institucions i Administració i general

Política 11. Alta direcció de la Generalitat i el seu govern

Els programes de la política d'alta direcció de la Generalitat i el seu govern tenen un poder transformador baix. Es considera un àmbit que participa del Pla estratègic de polítiques d'Igualtat del Govern i que pot incidir en la igualtat de gènere, ja que les actuacions dels seus programes afecten a un nombre elevat de persones.

Conjuntament, el grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és baix. Destaca amb un grau d'incorporació mitjà el programa 115 Transparència i Govern Obert que incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic i el disseny de les actuacions. La resta de programes tenen marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.1.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.9.1	Càrrecs ocupats per dones al Parlament i Govern.
3.9.2	Alcaldesses i regidores electes.
4.1.1	Percentatge de dones del personal de la Generalitat segons el càrrec.

Programa 111

Òrgans superiors de la Generalitat i control extern

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa conté els recursos destinats a finançar el funcionament del conjunt dels òrgans que configuren el sistema institucional de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el que estableix l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Aquests òrgans exerceixen funcions reguladores, assessores i d'altres funcions específiques que tenen encomanades per mandat legal. El conjunt d'aquests òrgans són: el Parlament de Catalunya, el Síndic de Greuges, el Consell de Garanties Estatutàries, la Sindicatura de Comptes, l'Oficina Antifrau de Catalunya, la Comissió Jurídica Assessora, el Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya i l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Poder transformador del programa:	Baix	0,3
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,2
	Pressupost	Polítiques IG
Òrgans Superiors	100.659.245 €	0 €
Departament de la Presidència	9.165.239 €	9.600 €
Departament d'Empresa i Treball	2.463.675 €	0 €
Total	112.288.159 €	9.600 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
PRE	CAC	Elaboració i difusió de material didàctic i organització de sessions formatives de gènere i comunicació adreçades a professionals i futurs professionals de la comunicació	9.000
PRE	CAC	Informes mediàtics del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre la presència de les dones als mitjans de comunicació	Despesa estructural
PRE	CAC	Foment de l'elaboració de codis de bones pràctiques dels mitjans de comunicació i a internet per no difondre continguts ni estereotips sexistes, o que constitueixin actes de violència masclista.	600
PRE	CAC	Actuació d'ofici o per mitjà de queixes de les persones usuàries quan es detecti alguna vulneració dins la programació dels mitjans de comunicació o de publicacions en matèria d'igualtat de gènere, discriminació per raó de sexe, orientació sexual o en relació amb la violència masclista	Despesa estructural
PRE	CAC	Elaboració d'informes de seguiment del compliment de la normativa i les recomanacions de bones pràctiques en igualtat de gènere per part dels mitjans de comunicació	Despesa estructural

PRE	CAC	Organització d'espais de debat i reflexió i foment de la recerca sobre el gènere i la comunicació	Despesa estructural
-----	-----	---	---------------------

Presidència

El Consell ha de vetllar perquè els mitjans audiovisuals compleixin amb la normativa vigent, el marc regulador audiovisual estableix la no discriminació per motius de sexe als mitjans de comunicació i, disposa que han de defugir els continguts i els estereotips sexistes i visibilitzar les aportacions de les dones a la societat. En aquest sentit, el Consell incorpora des del 2004 la variable sexe en el seguiment periòdic de la programació. Analitza quina és la presència de les dones i la imatge que se'n transmet als informes de pluralisme, així com també als informes específics sobre igualtat i diversitat, sobre els estereotips de gènere en la publicitat de joguines o sobre el tractament de la violència masclista, entre altres.

A més d'estar amatent al compliment de la legislació, el Consell fomenta les bones pràctiques i proporciona als professionals de la comunicació d'eines d'autoregulació i de formació. Una de les iniciatives principals són les recomanacions adreçades als mitjans. El Consell n'ha elaborat diverses sobre temàtiques que incideixen en la imatge que es transmet de les dones, com ara l'anorèxia i la bulímia nervioses, la publicitat de joguines, la prostitució, la violència masclista, el tractament de les persones LGBTI als mitjans de comunicació, i les recomanacions per a una publicitat igualitària. També ofereix formació sobre violència masclista i perspectiva de gènere en comunicació a alumnat i professorat d'estudis de comunicació, així com a professionals.

Per assolir fites en la igualtat de gènere, el Consell treballa en sinergia amb institucions públiques, entitats socials, associacions professionals i mitjans, així com també amb altres autoritats reguladores de l'audiovisual. Cal destacar la col·laboració estreta amb l'Institut Català de les Dones o el Col·legi de Periodistes de Catalunya. El Consell també forma part de la Comissió Nacional per a una intervenció coordinada contra la violència masclista i de l'Observatori d'Igualtat de Gènere. A escala europea, el Consell treballa dins la Xarxa Mediterrània d'Autoritats de Regulació en l'elaboració d'estudis conjunts sobre la igualtat de gènere als mitjans i en l'actualitat el grup de treball està portant a terme un estudi sobre el tractament de la violència masclista.

Empresa i Treball

El Departament no ha aportat informació per valorar l'impacte de gènere de les seves actuacions.

Programa 112

Impuls i coordinació de l'acció de govern

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'inclouen els recursos destinats a impulsar, coordinar, així com fer visible l'acció del Govern per tal de promoure una Administració més transparent, eficaç, coordinada i apropar-la als ciutadans. Les actuacions de proximitat entre Administració i ciutadà es plasmen en projectes de simplificació de les normes, en l'aplicació i l'ús de les noves tecnologies en les tramitacions administratives i en el manteniment i la gestió del catàleg de publicacions oficials de la Generalitat, entre elles de manera destacada la del Diari oficial de la Generalitat de Catalunya.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	5.777.948 €	0 €
Total	5.777.948 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
PRE	EAPC	Acompanyament per al desenvolupament de projectes/plans d'acció	Despesa estructural

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Programa 113

Atenció ciutadana i difusió dels serveis de la Generalitat

Informació general del programa i pressupost

Els recursos assignats a aquest programa estan dirigits a potenciar la imatge institucional de Catalunya i a la vegada simplificar l'accés a la informació i la tramitació dels serveis que presta i gestiona la Generalitat, mitjançant l'establiment de canals de comunicacions adients que donin a conèixer i ajudin a la ciutadania a gestionar les seves demandes de serveis i d'informació de manera senzilla i al mínim cost possible. Dins d'aquest programa s'inclouen els recursos destinats a finançar el servei d'atenció ciutadana 012, així com els canals de comunicació derivats de les noves tecnologies com el gencat.cat.

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	8.182.091 €	0 €
Total	8.182.091 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Presidència

Se segueix la política transversal de gènere del Govern de Catalunya, desenvolupant el programa d'actuació propi en el marc del Pla Estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya per al període 2017-2020 que, alhora, s'emmarca en la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes. Es fan campanyes de publicitat per educar per a la igualtat efectiva de dones i homes, eradicar la violència masclista, aconseguir la igualtat de dones i homes en els drets i les responsabilitats familiars, domèstiques, laborals, socials, econòmiques i polítiques. També es fan exposicions per promoure l'apoderament personal, familiar, laboral, social, econòmic i polític de les dones i reivindicar que no és possible una societat avançada sense la igualtat efectiva entre dones i home.

Fons no departamentals

Se segueix la política transversal de gènere del Govern de Catalunya, desenvolupant el programa d'actuació propi en el marc del Pla Estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya per al període 2017-2020 que, alhora, s'emmarca en la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes. Es fan campanyes de publicitat per educar per a la igualtat efectiva de dones i homes, eradicar la violència masclista, aconseguir la igualtat de dones i homes en els drets i les responsabilitats familiars, domèstiques, laborals, socials, econòmiques i polítiques. També es fan exposicions per promoure l'apoderament personal, familiar, laboral, social, econòmic i polític de les dones i reivindicar que no és possible una societat avançada sense la igualtat efectiva entre dones i home.

Programa 114

Impuls de l'autogovern i del desplegament estatutari

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa conté els recursos destinats a impulsar, assessorar i negociar en els àmbits relacionats amb la posició institucional de la Generalitat, les seves competències, el seu finançament, i les seves relacions amb altres institucions, amb la finalitat de fer possible el desplegament estatutari i la millora de l'autogovern. D'altra banda, el programa també conté recursos destinats a la recerca, la difusió, la formació i la promoció del debat acadèmic i científic en relació a l'evolució del sistema autonòmic i als models d'organització territorial, per tal de donar a conèixer la realitat política i nacional de Catalunya.

Poder transformador del programa:	Baix	0,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	384.024 €	0 €
Total	384.024 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

D'acord amb la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i, en aplicació del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat, es preveu integrar transversalment la perspectiva de gènere en les diferents àrees d'actuació.

Programa 115

Transparència i Govern Obert

Informació general del programa i pressupost

Els recursos destinats a aquest programa tenen per finalitat incrementar la legitimitat democràtica de les institucions representatives. En aquest sentit, el programa recull les despeses destinades desenvolupar i millorar les relacions del Govern de la Generalitat amb la ciutadania i les organitzacions civils. En concret es desenvolupen un conjunt d'actuacions destinades a reforçar el vincle bidireccional entre representants i representats, de forma que s'estableixi una comunicació fluïda i contínua que permeti conèixer les percepcions ciutadanes, reculli les seves propostes i permeti la justificació de les decisions polítiques en funció de les demandes expressades. Alhora, es persegueix que les percepcions ciutadanes siguin ajustades als fets objectius gràcies a la publicació d'informació i a permetre l'accés a la documentació en poder de l'Administració. Així mateix, el programa inclou les actuacions de millora de la contractació pública i de foment d'ús de les dades obertes.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	4.308.945 €	0 €
Departament d'Economia i Hisenda	245.000 €	0 €
Total	4.553.945 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ECO		Difusió i implementació de la Guia per incorporar la perspectiva de gènere en els contractes públics.	Despesa estructural
ECO		Seguiment de la inclusió de clàusules de gènere en la contractació pública per part de tots els departaments.	Despesa estructural

Presidència

El departament considera que el programa no té impacte de gènere.

Economia i Hisenda

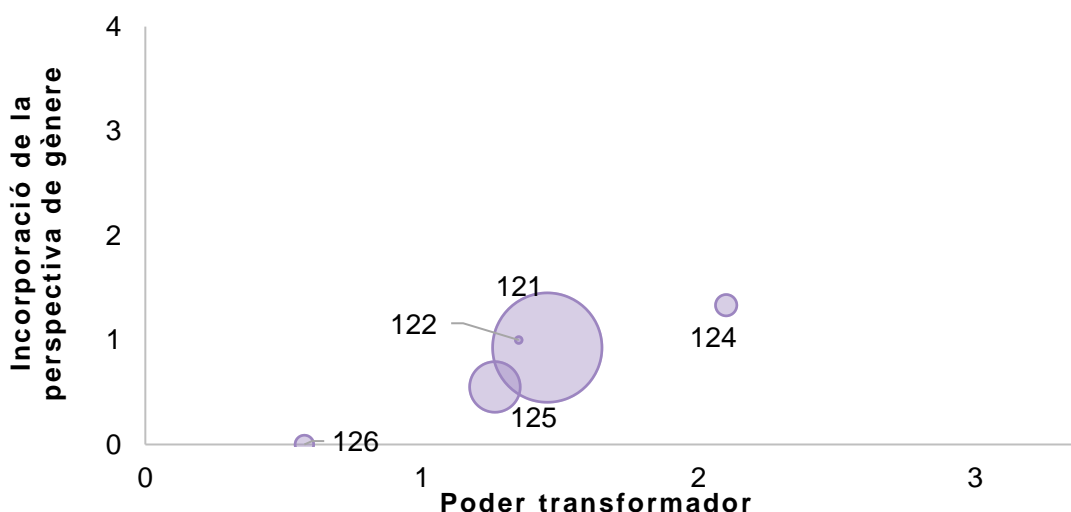
La perspectiva de gènere en la contractació pública consisteix a integrar la visió de gènere en tots els estadis del procés de contractació amb la finalitat d'utilitzar la contractació pública per promoure la igualtat de les dones i els homes en el mercat laboral. Amb l'Acord del Govern del 12/09/2018, es va aprova La Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els contractes públics, que té com a objectius principals la incorporació de la perspectiva de gènere en els contractes públics i la inclusió de clàusules socials per a promoure la igualtat de tracte i d'oportunitats.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
PRE	Nombre de persones deliberant en processos participatius	2019	3.425	2.477	5.902	58,0%	42,0%
PRE	Nombre de participants molt o bastant satisfets amb els processos participatius	2019	664	355	1.019	65,2%	34,8%
PRE	Percentatge de població a Catalunya que opina que l'Administració de la Generalitat de Catalunya explica a la ciutadania què fa i perquè, segons l'enquesta 2019 de percepció de polítiques públiques	2019	778	722	1.500	51,9%	48,1%
PRE	Nombre de sol·licituds d'accés a la informació pública presentades segons el sexe de la persona sol·licitant	2021 1r semestre	402	521	923	43,6%	56,4%

Política 12. Administració i serveis generals

Els programes de la política d'administració i serveis generals tenen un poder transformador mig, perquè es considera un àmbit on es detecten diferències i/o desigualtats de gènere i alguns dels seus programes poden actuar com a palanca de canvi per assolir la igualtat de gènere, tot i que les actuacions no afecten a un nombre elevat de persones.

El grau global d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és baix. Destaquen els programes 124 Regulació, control i gestió del joc, que incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic i el disseny de les actuacions i disposa d'objectius d'igualtat i indicadors d'avaluació i el programa 122 Formació i selecció del personal i recerca, que disposa d'estadístiques per al disseny i indicadors de seguiment d'algunes actuacions. La resta de programes tenen marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.1.2. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
4.1.1.	Percentatge de dones del personal de la Generalitat segons el càrrec.
4.1.2.	Reduccions de jornada del personal de la Generalitat per tipus i sexe.
4.2.1.	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal del sector públic administratiu de la Generalitat, per departament i col·lectiu.
4.2.2.	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones d'Administració i tècnic del sector públic administratiu de la Generalitat, per vinculació.

Programa 121

Direcció i administració generals

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa conté les despeses vinculades als serveis interns de tipus administratiu i organitzatiu, que per raons d'economies de gestió i organitzatives són prestats de forma centralitzada i amb caràcter transversal en el si dels diferents departaments. A aquest programa es consignen, amb caràcter general, les despeses relacionades amb el personal que no són directament imputables a programes finalistes específics i les despeses de funcionament de les unitats de caràcter transversal del departament que donen suport a la resta d'unitats que gestionen programes de tipus finalista (direcció de serveis, àrea de recursos humans, gestió econòmica, etc).

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,9
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	90.961.034 €	0 €
Departament d'Empresa i Treball	128.780.808 €	0 €
Departament d'Economia i Hisenda	47.929.966 €	0 €
Departament d'Igualtat i Feminismes	22.904.801 €	22.904.801 €
Departament d'Acció Exterior i Unió Europea	24.577.959 €	0 €
Departament d'Educació	124.037.652 €	19.953 €
Departament de Recerca i Universitats	28.398.564 €	2.759 €
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	152.876.572 €	0 €
Departament d'Interior	52.725.635 €	505.000 €
Departament de Territori	129.216.584 €	0 €
Departament de Salut	131.766.543 €	13.500 €
Departament de Drets Socials	130.785.408 €	0 €
Departament de Cultura	59.360.264 €	287.051 €
Departament de Justícia, drets i memòria	72.765.100 €	0 €
Fons no departamentals	816.705.514 €	0 €
Total	2.013.792.402 €	23.713.111 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		1.373.352 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
IFE		Signatura del convenis	650.000
IFE		Línia de recerca en igualtat de gènere	320.000
IFE		Suport als Serveis territorials	200.000
IFE		Despeses vinculades al funcionament del Departament	1.421.562
IFE		Serveis TIC	1.096.124
IFE		Grans campanyes i comunicació	1.595.000
IFE		Accions protocol·làries i de representació institucional	135.000
IFE		Personal per tal de desenvolupar les polítiques del Departament	12.828.934
IFE		Subvencions IRPF i d'altres	4.658.181
EDU		Seguiment i actualització de les actuacions proposades al Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu	Despesa estructural
EDU		Formació en ús no sexista del llenguatge adreçada al personal del Departament i al personal docent	700
EDU		Inclusió de formació específica en coeducació en els plans de formació per a docents, serveis educatius, d'inspecció i personal del PAS	19.253
REU	AGAUR	Comissió d'igualtat al nou Conveni col·lectiu de l'Agència	Despesa estructural
REU	AGAUR	Sessions de sensibilització en gènere	2.000
REU	AGAUR	Elaboració del Pla d'igualtat de l'AGAUR	Despesa estructural
REU		Potenciar l'assistència a l'activitat formativa sobre el deure d'intervenció en casos de discriminació de persones LGBTI+	Despesa estructural
REU		Impulsar l'assistència a la formació relativa a la Llei d'Igualtat de tracte i no-discriminació	Despesa estructural
REU		Formació del personal tècnic referent de gènere mitjançant el "Postgrau en Polítiques d'Igualtat de Gènere a la Gestió Pública	759
REU		Creació del Grup de transversalitat de gènere (GTTG) de REU	Despesa estructural
REU		Desagregació en el tractament de les dades de tot el sistema d'universitat i recerca (Uneix), i els seus informes	Despesa estructural
REU		Actualització i ampliació de dades i indicadors de "Dona i Ciència"	Despesa estructural
REU		Campanya divulgativa de les jornades al DREU amb motiu del 8 de març i del 25N	Despesa estructural
REU		Creació de l'apartat de "Polítiques d'igualtat" a la intranet de Reu	Despesa estructural
ACC		Execució i seguiment del Programa de dones del món rural i marítim mitjançant les estratègies de transversalitat, visibilitat i reconeixement de les dones d'aquest sector, el foment de l'emprenedoria, lideratge i participació de les mateixes i l'increment de la seva qualitat de vida	Despesa estructural

ACC	Fons del Pacto de Estado contra la Violencia de Género). Actuacions: - Dia Internacional de les Dones Rurals. - Formació específica contra les violències masclistes al personal de les escoles agràries. - Ajut directe a l'Associació de dones del Món Rural.	-	
INT	Detecció i difusió de continguts sobre Seguretat i perspectiva de gènere a la pàgina web departamental	Despesa estructural	
INT	Campanyes per incentivar la participació de les dones en les convocatòries d'accés al cos de Bombers	250.000	
INT	Accions formatives i mediàtiques per incrementar el nombre de dones a la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra	165.000	
INT	Accions per incentivar la participació de les dones a les convocatòries d'accés, selecció i provisió al Cos d'Agents Rurals	90.000	
TER	Grup de treball per l'abordatge de la perspectiva de gènere en les polítiques de mobilitat, hàbitat urbà i habitatge	Despesa estructural	
SLT	Pla de formació de professionals de l'àmbit de la salut per a l'abordatge de la violència masclista internament al Departament de Salut	-	
SLT	Pla de sensibilització i formació de professionals de l'àmbit de la salut en perspectiva de gènere	7.500	
SLT	Implementació dels resultats sobre estratègies per a la introducció de la perspectiva de gènere en la participació en salut, a nivell nacional i internacional	Despesa estructural	
SLT	Promoure la inclusió de criteris, metodologies i eines organitzatives que fomentin la incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny, desenvolupament i avaluació de les estratègies de participació en salut	Despesa estructural	
SLT	Promoure una estratègia comunicativa que inclogui la perspectiva de gènere en els diferents projectes endegats per la SASiP i en la seva difusió	6.000	
SLT	Avançar en la proposta d'indicadors que contemplin la perspectiva de gènere, en diferents dimensions: procés, resultats i impacte, en el desplegament del Marc de Participació Ciutadana en Salut	Despesa estructural	
CLT	Campanya de sensibilització per eradicar la violència sexista	100.000	
CLT	Consideració de les candidatures de les creus de Sant Jordi, els premis nacionals de cultura i de les commemoracions oficials des d'una perspectiva de gènere	74.379	
CLT	Difusió d'estudis i estadístiques dels sectors creatius i culturals des d'una perspectiva de gènere	81.309	
CLT	Grup de treball de l'abordatge de la perspectiva de gènere en el sector cultural	31.363	
CLT	OSIC	Integrar en les estadístiques i informes la perspectiva del gènere, per exemple en l'anàlisi de les formes de consum i participació cultural per sexe	-
CLT	OSIC	Promoure la presència equilibrada entre homes i dones en les comissions de valoració de subvencions	-
JUS	Elaboració del Dossier estadístic de gènere i violència masclista en l'àmbit de la justícia	Despesa estructural	

Presidència

Les propostes normatives incorporaran les mesures per la igualtat i la no discriminació per raons de gènere en l'àmbit de la funció pública.

Empresa i Treball

El Departament fa anys que organitza activitats adreçades a comandaments i tècnics sobre perspectiva de gènere. La voluntat del Departament és tenir formades totes les persones que integren aquests dos col·lectius en els propers anys. Aquesta formació (per mitjà de programes elaborats per l'Institut Català de les Dones) té per objectiu la transferència del coneixement adquirit durant l'activitat en accions de millora de cada unitat. El seguiment d'aquestes accions de millora es fa a través del Grup de Treball de Transversalitat de Gènere del Departament, que presideix la directora de Serveis. La voluntat pels propers anys és programar píndoles informatives per a la resta de col·lectius del Departament.

Economia i Hisenda.

Aplicació i seguiment del programa d'igualtat de gènere, que té com a objectius estratègics educar per a la igualtat efectiva de dones i homes, erradicar la violència masclista, aconseguir la igualtat de dones i homes en els drets i responsabilitats familiars, domèstiques, laborals, socials, econòmiques i polítiques, promoure l'apoderament personal, familiar, laboral, social, econòmic i polític de les dones i reivindicar que no és possible una societat avançada sense la igualtat efectiva entre dones i homes.

Igualtat i Feminismes

Aquest programa té un clar impacte de gènere tant a nivell departamental com a nivell interdepartamental, donat que el Departament d'Igualtat i Feminismes té entre les seves principals funcions les polítiques d'igualtat de gènere. Mitjançant la Secretaria General, es durà a terme un dimensionament adequat del nombre de professionals d'igualtat de gènere, necessaris per impulsar i coordinar la incorporació de la transversalitat de la perspectiva de gènere interseccional, en coordinació amb la unitat competent de Funció Pública, es promourà la formació amb perspectiva de gènere amb el suport dels recursos formatius especialitzats que ofereix l'Institut Català de les Dones per alts càrrecs, consells de direcció, línia de comandament, subdireccions, serveis i seccions del departament.

En el marc de la contractació pública, s'incorporaran clàusules socials d'igualtat, així com que les bases reguladores de subvencions, beques i qualsevol altre tipus d'ajut públic que convoqui el departament, inclogui la valoració del millor mitjà per a aconseguir la incorporació

de la perspectiva de gènere, en els termes establerts a la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

De igual forma, les actuacions i propostes normatives previstes incorporaran les mesures per a la igualtat i la no-discriminació per raons de gènere. També es duran a terme actuacions per impulsar la perspectiva de gènere en l'organització i funcionament del Departament, i per tal de garantir que totes les unitats, òrgans i entitats del Departament exerceixin les seves funcions amb aquesta perspectiva, així com per assegurar la paritat de gènere en els òrgans col·legiats del departament. Per últim, es garantirà un ús no sexista ni estereotipat del llenguatge en tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual, interna i externa, que generi el departament.

Acció Exterior i Unió Europea

El programa té un clar impacte de gènere en diferents vessants, com ara: accés, selecció i promoció del personal; formació, tant del personal directiu, càrrecs, comandaments, com personal de base; condicions laborals; conciliació de la vida personal, familiar i laboral; riscos laborals; ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric, entre altres. Així mateix, en relació amb l'assetjament sexual, es continua desenvolupant el Pla de treball de prevenció, detecció i actuació davant de casos d'assetjament sexual, iniciat l'any 2020.

El Departament també es compromet a continuar treballant per incloure la perspectiva de gènere en tots els àmbits d'actuació i en les polítiques sectorials. En aquest sentit, es té en compte la perspectiva de gènere en els plans sectorials com: el Pla de govern obert i el Pla director de cooperació al desenvolupament, i en la contractació d'informes, estudis i treballs tècnics.

Educació

Totes les polítiques dutes a terme pel Departament d'Educació generen un impacte de gènere, en tant que la perspectiva de gènere s'aplica de manera transversal a totes les iniciatives. S'imparteixen formacions sobre perspectiva de gènere i igualtat d'oportunitats. Altrament, des del Departament d'Educació es treballa perquè la comunicació tingui impacte de gènere, com pot ser amb la difusió dels materials descarregables per als centres educatius i per a tota la comunitat educativa lligada a dies d'interès coeducatiu i útils per a tots els dies de l'any: impactes per a xarxes socials i Twitter, cartells i vídeos, des de Campanyes i commemoracions.

Tenint en compte que el personal de l'administració educativa de Catalunya està altament feminitzat (les dones representen el 75% del personal del Departament d'Educació (Banc de dades d'ocupació pública, febrer 2022) i en predominen les dones entre 45 i 59 anys (48%), seguidament entre 30 i 44 anys (37%), i amb menor nombre les dones menors de 30 anys (6%) o de més de 60 anys (9%), totes les mesures pel que fa a la prevenció de riscos laborals i la seva seguretat, s'han d'adaptar a les necessitats específiques de grup. A tall d'exemple, durant el curs 2021-22, s'han dut a terme 261 adaptacions del lloc de treball per evitar risc per a la reproducció, l'embaràs o la lactància.

Altrament, en la gestió de casos per la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, s'ha avaluat 499 dones embarassades. Des de la Seguretat Social/MUFACE s'han concedit 132 baixes per risc per l'embaràs. La prevenció de riscos laborals posa el focus a facilitar els recursos de prevenció de situacions d'assetjament i violència i a la necessitat de desconnexió digital i promoure la salut emocional, entre d'altres. Si bé es podria acotar la població objectiu d'aquest programa només al personal d'administració i serveis, si atenem el fi últim al que respon la seva tasca, s'ha d'ampliar a l'anomenada comunitat educativa, la qual està formada per tots els sectors implicats en l'educació: alumnat, les seves famílies, mestres i professorat, professionals d'atenció educativa, l'administració educativa, els titulars dels centres privats, els col·legis professionals de l'àmbit educatiu, l'associacionisme educatiu, les entitats esportives escolars i els professionals, empreses i entitats de lleure.

Recerca i Universitats

La població a la qual va dirigit aquest programa és el personal del departament, 252 persones, de les quals 183 són dones (72,62%) i 69 són homes (27,38%). Respecte a la participació de les dones i els homes en els diversos nivells de l'activitat i la presa de decisions, el Consell de direcció del Departament de Recerca i Universitats està format per 15 persones, 8 dones i 7 homes. I pel que fa als alts càrrecs 5 són dones, i 3 són homes.

Les mesures derivades del programa incideixen en el foment de la igualtat de gènere, tant pel que fa a la política de recursos humans amb l'anàlisi per gènere de les persones que superen els processos de provisió provisional i definitiva del Departament de Recerca i Universitats, la formació adreçada al seu personal i també per l'aplicació de la transversalitat de gènere. En aquest sentit, el 2022 s'ha creat el Grup de treball de transversalitat de gènere del Departament per a l'impuls de les polítiques de gènere. El tractament de les dades de tot el sistema d'universitat i recerca (Uneix), i els seus informes que s'elaboren es desagreguen per sexe. S'han actualitzat i ampliat les dades i indicadors de "Dones i Ciència", entre altres actuacions.

Respecte a l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca s'està elaborant el Pla d'Igualtat, s'ha inclòs la perspectiva de gènere en la convocatòria dels ajuts, així com també en la contractació pública, es publiquen les dades desagregades per sexe de tots els ajuts, i s'apliquen mesures de no discriminació en l'accés a aquests. També s'ha creat una Comissió d'Igualtat en el nou Conveni Col·lectiu de l'AGAUR. A la web del Departament de Recerca i Universitats es poden consultar les dades desagregades per gènere pel que fa al sistema universitari i de recerca. I més específicament, estan disponibles els indicadors treballats en el si de la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya amb dades que afecten a tot el sistema de coneixement, que s'actualitzen periòdicament.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

Les zones rurals de Catalunya representen més del 85% del territori i acullen aproximadament el 25% de la població i, per altra banda, les comarques amb un índex de ruralitat més elevat presenten un percentatge de dones més baix, que no arriba al 50%. Aquests territoris són actualment la base d'un ampli ventall d'activitats econòmiques que van molt més enllà de les estrictament relacionades amb la pagesia. Per altra banda, l'Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'INE del 2021, quantifica l'ocupació en el sector de l'agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca en un 23,9% de dones enfront d'un 76,1% d'homes.

En aquest marc, el DACC ha aprovat el Programa de dones del món rural i marítim 2022-2025 (PDMRM), amb la finalitat d'impulsar les iniciatives de les dones i generar condicions d'igualtat en les activitats de producció agroalimentària i forestal a Catalunya, i en les activitats econòmiques relacionades amb el sector del mar, en el marc de sistemes agroalimentaris sostenibles. Per assolir aquesta finalitat, es plantegen 4 àmbits d'incidència, referits a: 1) visibilitat, reconeixement i dissolució d'estereotips; 2) foment de la l'ocupació i l'emprenedoria; 3) participació de les dones; i 4) transversalització de la perspectiva de gènere. Per l'elaboració del PDMRM s'ha pres com a base el PDMRM 2016-2020 i la seva avaluació, per donar resposta als nous reptes actuals, actualitzar els objectius i recollir i estructurar les actuacions a desenvolupar per donar resposta a les necessitats d'avui dia.

A més, el PDMRM 2022-2025 ha estat el resultat d'un procés participatiu que ha inclòs tres fases, una primera fase d'orientació i concreció del procés, una segona fase de diagnòstic de les desigualtats de gènere, en què s'ha comptat amb la col·laboració de l'Observatori de la Igualtat de Gènere i d'Idescat; i una tercera fase d'identificació d'objectius, línies d'acció i actuacions prioritàries, en què s'ha comptat amb la col·laboració del Grup de Treball de Transversalitat de Gènere (DACC), de referents territorials del propi DACC, del Consell

Assessor de Dones del Món Rural i Marítim, de dones associades a l'Associació de Dones del Món Rural i a l'Associació catalana de dones de la mar, de dones expertes en diversos sectors relacionats amb els àmbits inclosos al PDMMR i de la societat en general, a través d'una enquesta adreçada a la ciutadania al portal participa.gencat.cat. Aquesta és la tercera eina d'aquest tipus que impulsa el DACC des de l'any 2013.

Interior

El programa d'Administració i Direcció General contempla diferents actuacions per a la millora de la incorporació de la perspectiva de gènere en la transversalitat de les polítiques públiques del departament, així com la implementació de les actuacions derivades del Pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones de la Generalitat de Catalunya. Aquestes actuacions es produeixen tant en l'àmbit de la conciliació laboral, personal i familiar dels treballadors/es del departament; en l'àmbit de contractació pública, incorporant clàusules de gènere en els plecs tècnics dels contractes administratius; en formació, oferint formació específica en perspectiva de gènere; com en campanyes de difusió i comunicació, que incorporin la perspectiva de gènere i l'ús d'un llenguatge inclusiu i no sexista.

Territori

Dins d'aquest programa, es recull l'actuació del Grup de Treball de Transversalitat de Gènere del Departament, constituït a l'empara de les previsions del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya. Aquest Grup de Treball té com a missió aconseguir que el Departament incorpori la perspectiva de gènere a tots els nivells, tant intern, en relació amb el personal i la gestió del Departament i de les seves entitats, com en les polítiques públiques adreçades al conjunt de la ciutadania.

D'altra banda des de diverses unitats del serveis centrals del Departament, s'impulsen actuacions específiques amb impacte de gènere. Així, des de Subdirecció General de Recursos Humans i Relacions Laborals del Departament s'apliquen les directrius establertes al "Pla d'igualtat d'oportunitats de dones i homes de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Des del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, s'aplica allò que es preveu en el Protocol per a la prevenció, detecció, actuació i resolució de situacions d'assetjament sexual, per raó de sexe, orientació sexual i/o identitat sexual, aprovat per la Mesa General de Negociació de l'Empleat Públic de l'Administració de la Generalitat i ratificat pel Govern el 4 d'agost de 2015. Des de la Subdirecció General de Gestió Econòmica, Contractació i Règim Interior, s'apliquen els criteris establerts per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els contractes públics. Des de l'Àrea de Formació i Desenvolupament, s'impulsen cursos de Gestió transversal de gènere, organitzats conjuntament amb l'Institut Català de les Dones,

adreçat al personal directiu i càrrecs de comandament, així com, diverses jornades i microcursos sobre aspectes puntuals vinculats a la violència de gènere o a la igualtat efectiva entre homes i dones.

Finalment, i en l'àmbit de la comunicació, remarcar que s'apliquen els criteris d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, es disposa d'un espai a la intranet, el qual conté publicacions, normativa, guies i tot un conjunt de recursos, en matèria d'igualtat de gènere, d'interès per a tot el personal del Departament I d'utilitat per introduir la perspectiva de gènere en el desenvolupament de les seves tasques.

Salut

La salut de la població a Catalunya, que es mesura a través de múltiples indicadors, presenta valors diferents en funció d'eixos de desigualtat com l'edat, la classe social, el nivell d'estudis, el territori i el gènere. Algunes d'aquestes actuacions venen definides per determinants de la salut i altres per l'estructura i el coneixement patriarcal i androcèntrica que configura el sistema de salut. A continuació es recullen alguns indicadors de l'Enquesta de Salut de Catalunya com:

- Els homes valoren positivament la seva salut en un percentatge superior (83,1%) a les dones (75,1%)
- Gairebé una de cada tres dones (27,9%) i un de cada cinc homes (17,0%) té malestar emocional
- La depressió moderada o greu és superior entre les dones (12,2%) que entre els homes (5,7%).
- Els homes tenen el percentatge de bona qualitat de vida relacionada amb la salut (75,3%) superior al de les dones (70,8%).
- Hi ha més dones (30,2%) que homes (19,2%) amb dolor o malestar
- La manca d'autonomia personal és superior entre les dones (11,7%) que entre els homes (5,8%).

És per això que en el disseny de les estratègies que han de contribuir a la transformació del sistema s'ha de garantir la incorporació de la perspectiva de gènere per garantir l'equitat i contribuir a la disminució de les desigualtats.

Pel que fa al Pla de prevenció del suïcidi, les dades de la taxa de suïcidis ens mostren una major prevalença entre els homes, 13,5 morts per 100.000 habitants els homes respecte 7,5 morts per 100.000 habitants les dones. Ara bé, tot i que els homes presenten una major

letalitat, les dones presenten un major nombre d'episodis de conducta suïcida, un 65,39%. El desplegament d'aquest nou Pla ha de permetre millorar l'eficàcia de les intervencions per a la prevenció dels suïcidi considerant aquestes diferències entre dones i homes.

A banda de la vessant més orientada al sistema, el programa tindrà un clar impacte de gènere amb el desenvolupament de diverses formacions en gènere dirigides als i les professionals de l'àmbit de la que permetran millorar la formulació de polítiques públiques. La promoció de la creació de comissions clíniques de gènere als centres del sistema de salut, ens aportarà un major coneixement sobre la incorporació de la perspectiva de gènere en l'atenció especialitzada.

Drets Socials

El caràcter orgànic del programa d'administració i direcció general situa la gestió dels recursos humans del departament com un dels elements centrals. El Departament de Drets Socials es caracteritza per tenir una estructura professional altament feminitzada, amb un 75% de dones sobre el conjunt de treballadores i treballadors vinculats al departament. Per unitats, l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció (85,5%), la Direcció General d'Autonomia Personal i Discapacitat (85,3%) i la Direcció General de Serveis Socials (82,8%), àrees estretament vinculades a les cures i atenció a les persones dependents, són les que presenten els nivells de feminització més elevats. Per contra, la Direcció General de Joventut (59,1%), la Secretaria General (66,9%) i la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (67,5%) les que menor nivell de feminització presenten.

Aquesta feminització generalitzada de les professionals del Departament és un reflex del sector dels serveis socials i, especialment, de l'àmbit de les cures a les persones dependents, una tasca vinculada a la gestió de la vida reproductiva i que, històricament, ha recaigut en la dona i fora de l'estructura productiva. Amb dades d'agost de 2021, el perfil de cuidador no professional de l'entorn familiar és majoritàriament dona (66%), i en l'última edició de l'enquesta econòmica de serveis socials (2014), el 80,7% de persones contractades en centres de serveis socials eren dones. Aquesta forta feminització dels centres, però, topa amb un sostre de vidre important, doncs si ens fixem amb la relació contractual de les persones contractades, els nivells relacionats amb la direcció i propietat dels centres (personal titular i propietari) la presència de les dones cau fins al 62,2%, mentre que en l'àmbit les professionals assalariades, la feminització es situa en el 83,6%. Treballar des del departament per oferir condicions dignes per a la gestió de la vida reproductiva i les cures, i, sobretot, reconèixer l'aportació social i econòmica del col·lectiu de professionals dels serveis socials pot contribuir a revertir unes desigualtats estructurals en un dels àmbits més importants per a la reproducció de la vida.

Cultura

El programa 121 no té pressupostat directament polítiques d'impacte de gènere. El 2021 els homes representaven un 35% del personal de la plantilla estructural del Departament de Cultura i el seu sector públic i el 42% de les beques de formació i recerca que el Departament ha atorgat l'any 2021 corresponen a homes. Altrament, s'han dut a terme dues edicions del curs de perspectiva de gènere durant el primer semestre del 2022 dirigit exclusivament al personal del Departament. En aquest sentit, la gestió dels recursos humans continua avaluant la presència de dones entre els treballadors del Departament, en funció de les classes de personal, dels cossos i grups, i també entre els beneficiaris de subvencions de caràcter individual (beques) que convoca l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural. Així mateix, l'oferta d'informació mitjançant estadístiques, informes i treballs tècnics ha integrat progressivament la perspectiva del gènere, per exemple en l'anàlisi de les formes de consum i participació cultural per sexe. Altrament, des de la Secretaria General, com a coordinadors de la participació del Departament en el Pla estratègic d'igualtat de gènere, exerceix un rol de facilitador i emplaça tots els serveis pressupostaris de l'agrupació a impulsar mesures i polítiques que tinguin en compte la perspectiva de gènere. A més, es promou la formació del personal de totes les entitats en el disseny de polítiques públiques des d'una perspectiva de gènere.

Justícia, drets i memòria

Pel que fa al personal, en el programa s'inclou la implementació de les actuacions derivades del Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes de la Generalitat de Catalunya, així com la participació en l'actual fase de diagnòsi per a la seva renovació. A la intranet, el personal disposa d'un espai de difusió sobre normativa, recursos i actuacions del Departament en matèria d'igualtat de gènere. L'espai rep al voltant de 1.500 visites l'any.

D'altra banda, en l'àmbit de la comunicació es dona suport a les unitats que elaboren materials de difusió específics, es participa amb el disseny, la revisió lingüística i la seva publicació interna o externa.

Amb l'objectiu d'impulsar la incorporació de la perspectiva de gènere a tot al Departament, des del programa també es convoca i es coordina el Grup de treball de transversalitat de gènere. A través del grup es pretén treballar durant el 2023 la millora en la desagregació de les dades i els indicadors publicats. Així com es vol impulsar i visibilitzar la planificació en perspectiva de gènere al Pla departamental.

Fons no departamentals

La selecció i gestió dels recursos humans es realitza sota el criteri de no discriminació per raó de gènere.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
PRE	% de dones en l'Administració de la Generalitat	2021	117.152	58.255	175.407	66,8%	33,2%
PRE	% de dones en Òrgans Superiors i Alts Càrrecs	2021	95	110	205	46,3%	53,7%
EMT	Plantilla del Departament	2022	1.072	483	1.555	68,9%	31,1%
EMT	Personal en llocs de comandament	2022	114	71	185	61,6%	38,4%
EMT	Personal funcionari grup A	2022	398	202	600	66,3%	33,7%
EMT	Personal funcionari grup B	2022	195	120	315	61,9%	38,1%
EMT	Personal funcionari grup C	2022	200	64	264	75,8%	24,2%
EMT	Personal funcionari grup D	2022	230	47	277	83,0%	17,0%
EMT	Personal funcionari grup E	2022	16	29	45	35,6%	64,4%
EMT	Nombre d'alumnes que han rebut formació en perspectiva de gènere	2021	23	28	51	45,1%	54,9%
ECO	Personal del Departament d'Economia i Hisenda	2021	1.315	764	2.079	63,3%	36,7%
EDU	Nombre de participants en cursos de formació sobre perspectiva de gènere, coeducació i igualtat d'oportunitats adreçada al personal PAS que treballa en els serveis educatius o en centres educatius.	curs 2021-22	1.034	174	1.208	85,6%	14,4%
REU	Nombre de persones que han superat un procés de provisió provisional departamental, per sexe	juny-des. 2021	22	9	31	71,0%	29,0%
REU	Nombre de persones que han superat un procés de provisió definitiva de l'estructura departamental, per sexe	2021	3	0	3	100,0%	0,0%
SLT	Taxa de suïcidis	2020	3,5 x100.000h	10,3 x100.000h	527	25,8%	74,2%
SLT	Nombre d'episodis de conducta suïcida a Catalunya	2021	4.475	2.045	6.520	68,6%	31,4%
CLT	Percentatge de commemoracions per gènere	2022	0	3	3	0,0%	100,0%
CLT	Població ocupada al sector cultural (mitjana anual)	2021	76.000	113.000	189.000	40,2%	59,8%
CLT	Població activa al sector cultural (mitjana anual)	2021	80.000	118.000	198.000	40,4%	59,6%
CLT	Personal de la plantilla estructural del Departament de Cultura i sector públic.	2021	1.568	685	2.253	69,6%	30,4%
CLT	Treballadors en cultura de les diputacions provincials	2020	362	323	685	52,8%	47,2%
CLT	Treballadors en cultura dels consells comarcals	2020	56	52	108	51,9%	48,1%
CLT	Treballadors en cultura dels ajuntaments	2020	2.394	1.505	3.899	61,4%	38,6%
JUS	Personal actiu del Departament	2021	9.200	4.937	14.137	65,1%	34,9%
JUS	Personal interí del Departament	2021	3.758	1.255	5.013	75,0%	25,0%
JUS	Percentatge d'interinitat en el personal del Departament	2021	41	25	35	--	--

Programa 122

Formació i selecció del personal i recerca

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa conté els recursos destinats a la formació i selecció dels empleats públics i del personal directiu de les administracions públiques catalanes, amb l'objectiu de contribuir a la modernització d'aquestes i a la prestació d'uns serveis públics de qualitat. En aquest sentit, el programa recull les despeses destinades a la formació contínua de les administracions catalanes, al disseny de plans de formació a mida, al desenvolupament de guies, manuals, i recursos d'aprenentatge, a la millora de la qualitat de l'avaluació de la formació. També s'inclouen els recursos destinats a l'organització i la impartició de proves i cursos selectius del personal i els fons destinats a la recerca sobre temes propis de les administracions públiques i en col·laboració amb altres entitats i experts.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	14.094.264 €	27.497 €
Total	14.094.264 €	27.497 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
PRE	EAPC	Postgrau gènere (ICD i UB)	5.370
PRE	EAPC	Formació de gènere	Despesa estructural
PRE	EAPC	Accions de promoció del talent femení i d'apoderament en el marc del pla d'actuació de l'EAPC (Cambra de Comerç)	5.445
PRE	EAPC	Programa LGTBI (Diputació de Lleida i Universitat de Lleida, DG Igualtat)	Despesa estructural
PRE	EAPC	Pla igualtat personal EAPC	Despesa estructural
PRE	EAPC	Mooc Comunicació, gènere i prevenció de les violències masclistes	800
PRE	EAPC	Capacitació per a l'abordatge de les violències masclistes	Despesa estructural
PRE	EAPC	Introducció a les violències masclistes en entorns digitals	Despesa estructural

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

PRE	EAPC	Indicadors de gènere: a la recerca d'evidències	Despesa estructural
PRE	EAPC	Comunicar per a la igualtat	Despesa estructural
PRE	EAPC	Microcurs Desmuntem mites: claus per detectar les VM	2.904
PRE	EAPC	Microcurs Desmuntem mites: Factors socials i psicològics: perspectiva de l'agressor	2.904
PRE	EAPC	Llenguatge no sexista: l'art de la inclusivitat	Despesa estructural
PRE	EAPC	Curs responsables Serveis d'Atenció Integral LGBTI	Despesa estructural
PRE	EAPC	Microcurs "deure d'intervenció en discriminacions LGBTI"	2.904
PRE	EAPC	Gestió transversal de gènere	1.800
PRE	EAPC	Curs: Estratègies per a garantir els drets de les persones LGBTI i contra la discriminació: el deure d'intervenció per fer efectiu l'abordatge de la LGBTIfòbia dels treballadors/es dels serveis públics de Catalunya	Despesa estructural
PRE	EAPC	Religió i LGTBI+	Despesa estructural
PRE	EAPC	Postgrau en Polítiques d'Igualtat de Gènere a la Gestió Pública	5.370
PRE	EAPC	Seminari tècnic polítiques d'igualtat dones i homes	Despesa estructural

El programa incideix en l'impacte de gènere, d'una banda, en oferir uns serveis de formació, recerca, gestió del coneixement, selecció, entre d'altres, als empleats i empleades públics sota el principi de la igualtat de gènere; i, d'altra banda, en programar activitats formatives relatives a aquesta temàtica.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
PRE	% de dones assistents a les activitats formatives	2021	99.152	39.205	138.357	71,7%	28,3%
PRE	% de dones que formen part de la plantilla de l'EAPC	2021	61	29	90	67,8%	32,2%

Programa 124

Regulació, control i gestió del joc

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a regular, controlar i gestionar el joc privat i públic que les disposicions legals reserven a la Generalitat de Catalunya, per tal de simplificar les càrregues administratives relacionades amb el joc i les apostes, millorar els processos de control del joc i consolidar el volum d'ingressos derivats dels jocs de la Generalitat.

Poder transformador del programa:	Alt	2,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Economia i Hisenda	32.934.643 €	0 €
Fons no departamentals	59.155.000 €	0 €
Total	92.089.643 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Economia i Hisenda

Les actuacions del Programa de regulació, control i gestió del joc promouen la igualtat entre homes i dones, atès que són aplicables a ambdós gèneres i amb un tractament unificat.

D'altra banda, en totes les contractacions que licita Loteries de Catalunya s'incorpora una clàusula, dins les condicions especials d'execució dels contractes, que estableix que l'adjudicatària en l'elaboració i presentació de l'objecte del contracte ha d'incorporar la perspectiva de gènere i evitar elements de discriminació sexista de l'ús del llenguatge i de la imatge.

Fons no departamentals

Les actuacions del Programa de regulació, control i gestió del joc promouen la igualtat entre homes i dones, atès que són aplicables a ambdós gèneres i amb un tractament unificat.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

D'altra banda, en totes les contractacions que licita Loteries de Catalunya s'incorpora una clàusula, dins les condicions especials d'execució dels contractes, que estableix que l'adjudicatària en l'elaboració i presentació de l'objecte del contracte ha d'incorporar la perspectiva de gènere i evitar elements de discriminació sexista de l'ús del llenguatge i de la imatge.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ECO	Persones inscrites al Registre de persones que tenen prohibit l'accés als establiments de joc	2021	3.799	9.869	13.668	27,8%	72,2%

Programa 125

Administració de les finances de la Generalitat

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa conté les despeses destinades a administrar, gestionar i millorar els recursos financers de la Generalitat amb la màxima eficàcia i eficiència, per tal de contribuir a garantir el desenvolupament social i econòmic del país. En aquest sentit, el programa inclou les despeses destinades a desenvolupar una política fiscal adequada, adaptada a la conjuntura econòmica del moment, que respongui als principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. Així mateix, les despeses també es destinen a garantir una gestió tributària amb la qual obtenir els ingressos necessaris, tot perseguint la màxima transparència, eficàcia i eficiència.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,3
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,6
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Economia i Hisenda	103.538.258 €	0 €
Fons no departamentals	351.465.684 €	0 €
Total	455.003.942 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ECO		Aprofundiment del model de transversalitat de gènere en les polítiques públiques de la Generalitat. (seguiment informes d'execució anual)	Despesa estructural
ECO		Difusió d'un apartat per a la incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny i l'avaluació de polítiques públiques a la Guia de criteris per a la definició de plans i programes de la Generalitat de Catalunya.	Despesa estructural
ECO		Facilitació de l'emplenament de les memòries de programa pressupostari pel que fa al seu impacte de gènere.	Despesa estructural
ECO		Desenvolupar una metodologia per al monitoratge d'un programa pressupostari amb perspectiva de gènere	Despesa estructural
ECO		Elaborar i publicar un Informe sobre perspectiva de gènere pel pressupost 2023	Despesa estructural

ECO	Formació sobre pressupost de gènere i transversalitat de gènere	Despesa estructural
-----	---	---------------------

Economia i Hisenda

La població objectiu del programa és la població de Catalunya, l'organització administrativa, i les persones físiques i jurídiques nacionals i estrangeres subjectes a tributació a Catalunya. En el darrer cas, les dones són col·lectiu menys afavorit per la tributació conjunta ja que l'acumulació de rendes representa uns tipus impositius més alts pels perceptors secundaris de rendes, principalment dones. El 2020 els perceptors de les reduccions per tributació conjunta de l'IRPF van ser homes en el 86% dels casos i dones en el 14%. A més a més, els homes concentraven el 93% de l'estalvi presentat en tributació conjunta. La gestió pressupostària amb perspectiva de gènere possibilita l'assignació dels recursos econòmics i financers per desenvolupar les polítiques públiques que atenguin les necessitats diferenciades de dones i homes així com d'altres col·lectius, amb criteris de màxima transparència, eficàcia i eficiència.

En el pressupost 2022 es quantifica el pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya 2019-2022. D'aquesta manera es facilita la planificació pressupostària de les polítiques d'igualtat de gènere. Així mateix, s'avança en la transversalització del gènere en el pressupost ja que s'han donat pautes per assegurar que l'apartat d'impacte de gènere de les memòries de programes s'empleni integrant la perspectiva de gènere. En compliment de la normativa europea, l'institut català de les dones esdevé òrgan garant perquè es tinguin en compte i es promoguin la igualtat entre homes i dones, la generalització de la consideració del gènere i la integració de la perspectiva de gènere al llarg de la preparació, execució, seguiment, presentació d'informes i avaluació dels programes operatius vinculats en la política de cohesió.

Fons no departamentals

La gestió dels fons procedents del Mecanisme de Recuperació i Resiliència i del Fons REACT-EU es realitza sota el principi de no discriminació per raó de gènere. La selecció del personal temporal necessari per atendre a la gestió dels Fons Next Generation UE es du a terme sota el principi de no discriminació per raó de gènere.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ECO	Persones perceptores de reducció per tributació conjunta de l'IRPF	2020	129.936	347.421	477.357	27,2%	72,8%

Programa 126

Gestió d'equipaments i inversions públiques

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per finançar el serveis interns de tipus administratiu i de caire transversal que afecten les entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya que gestionen la construcció, conservació i explotació de tota mena d'infraestructures, edificacions, equipaments i serveis que s'hi puguin instal·lar per tal de millorar l'eficàcia i l'eficiència amb què es gestionen les inversions públiques de la Generalitat de Catalunya.

Poder transformador del programa:	Baix	0,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	72.713.284 €	0 €
Total	72.713.284 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

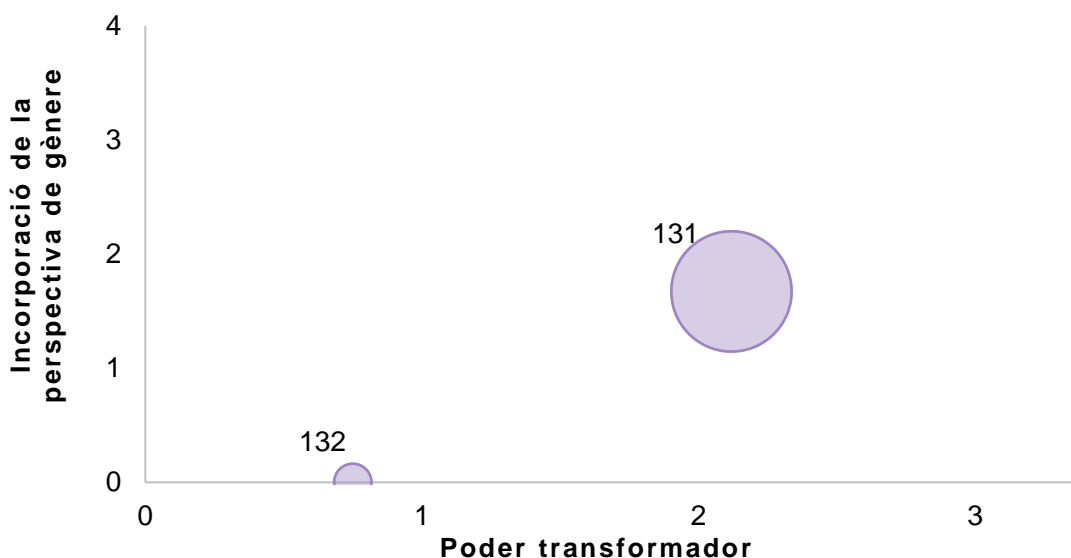
A aquest programa s'assignen els recursos per finançar el serveis interns de tipus administratiu i de caire transversal que afecten les entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya que gestionen la construcció, conservació i explotació de tota mena d'infraestructures, edificacions, equipaments i serveis que s'hi puguin instal·lar per tal de millorar l'eficàcia i l'eficiència amb què es gestionen les inversions públiques de la Generalitat de Catalunya.

Així doncs, per les característiques de les actuacions que es porten a terme, aquest programa no té un impacte de gènere directe i avaluable.

Política 13. Relacions institucionals i processos electorals

En el seu conjunt, la política de relacions institucionals i processos electorals té un poder transformador mig. Això es deu a que un dels seus àmbits d'actuació detecta algunes diferències i /o desigualtats, s'inclouen algunes actuacions que poden actuar com a palanca de canvi per assolir la igualtat de gènere i els seus programes afecten a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és, de mitjana, baix. Destaca el programa 131 Relacions institucionals, memòria, pau i drets humans, que incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic, el disseny i el seguiment d'alguna de les actuacions.

Taula 5.1.3. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.9.1	Càrrecs ocupats per dones al Parlament i Govern.

Programa 131

Relacions institucionals, memòria, pau i drets humans

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a desenvolupar i coordinar les relacions institucionals del Govern i l'Administració de la Generalitat amb el Parlament, l'Estat, les comunitats autònomes i altres institucions. El programa també inclou els recursos destinats a impulsar i fomentar la participació ciutadana, millorant el sistema democràtic per fer-lo més eficaç i enfortir el seu vincle amb la ciutadania. Igualment, per tal de millorar la qualitat democràtica en la societat catalana, el programa destina recursos a la memòria democràtica. Finalment, a aquest programa també es consignen els recursos destinats a pagar les indemnitzacions a totes les persones afectades per les situacions de manca de llibertat per efectes de la guerra civil, d'acord amb els supòsits determinats per la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia.

Poder transformador del programa:	Alt	2,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	73.500 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	431.441 €	0 €
Departament de Justícia, drets i memòria	5.278.927 €	18.150 €
Total	5.783.868 €	18.150 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
JUS		Visibilització de les dones en les activitats desenvolupades en l'àmbit de la memòria democràtica	18.150

Presidència

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Justícia, drets i memòria

Les actuacions per a la recuperació i la difusió de la memòria democràtica van dirigides al conjunt de la ciutadania de Catalunya. Tot i això, cal tenir en compte que es parteix d'una situació de desigualtat d'origen. És evident que la participació directa de les dones va ser més minsa que la dels homes, però la seva participació va ser real, tan directa com indirectament i ha estat generalment invisibilitzada.

Alhora, cal tenir en compte que, a més de la participació directa en combat, les dones també van prendre altres papers i van patir els efectes de la guerra civil i la postguerra, així com també repressió no només per les seves activitats sinó també pels seus vincles familiars i/o relacionals. Un 2,41% de les persones inscrites al Cens de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme són dones i un 2,42% de les indemnitzacions concedides a expresos i expreses polítiques són per a dones. Tanmateix, a banda de les desaparicions directes en el conflicte o de la privació de llibertat, hi va haver altres violències que van impactar directa o indirectament les dones.

El desplegament d'aquestes actuacions previstes cerquen pal·liar aquesta desconexió del paper de les dones en la Guerra Civil i el franquisme i les violències rebudes i constatar la seva participació i repressió. Per una banda es preveu la contractació d'un estudi tècnic sobre dones combatents, per aportar més informació sobre el nombre, la distribució, així com els rols i els llocs d'origen. D'altra banda, es preveu la creació d'un espai permanent al COMEBE sobre la tasca de les dones durant la Guerra Civil i la postguerra, i un contingut destacat de les dones privades de llibertat per motius polítics en l'exposició sobre expresos i expreses.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
JUS	Expresos/es polítics/ques del franquisme	2022	11.008	128.622	139.630	7,9%	92,1%

Programa 132

Organització, gestió i seguiment de processos electorals

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a planificar, organitzar i gestionar els processos electorals que siguin competència de la Generalitat de Catalunya, així com els destinats a la recerca i a les relacions de col·laboració amb organismes i institucions que actuen en l'àmbit dels processos electorals. En aquest sentit, el programa inclou les despeses destinades a l'actualització del sistema de gestió electoral, a l'automatització de l'accés a les dades electorals per part de la ciutadania, a la millora de la tècnica de planificació electoral mitjançant l'ús d'eines informàtiques, i a l'estudi comparat de l'organització, la coordinació i la logística d'altres sistemes electorals.

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	610.000 €	0 €
Total	610.000 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

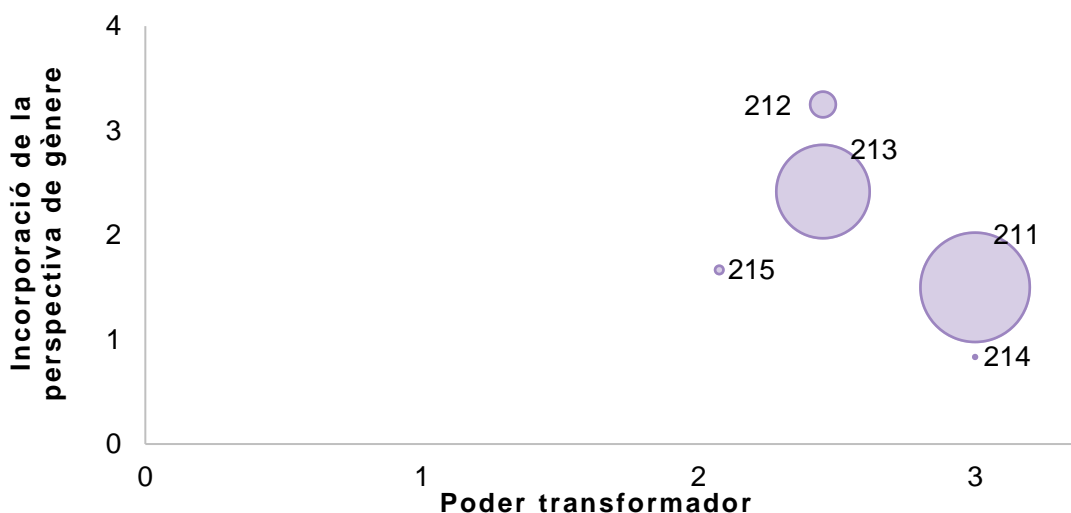
El departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

5.2. Serveis públics generals

Política 21. Justícia

Els programes de la política de justícia tenen un poder transformador alt degut a que es considera un àmbit que pot actuar com a palanca de canvi per assolir la igualtat de gènere, els seus programes tenen potencial per incorporar objectius relacionats amb la igualtat de gènere i les seves actuacions afecten a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mitjà. Destaca el programa 212 Serveis de justícia juvenil i atenció a les persones afectades pel delictes, ja que incorpora la interseccionalitat en el diagnòstic de la situació, els objectius del programa i el disseny de les actuacions i disposa d'indicadors per fer-ne el seguiment. El programa 213 Serveis penitenciaris i mesures penals alternatives es considera amb un grau alt, perquè el diagnòstic de la situació i el disseny de les actuacions incorpora la perspectiva de gènere i també disposa d'indicadors per fer-ne el seguiment. I finalment, els programes 215 Formació del personal de l'àmbit de justícia i 211 Administració de justícia i Ministeri Fiscal, amb un grau d'incorporació mitjà que incorporen la perspectiva de gènere àmpliament en el diagnòstic, el disseny i disposa d'indicadors de seguiment per algunes actuacions.

Taula 5.2.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.8.1.	Víctimes de violència masclista, per àmbits.
3.8.6.	Total fets denunciats en l'àmbit de la LGTBI-fòbia (atestats).
4.2.8.	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal de l'Administració de Justícia, per vinculació i grup professional.

Programa 211

Administració de justícia i Ministeri Fiscal

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a garantir el funcionament dels jutjats i tribunals de l'Administració de justícia i del Ministeri Fiscal, per prestar aquest servei a tots els ciutadans en el territori de Catalunya. Dins d'aquest programa es contemplen tots els serveis de suport a l'activitat judicial com són els serveis de traducció, interpretació, peritatge, arxiu, biblioteques, informàtica, normalització lingüística, etc. S'hi inclouen els recursos per a la renovació i manteniment dels equipaments i del personal al servei de l'Administració de justícia, així com les subvencions als ajuntaments de Catalunya on hi ha jutjat de pau per ajudar a sufragar les despeses d'aquests òrgans judicials. D'altra banda, també es consignen a aquest programa les despeses vinculades a assegurar el dret a l'assistència jurídica gratuïta, subvencionant les actuacions professionals d'advocats i procuradors, mitjançant els corresponents col·legis professionals.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	10.962.800 €	0 €
Departament de Justícia, drets i memòria	588.751.411 €	0 €
Total	599.714.212 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
JUS		Manteniment de la Xarxa d'atenció i recuperació integral en violència masclista	Despesa estructural
JUS		Dispositiu d'assistència jurídica gratuïta a les dones que han patit situacions de violència masclista	-
JUS		Revisió sistemàtica de tots els edificis judicials per a garantir les condicions adequades que respectin el dret de les dones a no creuar-se amb l'agressor i espais habilitats per als infants	Despesa estructural

Justícia, drets i memòria

El Departament fa el seguiment de l'evolució de la cobertura de les plantilles i càrrega de treball dels jutjats de violència sobre la dona de Catalunya, els quals van rebre 35.675 demandes durant el 2021. Per tal de garantir el dret de les víctimes de violència masclista a rebre una assistència jurídica especialitzada en tots els procediments, el Departament i el Consell dels 14 Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya (CICAC), han aprovat un protocol que estableix que les assistències que portin a terme a la comissaria o al jutjat de guàrdia seran compensades pel departament tot i que posteriorment no es reconegui el dret a la justícia gratuïta de la persona atesa.

Es planteja la importància que des del CICAC s'unifiqui l'actuació dels col·legis d'advocats en aquest àmbit facilitant-los aquesta guia/protocol de referència, tot i que els diferents àmbits territorials de Catalunya presenten diferents problemàtiques que cal tenir en compte. El protocol estableix l'arribada dels lletrats/des a comissaria en una hora, per tant, l'autoritat policial o judicial haurà de requerir d'immediat a l'advocat/da que per torn correspongui a fi que comparegui a les dependències policials o judicials, en el moment previ a la interposició de la denúncia, per assessorar, assistir i defensar a la víctima en la tutela dels seus drets i interessos.

Per ara no s'ha dut a terme un diagnòstic del protocol, en el qual també es destaca la importància de la immediatesa i la formació especialitzada. Cal reajustar alguns aspectes com el temps d'espera i l'agilitat de Mossos en contactar amb el col·legi d'advocats corresponent.

Les víctimes de violència masclista que no sigui considerada violència de gènere, com ara la víctima d'agressions o abusos sexuals, o assetjament sexual en l'àmbit laboral, tindran la possibilitat de sol·licitar davant del Col·legi de l'Advocacia o a la pròpia comissaria o Jutjat (art. 16 de la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delict) la corresponent sol·licitud del reconeixement del dret a l'Assistència Jurídica Gratuïta, que serà tramitada en la forma establerta per la legislació vigent.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
JUS	Persones ateses pel Servei d'Orientació Jurídica	2021	35.981	40.822	76.803	46,8%	53,2%
JUS	Actuacions d'assistència jurídica gratuïta a víctimes de violència masclista	2021	--	--	41.079	--	--
JUS	Reconeixement forense de lesions a víctimes de violència masclista	2021	--	--	5.616	--	--

Programa 212

Serveis de justícia juvenil i atenció a les persones afectades pel delictes

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per finançar l'aplicació de programes i actuacions socioeducatives que tenen per objectiu aconseguir la integració dels menors i joves que arriben a la jurisdicció de menors. Implica la gestió de mesures d'internament en centres d'acollida, mesures de medi obert i processos d'assessorament, mediació i reparació extrajudicial. A aquest programa s'inclouen les dotacions del personal que gestiona els centres d'acollida. D'altra banda, aquest programa també inclou els recursos destinats al suport i atenció directa a les persones afectades pel delictes, a través de les oficines d'atenció a les víctimes i el seguiment i coordinació de les ordres de protecció dictades pels jutges.

Poder transformador del programa:	Alt	2,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	656.980 €	0 €
Departament de Justícia, drets i memòria	37.628.356 €	1.576.796 €
Total	38.285.336 €	1.576.796 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		1.576.796 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
JUS		Atenció a les víctimes de violència masclista en les Oficines d'atenció a la víctima del delictes	Despesa estructural
JUS		Reforç de l'atenció a les víctimes amb la consolidació del Servei d'Informació i Assessorament Telemàtic que incrementi la qualitat i l'abast de la resposta	-
JUS		Reforç dels serveis d'Acompanyament a Judici i a les compareixences	1.576.796
JUS		Elaboració i implementació de plans d'acció per a la incorporació de la perspectiva de gènere a la justícia juvenil	Despesa estructural
JUS		Reforç de l'atenció mèdica i psicològica amb perspectiva de gènere i també l'educació sexual i reproductiva	Despesa estructural
JUS		Incorporació de la figura de referent de gènere a la Justícia Juvenil	Despesa estructural

JUS	Incorporació de la perspectiva de gènere en les instal·lacions, els equipaments i els proveïments dels centres educatius i dels grups educatius de Justícia Juvenil que tinguin l'encàrrec d'acollir noies	Despesa estructural
JUS	Reforç a l'acció educativa amb perspectiva de gènere en la part de l'educació afectiva i sexual del programa d'educació per a la salut, adreçada a joves internades	Despesa estructural
JUS	Elaboració del Pla estratègic d'atenció a les víctimes del delictes a Catalunya	Despesa estructural

Justícia, drets i memòria

Les trajectòries vitals del grup de menors i joves de justícia juvenil mostren situacions de desigualtats i/o violències que, si no es poden revertir, esdevenen factors de risc per a l'exclusió social. Dels diversos eixos de desigualtat, l'edat és un dels més evidents, ja que la població atesa és adolescent o jove. Un altre dels eixos és el sexe/gènere, on les desigualtats de gènere i les violències masclistes ja es manifesten.

El nombre d'infraaccions penals de nois joves cap a les parelles noies o dones va en augment. L'enquesta La joventut a Barcelona 2020 refereix que el 48% de les persones joves manifesten haver patit algun tipus de discriminació. Pel que fa a les dones joves, el 69,9% han patit almenys un episodi de violència sexual fora de la parella i el 64% almenys algun episodi de violència masclista en la parella. Pel que fa al programa pressupostari dels serveis de justícia juvenil es preveuen dos projectes que pretenen incorporar la perspectiva de gènere en la pràctica dels equips de treball i prevenir les violències masclistes. En primer lloc la incorporació de persones referents de gènere i violències masclistes a tot el territori. I en segon lloc, la millora de la intervenció en matèria d'educació afectiva i sexual amb els nois i noies dels centres educatius.

En relació a les persones víctimes del delictes, les dades de l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya (2020) assenyalen que l'índex de victimització és similar dones i homes. En canvi, en les Oficines d'Atenció a les Víctimes del Delictes, que atenen persones amb percepció de victimització traumàtica o amb necessitat de suport, el percentatge de dones augmenta fins al 89,6%. Un element que impacta de forma clara en aquesta sobrerrepresentació de dones entre les persones ateses per les OAVD, és que el 45% dels casos atesos ho són per delictes de violència de gènere i violència domèstica (atès que les OAVD són el punt de coordinació de les ordres de protecció). En aquests casos el 96% de les víctimes ateses són dones i el 4% homes. Per aquest motiu, les actuacions previstes reforcen l'atenció qualificada a les víctimes de violència masclista en les Oficines i en els acompanyaments a judici i a les compareixences. Quant a les víctimes ateses per violència sexual, representen el 8% del total. El percentatge de dones en aquests casos és del 88% i d'homes, el 12%. Cal remarcar que

es tracta de delictes amb importants seqüeles psicològiques que solen requerir de suport professional.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
JUS	Persones ateses per l'Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte (OAVD)	2021	13.168	1.103	14.271	92,3%	7,7%
JUS	Víctimes de violència masclista ateses per l'Oficina d'Atenció a la Victima del Delicte	2021	7.993	162	8.155	98,0%	2,0%
JUS	Persones víctimes en processos de Justícia restaurativa	2021	1.172	1.274	2.446	47,9%	52,1%
JUS	Persones investigades en processos de Justícia restaurativa	2021	662	1.418	2.080	31,8%	68,2%
JUS	Població atesa a Justícia juvenil	2021	962	4.632	5.594	17,2%	82,8%

Programa 213

Serveis penitenciaris i mesures penals alternatives

Informació general del programa i pressupost

Els recursos destinats a aquest programa tenen per finalitat garantir el compliment efectiu de les penes de presó i les mesures penals alternatives imposades pels jutges i tribunals. Aquests recursos es destinen a finançar la gestió i manteniment dels centres penitenciaris a Catalunya, per garantir el seu correcte funcionament, tant pel que fa a la seguretat i custòdia dels presos, com pel que fa a la prestació de tots els serveis a la població reclusa (alimentació, neteja, atenció socio sanitària, intervenció i tractament psicològic, treball, etc.). D'altra banda, el programa també inclou els recursos destinats a finançar i gestionar els programes formatius i educatius impartits als centres penitenciaris per facilitar la inserció sociolaboral de les persones sotmeses a mesures d'execució penal. A aquest programa s'inclouen les dotacions del personal especialitzat d'execució penal.

Poder transformador del programa:	Alt	2,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	10.582.574 €	0 €
Departament de Justícia, drets i memòria	430.444.028 €	6.000 €
Total	441.026.602 €	6.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
JUS		Programes de prevenció de la violència masclista adreçats a dones internes a centres penitenciaris en el marc dels plans individuals de treball	Despesa estructural
JUS		Aplicació dels programes marc d'intervenció per als interns que han comés delictes de violència masclista (VIGE)	Despesa estructural
JUS		Avaluació i adequació dels programes adreçats a interns condemnats per delictes de violència masclista, tant en centres penitenciaris, centres educatius com en mesures penals alternatives	Despesa estructural
JUS		Consolidació de la figura de referent de gènere als centres penitenciaris	Despesa estructural
JUS		Desenvolupament i implementació del programa de perspectiva de gènere, adreçat tant a homes com a dones, contemplat en el programa PMOC	Despesa estructural
JUS		Planificació i dotació als equipaments penitenciaris i educatius de la qualitat de serveis que garanteixin els drets de les dones, amb les adequacions necessàries per a dones embarassades i la criança i la cura de fills i filles (CP Dones, CP Brians 1, nou CP Dones)	Despesa estructural
JUS		Seguiment i adequació del Programa d'atenció a les dones i als seus fills i filles al Departament de mares del CP Dones de Barcelona	Despesa estructural
JUS		Renovació del Pla d'igualtat de Funció Pública per al cos de tècnics especialistes	Despesa estructural
JUS		Garantir l'aplicació de la normativa de drets LGBTI+ als centres penitenciaris	Despesa estructural
JUS		Elaboració i desplegament del Pla d'execució específic per a la població penitenciària de dones	Despesa estructural
JUS		Sensibilització als professionals d'MPA sobre perspectiva de gènere i perspectiva de la dona penada com a víctima de violència masclista	Despesa estructural
JUS		Organització i difusió del Projecte per a la Igualtat de gènere i prevenció de violència masclista a Execució Penal	2.000
JUS		Difusió i formació en l'àmbit de l'Execució Penal sobre el protocol contra l'assetjament sexual de Funció Pública	4.000

Justícia, drets i memòria

Quan parlem de persones que compleixen una pena o mesura penal, trobem que les dones estan i han estat històricament infrarepresentades. Aquest fet presenta el perill que el model d'intervenció es masculinitzi i es fa imprescindible incorporar la mirada de gènere en el disseny

de les infraestructures penitenciàries, però també en les intervencions grupals i individualitzades que dissenyem per a la gestió del risc i la reinserció de les persones.

Pel que fa als serveis penitenciaris, totes les actuacions proposades tenen en compte la perspectiva de gènere en la seva intervenció, ja que parteixen de la realitat diferenciada de les dones a presó atenent factors específics com la maternitat i la victimització fruit de la violència masclista. En l'àmbit dels Serveis penitenciaris, algunes actuacions tenen incidència estructural directa en afavorir els canvis culturals a través dels referents de gènere o els programes sobre perspectiva de gènere que qüestionen el model androcèntric tradicional.

L'impacte qualitatiu d'accions orientades a generar un canvi de valors, només és mesurable a mig i llarg termini i en base a percepcions. No obstant, amb els programes proposats es vol escurçar les desigualtats entre homes i dones al medi penitenciari, prestant una atenció preferent a la realitat d'aquestes últimes a través d'un pla d'execució específic que permeti un abordatge integral de la seva situació.

En l'àmbit de les mesures penals alternatives, determinades dones penades presenten un alt nivell de victimització, situació que cal analitzar amb més profunditat per entendre ambdós rols, especialment en situacions de violència masclista. Això millorarà la mirada de gènere en les intervencions, així com l'escolta i l'atenció a les dones penades que també son víctimes. Amb aquest objectiu, es preveuen un seguit d'actuacions concretes dirigides a la sensibilització dels professionals sobre perspectiva de gènere i la perspectiva de la dona penada com a víctima. Per una banda, es publicaran i presentaran a tot el col·lectiu els resultats de dues recerques encaminades a entendre millor la victimització de les dones penades. També està prevista la revisió del Manual per a la redacció d'informes d'MPA amb llenguatge inclusiu. Finalment, estem ultimant el disseny d'una Enquesta de qualitat del servei, dirigida a les persones penades, que analitzarem, també, des d'una perspectiva de gènere.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
JUS	Població penitenciària	2020	513	7.371	7.884	6,5%	93,5%
JUS	Taxa d'encarcerament per cada 100.000 habitants	2020	12,98	192,61	206	6,3%	93,7%
JUS	Dones amb fills/filles menors de 3 anys a la Unitat de mares del CP Dones	2020	7		7	100,0%	0,0%
JUS	Persones ocupades pel Centre d'Iniciatives per a la Reinserció	2021	259	3.258	3.517	7,4%	92,6%
JUS	Total de retribucions a les persones ocupades pel Centre d'Iniciatives per a la Reinserció	2020	682.953 €	7.691.411 €	8.374.364 €	8,2%	91,8%

Programa 214

Dret civil, mediació i entitats jurídiques

Informació general del programa i pressupost

Els recursos d'aquest programa es destinen a garantir l'adequació i harmonització del dret civil a través dels òrgans creats per a l'estudi i impuls dels canvis legislatius. També s'assignen recursos per aconseguir una actuació eficient de les entitats jurídiques amb els mitjans tècnics que facilitin la tramitació telemàtica dels procediments i amb la supervisió inspectora del seu funcionament. D'altra banda, en el programa també s'inclouen els recursos destinats a gestionar, potenciar i difondre la mediació en l'àmbit familiar i del dret privat, com a mètode de gestió i resolució de conflictes.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Justícia, drets i memòria	1.859.172 €	0 €
Total	1.859.172 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
JUS		Fer l'avantprojecte de llei d'actualització, incorporació i modificació de determinats articles del Codi civil de Catalunya	Despesa estructural
JUS		Fer l'avantprojecte de llei de regulació de noves formes de filiació	Despesa estructural

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Respecte a les actuacions de polítiques d'igualtat de gènere, l'Avantprojecte de llei d'actualització, incorporació i modificació de determinats articles del Codi Civil de Catalunya estableix diversos mecanismes per garantir el principi d'igualtat de gènere en l'àmbit civil, com la revisió del llenguatge jurídic per tal que sigui respectuós amb el gènere i doni visibilitat a la dona, substitució del llenguatge sexista per un de no discriminatori i l'obligació que s'imposa a les persones jurídiques sotmeses a dret privat que garanteixin el principi d'igualtat entre homes i dones en la seva representació orgànica, de gestió i de formació de la voluntat.

Amb idèntic objectiu d'assolir la igualtat en matèria de gènere, l'Avantprojecte de llei de regulació de noves formes de filiació regula les classes de filiació: per naturalesa i adopció, matrimonial i no matrimonial, la reproducció assistida, la biològica i la que s'anomena efectiva oficial, amb la possibilitat de dos o més maternitats. També es regulen les relacions de filiació, on es contempen les parelles homosexuals femenines i masculines, així com els conceptes generals de la filiació, la determinació de les relacions de filiació i les regles i classes d'accions sobre la filiació. La proposta d'incloure a la Llei de mesures la modificació de l'article 51.2 de la Llei 7/2006, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals, pretén que els estatuts dels col·legis hagin de garantir necessàriament que es respecti el principi de paritat entre home i dona en els òrgans de govern.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
JUS	Persones en càrrecs de presidència o deganat d'entitats incloses al Registre d'Entitats Jurídiques	2022	23.141	41.121	64.262	36,0%	64,0%

Programa 215

Formació del personal de l'àmbit de justícia

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per gestionar i garantir la formació inicial obligatòria per als col·lectius específics en l'àmbit de la justícia i la formació contínua de qualitat, principalment per als col·lectius d'execució penal i d'Administració de justícia.

Poder transformador del programa:	Alt	2,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Justícia, drets i memòria	5.782.288 €	368.204 €
Total	5.782.288 €	368.204 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		373.204 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2022 (€)
Eix 3. Prevenció i eradicació de les violències masclistes			
JUS	CEJFE	3.4.1.1 Sensibilització a la judicatura en relació amb la conveniència de dictar ordres de protecció	ND
JUS	CEJFE	3.4.6.1 Inclusió en la legislació processal que en casos de violència masclista la declaració de la dona sigui prova preconstituïda, i la dels menors també; No aplicació de l'atenuant de confessió de l'agressor	ND
JUS	CEJFE	3.5.3.1 Pla de capacitació integral en violència masclista adreçada als agents intervinents en tot el procés judicial	220.000
JUS	CEJFE	3.5.5.2 Impuls de la recerca en violència masclista en l'àmbit de la Justícia	120.000
Eix 6. Transversalització de la perspectiva de gènere en les polítiques públiques			
JUS	CEJFE	6.1.4.2 Pla de formació del CEJFE en perspectiva de gènere adreçat al personal de l'Administració de Justícia i d'Execució Penal	Despesa Estructural
JUS	CEJFE	6.2.20.1 Foment de la recerca en matèria d'igualtat de gènere	Despesa Estructural

No es detecten diferències i desigualtats en l'accés a l'oferta formativa i de recerca que es posa a l'abast de la població objectiu a la qual s'adreça el programa. En el disseny de les estratègies que han de contribuir a la millora dels serveis a la ciutadania prestats pel

Departament de Justícia, Drets i Memòria s'ha de garantir la incorporació de la perspectiva de gènere. Tots els àmbits d'actuació del departament són sensibles a aquesta necessitat, però en destaquen quatre d'especial rellevància en el que es pretén produir un impacte significatiu:

- a) La incorporació de la perspectiva de gènere en totes les intervencions que es portin a terme amb les persones amb una mesura d'execució penal, tant en l'àmbit de la jurisdicció ordinària, com en la de justícia juvenil.
- b) La consolidació de la mirada de gènere en totes les actuacions de suport i atenció a les víctimes del delictes.
- c) La millora de la mirada de gènere i igualtat en l'àmbit professional de l'execució penal, tant pel que fa referència a les relacions laborals, com a les establertes entre les persones sotmeses a mesures d'execució penal i les professionals de l'àmbit.
- d) La garantia que en totes les jurisdiccions de l'àmbit de l'administració de justícia s'actua amb perspectiva de gènere, molt en particular davant de casos de violència masclista.

En aquest sentit, la formació al conjunt dels professionals del departament ha de garantir la seva sensibilització prioritària amb relació a aquesta matèria i l'adquisició de coneixements bàsics en la matèria. Alhora, des de l'àmbit de la formació continua s'ha de proporcionar una alta capacitat especialitzada als professionals que intervenen directament amb els processos d'avaluació, intervenció i recuperació de persones especialment vulnerables en matèria de violència masclista.

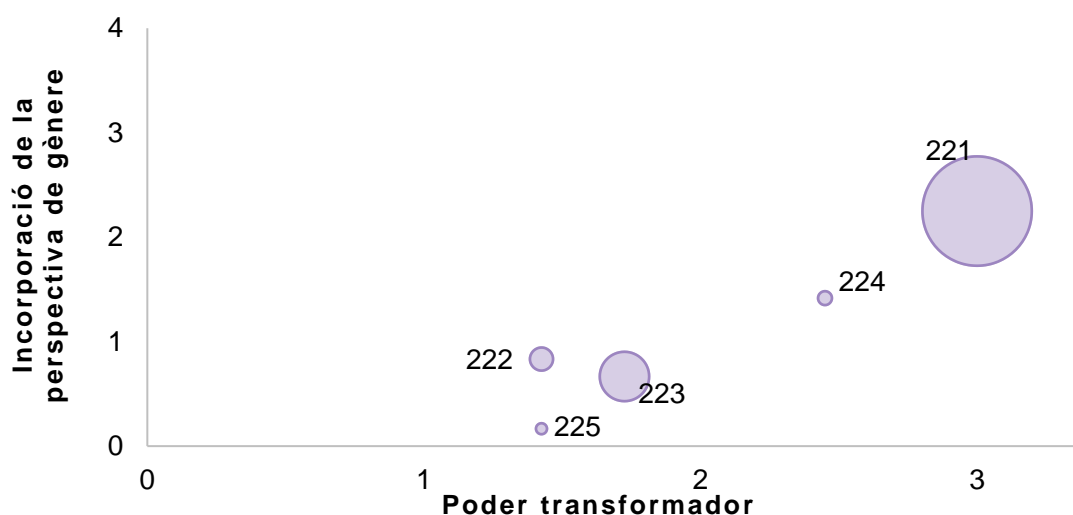
Finalment, des de l'àmbit de la recerca aplicada, s'han d'aportar les evidències empíriques que orientin les polítiques públiques en matèria de gènere, en general, i de violència masclista, en particular, que es porten a terme al conjunt del departament.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
JUS	Nombre d'activitats formatives de l'Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista	2021	--	--	76	--	--

Política 22. Seguretat i protecció civil

Els programes de la política de seguretat i protecció civil tenen un poder transformador alt, perquè es considera un àmbit que pot actuar com a palanca de canvi per assolir la igualtat de gènere i els programes tenen potencial per incorporar objectius relacionats amb la igualtat de gènere. A més, gran part de les actuacions dels seus programes afecten a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mitjà. Destaquen els programes 221 Seguretat ciutadana, amb un grau d'incorporació alt en el diagnòstic i el disseny de les actuacions i amb indicadors de seguiment, i el programa 224 Formació del personal de seguretat, amb un grau d'incorporació mitjà, que disposa d'objectius d'igualtat i equitat de gènere i d'indicadors. La resta de programes tenen marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.2.2. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.8.1.	Víctimes de violència masclista, per àmbits.
3.8.2.	Víctimes mortals de violència masclista de l'àmbit de la parella i àmbit familiar.
3.8.3.	Víctimes, fets, denúncies i detinguts de violència masclista de l'àmbit de la parella i l'àmbit familiar.
3.8.4.	Víctimes ateses i agressors de l'àmbit social o comunitari de delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, per grups edats.
3.8.5.	Víctimes ateses per altres delictes de l'àmbit social o comunitari.
3.8.6.	Total fets denunciats en l'àmbit de la LGTBI-fòbia (atestats).
3.8.7.	Ubicació dels fets de l'àmbit de la LGTBI-fòbia. Gener-setembre 2021.

Programa 221
Seguretat ciutadana

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a la protecció de les persones i béns, a garantir el lliure exercici dels drets i les llibertats i a assegurar la convivència pacífica en tot el territori de Catalunya. S'inclouen els recursos necessaris per al finançament de les despeses dels equipaments i efectius del cos de mossos d'esquadra i de les unitats d'administració que presten suport en l'àmbit de la seguretat ciutadana.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Interior	1.312.302.639 €	134.591 €
Departament de Territori (encàrrec)	15.019.977 €	0 €
Total	1.327.322.616 €	134.591 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		125.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
INT		Marxes exploratòries per al diagnòstic i l'elaboració de propostes de millora de la seguretat urbana, amb perspectiva de gènere	53.361
INT		Informe anual de les dades policials de violència masclista i domèstica	Despesa estructural
INT		Jornada anual relacionada amb la violència masclista en commemoració del dia internacional contra la violència masclista	2.000
INT		Elaboració i aplicació del protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci	15.000
INT		Increment de les mesures de control dels agressors i de la seva eficàcia	Despesa estructural
INT		Donar formació en matèria de violències sexuals dintre del Pla de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci	Despesa estructural
INT		Impuls per a l'increment del nombre de dones comandament de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra i de l'accés de les dones a les especialitzacions del cos	Despesa estructural

INT	Impressió llibrets sobre assetjament sexual per al personal del Cos de Mossos d'Esquadra	4.230
INT	Realització d'un estudi relatiu a les violències masclistes en entorns digitals: proposta per la identificació, prevenció i denúncia	60.000

Interior

La Unitat d'Igualtat i Equitat de la Policia de la Generalitat – Mossos d'Esquadra té com objectiu garantir l'aplicació de la transversalitat de la perspectiva de gènere en totes les actuacions i polítiques en l'àmbit de la PG-ME i implementar totes aquelles mesures que contribueixin a assolir una igualtat real i efectiva entre dones i homes, tant a nivell intern, com a nivell de l'atenció i servei públic al conjunt de la ciutadania.

El gener de 2022 es va aprovar el Pla d'Igualtat d'oportunitats entre dones i homes a la PG-ME, i s'han començat a desenvolupar algunes actuacions per fomentar l'accés de les dones al cos, incrementar el nombre de dones comandament i augmentar el percentatge de dones a les especialitzacions del cos. També es continuarà fent campanyes mediàtiques per trencar estereotips de gènere tradicionalment associats a la professió policial, visibilitzar les dones i incrementar el nombre de dones. També, es presentaran els resultats de l'enquesta sobre igualtat laboral de la PG-ME que aportarà coneixement sobre la promoció laboral, discriminacions horitzontals, conciliació o assetjaments sexuals.

Es continuarà amb la realització de l'informe anual de les dades policials de violència masclista i domèstica, la participació en l'organització de la Jornada anual sobre la igualtat de gènere i s'impartirà formació en matèria d'igualtat, perspectiva de gènere i prevenció de les situacions d'assetjament als diferents cursos organitzats per L'EPC, adreçada al conjunt d'efectius de la PG-ME. L'Enquesta de violència masclista a Catalunya, aporta coneixement per lluitar contra aquest tipus de violències des de l'àmbit de la seguretat, tant assistencial com preventiu.

Amb l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya, es fa una anàlisi concreta de tots els fets delictius i no delictius patits per les dones, per tal de detectar diferències significatives amb els homes i poder dissenyar actuacions concretes amb perspectiva de gènere.

I finalment l'Enquesta sobre convivència escolar i seguretat de Catalunya, aporta coneixement relatiu a àmbits de desigualtat i masclisme, que configuren la base estructural de la violència, i que serviran per a treballar des de diferents departaments sobre les violències masclistes i el estereotips de gènere entre els i les joves de 12 a 18 anys.

Respecte al protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci a Catalunya, es continuarà amb la formació específica de tots els professionals de l'àmbit de la seguretat. A més, es faran campanyes de difusió i se signaran convenis d'adhesió al Protocol

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
INT	Efectius Cos Mossos d'Esquadra	2021	3.896	13.993	17.889	21,8%	78,2%
INT	Víctimes ateses per violència masclista	2021	14.076	--	14.076	100,0%	0,0%
INT	Víctimes mortals per violència masclista	2021	9	--	9	100,0%	0,0%

Programa 222

Trànsit i seguretat viària

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa inclou els recursos destinats reduir la sinistralitat viària a Catalunya i aconseguir una mobilitat segura i sostenible. Amb aquest recursos es gestiona i controla el trànsit, s'instrueix i es resolen els expedients sancionadors per infraccions viàries, es promou l'educació viària, es desenvolupen projectes i estudis de seguretat viària, s'elaboren i difonen estadístiques sobre el trànsit, s'informa els usuaris i usuàries sobre el trànsit a les vies públiques, es planifiquen, dirigeixen i coordinen les actuacions per a la millora de la seguretat viària i s'impulsa l'elaboració, cada tres anys, del Pla de seguretat viària i els programes inclosos en aquest Pla.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Interior	70.033.633 €	0 €
Total	70.033.633 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
INT		Incorporar la perspectiva de gènere en l'estudi dels accidents i de les conductes de risc en la conducció	Despesa estructural
INT		Incloure els coneixements de perspectiva de gènere i de diferències culturals en la formació del professorat de les autoescoles	Despesa estructural

L'impacte de gènere en aquest programa es manifesta pel fet que el programa té una incidència diferent en conductors i conductores. En aquest àmbit els homes i les dones tenen una conducta distinta, per tant a partir de l'anàlisi de cadascun dels sectors poblacionals s'haurien d'establir els objectius i les activitats més adequats per millorar la seguretat viària de conductors i de conductores.

En aquest sentit, una de les accions que contempla el nou Pla de Seguretat Viària, és la incorporació de la perspectiva de gènere en l'estudi dels accidents i de les conductes de risc

en la conducció. Així mateix, una altra acció a desenvolupar és la inclusió dels coneixements de perspectiva de gènere i de diferències culturals en l'educació i la formació viària en les pautes de conducció.

En una anàlisi de perspectiva de gènere de les dades conjuntes del 2021, convé destacar que gairebé el 73,4% de les víctimes mortals per accident de trànsit a Catalunya són homes en front del 26,6% que són dones, atès que de les 192 víctimes mortals, 141 han estat homes i 51 dones.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
INT	Víctimes mortals per accidents trànsit	2021	51	141	192	26,6%	73,4%

Programa 223

Prevenició, extinció d'incendis i salvaments

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a gestionar i coordinar les accions destinades a l'extinció d'incendis, al salvament i rescat de persones en perill, al salvament d'animals i béns, així com a les actuacions relatives a la mobilitat en accidents de trànsit, ferroviaris i vaixells i l'assistència sanitària immediata en el lloc del sinistre. D'altra banda, en el programa també s'inclouen els recursos destinats a la prevenició (regulació, assessorament, inspeccions i controls, informació a la població, etc) amb l'objectiu de millorar la capacitat d'intervenció en sinistres i garantir una major seguretat en tots els àmbits. Amb els recursos consignats a aquest programa s'inclou el sosteniment del cos de bombers de la Generalitat i el manteniment dels equipaments d'aquest àmbit.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Interior	283.176.250 €	249.694 €
Departament de Territori (encàrrec)	3.135.354 €	0 €
Total	286.311.604 €	249.694 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
INT		Adquisició de 5.970 polos específics per les dones del Cos de Bombers i altre personal de suport	249.694

Interior

Durant la vigent legislatura un dels objectius del Departament d'Interior i de la DG de Prevenició i Extinció d'Incendis i Salvaments és impulsar accions per feminitzar el Cos de bombers de la Generalitat de Catalunya. Entre les accions previstes per l'any 2023 destaca l'adaptació del vestuari pel personal bomber i altre personal de suport, la implementació de la formació d'igualtat i perspectiva de gènere tant en la formació bàsica com en la continuada, per totes

les escales del cos i l'adaptació de les instal·lacions dels parcs de bombers a la presència de personal d'ambdós sexes.

D'altra banda, amb l'objectiu de fomentar l'accés de les dones al cos de bombers es continuarà realitzant la reserva del 40% de les places per a les dones en les convocatòries d'accés i promoció interna i es faran campanyes publicitàries per animar les dones a presentar-se a les convocatòries del Cos de Bombers.

Economia i Hisenda

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
INT	Efectius Cos de Bombers	2021	54	2.438	2.492	2,2%	97,8%

Programa 224

Formació del personal de seguretat

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa inclou els recursos destinats a la recerca, la selecció i la formació especialitzada dels membres dels serveis de seguretat públics i privats, de prevenció, extinció d'incendis i de salvaments, d'emergències, de protecció civil i de vigilància i de control i protecció ambientals.

Poder transformador del programa:	Alt	2,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Interior	28.986.167 €	29.281 €
Total	28.986.167 €	29.281 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		25.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
INT		Jornada anual sobre la igualtat de gènere	2.000
INT		Curs d'atenció i seguiment a les víctimes de violència masclista	21.436
INT		Curs d'introducció a la perspectiva de gènere en la formació policial (per a instructors)	5.845

Arran de la vocació formativa i de producció de coneixement de l'ISPC, hi ha un impacte en diversos eixos estratègics del Pla Estratègic de polítiques d'igualtat de gènere 2019-2022, especialment, en l'eix 1, referent a la coeducació i promoció de valors i models igualitaris, i en l'eix 3, relatiu a la prevenció i eradicació de les violències masclistes. En aquest sentit, l'ISPC forma la policia de Catalunya i té especial incidència en l'objectiu estratègic de millorar la detecció i identificació de situacions de risc i d'existència de violència masclista, així com, en el de millorar l'atenció a les dones en situació de violència masclista en el moment de les denúncies i al llarg de tot el procés judicial per evitar dobles victimitzacions.

En l'àmbit de la formació policial, oferim formació específica en atenció i seguiment de víctimes, formació sobre primeres intervencions en violència masclista i domèstica, en tràfic

d'éssers humans i formació en perspectiva de gènere en els Cursos de Formació Bàsica Policial, en els cursos de promoció i en els de formació continuada. L'any 2023, es treballarà per incorporar la perspectiva de gènere en la formació bàsica de bomber/res, així com, posteriorment, en la formació contínua i de promoció d'aquests cossos operatius. En l'àmbit acadèmic, impartim la formació en el grau en seguretat que incorpora la perspectiva de gènere i l'estudi de la violència masclista en diverses de les seves assignatures i la formació en el màster universitari en Direcció Estratègica de Seguretat.

Enguany s'està treballant per a la creació d'una Comissió d'Igualtat a l'ISPC, amb l'objectiu d'impulsar i orientar la política en matèria d'igualtat de gènere a l'ISPC des d'una perspectiva interseccional. Alhora, s'ha engegat el Projecte d'anàlisi i creació de la guia de recomanacions amb perspectiva de gènere per a la formació de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, que té per objectiu final, a través d'identificar les desigualtats i discriminacions per raó de gènere, oferir propostes de millora amb perspectiva de gènere en la formació dels nostres operadors.

Finalment, es treballa per a la creació d'un equip de dones docents per a la Unitat Formativa Procediments policials del Curs de Formació Bàsica per a Polícies. A tal efecte, s'inclourà un curs de formadores en aquesta matèria adreçats exclusivament a dones.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
INT	Alumnat CFB* per a Polícies	2021	390	934	1.324	29,5%	70,5%
INT	Alumnat CFB* per a Bombers	2021	18	231	249	7,2%	92,8%
INT	Professorat del CFB* per a policies	2021	227	498	725	31,3%	68,7%
INT	Professorat del CFB* per a bombers	2021	27	260	287	9,4%	90,6%

Programa 225

Protecció civil

Informació general del programa i pressupost

Els recursos destinats a aquest programa tenen per objectiu reduir preventivament el risc a què estan sotmesos els ciutadans i el medi i millorar la coordinació i mobilització dels recursos en cas d'emergència. Els recursos es destinen a gestionar l'atenció de les trucades d'urgència al 112 i a aglutinar i coordinar la gestió de l'emergència. D'altra banda, també s'inclouen a aquest programa els recursos destinats a la prevenció del risc, a l'elaboració de plans de protecció civil i a la sensibilització de la població sobre riscos i mesures d'autoprotecció.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Interior	19.789.078 €	5.000 €
Total	19.789.078 €	5.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
INT		Actualització del Pla d'Igualtat del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya (2022-2025)	5.000

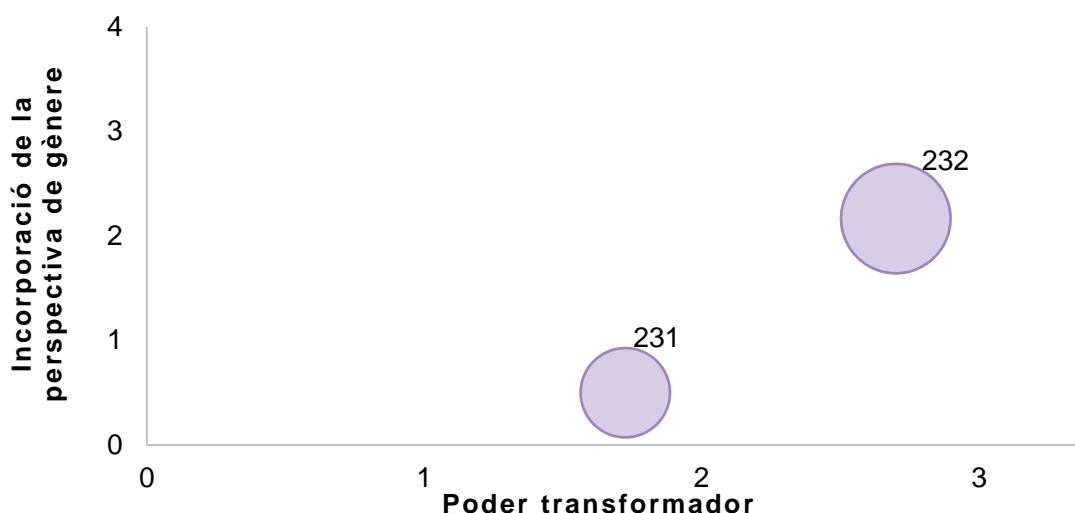
D'acord amb el que preveu la Llei 17/2015, de 21 de juliol d'igualtat efectiva de dones i homes, els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere en les actuacions, per la qual cosa, es continua treballant amb l'objectiu d'introduir la perspectiva de gènere en les actuacions mitjançant els diferents grups de treball en els àmbits del Web, Sensibilització i informació a la població, Premsa i xarxes socials i Vestuari. La línia d'actuació principal és el "Llenguatge i imatge amb perspectiva de gènere", que es treballa de manera transversal i es desenvoluparà als diferents àmbits d'actuació de la Direcció General de Protecció Civil. Per assolir les diferents actuacions previstes al Pla estratègic de la Direcció General de Protecció Civil, envers la transversalitat de gènere, és imprescindible oferir formació a les persones d'aquesta direcció general, per incorporar la perspectiva de gènere en el desenvolupament de les seves funcions.

L'any 2023, es preveu que es desenvolupin determinades accions del Pla intern d'igualtat de gènere 2022-2026 del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya (CAT112). Aquest pla està emmarcat en el Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya, dins de l'eix 2, relatiu a la promoció de l'equitat en el treball i la coresponsabilitat en els usos del temps; i respon a l'objectiu estratègic de fomentar la implantació i millora de la qualitat dels plans i programes d'igualtat entre dones i homes a les empreses, ens locals i organitzacions; i més concretament a l'objectiu operatiu d'incrementar les accions per a la implantació de plans i mesures d'igualtat a les empreses i ens locals.

Política 23. Relacions exteriors i cooperació al desenvolupament

Els programes de la política de relacions exteriors i cooperació al desenvolupament tenen un poder transformador alt, perquè es considera un àmbit que pot actuar com a palanca de canvi per assolir la igualtat de gènere i els seus programes tenen potencial per incorporar objectius relacionats amb la igualtat de gènere. A més les actuacions dels seus programes afecten a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació conjunta de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mitjà, malgrat que el programa 232 Cooperació al desenvolupament incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic, els objectius i el disseny de les actuacions i disposa d'alguns indicadors. No obstant, el programa 231 Relacions exteriors té marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.2.3. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 231
Relacions exteriors

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa inclou les despeses destinades a finançar les activitats dirigides a posicionar els interessos de Catalunya al món, tot reforçant les relacions amb altres governs, organismes multilaterals i xarxes de cooperació. L'objectiu és contribuir a garantir l'existència d'una política exterior pròpia de Catalunya, amb especial èmfasi en les relacions i la participació amb la Unió Europea. També s'assignen els recursos destinats a donar suport a les polítiques mediterrànies per tal de fomentar els intercanvis i la cooperació entre els països, societats i cultures mediterrànies.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Exterior i Unió Europea	29.247.370 €	0 €
Total	29.247.370 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EXT		Participació i cooperació amb el grup de treball actual de la Unió per la Mediterrània (Working Group meeting of the UfM Regional Dialogue on Women Empowerment)	Despesa estructural
EXT		Participació al grup de treball sobre gènere en el marc de la xarxa Confederació de Regions Perifèriques i Marítimes	Despesa estructural
EXT		Inclusió de la perspectiva transversal de gènere en el nou Pla d'acció MedCat (2023-2027)	Despesa estructural
EXT		Equilibri de la perspectiva de gènere en la representació i participació de ponents i assistents als MedCat Days 2023	Despesa estructural
EXT		Impuls de la convocatòria de les subvencions a comunitats catalanes a l'exterior que prevegin com a criteris valoratius les activitats que contribueixen a la visibilització de dones en la història, llengua, cultura i societat, així com que en la comunicació i documentació de les entitats s'usi el llenguatge no sexista	Despesa estructural

La dimensió de gènere es considera prioritària en l'acció exterior del Govern per la qual cosa s'ha tingut en compte en el desenvolupament de nombrosos instruments vinculats al programa. El Decret 324/2021 del Consell de la Catalunya a l'Exterior estableix que els nomenaments s'han d'atènyer al principi de representació paritària de dones i homes. Uns altres exemples són la incorporació del gènere en els objectius i accions de l'Estratègia mediterrània MedCat 2030 i en la relació amb les xarxes (per exemple en relació amb la presidència dels 4 Motors per Europa o la reivindicació de la presència de dones en l'organització de presentacions, taules rodones i ponències), i la incorporació de la perspectiva de gènere en l'atorgament de beques. També es fa servir un llenguatge inclusiu en tots els productes que s'elaboren i es té en compte no utilitzar imatges estereotipades de les dones.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
EXT	Nombre d'homes i dones catalans que resideixen a l'exterior	2022	175.521	181.490	357.011	49,2%	50,8%
EXT	Nombre de catalans i catalanes inscrits al Registre de catalans a l'exterior	2022	4.816	4.659	9.475	50,8%	49,2%

Programa 232

Cooperació al desenvolupament

Informació general del programa i pressupost

Els recursos d'aquest programa tenen com a objectiu promocionar el desenvolupament humà sostenible, mitjançant una política d'ajuts en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, que contribueixi a l'eradicació de la pobresa i les desigualtats a països d'arreu del món per tal d'aconseguir un món més just i solidari on es garanteixin els drets fonamentals.

Poder transformador del programa:	Alt	2,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Exterior i Unió Europea	43.419.587 €	28.494.759 €
Total	43.419.587 €	28.494.759 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EXT	ACCD	Foment a la participació i apoderament de les dones en espais d'incidència internacional.	Despesa estructural
EXT	ACCD	Impuls de les actuacions per la materialització dels drets humans de les dones en l'àmbit internacional.	Despesa estructural
EXT	ACCD	Impuls de les convocatòries de subvencions de cooperació al desenvolupament i de la cooperació directa que prevegin l'enfocament de gènere i basat en drets humans (EGiBDH).	28.464.759
EXT	ACCD	Suport a les iniciatives impulsades per moviments de dones i feministes del Sud.	Despesa estructural
EXT	ACCD	Suport a iniciatives que incloguin l'enfortiment de capacitats en enfocament de gènere i basat en drets humans de les dones.	Despesa estructural
EXT	ICIP	Impuls de les mesures del Pla d'igualtat de gènere de l'Institut Català Internacional per la Pau 2021-2025.	Despesa estructural
EXT	ICIP	Foment de la participació i l'apoderament de les dones en espais d'incidència internacional; en el marc de l'acompanyament de diàspores de països en conflicte a Europa.	15.000
EXT	ICIP	Manteniment del suport a la Xarxa dones, pau, seguretat i mediació a l'Amèrica Llatina.	15.000
EXT	ICIP	Impuls de les convocatòries de subvencions a entitats i projectes de recerca en l'àmbit de la pau que prevegin l'enfocament de gènere.	Despesa estructural

A partir de la planificació entre els anys 2015-2018, s'estableix l'enfocament de gènere i basat en drets humans com a estratègia de la política catalana en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament. Aquest enfocament és un marc global, que inclou les dimensions: marc conceptual, d'anàlisi, estratègia, metodologia i alhora praxis. Els seus objectius fonamentals són: transformar les relacions desiguals de poder en tots els àmbits (públics i privats), acarant les causes estructurals socials, econòmiques, polítiques i culturals patriarcals que perpetuen les desigualtats de gènere entre les dones i els homes, i materialitzar els drets humans per a totes les persones, col·lectius i pobles, tot prioritant les persones tradicionalment excloses, on la vulnerabilització dels seus drets és major, i fent especial èmfasi en les dones i les nenes, per la desigualtat estructural i la discriminació que experimenten.

Per avançar en l'objectiu estratègic de la defensa, la garantia i l'exercici dels drets humans i específicament els drets humans de les dones, s'aposta per l'apoderament d'aquestes com a titulars de drets: dret a una vida lliure de violències, drets sexuals i drets reproductius, i dret a la cura i l'autocura. En aquest sentit, el programa fomenta la participació i apoderament de les dones en espais d'incidència internacional, impulsa convocatòries de subvencions de cooperació al desenvolupament de les ONGD catalanes i de la cooperació directa que prevegin l'enfocament de gènere i basat en drets humans, i dona suport a les iniciatives impulsades per moviments de dones i feministes del Sud i a les que incloguin enfortiment de capacitats en enfocament de gènere i basat en drets humans de les dones en les modalitats previstes al Pla director de cooperació al desenvolupament.

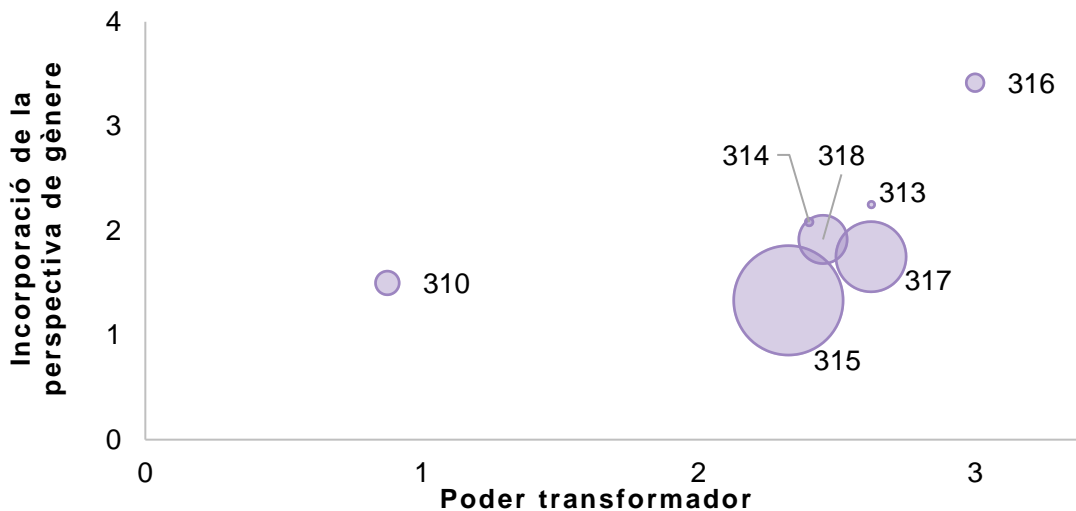
Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
EXT	Execució del pressupost destinat a l'enfocament de gènere i basat en drets humans (EGIBDH), mitjançant convocatòries de subvencions	2021	--	--	21,7 M€	--	--

5.3. Protecció i promoció social

Política 31. Protecció social

Els programes de la política de protecció social tenen un poder transformador alt, perquè afecten de manera directa en les condicions de vida de les persones en àmbits on hi ha diferències i desigualtats de gènere rellevants i on també hi ha capacitat transformadora. El programa 316 Igualtat i respecte a la diversitat, a més, està enfocat a una àmplia població.

Pel que fa al grau d'incorporació de la perspectiva de gènere, és alt per a la política, ja que tots els programes contempnen les diferències per raons de gènere en el diagnòstic, tenen objectius de gènere i tenen indicadors desagregats per sexe. En aquesta àrea també destaca el programa 316 que incorpora la interseccionalitat en el seu diagnòstic.

Taula 5.3.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.1.2.	Població estrangera i percentatge sobre el total de població, per grups d'edat i sexe.
3.1.3.	Població estrangera segons l'origen geogràfic, per grups d'edat i sexe.
3.1.4.	Fills per dona.
3.1.6.	Taxa de dependència de la població envellida i de la població infantil.
3.3.1.	Població inactiva per cura de terceres persones, per sexe. Percentatge sobre el total de població activa, per sexe.
3.3.2.	Persones inactives, segons el motiu principal per no buscar treball. Milers.
3.3.3.	Persona cuidadora dels menors de 18 anys de la llar.
3.3.4.	Persona cuidadora de les persones discapacitades de la llar.
3.4.10.	Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social (AROPE), per grups d'edat i sexe.
3.4.11.	Taxa de població en risc de pobresa, per grups d'edat i sexe.
3.4.12.	Taxa de població en privació material severa, per grups d'edat i sexe.
3.4.13.	Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social, per sexe.
3.8.1.	Víctimes de violència masclista, per àmbits.
3.8.6.	Total fets denunciats en l'àmbit de la LGTBI-fòbia (atestats).
3.8.7.	Ubicació dels fets de l'àmbit de la LGTBI-fòbia. Gener-setembre 2021.

Programa 310

Altres programes socials

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a projectes i programes que afecten a diverses polítiques. Els recursos més destacats són els transferits per l'Administració General de l'Estat en concepte de participació de Catalunya en l'assignació tributària del 0,7% de l'impost sobre a renda de les persones físiques i que s'han de destinar a subvencionar, en el marc de les polítiques socials de la Generalitat de Catalunya, programes d'interès general per atendre finalitats d'interès social. També s'hi assignen els recursos procedents d'herències intestades que es destinen a entitats socials sense ànim de lucre, així com diverses despeses que afecten a més d'una política d'actuació.

Poder transformador del programa:	Baix	0,9
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Drets Socials	105.801.460 €	0 €
Total	105.801.460 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Aquest programa té impacte transversal de gènere ja que una de les línies subvencionables amb càrrec a l'assignació tributària del 0,7% de l'IRPF s'adreça al foment per a la igualtat entre dones i homes, garanties de drets i no discriminació, amb accions dirigides a promoure la salut integral de les dones i la seva inserció sociolaboral.

A més, la resta d'accions s'adrecen a població en situació de vulnerabilitat social i, en general, les dones són un coll-lectiu més desfavorit en un percentatge més elevat. Efectivament, amb dades de l'Enquesta d'estructura salarial del 2019 (última dada disponible) a Catalunya el salari brut anual mitjà de l'home és de 30.003,62 euros, mentre que el salari brut anual mitjà de la dona és de 24.096,69 euros, un 19,7% inferior al de l'home. Aquesta desigualtat es troba relacionada amb una taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROE) de les dones un 10,6% superior a la dels homes (27,2% les dones, 24,6% els homes).

Si ens fixem en la composició de les llars, el risc de pobresa d'una llar formada per un adult amb fills dependents és del 51,9%, una tipologia de llar que, l'any 2020 (última dada disponible), segons dades de l'enquesta contínua de les llars de l'IDESCAT, estaven encapçalades per dones en el 78,7% dels casos. Així mateix, la taxa de risc de pobresa abans de totes les transferències socials és del 46,3% en les dones, 1,7 punts per sobre de la dels homes (44,6%).

Finalment, amb dades de l'enquesta Òmnibus del 2022 del CEO, el 9,1% de les dones ha necessitat rebre ajuda per tal de disposar d'aliments, roba o altres productes bàsics en els últims 12 mesos davant el 5,9% dels homes que s'han trobat en aquesta circumstància. En el conjunt de polítiques per lluitar contra l'exclusió social, la pobresa i la desigualtat econòmica i material, les transferències socials tenen un fort impacte en les condicions de vida de les dones, fet que contribueix a millorar l'equitat de gènere tant en la distribució dels recursos com en les oportunitats generades.

Programa 313
Suport a les famílies

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a donar suport, protecció, assessorament i informació a les famílies, a prevenir les situacions de risc, i a promoure la parentalitat positiva, la conciliació de la vida personal, familiar i laboral així com l'envelliment actiu de la gent gran. Amb els recursos consignats es realitza el pagament de prestacions econòmiques i la concessió de subvencions a ens locals i entitats d'iniciativa social en els àmbits d'intervenció del programa.

Poder transformador del programa:	Alt	2,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Drets Socials	12.814.369 €	0 €
Total	12.814.369 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
DSO		Introduir la perspectiva de gènere en la preparació i els continguts del Pla de formació a les persones grans	Despesa estructural
DSO		Impulsar un pla de detecció i identificació de forma eficaç i precoç de les situacions de violència masclista en les dones grans	Despesa estructural
DSO		Impuls del foment de la participació de les dones grans en tots els àmbits: social, econòmic, polític, etc	Despesa estructural
DSO		Major difusió del Servei d'Orientació i Assessorament a les Famílies per incrementar la seva demanda per part dels homes	Despesa estructural

Les actuacions i programes de suport a la família es destinen al conjunt de les famílies i tenen especial importància les famílies integrades per només un progenitor, constituïdes en una gran majoria per una dona. L'any 2020 hi havia 347.900 llars monoparentals (un 11,5% sobre el total de llars a Catalunya) de les quals, el 78,7% estaven encapçalades per dones. Les accions de promoció de la conciliació personal, familiar i laboral i de l'impuls de la coresponsabilitat en la cura, educació i gestió de les tasques familiars incideixen en la dona, atès que l'estructura

moderna de la divisió sexual del treball ha fet recaure històricament en la dona la gestió de la vida reproductiva i de cures a les llars.

Els Serveis d'Orientació i Acompanyament a les Famílies (SOAF) han atès, durant l'any 2021, un total de 2.780 famílies (5.816 persones) de les quals un 64,5% han estat dones i un 35,5% homes. D'altra banda, els mateixos SOAF han rebut un total de 2.596 demandes, de les quals un 83% han estat realitzades per dones i un 17% per homes. A les 55 activitats sobre criança positiva dutes a terme, hi han participat un total de 1.203 famílies, (1.623 persones) de les quals un 67,5% han estat dones, un 25,3% homes i un 7,2% infants.

Les actuacions i programes de l'Oficina de la Gent gran activa es destinen al conjunt de les persones grans, el 57% de les quals són dones (dades població IDESCAT per l'any 2021). En la prevenció i detecció de les violències, edat i gènere tenen especial importància. D'una banda, amb dades del Departament d'Interior, l'any 2020 es van atendre 12.594 víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella i es van registrar 9 femicidis; és van atendre 3.583 víctimes de violència masclista en l'àmbit familiar, i 1.892 víctimes de violència masclista en l'àmbit social o comunitari. Pel que fa als maltractaments a persones grans, amb les dades del Departament d'Interior, l'any 2020 es van atendre 1.116 víctimes majors de 65 anys, el 65% de les quals eren dones (721 dones, 395 homes).

Així doncs, la intervenció del conjunt d'actuacions del programa té una especial incidència en un àmbit, el de la llar, on les desigualtats entre dones i homes es manifesten de manera estructural i tradicionalment invisibilitzades. La protecció, el suport i acompanyament de les famílies en la criança, la parentalitat positiva i les relacions saludables té una gran incidència en la qualitat de vida de les dones afavorint la coresponsabilitat en la conciliació de la vida reproductiva i productiva, i posa en valor l'àmbit de les cures.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
DSO	Títols de família nombrosa vigents amb un ascendent segons sexe del progenitor	2022 2n trimestre	15.100	2.984	18.084	83,5%	16,5%
DSO	Títols de famílies monoparentals en vigor per ascendent	2022 1r semestre	57.414	3.333	60.747	94,5%	5,5%
DSO	Persones que reben la medalla centenària	2021	395	73	468	84,4%	15,6%

Programa 314

Atenció a la immigració

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a desenvolupar, promoure, coordinar i gestionar aquelles mesures necessàries per facilitar l'acollida i contribuir a la plena integració de les persones immigrades. En l'àmbit d'aquest programa es presten serveis d'assessorament especialitzat en matèria migratòria, serveis per a persones nouvingudes en situació de vulnerabilitat, s'ofereixen diversos tipus de cursos (formació ocupacional, coneixement de la llengua, etc.), es concedeixen subvencions i ajuts als ens locals i entitats que desenvolupen serveis de primera acollida, entre d'altres.

Poder transformador del programa:	Alt	2,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,1
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Igualtat i Feminismes	16.089.100 €	16.089.100 €
Total	16.089.100 €	16.089.100 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
IFE		Serveis de primera acollida (inclou millora del model) suport als EELL	10.065.778
IFE		Nou programa d'atenció a persones refugiades	1.000.000
IFE		Altres serveis dirigits persones migrades (infomigració, SARU, tramitació informes estrangeria)	320.807
IFE		Convenis àmbit migracions	142.155
IFE		Pla de retorn: OPAR	15.000
IFE		Formació, sensibilització, estudis i treballs tècnics	134.235
IFE		Actes de la Direcció General Migracions, Antiracisme i Refugi	20.000
IFE		Programes europeus vinculats a les polítiques de la Direcció General Migracions, Antiracisme i Refugi	59.560
IFE		Programa mentories adreçat a persones migrades	452.804
IFE		Actuacions per a la regularització del treball de la llar i les cures	1.000.000
IFE		Observatori contra el Racisme	75.000
IFE		Convocatòria de subvencions IFE	2.803.761

Aquest programa té impacte transversal de gènere ja que parteix del reconeixement de les desigualtats estructurals que afecten de manera interseccional les persones per motius d'estrangeria, racialització, classe i gènere. Les accions parteixen del reconeixement de la realitat migratòria femenina com un focus d'especial interès, vinculat per exemple als sectors de treball dels quals participen de manera més notòria, o de les barreres que han de travessar de manera específica per la seva condició, per vèncer les violències masclistes.

A Catalunya, amb un nombre important de dones migrades, es tradueix aquesta realitat amb l'abordatge de les diferents accions d'acollida, accés als serveis públics, formació, inserció laboral, integració i, també, de la garantia de drets humans de les dones migrades, com agents socials actius.

De manera destacada, aquest programa aborda la prevenció de la violència masclista que pateixen les dones d'origen migrant, treballant accions que ajudin a apoderar-les a través de la formació (ocupacional, alfabetització, acollida), desenvolupant protocols de prevenció i atenció a les víctimes en l'àmbit de la mutilació genital femenina i el matrimoni forçat i oferint activitats de sensibilització i prevenció de totes les formes de violència que pateixen, especialment les dones d'origen migrant i/o racialitzades.

Pel què fa a l'arribada de dones soles amb fills/es provinents de la guerra d'Ucraïna, constatar que es té en compte aquest fet a l'hora de donar atenció especialitzada i recursos específics per a la salut mental i emocional d'aquestes.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
IFE	Nombre de sol·licituds gestionades pel Servei de Primera Acollida	2021	5.299	5.761	11.060	47,9%	52,1%
IFE	Nombre de certificats emesos pel Servei de Primera Acollida	2021	1.623	1.737	3.360	48,3%	51,7%
IFE	Nombre de sol·licituds d'informes d'estrangeria	2021	11.397	21.634	33.031	34,5%	65,5%
IFE	Nombre de persones que segueixen accions d'aprenentatge de llengua finançades per la DGMRA	2021	1.976	1.247	3.223	61,3%	38,7%
IFE	Nombre d'expedients iniciats al Servei d'Acompanyament per al Reconeixement Universitari (SARU)	2021	577	191	768	75,1%	24,9%

Programa 315

Promoció de l'autonomia personal

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a dissenyar, regular i proveir els serveis i recursos assistencials i de promoció a l'autonomia personal amb l'objectiu de facilitar les condicions de vida que contribueixin a la conservació de les facultats físiques i psíquiques de les persones amb dèficits d'autonomia, ja siguin persones grans o persones amb discapacitat. Els recursos consignats a aquest programa es destinen a finançar les prestacions de serveis socials (bàsics, especialitzats i el personal que els presta) que s'ofereixen a través de la xarxa de serveis socials (atenció domiciliària, centres residencials, centres de dia, etc.), les prestacions tecnològiques i a realitzar el pagament de les prestacions econòmiques. Destaquen per l'important volum de recursos destinats els serveis i prestacions vinculats a la Llei 39/2006 de 14 de desembre de 2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

Poder transformador del programa:	Alt	2,3
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	14.140.079 €	0 €
Departament de Drets Socials	1.910.666.894 €	0 €
Total	1.924.806.972 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Aquest programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Drets Socials

A Catalunya, segons dades de l'IDESCAT de l'any 2021, les dones amb discapacitat superen en 17.284 el nombre d'homes, sent gairebé un 3% més. D'altra banda, les dones tenen major esperança de vida, gairebé 6 anys superior a la dels homes, la qual cosa fa que pateixin més les limitacions pròpies de l'envelliment i requereixin entorns accessibles i adaptats. Segons dades provisionals de l'IDESCAT, l'any 2022, a Catalunya, hi ha 1.492.335 persones majors de 65 anys, de les quals el 57% són dones (850.916) i el 43% són homes (641.419). Així mateix, el 2020 (última dada disponible), el 71,9% de les llars unipersonals de persones majors de 65 anys estaven encapçalades per dones. En aquesta línia, segons dades del Departament

de Drets Socials del primer trimestre de l'any 2021, el 61,2% (519.242 persones) dels sol·licitants de valoració de grau de dependència són dones, davant el 38,8% d'homes (328.918).

Així mateix, la divisió sexual del treball domèstic i reproductiu ha fet recaure històricament en la dona la gestió de la vida reproductiva, l'atenció i les cures a les persones dependents de la llar. Aquest fet suposa un major obstacle quan els entorns no són accessibles a l'hora de mantenir la cura i mobilitzar als familiars amb discapacitat, dependència o situacions de malalties que requereixen cura, atenció o acompanyament. Així mateix, segons dades d'agost de 2021, el perfil de cuidador de l'entorn familiar és majoritàriament dona (66%) amb una edat de 60 anys de mitjana. La relació de parentiu més freqüent és la de fill/fila; gendre/nora (35,5%), cònjuge (31,8%) i progenitor (23,3%).

Per tant, la feminització de les cures suposa un suport d'atenció informal, i consegüentment invisible per a l'Administració, i un augment de càrrega física i mental per a la persona cuidadora. El desenvolupament de les polítiques d'atenció i suport a l'autonomia personal i l'accessibilitat té una especial incidència en la salut integral del conjunt de les dones, així com en el seu benestar, ja que intervé en un àmbit, el de la llar i l'atenció i les cures a les persones dependents, on les desigualtats entre dones i homes es manifesten de manera estructural i invisibilitzada.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
DSO	Infants atesos pels serveis d'atenció precoç amb finançament públic	2021	14.959	29.289	44.248	33,8%	66,2%
DSO	Persones beneficiàries d'actuacions resoltes pels centres d'atenció a les persones amb discapacitat (CAD)	2021	51.680	50.978	102.658	50,3%	49,7%
DSO	Persones beneficiàries amb dependència reconeguda	set-2022	115.824	65.878	181.702	63,7%	36,3%
DSO	Prestacions i serveis actius de les persones amb dependència segons gènere de la persona beneficiària	2021	136.557	73.023	209.580	65,2%	34,8%
DSO	Persones amb reconeixement de discapacitat	2021	326.042	308.757	634.799	51,4%	48,6%

Programa 316

Igualtat i respecte a la diversitat

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a impulsar pràctiques per a la igualtat efectiva entre les persones i de respecte a totes les formes de diversitat amb la finalitat de garantir la igualtat d'oportunitats de tota la ciutadania. Amb els recursos consignats al programa es financen els serveis de la Xarxa d'atenció i recuperació integral a les dones que pateixen violència masclista i els seus fills i filles. També es presta suport econòmic a ens locals i a entitats d'iniciativa social per a la implementació de plans d'igualtat, per a programes que garanteixin els drets de les persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI), així com la Promoció i Defensa dels Drets Humans.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Igualtat i Feminismes	63.361.576 €	63.361.576 €
Total	63.361.576 €	63.361.576 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		4.516.534 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
IFE		Xarxa catalana pel dret al temps	25.000
IFE		Equitat en els treballs (plans d'igualtat)	326.399
IFE		Plans d'igualtat. FSE	148.000
IFE		Mapeig cures	35.936
IFE		Assessorament i suport a les entitats. Promoure els plans d'igualtat	150.000
IFE		Conveni BTW Time Use Week	70.000
IFE		Conferències i jornades	35.000
IFE		Canguratge cases acollides i actes	766.865
IFE		Programa temporal d'Impuls de la professionalització	382.325
IFE		Temps per cures	21.469.496
IFE		Professionals de l'equitat en els treballs	2.810.000
IFE		Promoció exercici del dret a l'empadronament i formació empadronaments EAPC	236.099
IFE		Signatura de convenis àmbit DDHH	65.000
IFE		Altres actes en matèria de drets humans	274.000

IFE	Transferència EELL Xarxa SAI	3.771.194
IFE	Actes LGBTI+	20.000
IFE	Suport al Postgrau LGBTI+	60.000
IFE	Campanyes de sensibilització LGTBI+	71.000
IFE	Suport als ens locals en matèria de resposta urgent a les violències masclistes	3.000.400
IFE	Xarxa pública atenció violències masclistes i millora de la xarxa	22.820.129
IFE	Sensibilització violències masclistes (formacions i altres accions)	125.000
IFE	Atenció a dones que pateixen violències masclistes (indemnitzacions, ajuts, vacances en família i altres despeses a destinar)	965.338
IFE	Treballs tècnics en el marc de les violències masclistes	81.562
IFE	Actes DGEVM (25N, Congrés Nacional VM, etc.)	82.000
IFE	Actes i formació igualtat de tracte i no-discriminació	50.000
IFE	Observatori i Centre de documentació de la discriminació	60.000
IFE	Reforç destinat a tramitar les denúncies en matèria d'igualtat de tracte i no discriminació	162.209
IFE	Campanya difusió OITND	220.000
IFE	Macroenquesta de les discriminacions	130.000
IFE	Servei de mediació i interpretació (OITND)	70.000
IFE	Convocatòria de subvencions IFE (Igualtats)	4.815.658

Totes les polítiques dutes a terme pel Departament d'Igualtat i Feminismes generen un impacte de gènere, ja que la perspectiva de gènere s'aplica de manera transversal i interseccional a totes les iniciatives. La perspectiva de gènere permet visibilitzar les diferències entre dones i homes i, en conseqüència, trobar línies d'acció per a l'eradicació de les desigualtats. Les accions parteixen de la identificació d'aquestes desigualtats per tal d'abordar tant les violències masclistes com qualsevol tipus de discriminació sobre les dones pel sol fet de ser dones.

Aquest programa aborda aquesta problemàtica millorant i consolidant la xarxa de serveis adreçats a l'atenció de les dones víctimes de violències masclistes i mitjançant la creació de nous protocols d'actuació. El programa també identifica la divisió sexual del treball, on la manca de corresponsabilitat en la cura de les persones i de la llar continua sent un factor clau de discriminació envers les dones. Per aconseguir la promoció de l'equitat en els treballs, la democratització de les cures i el foment de la corresponsabilitat, es duran a terme actuacions com els pactes locals del temps amb ens locals, els plans d'igualtat tant al sector públic com privat, i el pla corresponsables.

Informe de perspectiva de gènere**5. Anàlisi dels programes**

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
IFE	Nombre de persones inscrites a la formació presencial, en remot i en línia en matèria de cures, organització del temps i equitat en els treballs.	2021	1.050	350	1.400	75,0%	25,0%
IFE	Formació en LGBTI 2022	2022	2.217	2.000	4.217	52,6%	47,4%
IFE	Formació en LGBTI 2021	2021	2.448	2.353	4.801	51,0%	49,0%
IFE	Formació en LGBTI 2020	2020	3.398	3.842	7.240	46,9%	53,1%
IFE	Persones trans* que canvien el nom a les targetes sanitàries 2022	2022	148	217	365	40,5%	59,5%
IFE	Persones trans* que canvien el nom a les targetes sanitàries 2021	2021	106	124	230	46,1%	53,9%
IFE	Persones trans* que canvien el nom a les targetes sanitàries 2020	2020	140	217	357	39,2%	60,8%
IFE	Nombre de dones ateses a la xarxa d'atenció i recuperació integral de dones en situació de violència masclista	2020	5.151	0	5.151	100,0%	0,0%

Programa 317

Inclusió social i lluita contra la pobresa

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promocionar el benestar integral de les persones en situació de vulnerabilitat mitjançant serveis i recursos específics que els permetin millorar la seva integració familiar, social i comunitària. Els recursos consignats a aquest programa es destinen a finançar diverses prestacions, serveis i programes, entre els quals destaquen: les prestacions econòmiques (com per exemple la renda garantida de ciutadania, les prestacions a joves extutelats o les prestacions per al manteniment de les despeses de la llar per a determinats col·lectius); el cofinançament amb els ens locals dels serveis bàsics d'atenció social, el servei d'atenció domiciliària social, els ajuts d'urgència social, els ajuts per pobresa energètica, els plans d'inclusió social i els plans de desenvolupament comunitari; el programa Òmnia; les beques d'educació en el lleure per a infants i joves en situació de vulnerabilitat; els programes de suport als joves tutelats i extutelats per la Generalitat; el programa d'atenció a la comunitat gitana; els programes i serveis socials d'atenció a persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental, a persones afectades per drogodependències i a persones afectades pel VIH-Sida; i els equipaments cívics com espais generadors d'inclusió social.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,6
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	1.300.000 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	14.140.079 €	0 €
Departament de Drets Socials	1.910.666.894 €	6.124.866 €
Total	1.926.106.972 €	6.124.866 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		384.054 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
------	---------	----------	---------------------

DSO	Contractes de neteja sota perspectiva de gènere, per a la contractació de dones en càrrecs de responsabilitat i de dones amb especials dificultats d'inserció	6.124.866
-----	---	-----------

Presidència

La proposta efectuada respecta plenament el principi d'igualtat d'oportunitat entre homes i dones. Una de les característiques principals de la proposta de la Renda Bàsica Universal és que és un dret individual, per tant va dirigit a totes les persones de forma indistinta, i així la reben les persones individuals i no les unitats familiars o de convivència com a conjunt.

Com que en el Pla Pilot se seleccionaran llars i tots els seus membres rebran l'assignació monetària, el Pla Pilot pot promoure relacions dins de la llar més equitatives ja que podria reequilibrar, parcialment, situacions de dependència econòmica. En conseqüència, també podria augmentar la capacitat de decisió de dones en determinades situacions.

El disseny, implementació i avaluació del Pla Pilot es realitza amb perspectiva de gènere. Així, en la recollida d'informació es prestarà atenció especial en recollir si s'aborden els dos aspectes mencionats anteriorment: reequilibri de les relacions dins de la llar i augment de la capacitat de decisió de dones en determinades situacions.

D'altra banda, també es prestarà atenció especial al repartiment del treball domèstic i del treball de cures, realitzat en bona mesura per les dones. Addicionalment, la variable gènere serà present en totes les desagregacions de resultats que ho requereixin per tal de comprovar l'efecte diferenciat per gènere.

Drets Socials

Aquest programa té un impacte transversal en termes de gènere, ja que, tot i que la intervenció afecta en totes les actuacions per igual a les dones i els homes, ateses les seves necessitats i demandes, el col·lectiu més desfavorit en un percentatge més elevat és el de la dona. Tal com exposa l'Enquesta d'estructura salarial del 2020 (última dada disponible), a Catalunya, el salari brut anual mitjà de l'home és de 30.003,62 euros, mentre que el salari brut anual mitjà de la dona és de 24.096,69 euros, un 19,7% inferior al de l'home.

Aquesta desigualtat es troba relacionada amb una taxa de risc de pobresa o exclusió social (AROPE) de les dones un 10,6% superior a la dels homes (27,2% les dones, 24,6% els homes). Si ens fixem en la composició de les llars, el risc de pobresa d'una llar formada per un adult amb fills dependents és del 51,9%, una tipologia de llar que, l'any 2020 (última dada disponible), segons dades de l'enquesta contínua de les llars de l'IDESCAT, estaven encapçalades per dones en el 78,7% dels casos. Així mateix, la taxa de risc de pobresa abans

de totes les transferències socials és del 46,3% en les dones, 1,7 punts per sobre de la dels homes (44,6%).

Finalment, amb dades de l'enquesta Òmnibus del 2022 del CEO, el 9,1% de les dones ha necessitat rebre ajuda per tal de disposar d'aliments, roba o altres productes bàsics en els últims 12 mesos davant el 5,9% dels homes que s'han trobat en aquesta circumstància. L'acció preventiva i comunitària, així com les transferències socials, són polítiques per lluitar contra l'exclusió social, la pobresa i la desigualtat econòmica i material amb un fort impacte en les condicions de vida de les dones, fet que contribueix a millorar l'equitat de gènere tant en la distribució dels recursos com en les oportunitats generades.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
DSO	Persones beneficiàries de Pensions no contributives per invalidesa	2021	12.819	13.285	26.104	49,1%	50,9%
DSO	Persones beneficiàries de Pensions no contributives per jubilació	2021	23.578	10.581	34.159	69,0%	31,0%
DSO	Persones beneficiàries de Prestacions de dret subjectiu (manteniment despeses de la llar, cònjuge supervivent i per atendre necessitats bàsiques)	2021	19.924	495	20.419	97,6%	2,4%
DSO	Persones beneficiàries/destinatàries de la RGC (activables i no activables)	oct-2022	94.337	76.610	170.947	55,2%	44,8%
DSO	Joves atesos per l'Àrea de Suport als Joves Tutelats	des-2021	824	3.273	4.097	20,1%	79,9%
DSO	Persones beneficiàries de la Prestació per joves extutelats	des-2021	569	1.439	2.008	28,3%	71,7%
DSO	Persones usuàries dels Equips Bàsics d'Atenció Social (EBAS)	2021	519.520	372.334	891.854	58,3%	41,7%
DSO	Persones beneficiàries d'Ajuts d'Urgència Social	2021	264.440	155.985	420.425	62,9%	37,1%
DSO	Persones beneficiàries d'Ajuts per subministraments de la llar	2021	43.784	35.254	79.038	55,4%	44,6%
DSO	Població en risc de pobresa per sexe	2021	778.000	732.000	1.510.000	51,5%	48,5%
DSO	Taxa de risc de pobresa per sexe	2021	20	20	20	--	--
DSO	Població en risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE) per sexe	2021	1.049.000	916.300	1.965.300	53,4%	46,6%
DSO	Població amb privació material severa per sexe	2021	284.100	270.600	554.700	51,2%	48,8%

Programa 318

Atenció a la infància i l'adolescència

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a atendre i protegir els infants i adolescents que es troben en situació de risc i/o desemparament, així com als infants i adolescents emigrats sols, i a oferir-los suport i acompanyament fins a la seva plena autonomia, per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i l'acompliment dels seus drets de ciutadania. Els recursos consignats en el programa es destinen fonamentalment a finançar els programes de suport a la protecció dels infants i adolescents en risc social, el funcionament dels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA), a prestar els serveis en centres residencials i centres d'acolliment i a garantir el pagament de les prestacions econòmiques per acolliment i adopció.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,9
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,5
	Pressupost	Polítiques IG
Fons no departamentals	3.943.663 €	0 €
Departament de Drets Social	394.483.052 €	1.115.946 €
Total	398.426.716 €	1.115.946 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		1.115.946 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
DSO		Servei d'atenció especialitzada a les violències sexuals en nenes i adolescents	1.115.946

Drets socials

L'interès superior de l'infant o l'adolescent ha d'ésser el principi inspirador i fonamentador de les actuacions públiques, segons l'article 5.1 de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. L'atenció de la infància en situació de risc correspon al sistema de Serveis Socials. En els casos en que aquesta situació s'agreuja, els Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) intervenen proposant les mesures adients segons el cas. Amb

dades de la Direcció General de la Infància i l'Adolescència, el 45,5% de les atencions dels EAIA al juliol de 2022 van ser noies mentre que en els expedients de risc amb intervenció de l'EAIA les noies representaven el 48,4%. D'altra banda, la violència en menors en l'àmbit familiar té conseqüències traumàtiques que poden condicionar el seu desenvolupament. Una violència que no és aliena al gènere. Del conjunt d'infants i adolescents en mesura protectora a juliol de 2022, l'obertura d'un expedient per abús sexual afecta a un 78,0% a les noies.

Amb dades del Departament d'Interior del 2021 relatives als delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual, de les 2.602 víctimes, el 45,4% eren menors d'edat (1.181 dones) i el 19,21% eren menors de 12 anys. D'altra banda, amb dades del mateix Departament d'interior relatives a la violència domèstica a menors, el 65,1% de les víctimes ateses eren noies menors de 18 anys. Si ens fixem en el tram d'edat d'entre els 14 i els 17 anys dels menors atesos per violència domèstica, el 77,6% de les víctimes eren noies.

Quan l'infant pateix la manca dels elements bàsics de desenvolupament de la seva personalitat, la xarxa pública de protecció intervé tutelant l'infant. Dels expedients de tutela vigents al juny de 2022, les noies representaven el 44,3% i d'aquestes, el 30,6% de les quals estaven en institució. Pel que fa als processos migratoris, el flux en l'arribada d'infants i joves emigrats sols durant el 2022, té un component predominantment masculí, tot i que durant l'últim any ha hagut un augment en l'arribada de noies. Amb dades del mes de juliol del 2022, les noies representen el 7,6% dels joves emigrats sols.

En aquest context, les actuacions en l'àmbit de la infància i l'adolescència impacten notablement en les desigualtats entre noies i nois menors d'edat, tant en el vessant preventiu, fomentant la convivència, la tolerància, el respecte als drets de la infància i la igualtat d'oportunitats, com en la protecció davant qualsevol situació d'abús, maltractament o privació dels seus drets i benestar.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
DSO	Infants i adolescents atesos pels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAlA) segons sexe	des-2021	7.297	8.765	16.062	45,4%	54,6%
DSO	Infants i adolescents tutelats per la DGAIA segons sexe. Acolliment en família	des-2021	1.865	1.744	3.609	51,7%	48,3%
DSO	Infants i adolescents tutelats per la DGAIA segons sexe. Acolliment en centre	des-2021	1.232	2.936	4.168	29,6%	70,4%
DSO	Infants i adolescents en mesura protectora a la DGAIA segons sexe	des-2021	3.097	4.680	7.777	39,8%	60,2%
DSO	Infants i adolescents estrangers atesos als serveis de la xarxa ordinària de protecció per la DGAIA segons sexe	des-2021	426	1.763	2.189	19,5%	80,5%

Política 32. Promoció social

Els programes de la política de promoció social tenen un poder transformador alt, perquè afecten de manera directa en les condicions de vida de les persones en àmbits on hi ha diferències i desigualtats de gènere rellevants, on els estereotipus de gènere hi juguen un pes rellevant. Gairebé tots els programes tenen capacitat transformadora i es dirigeixen a un nombre elevat de persones.

També es elevat el grau d'incorporació de la perspectiva de gènere, perquè els programes contemplen les diferències per raons de gènere i utilitzen estadístiques que mostren la situació d'homes i dones en el diagnòstic; tenen objectius de gènere i actuacions que tenen en compte les diferències senyalades en el diagnòstic. Gairebé tots disposen d'indicadors desagregats per sexe. En aquesta àrea també destaca el programa 322 polítiques de dones que també incorpora la interseccionalitat en el seu diagnòstic.

Taula 5.3.2. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.3.1.	Població inactiva per cura de terceres persones, per sexe. Percentatge sobre el total de població activa, per sexe.
3.3.2.	Persones inactives, segons el motiu principal per no buscar treball. Milers.
3.3.3.	Persona cuidadora dels menors de 18 anys de la llar.
3.3.4.	Persona cuidadora de les persones discapacitades de la llar.
3.3.5.	Població segons les hores dedicades a activitats domèstiques un dia feiner, per grups d'edat i sexe. Percentatge per grups d'edat.

Programa 321

Polítiques de joventut

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promocionar i facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves i a garantir les condicions per a una òptima transició a l'edat adulta, atenent a les dificultats específiques pròpies de l'etapa juvenil, tot impulsant el seu paper actiu com a ciutadans en el conjunt de la societat. Els serveis finançats en l'àmbit d'aquest programa són, entre d'altres, les oficines joves i punts d'informació juvenil, els camps de treball, la formació d'educadors en el lleure, la xarxa d'albergs, els serveis que promouen la mobilitat internacional i el conjunt de serveis vinculats al Carnet jove i al Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	1.212.932 €	0 €
Departament de Drets Socials	38.997.163 €	40.500 €
Total	40.210.095 €	40.500 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
DSO	A. C. Joventut	Incorporació d'un capítol específic sobre gènere i joves en l'Enquesta de Joventut	5.000
DSO	A. C. Joventut	Impuls de les actuacions formatives en igualtat de gènere, noves masculinitats, diversitats sexuals i en abordatge de les violències masclistes en joves adreçades a professionals de joventut	6.000
DSO	A. C. Joventut	Impuls del Programa 3 Voltes. Assessorament en clau de gènere	6.000
DSO	A. C. Joventut	Elaboració i difusió d'eines i recursos per als professionals de joventut per impulsar les relacions igualitàries i la prevenció de violències masclistes en les persones joves	2.500
DSO	A. C. Joventut	Impuls del projecte «Tabú. Tu tries què t'hi jugues», amb activitats preventives de relacions abusives entre la població jove	2.000
DSO	A. C. Joventut	Impuls de mesures i iniciatives adreçades a l'atenció de l'adolescència en casos de violència masclista	6.000

DSO	A. C. Joventut	Impuls de la recerca en violència masclista en l'àmbit de la joventut	3.000
DSO		Formació per a professionals de l'educació en el lleure per al disseny i execució de les activitats des de la perspectiva de gènere i de la prevenció de les violències masclistes	10.000
DSO		Difusió de continguts sobre gènere i violències masclistes a través de mitjans electròniques	Despesa estructural
DSO		Incorporació de la perspectiva de gènere en els plans i projectes de Joventut dins del Contracte Programa del Departament de Drets Socials amb els ens locals	Despesa estructural

Drets socials

Aquest programa té impacte transversal de gènere ja que, tot i que la intervenció afecta en totes les actuacions per igual a les dones i els homes, el col·lectiu estructuralment més desfavorit en un percentatge més elevat és el de la dona. En l'articulació de les desigualtats en la joventut, els eixos estructurals i històrics de la desigualtat continuen tenint un pes fonamental. El sexe, el lloc de naixement o l'origen social apareixen com les tres variables que determinen amb més força les oportunitats de les persones joves.

La situació comparada entre homes i dones joves il·lustra que persisteixen les desigualtats de gènere en la transició laboral, domiciliar i familiar. Efectivament, el projecte vital dels nois s'articula eminentment entorn de la transició laboral, mentre que el projecte vital de les noies es combina entre de la transició laboral i familiar. Una combinació que té conseqüències, doncs el pes de la transició familiar condiona la transició laboral. I això passa malgrat que les dones tenen més èxit en la transició educativa i presenten nivells de formació més elevats que els nois.

Efectivament, malgrat que el conjunt d'indicadors relatius als nivells d'instrucció i formació presenten sistemàticament valors més positius per les dones (amb dades 2021: menor abandonament prematur dels estudis: 9,9% les dones davant el 19,4% els homes; millors taxes de formació permanent: 14,8% les dones davant l'11,2% els homes; més dones titulades en ensenyament universitari: 57,4% les dones davant el 42,6% els homes), les taxes d'atur de la població de 16 a 29 anys el segon trimestre del 2022 eren 2,3 punts superiors en les dones (16,9% les dones;14,6% els homes).

Amb dades de l'Enquesta d'estructura salarial del 2020, a Catalunya el salari brut anual mitjà de les dones de menys de 25 anys és un 19,7% inferior al dels homes de la mateixa franja d'edat, diferència que en la franja d'edat de 25 a 34 anys es manté en el 13,0% i que s'eixampla en les franges d'edat superiors. En aquesta línia, el risc de pobresa i exclusió social

en la franja d'edat dels 15 als 29 anys (indicador AROPE) va ser, el 2021, 3,2 punts superior en les dones (27,2% les dones; 24,6% els homes).

En aquest context, les polítiques de joventut tenen com a objectiu impulsar mesures de caràcter estructural que impactin en les relacions entre dones i homes i permetin un canvi generacional davant les desigualtats de gènere ja que com més a prop estan els joves i les joves d'assolir l'autonomia de la vida adulta, més augmenten les desigualtats de gènere.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
DSO	Persones usuàries de les Oficines Joves i els Punts d'informació juvenil	2021	133.392	111.640	245.032	54,4%	45,6%
DSO	Títols d'educació en el lleure (director/a, monitor/a)	2021	5.535	1.594	7.129	77,6%	22,4%
DSO	Participants en camps de treball	oct-2022	680	560	1.240	54,8%	45,2%

Programa 322

Polítiques de dones

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a impulsar, fomentar i garantir la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones en totes les polítiques i actuacions del Govern de la Generalitat, per tal d'assolir la igualtat efectiva de dones i homes i a eradicar totes les formes de discriminació vers les dones i la violència masclista. Amb els recursos consignats al programa es financen els serveis d'informació i atenció a les dones, programes de sensibilització i prevenció de la violència masclista i altres programes i actuacions en l'àmbit de les polítiques de dones.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Igualtat i Feminismes	12.213.198 €	12.213.198 €
Departament de Recerca i Universitats (encàrrec)	3.350 €	3.500 €
Total	12.216.548 €	12.216.698 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		2.839.968 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
IFE	ICD	Creació dels Punts ICD Oberts	Despesa estructural
IFE	ICD	Campanyes de sensibilització per l'equitat de gènere	Despesa estructural
IFE	ICD	Premis d'estudis de gènere en l'àmbit universitari	51.650
IFE	ICD	Desplegament de l'atorgament del Distintiu Català d'Excel·lència Empresarial en matèria d'igualtat efectiva de dones i homes en el treball	Despesa estructural
IFE	ICD	Impulsar accions d'intervenció comunitària i de proximitat	Despesa estructural
IFE	ICD	Pla director de formació en equitat de gènere	90.000
IFE	ICD	Nou model de la Xarxa SIAD	Despesa estructural

Informe de perspectiva de gènere**5. Anàlisi dels programes**

IFE	ICD	Informes periòdics de l'Observatori d'Igualtat de Gènere	10.000
IFE	ICD	Elaboració i difusió d'estadístiques de participació de les dones en l'àmbit polític i en els òrgans de decisió de totes les institucions públiques i privades	Despesa estructural
IFE	ICD	Promoció de la participació de les dones en els òrgans estatutaris	Despesa estructural
IFE	ICD	Reformulació del Consell Nacional de Dones de Catalunya (CNDC) com a referent de participació i assessorament	20.000
IFE	ICD	Actes ICD	110.000
IFE	ICD	Posada en marxa de l'agenda participativa de visibilització de les dones arreu del territori	Despesa estructural
IFE	ICD	Signatura de conveni de col·laboració per augmentar la visibilitat i audibilitat de les dones a la Xarxa de Comunicació Local	15.000
IFE	ICD	Actualització del Cercador d'expertes	15.000
IFE	ICD	Aprofundiment del model de transversalitat de gènere en les polítiques públiques de la Generalitat	Despesa estructural
IFE	ICD	Millorar la perspectiva de gènere en els pressupostos de la Generalitat	Despesa estructural
IFE	ICD	Elaboració d'una guia per a la inclusió de clàusules de gènere en les bases reguladores de les subvencions	Despesa estructural
IFE	ICD	Avaluació Pla Director de formació en equitat de gènere	Despesa estructural
IFE	ICD	Seguiment i difusió dels informes d'impacte de gènere	Despesa estructural
IFE	ICD	Elaborar una diagnosi en relació amb els informes d'impacte de gènere	Despesa estructural
IFE	ICD	Impulsar la modificació de la normativa per fer efectiva la implantació dels nous informes d'impacte de gènere	Despesa estructural
IFE	ICD	Impulsar el portal de dades i indicadors de gènere oberts de l'Observatori d'Igualtat de Gènere de Catalunya	30.000
IFE	ICD	Elaboració de l'índex d'Equitat de Gènere de Catalunya	Despesa estructural
IFE	ICD	Incorporar indicadors de gènere en els sistemes de seguiment i avaluació dels serveis, els programes i els pressupostos	Despesa estructural
IFE	ICD	Elaboració d'un dossier de dades d'igualtat a Catalunya	Despesa estructural
IFE	ICD	Elaborar un nou pla estratègic per l'Observatori d'Igualtat de Gènere 2022-2025.	Despesa estructural
IFE	ICD	Reforçar l'estructura de l'Observatori de la Igualtat de Gènere	Despesa estructural
IFE	ICD	Elaboració anual dels informes d'execució de la transversalitat de gènere	Despesa estructural
IFE	ICD	Visibilitzar les aportacions realitzades per les dones en el món rural	Despesa estructural
IFE	ICD	Accions de l'Estratègia nacional de drets sexuals i reproductius	100.000
IFE	ICD	Conveni de col·laboració amb els EELL per al funcionament dels SIADS	7.068.532
IFE	ICD	Desplegament del Pla de Pressió Estètica	Despesa estructural
IFE	ICD	Col·laboració amb entitats públiques i privades sense ànim de lucre per promoure la igualtat i la perspectiva de gènere entre infants i joves	11.350
IFE	ICD	Personal vinculat a l'execució de polítiques d'igualtat de gènere	3.005.000
IFE	ICD	Despeses vinculades al funcionament de l'ICD	620.643
IFE	ICD	Concessió de subvencions a entitats privades sense ànim de lucre per a la realització de projectes i activitats per promoure la igualtat efectiva de dones i homes	1.066.023

REU	AGAUR	Premi Reginó dins el marc de la convocatòria Premis Recerca Jove	3.500
REU	AGAUR	Inclusió de la perspectiva de gènere en les convocatòries dels ajuts	Despesa estructural

Igualtat i Feminismes

Aquest programa és l'eina específica de desenvolupament de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya. A més, promou la transversalització de la perspectiva de gènere com a metodologia d'elaboració i gestió de polítiques de les administracions públiques catalanes. Pretén, doncs, avançar en la consecució de l'equitat de gènere a Catalunya mitjançant el reforç dels mecanismes i els instruments que assegurin la transversalitat de gènere en les polítiques del Govern. En aquest sentit, s'elaborarà el nou Pla estratègic de polítiques d'equitat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya 2023-2026.

Tots els estudis palesen que la igualtat de gènere en la vida quotidiana encara no és una realitat en tots els aspectes de la vida: polítics, econòmics, socials i culturals. Vivim en una societat patriarcal on no es garanteix la igualtat d'oportunitats de la meitat de la població. Els indicadors mostren una clara situació de discriminació envers les dones: la bretxa salarial se situa en un 20,6%, la taxa d'ocupació de les dones és 8,8 punts percentuals inferior a la dels homes, el 72,7% dels contractes amb jornada parcial es fan a dones i només el 34,0% dels càrrecs directius i de gerència estan ocupats per dones.

Per tal de revertir aquesta situació, es durà a terme un pla de formació i capacitació del personal al servei de les administracions públiques en matèria de gènere i violència masclista per tal de disposar de personal qualificat en matèria d'igualtat. Així mateix, s'incrementen els recursos destinats a la Xarxa SIAD, i s'ha signat l'Acord marc de finançament amb els ens locals per la implementació i el desenvolupament de polítiques transversals de dones a l'àmbit local. Per potenciar la perspectiva de gènere en l'àmbit de la salut, s'implementarà l'Estratègia dels drets sexuals i reproductius, i es duran a terme actuacions per combatre la pobresa menstrual i per garantir el dret a l'equitat menstrual.

Recerca i Universitats

Encàrrec dels departaments que participen al programa a l'AGAUR.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
IFE	Nombre d'atencions realitzades als serveis d'Informació i Atenció a les Dones en els ens locals	2021	117.708	3.140	120.876	97,4%	2,6%
IFE	Nombre de persones ateses als serveis d'Informació i Atenció a les Dones en els ens locals	2021	25.639	824	26.477	96,8%	3,1%
IFE	Nombre de persones ateses per la línia d'atenció a les dones en situació de violència masclista	2021	11.050	667	11.719	94,3%	5,7%
IFE	Nombre d'atencions realitzades al Punt ICD Obert	2021	4.992	5	4.998	99,9%	0,1%
IFE	Nombre de persones ateses als Punt ICD Obert	2021	1.390	2	1.393	99,8%	0,1%

Programa 323

Acció cívica i voluntariat

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promoure el civisme, l'associacionisme, el voluntariat, la cohesió i la participació social del conjunt de la societat. Els recursos consignats en el programa es destinen a fomentar i impulsar el Model català d'associacionisme i voluntariat i a finançar les Oficines d'Affers Socials i Famílies d'atenció a la ciutadania i el Programa de valors i civisme.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Drets Socials	3.568.952 €	175.400 €
Total	3.568.952 €	175.400 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
DSO		Contractes de neteja sota perspectiva de gènere, per a la contractació de dones en càrrecs de responsabilitat i de dones amb especials dificultats d'inserció	175.400

Segons les dades del darrer informe de l'associacionisme i el voluntariat, del 2018, el voluntariat de base (és a dir, aquelles persones voluntàries que porten a terme directament els projectes) es caracteritza per la seva feminització. No obstant aquesta realitat, el sostre de vidre és ben present a les juntes directives i presidències de les entitats, i la presència de les dones és inferior a la dels homes.

Amb dades de l'Òmnibus del CEO de 2017 (última disponible) el 18% de la població femenina havia fet voluntariat en alguna entitat davant el 13,9% de la població masculina. Per la seva banda, la primera onada de l'Òmnibus 2022 explora el nombre de llars que s'han trobat davant la necessitat efectiva de rebre ajuda per tal de disposar d'aliments, roba o altres productes bàsics, una circumstància que afectava molt més a les dones (9,1%) que als homes (5,9%).

Ahora, les dones que es van trobar en aquesta circumstància van trobar en familiars, amics o veïnat el suport per mitigar la carència en major proporció que els homes (23,5% el homes; 31,6% les dones).

Les mesures que s'impulsen des de la DGACC posen a l'abast de les entitats serveis que acompanyen les entitats de voluntariat en l'estratègia pel relleu generacional i la captació de persones voluntàries que fomenti la implicació de les dones en tots els àmbits de les entitats (actuació directa, gestió o juntes directives). Les actuacions que de forma més global s'impulsen des de la DGACC per la sensibilització ciutadana entorn del voluntariat, es dissenyen tenint en compte la paritat de gènere i les diferents franges d'edat per tal de promoure la identificació dels diferents perfils de persones en el voluntariat.

D'altra banda, s'impulsa la formació en línia de voluntariat, com una estratègia que facilita la incorporació a la formació dels col·lectius que, per exemple, per conciliació familiar, no poden assistir a la formació presencial. Les dones, sobre les que històricament ha recaigut el pes de la vida reproductiva i familiar, tenen major dificultats per accedir a la formació presencial. Amb la formació en línia es facilita accedir-hi per garantir la igualtat d'oportunitats.

El programa també disposa de dades desagregades per gènere en actuacions concretes com són les Formacions de voluntariat (PFAVC i EEV) i les persones voluntàries de les entitats que es censen al Cens d'entitats del Voluntariat de Catalunya. En general, doncs, les actuacions del programa d'acció cívica i voluntariat, tenen també per objectiu facilitar i fomentar la participació de les dones.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
DSO	Persones voluntàries de les entitats de voluntariat censades l'any 2021	2021	1.300	793	2.093	62,1%	37,9%
DSO	Alumnes del Pla de formació de l'Associacionisme i el Voluntariat	2021	2.288	967	3.255	70,3%	29,7%

Programa 324

Relacions amb les confessions religioses

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a facilitar les condicions adequades per garantir l'exercici del dret de llibertat religiosa de les persones i de les comunitats religioses. Amb els recursos consignats en el programa es mantenen diverses línies de subvenció amb les quals es vol millorar el diàleg interreligiós, adaptar els centres de culte als requisits legals i fomentar el rol integrador de les comunitats religioses per afavorir la cohesió social.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	1.567.049 €	0 €
Total	1.567.049 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

En la presència pública del fet religiós s'incrementarà la visualització del paper de les dones en aquest àmbit, tant des d'una perspectiva històrica com actual, ja que sovint són ignorades o relegades.

El Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa elaborarà un document sobre l'aportació i el paper de les dones dins de les diferents confessions i formularà recomanacions. Aquest document serà àmpliament difós i treballat per arribar a les entitats religioses i al conjunt de la societat.

Política 33. Foment de l'ocupació

Els programes d'aquesta política tenen un poder transformador alt perquè tots ells tenen capacitat transformador, actuen en un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats i on els estereotips de gènere hi juguen un pes rellevant.

Pel que fa a la incorporació de la perspectiva de gènere, és alta perquè tots els programes utilitzen informació estadística per mostrar la situació dels homes i dones en el diagnòstic, tenen objectius de gènere, actuacions que persegueixen reduir les desigualtats i indicadors desagregats per sexe. Addicionalment, els programes 331 i 333 contempnen les diferències per raons de gènere i incorporen la interseccionalitat en l'anàlisi del diagnòstic; així com disposen d'indicadors de gènere.

Taula 5.3.3. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.1.	Taxa d'activitat, per grups d'edat i sexe
3.2.2.	Taxa d'ocupació, per grups d'edat i sexe
3.2.3.	Bretxa ocupacional de gènere
3.2.4.	Persones ocupades segons tipus de jornada
3.2.5.	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.2.6.	Afiliacions en alta de la Seguretat Social per règims i altes de cuidadors no professionals, per sexe
3.2.7.	Taxa d'atur, per grups d'edat i sexe
3.2.8.	Atur de llarga durada, per sexe i segons el temps. Percentatge sobre l'atur total
3.4.2.	Guanyos mitjans anuals per treballador, per grups d'edat i sexe
3.4.5.	Bretxa salarial entre homes i dones

Programa 331

Ocupabilitat i autoocupació

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a millorar les competències professionals dels treballadors per tal d'incrementar l'índex d'ocupació i contribuir a millorar la competitivitat de les empreses amb centre de treball a Catalunya. Els recursos consignats al programa es destinen a dur a terme tasques d'orientació i intermediació laboral, formació per a persones treballadores (ocupades i desocupades) i a promoure l'ocupació, l'autoocupació i el desenvolupament

Poder transformador del programa:	Alt	2,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	720.810.912 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	2.020.819 €	0 €
Total	722.831.730 €	0 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		100.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Empresa i Treball

Encara avui, les dones pateixen desigualtats, dins i fora del món del treball, que resulten en greuges comparatius respecte dels homes. Al mercat de treball es manté el predomini femení en el perfil de l'atur per sexe, amb un 58% de dones enfront el 42% d'homes. La taxa d'ocupació (16 a 64 anys) en les dones és del 66,4% i en els homes es del 72,4%. La taxa de parcialitat de les dones, també es superior a la dels homes (20,9% front 6,9%). Pel que fa als estudis superiors, hi ha dones millor formades i ocupades 51,7% que homes 42,2%. Les polítiques actives d'ocupació s'adrecen al conjunt de persones treballadores de Catalunya amb independència de la seva situació: aturades o ocupades. Aquestes polítiques potencien la igualtat d'oportunitats en l'ocupació, per la qual cosa es promouen aquells serveis o mesures que fomenten la igualtat d'accés i participació en el mercat de treball per a totes les persones

treballadores, siguin dones o homes; o formin part de col·lectius que, de manera conjuntural o estructural, presenten dificultats evidents d'inserció laboral. Es presta, però, una especial atenció al col·lectiu de dones en situació d'atur, i dins d'aquest col·lectiu a les dones amb baixa qualificació, per fomentar la seva inserció en determinats àmbits d'activitat, mitjançant el reconeixement i l'acreditació de les competències adquirides al llarg de la vida i la formació específica que es requereixi per normativa. A més a més, les polítiques de foment de l'economia social i solidària que es porten a terme ens permet avançar cap a una economia més democràtica, equitativa, solidària, sostenible i feminista.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
EMT	Participació de dones en els programes de formació professional per a persones treballadores ocupades (valors absoluts)	2021	62.757	31.868	94.625	66,3%	33,7%
EMT	% de dones aturades registrades	jul-22	197.828	143.563	341.391	57,9%	42,1%
EMT	% de dones demandants d'ocupació no ocupades (DONO)	jul-22	204.260	149.375	353.635	57,8%	42,2%
EMT	Dones demandants d'ocupació que han rebut serveis sobre el total de demandants	2021	212.089	187.918	400.007	53,0%	47,0%
EMT	Perfil del treball autònom per sexe	2022	122.700	213.513	336.213	36,5%	63,5%
EMT	Nombre de persones participants a Xarxa d'Ateneus	2021	6.711	8.539	15.250	44,0%	56,0%
EMT	Nombre de persones inserides mitjançant la Xarxa d'Ateneus	2021	261	224	485	53,8%	46,2%
EMT	Nombre de persones participants Comunalitats	2022	9.773	5.800	15.573	62,8%	37,2%
EMT	Nombre de persones inserides mitjançant Comunalitats	2022	127	100	227	55,9%	44,1%

Programa 333

Igualtat, qualitat i integració laboral

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a impulsar la igualtat d'oportunitats en l'àmbit laboral, ja sigui abordant les situacions de desigualtat i discriminació que es produeixen en el mercat de treball, com facilitant la inserció sociolaboral dels col·lectius amb més dificultats (principalment mitjançant els centres especials de treball i els Serveis d'inserció laboral per a persones amb discapacitat o trastorns de salut mental i les empreses d'inserció). D'altra banda, es destinen recursos a millorar la qualitat en el treball, per la via de millorar les condicions de treball (vetllant per la prevenció de riscos laborals i la seguretat i salut laboral) i per la via de la inspecció del treball (vetllant pel compliment de les normes, duent a terme tasques d'assistència tècnica i d'arbitratge, conciliació i mediació).

Poder transformador del programa:	Alt	2,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	3,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	218.885.037 €	44.282.196 €
Total	218.885.037 €	44.282.196 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EMT		Elaboració, difusió i formació d'una guia per detectar la bretxa salarial de gènere i de la valoració dels llocs de treball amb perspectiva de gènere	Despesa estructural
EMT		Disseny d'un programa formatiu en abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe adreçat a les persones de referència dels protocols a les empreses. Difusió i formació	2.000
EMT		Implementació de l'objectiu transversal i dels objectius específics que incorporen la perspectiva de gènere a l'Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral 2021-2026	Despesa estructural
EMT		Impuls de la vigilància per part de la Inspecció de Treball per garantir el compliment del principi d'igualtat retributiva de dones i homes	Despesa estructural
EMT		Impuls de la vigilància per part de la Inspecció de Treball per l'acompliment de les mesures d'igualtat de gènere i del protocol d'assetjament sexual	Despesa estructural

EMT	Impuls del control i seguiment en matèria de conciliació en les actuacions de la Inspecció de Treball	Despesa estructural
EMT	Programa ADA	4.480.196
EMT	Programa suport a les dones rurals i urbanes	
EMT	Programa Treball i Formació línia trans*, desocupació de llarga durada i dones en situació de vulnerabilitat	9.600.000
EMT	Programa Treball i Formació línia dona	15.000.000
EMT	Programa ACOL	15.200.000
EMT	Programa de refugi a micropobles	

Encara avui, les dones pateixen desigualtats, dins i fora del món del treball, que resulten en greuges comparatius respecte dels homes. Al mercat de treball es manté el predomini femení en el perfil de l'atur per sexe, amb un 58% de dones enfront el 42% d'homes. Les persones amb discapacitat d'entre 16 i 64 anys representen el 6,7% aproximadament, la participació d'aquest col·lectiu en el mercat laboral és molt baixa en comparació amb la resta de la població: les seves taxes d'activitat i ocupació són de només el 37,1% i el 28,5%, respectivament, més de 40 punts inferiors a les taxes de la població sense discapacitat.

En el disseny dels programes s'ha vetllat perquè no tinguin cap efecte discriminatori i es garanteixi la igualtat entre homes i dones. S'ha tingut en compte la no utilització de l'ús androcèntric del llenguatge o de termes que comportin discriminacions per raó de gènere. Cal destacar, a més, que les actuacions incloses en el pla de treball del CRL, concretament les que afecten a l'àmbit de la seva Comissió d'Igualtat i del Temps de Treball, es planifiquen amb la missió d'impulsar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, gestionar la diversitat i la conciliació de la vida personal i laboral per tal d'aconseguir una major equitat en l'àmbit laboral.

En aquest sentit, aquesta Comissió impulsa la participació institucional i el diàleg social sobre matèries laborals específiques en igualtat i temps del treball i facilita l'adopció d'acords. Les actuacions inspectores adreçades a empreses tenen en compte les condicions laborals de les dones, especialment en relació amb la no-discriminació per raó de sexe (també en l'accés a l'ocupació), els plans d'igualtat, la conciliació de la vida personal familiar i laboral, la bretxa salarial, el no-assetjament (tant de tipus sexual com discriminatori per raó de sexe), el nombre d'altres a la Seguretat Social, el nombre de contractes convertits a indefinits per intervenció de la Inspecció, així com el nombre de contractes a temps parcial fraudulents en què s'ha incrementat el temps de treball a requeriment de la ITC, entre d'altres.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
EMT	Nombre de delegats a Catalunya	2021	3.792	5.564	9.356	40,5%	59,5%
EMT	Nombre d'accidents en jornada de treball amb baixa no mortals	2021	28.414	62.449	90.863	31,3%	68,7%
EMT	Nombre d'accidents en jornada de treball mortals	2021	6	63	69	8,7%	91,3%
EMT	Malalties professionals amb baixa declarades a Catalunya	2021	564	619	1.183	47,7%	52,3%
EMT	Nombre d'aturats registrats discapacitats	2022	11.405	8.823	20.228	56,4%	43,6%
EMT	Contractació persones amb discapacitat	2023	1.200	2.300	3.500	34,3%	65,7%
EMT	CET- Foment per la integració laborals de persones amb discapacitat	2021	6.394	9.968	16.362	39,1%	60,9%
EMT	SIOAS--Serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció	2021	1.402	1.534	2.936	47,8%	52,2%
EMT	MAIS-Programa d'Inserció per a persones destinatàries de l'RG	2021	2.650	3.816	6.466	41,0%	59,0%
EMT	Ajuts a les Empreses d'Inserció	2021	847	994	1.841	46,0%	54,0%
EMT	Ajuts a la Contractació a l'Empresa Ordinària	2021	36	68	104	34,6%	65,4%

Programa 335

Formació professional agrària i pesquera

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa conté els recursos vinculats a promoure i millorar els ensenyaments de formació professional agrària i pesquera que permetin la màxima capacitació dels professionals de l'agricultura, la ramaderia i la pesca i dels joves que vulguin incorporar-se a l'empresa agrària i pesquera. D'altra banda, també es destinen recursos a millorar la capacitació tècnica-professional, atenent a les necessitats de reciclatge i formació permanent, de la població rural d'acord amb les exigències tecnològiques. Amb els recursos consignats a aquest programa s'ofereixen fonamentalment cursos, tant d'ensenyaments reglats (cicles formatius de grau mitjà i superior) com de formació contínua, beques per a la formació dels joves que s'incorporen a les empreses del sector i es realitza el manteniment i equipament dels centres de formació públics.

Poder transformador del programa:	Baix	0,9
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	9.585.092 €	382.640 €
Total	9.585.092 €	382.640 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC		Formació adreçada a les dones de zones rurals i marítimes	382.640

La majoria de persones amb estudis superiors a les franges d'edat entre 30-49 anys són dones, amb percentatges més importants a les zones rurals. A la franja d'edat de 50-65 anys, la relació s'inverteix: són més els homes amb estudis superiors que les dones, diferència que s'accentua en les zones rurals. Per altra banda, les dones amb estudis superiors acostumen a viure en comarques urbanes i pel que fa a les dones joves rurals, hi ha percentatges de sobrequalificació superiors als dels homes. Tanmateix, en l'àmbit estrictament agrari, existeix un clar desequilibri de participació econòmica entre sexes respecte a les explotacions agràries

i les estructures pesqueres derivat, segurament, del model econòmic establert de molts anys anteriors en relació amb la propietat de la terra.

Per aquest motiu, el Departament a través del seu programa de formació agrària promou la incorporació de la dona als seus cursos tant de formació inicial com contínua. Durant l'any 2020 el 15% dels persones inscrites en els cursos de formació inicial van ser dones, el 28,50% en formació contínua i el 30,47% en accions formatives contínues en format e-learning. Destacar el Programa de mentoria professional entre dones del sector primari que l'edició de l'any 2021 ha ampliat tant la durada (de sis mesos a un any) com el nombre de parelles participants (de 4 a 6). L'edició 2021-2022 compta amb el suport de l'Institut Català de les Dones. Pel que fa a l'àmbit pesquer, les tendències detectades segueixen els següents paràmetres: Les dones al sector pesquer, aquícola i marítim o recreatiu són una clara minoria tot i que es va observar un augment del 9 al 9,5% en el nombre de dones afiliades al REM de la Seguretat Social. L'àmbit nauticoesportiu, recreatiu i d'entreteniment mostra un augment de dones professionals, que passen de 191 afiliades l'any 2013 a 649 afiliades a final de l'any 2021, amb una presència del 11,5% sobre el total. En les titulacions nàutiques d'esbarjo, la dona es manté respecte dels darrers anys i representa gairebé el 22% de les llicències. Per l'any 2022 el Departament continuarà apostant decididament en aquest àmbit a través de la xarxa de 14 escoles de Capacitació Agrària i l'Escola de Capacitació Nauticopesquera de Catalunya.

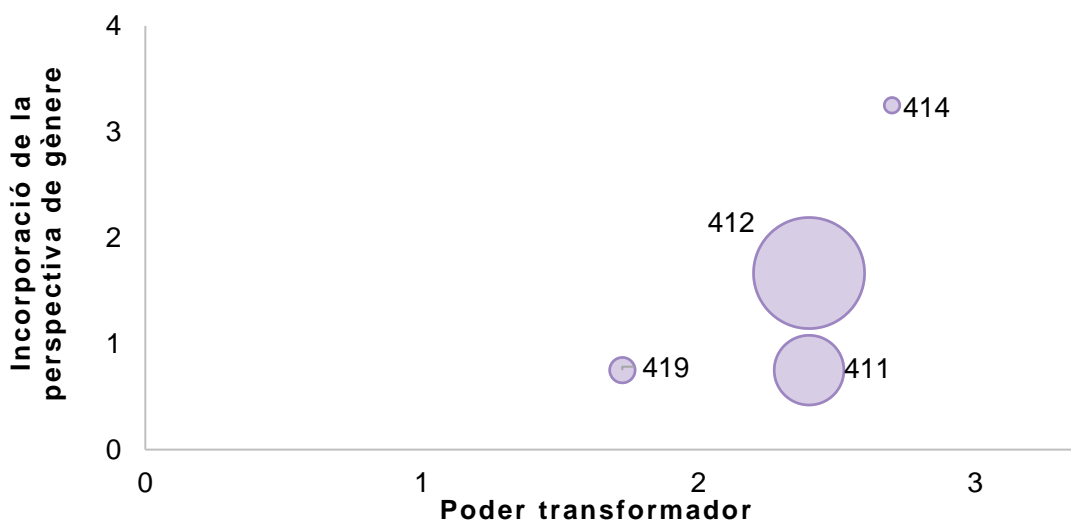
Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Participants en formacions de la xarxa d'escoles agràries de Catalunya	2022	1.897	5.691	7.588	25,0%	75,0%

5.4. Producció de béns públics de caràcter social

Política 41. Salut

Els programes de la política de salut tenen un poder transformador alt, perquè afecten de manera directa, o indirecta, en les condicions de vida de les persones. És un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats de gènere i on els estereotips de gènere hi juguen un pes rellevant. A més, actuen sobre la població general afectant un gran nombre de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere és mig per al conjunt de la política, ja que tots els programes tenen actuacions que tenen en compte les diferències de gènere, indicadors desagregats per sexe i participen en l'eix de transformació feminista o tenen polítiques per a la igualtat de gènere. Destaca el programa 414 Salut pública que, a més, incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic, disposa d'indicadors de gènere, i té en compte la interseccionalitat en el diagnòstic, el disseny de les seves actuacions i en els indicadors.

Taula 5.4.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.6.1.	Anys de vida amb salut al néixer per sexe
3.6.2.	Percentatge de la població amb estat de salut autopercebut positiu, per grups d'edat i sexe
3.6.3	Percentatge de la població amb malaltia o problema de salut crònic, per grups d'edat i sexe
3.6.4.	Percentatge de la població amb malestar emocional, per grups d'edat i sexe
3.6.5.	Percentatge de la població amb excés de pes, per grups d'edat i sexe
3.6.6.	Taxa específica de mortalitat per 100.000 habitants, per grup de causes i sexe
3.6.7	Percentatge de la població que consumeix tabac a diari i ocasionalment, per grups d'edat i sexe
3.6.8	Percentatge de la població que fa un consum d'alcohol de risc, per grups d'edat i sexe
3.6.9	Percentatge de la població que fa activitat física saludable
4.2.5	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal de l'ICS, per tipus d'atenció i tipus de personal
4.2.6	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal de l'ICS, per vinculació

Programa 411

Atenció primària de salut

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a garantir l'atenció sanitària a la població mitjançant els serveis assistencials d'atenció primària de salut, com a primer contacte amb el sistema de salut, que inclou l'atenció preventiva, curativa i de rehabilitació, en les diferents modalitats (atenció ordinària o urgent, al centre o al domicili). També s'inclouen els recursos destinats a finançar la prestació farmacèutica prescrita mitjançant recepta mèdica, així com d'altres prestacions complementàries (pròtesis externes, ajuts per transport no sanitari, etc.) dispensades a la població. Una part important dels crèdits d'aquest programa es destinen a finançar els recursos humans que presten serveis en els centres d'atenció primària.

Poder transformador del programa:	Alt	2,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	26.756.751 €	0 €
Departament de Salut	3.212.983.524 €	8.033.422 €
Total	3.239.740.275 €	8.033.422 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
SLT		Pla de formació de professionals de l'àmbit de la salut per a l'abordatge de la violència masclista en l'àmbit de l'atenció primària	-
SLT		Incorporació de la perspectiva de gènere en el en totes les estratègies i actuacions d'abordatge de la salut afectiva, sexual i reproductiva des de l'àmbit de l'atenció primària	Despesa estructural
SLT		Licitació per la contractació de la realització d'interrupció voluntària de l'embaràs. Centres extrahospitalaris autoritzats	3.694.679
SLT		Programa de millora d'accés a la contracepció de llarga durada en col·lectius prioritzats	1.246.247
SLT		Pla operatiu per l'atenció endometriosis des de l'atenció primària	-
SLT		Nou programa de cribatge de càncer de cèrvix	3.092.496
SLT		Programa anticoncepció d'urgència	Despesa estructural

SLT	Desplegament del Model d'atenció a la salut de les dones en situacions de violència masclista i la dels seus fills i filles mitjançant el desplegament de protocols operatius, en l'àmbit de l'atenció primària	-
SLT	Seguiment de l'atenció a les dones en situacions de violència masclista en el sistema de salut de Catalunya en l'àmbit de l'atenció primària	-

Salut

La utilització dels serveis d'atenció primària presenten diferències de gènere destacables. El 78,3% de la població va ser atesa per a l'atenció primària durant el 2020, el percentatge de dones va ser del 81,8% i pel que fa als homes el 74,7%. Aquesta diferència en la utilització ve donada per diferents aspectes, com els biològics, una major prevalença de malalties cròniques entre les dones i per qüestions de gènere, com una major adopció d'hàbits i accions preventives.

A través de l'atenció primària, com a primer nivell assistencial i de més proximitat per a la població, cal tenir en compte les diferències de salut per sexes i les sobrecàrregues que tenen relació amb els rols de gènere que afecten salut i benestar. Amb l'objectiu de garantir l'equitat de gènere en l'àmbit de l'atenció primària, s'aprofundirà en la identificació dels biaixos de gènere en la clínica, que existeixen tant en el diagnòstic com en el tractament mèdic que no estan justificats per l'evidència científica. També mitjançant la inclusió de la perspectiva de gènere en la prevenció, l'atenció individual, les activitats comunitàries i en la formació i recerca. Hi ha altres dades que ens mostren diferències darrera de les quals es poden identificar biaixos de gènere, com és el cas del consum de medicaments amb prescripció mèdica, que és superior entre les dones (59,4%) respecte als homes (46,2%).

D'altra banda, continuaran desplegant diverses actuacions per millorar l'atenció a la salut de les dones en situació de violència masclista als i les professionals de l'àmbit de l'atenció primària, entenent que l'atenció primària és un àmbit privilegiat per a la detecció i l'atenció de les dones en situació de violència masclista i els seus fills i filles. Durant el 2023 es continuaran desplegant actuacions per abordar la violència obstètrica.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Informe de perspectiva de gènere
5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
SLT	Persones de 15 anys i més fan una valoració positiva del seu estat de salut	2021	1.817	1.747	3.564	75,1%	83,1%
SLT	Població consumidora de fàrmacs (nº de pacients que han tingut alguna prescripció)	2021	2.828.772	2.379.732	5.208.504	71,4%	62,1%

Programa 412

Atenció especialitzada de salut

Informació general del programa i pressupost

Els recursos assignats a aquest programa financen l'atenció especialitzada de salut, que és aquella a la qual s'accedeix bàsicament per referència de l'atenció primària per tal de continuar l'atenció i resoldre i/o orientar els casos que requereixen un abordatge des d'una especialitat determinada (traumatologia, oftalmologia, dermatologia, etc) o bé un dispositiu específic (hospital, centre sociosanitari, centre de salut mental, centres de rehabilitació, etc.). L'atenció es presta a través dels recursos d'internament, consultes ambulatories especialitzades, hospitals de dia, urgències i hospitalització a domicili. Comprèn, tant l'atenció d'aguts, com l'atenció sociosanitària, l'atenció a la salut mental i les addiccions. Una part important dels crèdits d'aquest programa es destinen a finançar els recursos humans que presten serveis en els centres d'atenció especialitzada.

Poder transformador del programa:	Alt	2,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	68.561.697 €	0 €
Departament de Salut	7.930.198.455 €	11.069.486 €
Total	7.998.760.152 €	11.069.486 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
SLT		Pla de formació de professionals de l'àmbit de la salut per a l'abordatge de la violència masclista en l'àmbit de l'atenció especialitzada	-
SLT		Incorporació de la perspectiva de gènere en el en totes les estratègies i actuacions d'abordatge de la salut afectiva, sexual i reproductiva des de l'àmbit de l'atenció especialitzada	Despesa estructural
SLT		Reforç als CSMA per a l'atenció a les dones que pateixen trastorns psicològics per agressions o maltractaments	243.056
SLT		Programa de reproducció humana assistida	10.207.728
SLT		Programa de modificació corporal quirúrgica per persones trans	618.701
SLT		Pla de Salut mental perinatal	-

SLT	Pla operatiu per l'atenció endometriosis des de l'atenció especialitzada	Despesa estructural
SLT	Desplegament del Model d'atenció a la salut de les dones en situacions de violència masclista i la dels seus fills i filles mitjançant el desplegament de protocols operatius, en l'àmbit de l'atenció especialitzada	-
SLT	Seguiment de l'atenció a les dones en situacions de violència masclista en el sistema de salut de Catalunya en l'àmbit de l'atenció especialitzada	-

Salut

En relació amb la utilització de l'atenció especialitzada, s'observen diferències per gènere: la taxa bruta d'hospitalització dels residents a Catalunya és major en les dones (137,0) respecte als homes (119,9). Ara bé, si analitzem aquestes diferències en funció de l'edat, s'observa com la major taxa de les dones es concentra en els anys fèrtils i, per tant, s'explica pels parts i altres procediments relacionats. A partir d'aquest període, les taxes d'hospitalització dels homes són superiors. Així mateix, els dies d'estada mitjana d'hospitalització convencional i cirurgia major ambulatoria són majors en els homes (4,7) respecte a les dones (3,8).

En el marc de l'atenció especialitzada, s'han detectat diversos biaixos de gènere en la utilització i readmissió hospitalària, així com en els procediments terapèutics i la demora i espera. Les diferències de sexe (biològiques) i les diferents formes en què es presenten les malalties poden estar condicionant l'endarreriment i alguns errors diagnòstics. En aquest sentit, hi ha dades que ens mostren diferències darrere de les quals es poden identificar biaixos de gènere, com és el cas del consum de medicaments amb prescripció mèdica, que és superior entre les dones (59,4%) respecte als homes (46,2%). El desplegament de diverses actuacions contribuirà a l'abordatge dels biaixos de gènere en la clínica, que existeixen tant en el diagnòstic com en el tractament mèdic que no estan justificats per l'evidència científica.

D'altra banda, es continuaran desplegant diverses actuacions dirigides als i les professionals de l'àmbit de l'atenció especialitzada per millorar l'atenció a la salut de les dones en situació de violència masclista. En aquest sentit, durant el 2023 es continuaran desplegant actuacions per abordar la violència obstètrica, especialment durant l'atenció al part.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
SLT	Persones de 15 anys i més fan una valoració positiva del seu estat de salut	2021	1.817	1.747	3.564	75,1%	83,1%
SLT	Població consumidora de fàrmacs (nº de pacients que han tingut alguna prescripció)	2021	2.828.772	2.379.732	5.208.504	71,4%	62,1%

Programa 414
Salut pública

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos del conjunt dels serveis de salut pública, entesa aquesta com el conjunt d'actuacions impulsades pels poders públics per prevenir els riscos que afecten la salut del conjunt de la població i promocionar hàbits de vida saludables. S'inclouen els serveis de protecció de la salut, els de seguretat alimentària, els de vigilància de la salut pública i els de promoció de la salut i prevenció de la malaltia, inclosa la salut laboral. Per tant, es recullen les despeses destinades a protegir i promoure la salut de les persones, mitjançant programes de promoció de la salut i els hàbits saludables, programes de vacunació de la població, incloent la compra de vacunes, programes de minimització dels riscos per a la salut existents en el medi (aire, aigua), així com programes per a la prevenció de les malalties, especialment les que causen una major càrrega sanitària i mortalitat. També inclou les activitats de vigilància de la salut pública, la resposta a brots epidèmics i la resposta a emergències en matèria de salut pública. Finalment, el programa inclou, igualment, les despeses relacionades amb l'exercici d'autoritat sanitària, a través de la vigilància i control sistemes de subministrament d'aigües de consum humà, establiments i indrets de pública concurrència, establiments amb risc de dispersió de legionel·la, productes químics, control de plagues, establiments de restauració, escorxadors i altres objectes de risc per a la salut. A aquest programa s'inclouen les dotacions del personal del col·lectiu de sanitaris locals.

Poder transformador del programa:	Alt	2,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Salut	203.300.666 €	0 €
Total	203.300.666 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
SLT		Incorporació de la perspectiva de gènere en el en totes les estratègies i actuacions d'abordatge de la salut afectiva, sexual i reproductiva des de salut pública	Despesa estructural
SLT		Desplegament del Pla d'acció enfront del VIH i altres ITS 2021-2030	Despesa estructural
SLT		Desplegament del Programa d'abordatge de les violències masclistes a la xarxa d'atenció a les drogodependències (XAD)	Despesa estructural

En relació a l'estat de salut i al comportament relacionats amb la salut, s'observen diferències de gènere destacables:

- Els homes tenen el percentatge superior (57,4%) que les dones (42,9%) en excés de pes.
- El percentatge de sobrepès és superior en els homes (42,4%) que en les dones (28,2%).
- Els homes dormen entre 6 i 8 hores en un percentatge (80,3%) superior que les dones (76,8%).
- Les dones es desplacen tant a peu o en bicicleta (40,2%) com en transport públic (19,8%) en un percentatge superior als homes (32,9% i 14,4%, respectivament).
- La dieta mediterrània és seguida pel 60,7% de les dones i el 52,5% dels homes.
- El consum de tabac és superior en homes (26,6%) que en dones (18,8%). Aquesta diferència entre la població més jove no s'observa.
- Les dones estan més exposades (7,3%) que els homes (5,4%) al fumambiental de tabac a les llars.
- Els homes tenen el percentatge de consum de risc d'alcohol (7,7%) superior al de les dones (2,2%).
- El consum de drogues il·legals entre els homes és superior que en dones. Pel que fa a la cocaïna, és consumida pel 14% de la població, 20% dels homes i 9% dones. El cànnabis es consumit per l'11% de la població (16% en homes i 6% en dones).

Aquestes diferències s'expliquen per la socialització de gènere. El model de masculinitat tradicional fa que els homes adoptin conductes de major risc de consum, tinguin més accidents de trànsit, risc de patir infeccions de transmissió sexual, més conductes violentes i visitin menys els serveis sanitaris quan és necessari. Les dones es veuen més afectades per malalties cròniques no mortals que afecten la seva qualitat de vida i tenen hàbits més saludables i realitzen accions més preventives de la seva salut.

Com a línies de treball per al 2023, per abordar aquestes desigualtats, destaquen especialment el Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública i les polítiques de prevenció i atenció a les drogoaddiccions. En el marc del PINSAP, es treballarà en la definició d'actuacions amb l'objectiu de salut a totes les polítiques, considerant les diferències i desigualtats de gènere. Pel que fa a l'atenció a l'addicció a les drogues, ara l'objectiu és abordar la desigualtat estructural de gènere que repercuteix en un estigma específic per a les dones que usen, abusen o en depenen. Les actuacions van dirigides a assegurar que es contemplin les necessitats específiques de les dones, des d'una perspectiva de drets, a revertir i no perpetuar desigualtats estructurals i incrementar efectivitat programes.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
SLT	Consum de tabac de la població assignada a l'equip d'atenció primària (EAP) de 15 anys i més	2021	705.553	965.758	1.668.697	18,8%	26,6%
SLT	Consum de risc d'alcohol	2021	82.565	279.562	362.560	2,2%	7,7%

Programa 419

Altres serveis de salut

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats majoritàriament a prestar el servei de transport sanitari i l'atenció a les emergències mèdiques, o d'altres serveis no inclosos en els programes anteriors en l'àmbit logístic i assistencial. Alhora s'inclouen els projectes d'àmbit relacional amb els agents del sistema, i per tant les accions adreçades a promoure la implicació i la corresponsabilització del ciutadà en la seva salut, a enfortir el paper dels professionals en la governança i la gestió del sistema, a reconèixer i posar en valor la complementarietat del sistema de sanitat privada, i a promoure la cooperació públic-privat (CPP) i el partenariat.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Salut	486.219.275 €	33.500 €
Total	486.219.275 €	33.500 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
SLT		Incorporació de la perspectiva de gènere en el en totes les estratègies i actuacions d'abordatge de la salut afectiva, sexual i reproductiva des de l'àmbit de la planificació	Despesa estructural
SLT		Desplegament i impuls de l'Eina per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els continguts de recerca	25.000
SLT		Impuls de la Comunitat de Pràctica Hipàtia	Despesa estructural
SLT		Coordinació de la xarxa de "trainers en biaix implícit" dels centres i instituts.	Despesa estructural
SLT		Elaboració i difusió de la Guia de llenguatge inclusiu en els projectes de recerca biomèdica	Despesa estructural
SLT		Desplegament del Model d'atenció a la salut de les dones en situacions de violència masclista i la dels seus fills i filles mitjançant el desplegament de protocols operatius, en l'àmbit de la planificació sanitària	-
SLT		Seguiment de l'atenció a les dones en situacions de violència masclista en el sistema de salut de Catalunya en l'àmbit de la planificació sanitària	Despesa estructural

SLT	Premi econòmic per a una bona pràctica de la 2a convocatòria sobre atenció a la salut en situacions de VM	2.500
SLT	Edició 2023 del Microcurs d'atenció a la salut en situacions de VM	6.000

Existeixen diversos fenòmens relacionats amb el gènere que han de ser considerats i valorats en el disseny de les estratègies de planificació dels i les professionals sanitàries així com les mesures i instruments dirigits a millorar les condicions laborals dels i les professionals. La feminització de les professions sanitàries, és un d'aquests fenòmens, especialment en el cas dels estudis de Medicina, tal com mostren les dades dels col·legis professionals. Segons el Col·legi de Metges de Barcelona el 52,24% de les persones col·legiades al 2020 són dones.

D'altra banda, com succeeix en el conjunt del mercat laboral, també cal considerar l'existència de segregació horitzontal i vertical. Tot i que hi hagut canvis, les dones es continuen concentrant en determinades professions, com la infermeria (88,2%), el treball social (92,1%) i la psicologia sanitària (81, 3%). D'altra banda, la feminització no ha suposat una major presència de dones als càrrecs directius. Actualment, només el 19,70% dels centres hospitalaris del SISCAT estan dirigits per dones.

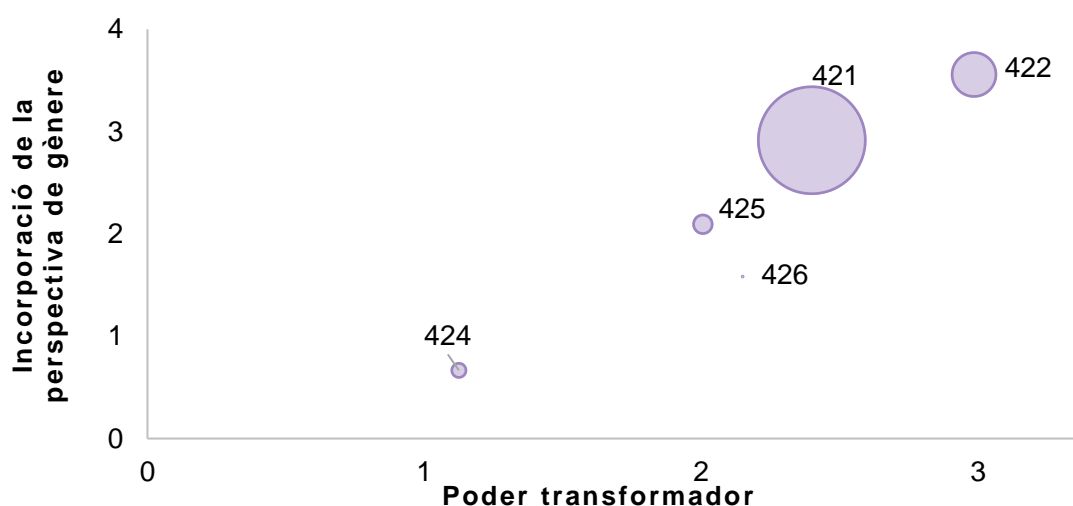
Pel que fa a les actuacions orientades a la millora de les condicions laborals dels i les professionals, la precarietat en les organitzacions que configuren el sistema de salut públic no afecta per igual a homes i dones, tal com mostren estudis dels col·legis professionals. Aquests elements de context són els que es tindran en compte en el desenvolupament dels diversos projectes en l'àmbit professional.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
SLT	Nombre de professionals mèdics col·legiats	2021	25.201	19.011	44.212	57,0%	43,0%
SLT	Direcció dels centres hospitalaris del SISCAT	2022	12	56	68	17,6%	82,4%

Política 42. Educació

Els programes de la política d'educació tenen un poder transformador alt, al considerar-se un àmbit que pot actuar com a palanca de canvi per assolir la igualtat de gènere: incideix de manera directa en les condicions de vida i es detecten diferències i desigualtats de gènere i els estereotips de gènere hi tenen un pes rellevant. A més, gran part de les actuacions dels seus programes afecten a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és també alt. Destaquen el programa 422 Educació universitària i el 421 Educació general, que contemplen la perspectiva de gènere i la interseccionalitat en el diagnòstic i el disseny de les actuacions i disposen d'indicadors de seguiment. El programa 425 Beques i ajuts a l'estudi presenta també un grau d'incorporació alt, però té una incidència en un nombre més reduït de persones.

Taula 5.4.2. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.3.6.	Taxa neta d'escolarització dels alumnes de 2 i 3 anys, segons el sector.
3.5.1.	Taxa d'abandonament prematur dels estudis, per sexe.
3.5.2.	Resultats de les proves PISA, total competències.
3.5.3.	Població de 20 a 24 anys amb estudis de nivell secundari, per sexe.
3.5.4.	Alumnes universitaris matriculats, per nivell d'estudis, sexe i tipus d'universitat.
3.5.5	% de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats EEES, segons la branca.
3.5.7	Població de 30 a 34 anys amb estudis de nivell terciari, per sexe.
3.5.8	% de dones matriculades de grau mitja i grau superior, segons temàtica.

Programa 421
Educació general

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos que tenen per objecte mantenir i desenvolupar el servei d'educació de Catalunya en el seu nivell no universitari, entès com la suma de totes les etapes educatives que defineix la Llei d'educació de Catalunya (educació infantil de primer i segon cicle, primària, secundària obligatòria, programes de qualificació professional inicial, batxillerat, formació professional, ensenyaments d'idiomes, artístics, esportius, educació d'adults i formació a distància). Els recursos consignats en el programa engloben un conjunt ampli d'actuacions i serveis relatius al mapa escolar i l'escolarització, al règim lingüístic, a les associacions d'alumnes i de pares i mares, a la convivència escolar, a la programació de l'oferta educativa, al currículum, al calendari i jornada escolar. Una part molt important dels crèdits del programa es destinen a finançar els recursos humans i materials que permeten la prestació dels serveis educatius (la plantilla docent pública i concertada i la plantilla de personal d'administració i serveis). D'altra banda també s'inclouen els recursos destinats a finançar les despeses de funcionament dels centres (públics i concertats), els serveis educatius de suport als centres, el manteniment i reforma dels edificis escolars i administratius i la nova construcció i equipament de centres.

Poder transformador del programa:	Alt	2,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,9
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	4.387.677 €	0 €
Departament d'Educació	6.324.810.306 €	85.540.994 €
Departament de Territori (encàrrec)	157.933.754 €	0 €
Total	6.487.131.737 €	85.540.994 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		31.648 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EDU		Implantació de la gratuïtat progressiva de l'educació infantil de 0 a 3 anys	84.700.000
EDU		Seguiment i actualització de les actuacions proposades al Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu	55.447
EDU		Seguiment i actualització de les actuacions proposades al Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu	Despesa estructural
EDU		Integració de la perspectiva de gènere als espais escolars	Despesa estructural
EDU		Planificació de la FP i la formació per a adults des de la perspectiva de gènere	35.820
EDU		Inclusió als continguts curriculars de la perspectiva de gènere i els sabers de les dones al llarg de la història	31.000
EDU		Realització d'activitats orientadores en les etapes inicials que redueixen el decantament de noies i nois per branques de coneixement diferenciades	Despesa estructural
EDU		Creació d'una Guia per a la inclusió de la perspectiva de gènere en l'acció tutorial	30.000
EDU		Creació d'una Guia per a la inclusió de la perspectiva de gènere en l'acció tutorial	Despesa estructural
EDU		Programa formatiu de prevenció de la violència masclista	178.200
EDU		Revisió amb perspectiva de gènere, simplificació i actualització dels protocols de centres educatius	Despesa estructural
EDU		Funcionament de la unitat de suport a l'alumnat en situació de violència	485.527
EDU		Avaluació Pla les escoles lliures de violències	25.000

Presidència

Incorporació de la perspectiva de gènere en les dades publicades, així com el seu tractament per tal de poder establir indicadors i mecanismes de control que permetin visualitzar la realitat de la formació professional en termes de gènere i fer un seguiment de l'evolució de les dades.

Educació

La implantació de la gratuïtat progressiva de l'educació infantil de 0 a 3 anys facilita el desenvolupament personal i professional de les dones. La incorporació de la perspectiva de gènere en el currículum afavoreix una intervenció més eficaç i eficient en l'alumnat. Es potencien masculinitats en positiu, que és la base per mitigar el fracàs escolar, que té major prevalença en els nois del sistema educatiu. En l'àmbit de l'FP, l'augment de la visibilitat de la formació professional, associada a l'increment de la qualitat, i la inserció i el reconeixement social, en combinació amb les mesures d'accions positives de gestió de la perspectiva de

gènere associades a l'aplicació de l'Ordre EDU/185/2019, de 9 d'octubre, augmenta la presència de dones en cicles formatius on tenen molt baixa representació.

Durant el curs 2020-21, en els estudis de cicle formatiu de grau mitjà de conducció d'activitats físicoesportives, hi ha el 21% de dones matriculades i el 79% d'homes. Cal revertir la situació. Des del sistema educatiu s'ha de reconèixer els fills i filles en situació de violència masclista en l'àmbit familiar o altres violències, donar-los suport i acompanyar-los. Sobretot, es tracta de fer la derivació del cas als serveis especialitzats. La Unitat de suport a l'alumnat en situació de violència (USAV), vinculada al Pla les escoles lliures de violències, està formada per un equip de professionals que acull la comunicació, revelació o malestar, gestiona el cas de violència i en coordina l'abordatge, tot seguint els protocols establerts. Durant el curs 2021-22 la USAV ha atès 538 alumnes (62% noies, 37% nois, 1% no binari/no informat), a més de dur a terme assessoraments i formacions a centres.

Quant a la docència, l'àmbit educatiu està molt feminitzat, hi ha molts pocs docents homes a infantil i primària (1,40% d'homes com a personal docent d'Educació infantil de 1r cicle respecte al 98,60% de dones; 13,75% d'homes com a personal docent d'Educació infantil de 2n cicle i primària respecte al 86,25% de dones), les tutories estan feminitzades (el 78% són dones i només el 22% homes) i les mentories o coordinacions digitals estan masculinitzades (61% homes i 39% en mentories digitals; 56% homes i 44% dones en coordinacions digitals), sector fortament masculinitzat (segons dades any 2022). Les juntes de personal docent tendeixen a la paritat de gènere (51,65% homes i 48,35% dones, dades curs 2021-22).

Es treballa per garantir una educació no sexista i, per tant, una orientació academicoprofessional no sexista, revertir la situació actual i tendir cap a una societat igualitària.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
PRE	% de dones que són ateses pel servei d'Accreditació de competències professionals	2021	3.394	2.777	6.171	55,0%	45,0%
EDU	Nombre d'alumnes d'Educació infantil de primer cicle	curs 2021-22	34.367	36.857	71.224	48,3%	51,7%
EDU	Nombre d'alumnes d'Educació infantil de segon cicle	curs 2021-22	11.040	11.830	22.870	48,3%	51,7%
EDU	Nombre d'alumnes d'Educació primària	curs 2021-22	27.626	30.206	57.832	47,8%	52,2%
EDU	Nombre d'alumnes d'Educació secundària obligatòria	curs 2021-22	18.543	21.076	39.619	46,8%	53,2%
EDU	Nombre d'alumnes a Programes de formació i inserció	curs 2021-22	1.177	2.568	3.745	31,4%	68,6%
EDU	Nombre d'alumnes de Batxillerat	curs 2021-22	8.407	8.041	16.448	51,1%	48,9%
EDU	Nombre d'alumnes matriculats a FP de grau mitjà	curs 2021-22	12.621	15.173	27.794	45,4%	54,6%
EDU	Nombre d'alumnes matriculats a FP de grau superior	curs 2021-22	18.084	19.382	37.466	48,3%	51,7%
EDU	Nombre d'alumnes matriculats en Formació de persones adultes	curs 2021-22	10.234	9.699	19.933	51,3%	48,7%
EDU	Abandonament prematur dels estudis (18-24 anys)	2021	--	--	--	9,9%	19,4%
EDU	Població de 20 a 24 anys amb estudis de nivell secundari	2021	--	--	--	84,7%	71,5%
EDU	Taxa d'ocupació dels graduats recents (20 a 34 anys)	2021	--	--	--	82,7%	72,4%
EDU	Població de 30 a 34 anys amb estudis de nivell terciari, per sexe	2021	--	--	--	55,0%	51,0%
EDU	Formació permanent de la població de 25 a 64 anys	2021	--	--	--	14,8%	11,2%
EDU	Atenció per a l'abordatge de casos de violències masculistes als centres educatius, amb perspectiva de gènere i interseccionalitat.	curs 2021-22	538	323	864	62,3%	37,4%
EDU	Plantilla Unitat de suport a l'alumnat en situació de violència (dins del Pla les escoles lliures de violències)	curs 2021-22	11	1	12	91,7%	8,3%

Programa 422

Educació universitària

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos que tenen per objecte ordenar, planificar i garantir el correcte funcionament del sistema universitari català en totes les seves facetes, des del funcionament, infraestructures, ordenació territorial, etc., fins a l'accés a les universitats i la programació universitària. La major part dels recursos del programa es destinen al finançament de les universitats públiques catalanes i al suport a altres centres i programes d'ensenyament universitari. També s'inclouen els recursos per fomentar i garantir la qualitat del sistema universitari, d'acord amb les directrius de l'Administració central de l'Estat i de la Unió Europea, i a avaluar i acreditar aquest nivell de qualitat.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,6
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Educació	14.356.562 €	0 €
Departament de Recerca i Universitats	1.152.794.757 €	12.562.000 €
Departament de Territori (encàrrec)	544.923 €	0 €
Total	1.167.696.241 €	12.562.000 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		200.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
REU	AGAUR	Publicació de les dades desagregades per sexe de tots els ajuts	Despesa estructural
REU	AGAUR	Aplicar mesures de no discriminació en l'accés als ajuts	Despesa estructural
REU	AGAUR	Inclusió de la perspectiva de gènere en les convocatòries dels ajuts	Despesa estructural
REU	AQU	Vetllar per la paritat en les comissions d'avaluació d'AQU Catalunya	Despesa estructural
REU	AQU	Mantenir actualitzat l'espai de gènere i acreditació del professorat del web d'AQU Catalunya	Despesa estructural

REU	AQU	Participar en la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya	Despesa estructural
REU	AQU	Donar continuïtat a les accions de formació del personal d'AQU Catalunya en la competència transversal de perspectiva de gènere	1.000
REU	AQU	Elaborar el Pla d'Igualtat a AQU Catalunya	1.000
REU	AQU	Fer el seguiment de la inserció laboral per gènere en l'Enquesta d'inserció laboral 2023	Despesa estructural
REU	AQU	Fer el seguiment per gènere en l'enquesta de satisfacció de persones titulades en graus i màster 2023	Despesa estructural
REU		Creació i seguiment del grup de treball per estudiar les mesures de protecció de la maternitat en els trams de recerca en la Comissió Dones i Ciència	Despesa estructural
REU		Creació i seguiment del grup de treball de coordinació d'accions en matèria de violències masclistes en la Comissió Dones i Ciència	Despesa estructural
REU		Creació i seguiment del grup de treball de paritat en els òrgans col·legiats de la Comissió de Dones i Ciència	Despesa estructural
REU		Creació i seguiment del grup de treball per valorar l'impacte de la COVID-19 en la carrera investigadora de les dones	Despesa estructural
REU		Conveni de col·laboració amb les universitats catalanes per a la implantació d'un procediment excepcional de trasllat d'expedient de grau en cas de violència masclista	Despesa estructural
REU		Exempcions a víctimes de violència de gènere en la matrícula universitària	6.470.000
REU		Manteniment de la distinció a l'excel·lència en la inclusió de la perspectiva de gènere	40.000
REU		Manteniment de la línia ajuts per a projectes d'innovació per a la millora de la qualitat docent en matèria de violència de gènere (INDOVIG)	150.000
REU		Conveni per establir un procediment excepcional de trasllat d'expedient universitari en cas d'assetjament per raó de sexe, gènere o manifestació de gènere	Despesa estructural

Educació

Els instruments i les professions de la música pateixen un biaix de gènere semblant a d'altres àmbits del coneixement. El nombre de noies que superen les proves d'accés d'estudis masculinitzats (metalls, jazz i música moderna, composició i sonologia) són molt inferiors (30%), respecte als nois (70%). Si posem el focus a l'accés a estudis de cant de jazz i música moderna, el nombre de nois és molt menor (no arriba al 6%) respecte del quasi 84% de noies que s'interessen i superen l'accés a l'estudi (Esmuc, curs 2021-22).

La transformació d'aquesta situació requereix una aliança amb el sector de l'educació musical preuniversitària i d'adopció de polítiques d'igualtat com les que s'implanten a l'ESMUC seguint el seu Pla d'igualtat:

- Mentoria d'alumnes i graduades a estudiants d'escoles de música i conservatoris per incentivar la incorporació de noies a les especialitats masculinitzades

- Discriminació positiva en l'accés de professores i alumnes noies quan es trobin en igualtat de competències que els seus competidors masculins

Així com donar continuïtat a les accions dutes a terme en els darrers anys:

- Prioritzar la projecció de les dones i la música en la informació pública de l'ESMUC per servir de model i referent
- Consolidar els espais de reconeixement de les dones i la música en les plataformes de recerca i la seva difusió
- Dotar el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació dels recursos per a la compra de fons de dones compositoras

Aquestes accions contribuiran a transformar la societat perquè les dones ocupin l'escena pública, es compti amb elles, i perquè se sentin còmodes ocupant l'escena pública. Ara bé, segons la informació disponible dels festivals de música que han tingut lloc a Catalunya durant l'any 2017, hi ha un 25 % de presència femenina, en bandes mixtes o compostes únicament per dones. Es una xifra insuficient, que convida a prendre mesures per incorporar més dones a la nostra escena musical (5è informe de l'Observatori Cultural de Gènere, amb la col·laboració de Mujeres en la Industria de la Música (MIM), desembre 2017).

Recerca i Universitats

El programa s'adreça a l'estudiantat universitari, 271.249 matriculats (55,34% dones-44,66% homes), 28.785 personal docent investigador (PDI) (44,25% dones-55,75% homes), i 13.377 personal d'administració i serveis (PAS), (66,1% dones-33,99% homes). Les catedràtiques d'universitat són un 36,5%, la ràtio és de dos professors titulars i agregats per un catedràtic, versus una dona catedràtica per quatre professores titulars i agregades. Hi ha més dones estudiants a Ciències de la Salut, 71,11%, mentre que a les carreres STEM les dones són un 31,12%. En aquest sentit, cal destacar el Pla STEMcat d'incentiu de vocacions científiques, tecnològiques, en enginyeria i matemàtiques que promou l'augment de la proporció de dones en aquests estudis.

La Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya, per potenciar les polítiques de dones en l'àmbit de l'educació superior i la recerca, ha creat tres grups de treball: un de protecció de la maternitat en els trams de recerca, un de coordinació en matèria de violències masclistes, un de paritat en els òrgans col·legiats, i un sobre l'impacte de la COVID-19 en la carrera investigadora de les dones. S'han signat dos convenis de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i les universitats catalanes, un per a la implantació d'un procediment excepcional de trasllat d'expedient de grau per l'alumnat que acrediti una situació

de violència masclista en l'àmbit de la parella, i un altre per establir un procediment excepcional de trasllat d'expedient universitari en cas d'assetjament per raó de sexe, gènere o manifestació de gènere. Per identificar i premiar l'activitat docent del professorat, i d'equips docents o grups d'innovació que hagin desenvolupat una actuació remarcable en la inclusió de la pràctica docent de la perspectiva de gènere s'ha creat la menció M. Encarna Sanahuja Yll. També les exempcions de pagament al preu de matrícula inclouen determinades situacions socioeconòmiques on les principals afectades són les dones i els seus fills a càrrec, com les famílies monoparentals i les víctimes de violència masclista. S'ha impulsat, en col·laboració amb l'AGAUR, els ajuts INDOVIG (Innovació Docent en matèria de Violència de Gènere) per desenvolupar projectes innovadors per a la millora de la qualitat docent en matèria de violència de gènere amb capacitat transformadora. I AQU-Catalunya ha elaborat diferents guies perquè a la verificació i acreditació dels graus i màsters s'inclougui la perspectiva de gènere a les memòries o autoinformes.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
EDU	Nombre de noies que superen les proves d'accés d'estudis masculinitzats: metalls, jazz i música moderna, composició i sonologia	curs 2021-22	32	74	106	30,2%	69,8%
REU	Nombre d'investigadors en procés de formació a empreses en el marc del Pla de Doctorats Industrials	2021	319	487	806	39,6%	60,4%
REU	Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats	2021	89.540	73.293	162.833	55,0%	45,0%
REU	Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats en la branca d'Arts i humanitats	2021	12.626	6.873	19.499	64,8%	35,2%
REU	Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats en la branca de Ciències	2021	8.387	8.178	16.565	50,6%	49,4%
REU	Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats en la branca de Ciències de la salut	2021	21.479	7.472	28.951	74,2%	25,8%
REU	Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats en la branca de Ciències socials i jurídiques	2021	36.989	22.082	59.071	62,6%	37,4%
REU	Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats en la branca de Enginyeria i arquitectura	2021	10.059	28.688	38.747	26,0%	74,0%
REU	Percentatge de tesis doctorals llegides per dones	2021	1.225	1.181	2.406	50,9%	49,1%
REU	Percentatge PDI permanent dones a les universitats catalanes, centres integrats	2021	2.484	4.128	6.612	37,6%	62,4%

Programa 424

Serveis complementaris a l'educació

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos que tenen per objectiu permetre que tot l'alumnat de Catalunya, i molt especialment el que es troba en situacions de dificultat o desavantatge, sigui escolaritzat en igualtat de condicions, pugui rebre un ensenyament de les mateixes característiques i pugui arribar a assolir els objectius educatius establerts amb caràcter general. Amb els recursos consignats a aquest programa es financen els serveis escolars complementaris als centres educatius per facilitar la tasca docent, a través dels centres educatius, es dóna suport a les famílies prestant els serveis de menjador i de transport obligatori, es mantenen les unitats d'escolarització compartida per als alumnes amb especials dificultats per adaptar-se al medi escolar i es fomenten programes de cooperació territorial que afavoreixi la cohesió social, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Educació	152.550.667 €	0 €
Total	152.550.667 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

L'atorgament de beques de menjador i de transport, així com les mesures previstes en els plans educatius d'entorn i el pla de millora d'oportunitats educatives, impacten directament en la reducció de la pobresa, i, molt especialment, en la pobresa feminitzada. També són àmbits clau de cara a la major presència de les dones en l'àmbit laboral, ja que l'augment de beques i l'impuls de mesures d'educació a temps complet tenen un impacte de gènere.

L'escolarització de les noies d'ètnia gitana és una garantia d'ajornar un possible casament concertat, que, encara que sigui acceptat, més endavant, si el volen trencar, no sol ser

possible. Durant el curs 2020-21 s'han atorgat 156.211 beques menjador i de transport escolar (dades provisionals, Memòria del Departament d'Educació).

Programa 425

Beques i ajuts a l'estudi

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos que permeten facilitar l'accés dels alumnes dels diferents nivells educatius a l'ensenyament, a activitats complementàries i a programes específics, mitjançant la concessió de beques i ajuts per tal de garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés al dret a l'educació. D'altra banda, també es destinen recursos a ajudar a conciliar la vida laboral i familiar, a incentivar la continuïtat en els estudis dels alumnes en els ensenyament no obligatoris i a facilitar la mobilitat transfronterera, per permetre que l'alumnat de l'ensenyament secundari postobligatori realitzi pràctiques en empreses o institucions ubicades en altres països, amb la finalitat que conegui la seva realitat sociolaboral i pugui practicar l'idioma del país d'acollida.

Poder transformador del programa:	Alt	2,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,1
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Economia i Hisenda	750.537 €	0 €
Departament d'Educació	120.000.000 €	0 €
Departament de Recerca i Universitats	123.220.000 €	0 €
Total	243.970.537 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
REU	AGAUR	Publicació de les dades desagregades per sexe de tots els ajuts	Despesa estructural
REU	AGAUR	Aplicar mesures de no discriminació en l'accés als ajuts	Despesa estructural
REU	AGAUR	Inclusió de la perspectiva de gènere en les convocatòries dels ajuts	Despesa estructural

Economia i Hisenda

L'any 2021 el 83% dels beneficiaris de les beques van ser noies i el 17% nois. Totes les beques universitàries es van adjudicar a noies estudiants. El programa de beques facilita l'excel·lència formativa de les noies estudiants i millora les seves oportunitats laborals futures.

Educació

L'atorgament de beques impacten directament en la reducció de la pobresa, i, molt especialment, en la pobresa feminitzada. El sistema de beques és clau de cara a la major presència de les dones en l'àmbit laboral i educatiu, ja que l'augment de beques té un impacte directe en l'accés de les dones a l'estudi postobligatori més encara si tenen càrregues familiars. En situacions de violència masclista, l'administració educativa tindrà en compte únicament les rendes o els ingressos personals de què disposi la dona sol·licitant, tal com preveu l'article 48 de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, modificada per la Llei 17/2020, a desembre.

Durant el curs 2020-21, han rebut beques de suport educatiu 57.780 alumnes homes i 43.980 alumnes dones.

Recerca i universitats

La població beneficiària dels ajuts tramitats per l'Agència d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) l'any 2021, ha estat dels 122.800 ajuts atorgats, un 64% es van atorgar a dones i un 36% a homes. Les beques i els ajuts a l'estudi són una eina clau per garantir la igualtat d'oportunitats en l'educació universitària i per combatre tot tipus de desequilibris en aquest àmbit, ja siguin de tipus socioeconòmic, cultural, territorials i també de gènere.

Pel que fa als imports atorgats a les dones, 79.033.490,75 euros versus els atorgats als homes, 43.775.776,3 euros, posen de manifest que aquest programa té impacte transversal de gènere ja que contribueix a pal·liar les desigualtats estructurals per raó de gènere mitjançant les quantitats atorgades pels ajuts. A més a més, l'AGAUR està incorporant la perspectiva de gènere en la convocatòria dels ajuts, aplicant mesures de no discriminació en l'accés a aquests, i treballant per tal que la composició dels seus tribunals avaluadors i les comissions d'avaluació i selecció de les sol·licituds de beques i ajuts tinguin una representació equilibrada entre homes i dones. També es publiquen les dades desagregades per sexe de tots els ajuts.

Informe de perspectiva de gènere
5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
REU	Percentatge de dones sobre el conjunt d'estudiants amb beca a graus d'universitats públiques	2021	72.166	56.760	128.926	56,0%	44,0%

Programa 426

Formació del personal docent

Informació general del programa i pressupost

El programa recull les despeses de formació permanent del professorat per tal d'actualitzar la qualificació professional, millorar les pràctiques educatives i la gestió dels centres, perquè es pugui desenvolupar la pràctica docent amb eficàcia i efectivitat, davant dels reptes de la societat.

Poder transformador del programa:	Alt	2,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,6
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Educació	6.370.200 €	659.006 €
Total	6.370.200 €	659.006 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EDU		Designació i formació de la persona referent de coeducació dintre del consell escolar de tots els centres educatius	2.500
EDU		Inclusió de formació específica en coeducació en els plans de formació per a docents, serveis educatius, d'inspecció i personal del PAS	656.506

Les polítiques educatives desplegades els darrers anys des del Departament d'Educació preveuen la perspectiva de gènere com un element consubstancial per assegurar una formació adequada del personal docent i directiu escolar que garanteixi que l'acció educativa en totes les seves dimensions, nivells i contextos afavoreixi l'assoliment per part de tot l'alumnat de les competències clau que el permetran exercir una ciutadania responsable i compromesa amb el benestar i progrés de totes les persones. És remarcable la formació prevista per a docents en l'àmbit de la salut (salut mental, salut alimentària, prevenció d'addiccions, salut afectivosexual, activitat física), que pretén donar resposta a les possibles diferències o desigualtats de gènere.

El programa Coeduca't amb el currículum es concreta en una àmplia oferta de formació (Coeduca't amb el currículum, Coeduca't al centre) adreçada a docents amb l'objectiu

d'acompanyar els centres educatius per treballar de forma explícita, sistemàtica, rigorosa i respectuosa, aspectes bàsics de coeducació, de perspectiva de gènere i d'educació afectivosexual. Durant el curs 21-22, han estat formats 1.047 docents (84% dones, 10 % homes, 6% no definit). Completant el programa Coeduca't, en el marc del Programa formatiu de prevenció de la violència masclista, s'han format 385 docents (74% dones, 15% homes, 11% no definit) i en el curs de prevenció de la violència masclista en l'àmbit educatiu, en línia, s'han format 109 persones (82% dones, 11% homes, 7% no definit).

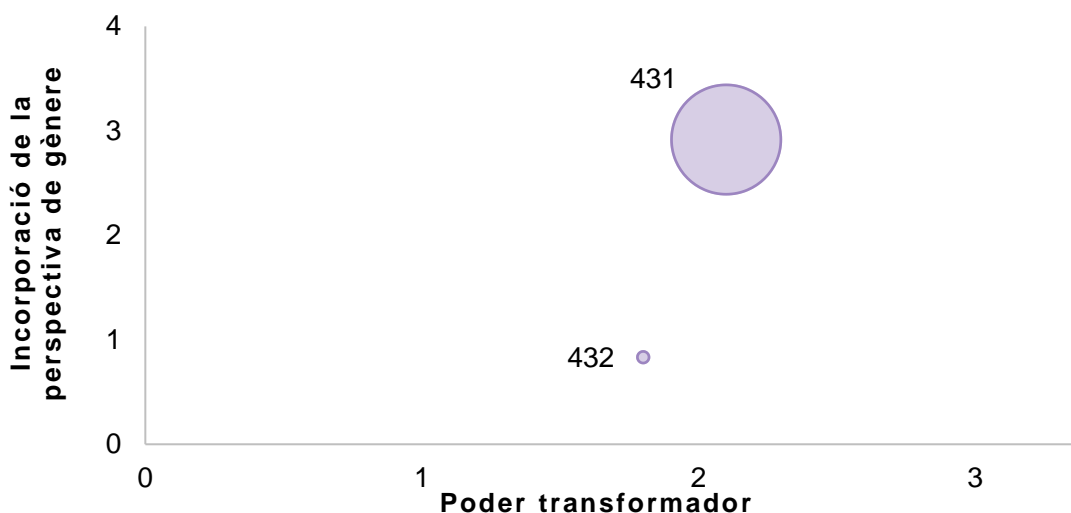
El Pla les escoles lliures de violències dona resposta a totes les situacions de violència en l'àmbit educatiu, partint d'aquest canvi de paradigma en el model d'intervenció portat a terme fins ara, de manera que abordem la violència i la convivència des de plantejaments volgutament diferenciats, cosa que implica un abordatge clar i contundent davant de qualsevol indicatiu de violència envers infants i adolescents. Dins del Pla (prevenció, actuació, acompanyament de les violències), s'ha impartit la formació en Capacitació per a l'abordatge de les violències masclistes, amb 207 persones formades (90% dones, 10% homes), i càpsules diverses (Protocols de violències als centres educatius, Les violències masclistes als centres educatius, I què fem amb qui exerceix la violència masclista?, Sensibilització i abordatge de les situacions del matrimoni forçat i la mutilació genital femenina des de l'àmbit educatiu), en les quals han participat 4.203 participants (79% dones, 21% homes).

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
EDU	Nombre de docents que han rebut actuacions formatives en relació amb el programa Coeduca't amb el currículum	curs 2021-22	878	106	1.047	83,9%	10,1%
EDU	Nombre de participants al curs Capacitació per a l'abordatge de les violències masclistes	curs 2021-22	187	20	207	90,3%	9,7%
EDU	Nombre de participants al Programa formatiu de prevenció de la violència masclista	curs 2021-22	284	59	385	73,8%	15,3%
EDU	Nombre de participants del Curs de prevenció de la violència masclista en l'àmbit educatiu, en línia.	curs 2021-22	109	14	133	82,0%	10,5%

Política 43. Habitatge i actuacions urbanes

Els programes de la política d'habitatge i actuacions urbanes tenen un poder transformador mig, perquè es considera un àmbit que incideix de manera directa en les condicions de vida, detecta diferències i/o desigualtats de gènere i afecta a un grup elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mig. Destaca el programa 431 Habitatge, ja que contempla les diferències per raons de gènere i la interseccionalitat en el diagnòstic, té objectius i actuacions per implementar la perspectiva de gènere en el programa i indicadors de seguiment. Per la seva banda, el programa 431 Barris i nuclis antics té marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.4.3. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.1.1.	Població de Catalunya, per grups d'edat i sexe.
3.2.7.	Taxa d'atur, per grups d'edat i sexe
3.4.10	Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social (ARPE), per grups d'edat i sexe.

Programa 431 Habitatge

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen recursos amb l'objectiu de garantir el dret a un habitatge digne al conjunt de la població, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables. Els recursos del programa es destinen a impulsar promocions d'habitatges de protecció oficial, cooperar amb promotors privats per incrementar l'oferta d'habitatge protegit, a rehabilitar el parc d'habitatges existent (especialment habitatges degradats o amb patologies estructurals) i a garantir una oferta de sòl residencial ajustada a la demanda i a l'entorn. També s'inclouen a aquest programa les línies d'ajut a la promoció d'habitatge (tant de compra com de lloguer), els ajuts per rehabilitació, els ajuts destinats a millorar l'eficiència energètica dels edificis i els ajuts a persones amb ingressos reduïts per al pagament de l'habitatge en cas que existeixi el risc de què el puguin perdre.

Poder transformador del programa:	Alt	2,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,9
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	599.870.160 €	700.000 €
Total	599.870.160 €	700.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
DSO	AHC	Actuacions vinculades a la gestió dels recursos rebuts del Pacto Estado contra la Violencia de Género, repartits segons criteris acordats per diversos departaments amb l'Institut Català de les Dones.	300.000
DSO	AHC	Prestació per al pagament del deute de rendes del lloguer, i per atendre situacions de pèrdua de l'habitatge, per a dones que es troben en situació de violència masclista, amb pressupost propi de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya.	400.000

En les actuacions d'habitatge pròpies de la Generalitat sempre hi ha una reserva d'habitatge per a les persones afectades per violència de gènere. També en els barems per a l'adjudicació

d'habitatges protegits i per a la concessió d'ajuts al pagament de l'habitatge, les situacions de violència de gènere i de famílies monoparentals són circumstàncies que es tenen en compte en la valoració.

El cas de la violència de gènere és una situació que es valora de forma especial en l'adjudicació d'un habitatge protegit a través de les meses d'emergència, com una situació d'especial urgència i vulnerabilitat. Analitzant els perfils dels beneficiaris des de la perspectiva de gènere observem que els sol·licitants d'ajuts per fer front al pagament de l'habitatge i en casos d'emergència majoritàriament són dones.

Durant l'any 2021 els ajuts concedits en tots els casos la majoria de sol·licitants són dones: en les convocatòries per a pagar el lloguer van ser el 51,2%, en les prestacions d'especial urgència van ser el 62,8% i les adjudicacions d'habitatges a través de les meses d'emergència la proporció va pujar fins el 71,7%. Com podem observar a més vulnerabilitat més alt és el % de dones que reben l'ajut. Així mateix, el programa ha d'incidir en la reducció de la desigualtat entre homes i dones en tant que la mobilització de sòl per a promoure habitatge assequible ha de permetre, en última instància, que augmenti l'oferta residencial de caire social adreçada als col·lectius més vulnerables.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
TER	Nombre d'ajuts per al pagament del lloguer concedits a persones amb dificultats de pagament	2021	32.012	30.562	62.574	51,2%	48,8%
TER	Nombre d'ajuts concedits per a pagar el lloguer o la hipoteca a les persones amb perill de pèrdua d'habitatge (prestacions d'especial urgència)	2021	2.244	1.331	3.575	62,8%	37,2%
TER	Nombre de sol·licituds inscrites al registre de sol·licitants d'habitatge de protecció oficial	2021	46.578	37.889	84.467	55,1%	44,9%

Programa 432

Barris i nuclis antics

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen recursos destinats a impulsar projectes de rehabilitació integral en barris i àrees de les poblacions de Catalunya per tal de reduir les diferències socials i evitar que es produeixin bosses de marginalitat a les ciutats. Amb els recursos consignats al programa es porten a terme actuacions de millora en barris que presenten carències urbanístiques d'importància, sovint acompanyades d'altres problemàtiques de caire social (envelliment de la població, baix nivell de renda i educatiu, pèrdua de població i concentració de grups amb necessitats especials). Així mateix, s'inclouen actuacions puntuals als nuclis antics de les ciutats per recuperar el patrimoni arquitectònic i cultural en procés de degradació, així com actuacions per millorar les condicions de les urbanitzacions disperses, de baixa densitat, amb precarietat urbanística i manca notable de serveis.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	9.741.660 €	0 €
Total	9.741.660 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

El reciclatge urbà, amb especial mirada sobre els teixits més degradats, comporta actuacions de millora de l'espai públic, de rehabilitació d'edificis d'habitatges, de millora de la dotació d'equipaments. Aquest procés, que comença amb el planejament urbanístic, comporta la introducció de la perspectiva de gènere en les actuacions, ja que la millora del teixit urbà introdueix vitalitat, funcionalitat i seguretat a l'espai públic.

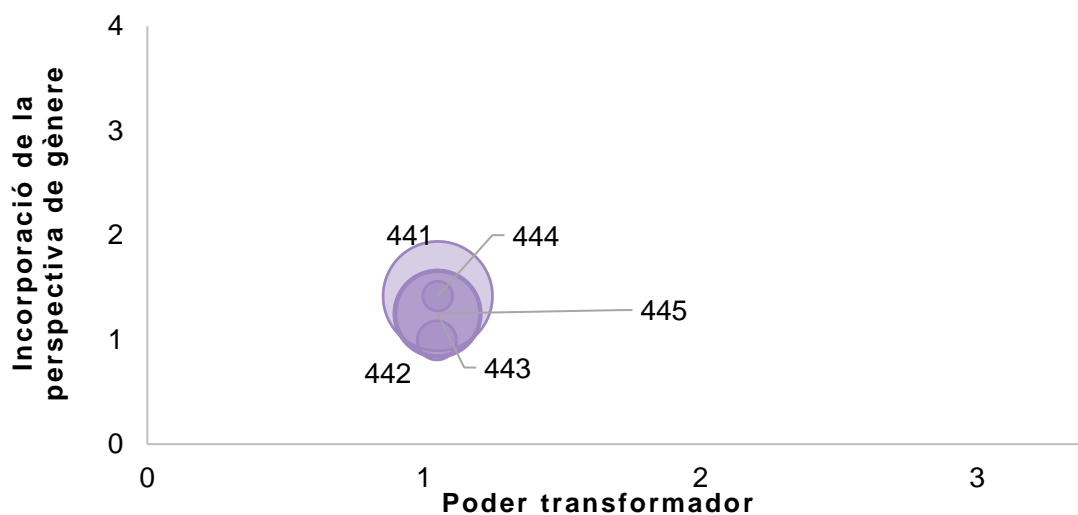
En aquesta línia i amb l'objectiu de repensar la ciutat, el Departament Territori té previst elaborar una guia de facilitats per a incrementar la seguretat de les dones i d'altres col·lectius vulnerables en els espais públics en la qual es defineixin les mesures a desenvolupar que serà el referent per als tècnics en urbanisme i mobilitat en la realització de les actuacions

futures sobre l'espai públic. L'objectiu d'aquesta publicació és revelar la relació entre les característiques espacials de l'entorn a nivell micro i macro i la violència sexual de gènere en els espais públics de Catalunya. S'analitzaran aspectes com la distribució espacial de les violències masclistes en relació amb les característiques socioeconòmiques de l'entorn, a més de la influència de la relació entre la intervisibilitat d'edificis i carrers, l'ús dels edificis i els graus d'integració de la xarxa de carrers en l'abast de la presència de les dones als carrers i la freqüència amb què es produeixen episodis de violència sexual.

Política 44. Cultura

Els programes de la política de cultura tenen un poder transformador mitjà, perquè es considera que incideix de manera indirecta en les condicions de vida i alguns dels seus programes actuen en algun àmbit del Pla Estratègic de polítiques d'igualtat de gènere (PEPIG). A més les actuacions dels seus programes afecten a un nombre baix o mig de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és majoritàriament mitjà. Destaca el programa 441 Creadors i empreses culturals, 443 Patrimoni cultural, 444 Associacionisme i 445 Grans institucions culturals, que incorporen la perspectiva de gènere, i en algun cas la interseccionalitat, en el diagnòstic i el disseny de les actuacions i disposen d'indicadors de seguiment. El programa 442 Internacionalització de la cultura té marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.4.4. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 441

Creadors i empreses culturals

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a donar suport a la creació, a les empreses culturals i al model de cadena de valor que s'hi vincula (on hi estan presents xarxes, empreses i emprenedors, mercats nacionals i internacionals, consum i públics). Destaquen les actuacions que contribueixen al creixement econòmic i a la innovació, així com també a la dimensió social i educativa que representa l'augment del consum cultural i l'amplificació de públics.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	349.040 €	0 €
Departament de Cultura	154.168.845 €	47.000 €
Total	154.517.885 €	47.000 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		100.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
CLT	ICEC	Formació de sensibilització en perspectiva de gènere i igualtat	3.000
CLT	ICEC	Formació de sensibilització en assetjament laboral	2.500
CLT	ICEC	Protocols de suport en casos de violència masclista	1.500
CLT	ICEC	Millorar la percepció de la perspectiva de gènere en totes les fases de prevenció de riscos laborals, sobre tot, en el disseny i la organització del treball pel que fa als instruments de treball, als equips de protecció individual i als equips de treball.	9.500
CLT	CoNCA	Actualització recompte de llocs de lideratge femení en l'àmbit de la cultura	4.000
CLT	CoNCA	Incloure la dimensió de gènere en l'anàlisi sobre la diversitat cultural en les institucions culturals catalanes	3.000
CLT	CoNCA	Metodologia d'avaluació d'equipaments culturals públics: adaptació a la perspectiva de gènere	1.500
CLT		Organització d'activitats i actes per visibilitzar l'acció de les dones en les arts escèniques, arts visuals i biblioteques.	22.000

Cultura

Les línies d'ajuts a la formació, la recerca i la creació artística fa anys que presenten índexs de paritat en les persones beneficiàries de subvencions. Concretament, el 2021 s'han convocat 59 (89%) línies de suport a la cultura amb clàusules de gènere a les seves bases. El Departament de Cultura, a través de l'ICEC i l'OSIC, apliquen criteris de gènere en les convocatòries de les línies d'ajuts, que tenen com a objectiu fomentar la presència de les dones, en un exemple clar d'incorporar la perspectiva de gènere en la concessió d'ajudes dirigides als sectors culturals, a fi de visibilitzar la tasca de les dones en la creació i la producció artística mitjançant una mesura de discriminació positiva. Així mateix, el Departament fomenta la formació i la sensibilització de les polítiques de gènere en els diversos sectors culturals, tant els agents públics i privats que programen activitats culturals.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
CLT	Percentatge de premis nacionals per gènere	2022	2	1	3	66,7%	33,3%
CLT	Expedients atorgats per la promoció de la literatura catalana	2021	47	8	55	85,5%	14,5%
CLT	Expedients atorgats per l'edició obres especial interès cultural	2021	30	12	42	71,4%	28,6%
CLT	Expedients atorgats per projectes professionals d'arts visuals	2021	66	2	68	97,1%	2,9%
CLT	Expedients atorgats per projectes professionals de circ	2021	3	8	11	27,3%	72,7%
CLT	Expedients atorgats per projectes professionals de dansa	2021	2	15	17	11,8%	88,2%
CLT	Expedients atorgats per projectes professionals de teatre	2020	26	27	53	49,1%	50,9%
CLT	Expedients atorgats pel suport a festivals d'arts escèniques	2021	50	24	74	67,6%	32,4%
CLT	Beques de formació i recerca	2021	91	66	157	58,0%	42,0%
CLT	Expedients atorgats a l'àmbit audiovisual	2020	41	155	196	20,9%	79,1%
CLT	Expedients atorgats a lideratges musicals	2020	104	29	133	78,2%	21,8%
CLT	Expedients atorgats al sector editorial	2020	27	82	109	24,8%	75,2%
CLT	Expedients atorgats al sector arts escèniques	2020	76	90	166	45,8%	54,2%
CLT	Expedients atorgats pel desenvolupament empresarial	2020	3	2	5	60,0%	40,0%
CLT	Expedients atorgats per activitats de difusió i promoció de les galeries d'art	2020	33	0	33	100,0%	0,0%
CLT	Expedients atorgats per esdeveniments de cultura digital	2020	14	0	14	100,0%	0,0%
CLT	Treballadors de companyies de teatres, circ i dansa	2020	356	427	783	45,5%	54,5%
CLT	Treballadors de sales de teatres, circ i dansa	2020	661	756	1.417	46,6%	53,4%

Programa 442

Internacionalització de la cultura

Informació general del programa i pressupost

En aquest programa s'assignen recursos orientats a posicionar la cultura catalana al món i augmentar el seu prestigi i visibilitat. S'inclouen actuacions per donar suport a la internacionalització del conjunt de sectors/actors de la cultura i a la seva presència als principals fòrums culturals. També s'inclouen les actuacions de suport a la presència catalana en els principals mercats i esdeveniments internacionals.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	1,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	81.500 €	0 €
Departament de Cultura	21.269.392 €	87.230 €
Departament de Justícia, drets i memòria	65.000 €	0 €
Total	21.415.892 €	87.230 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
CLT	IRL	Mesures de gestió interna per a la implementació del Pla d'Igualtat de l'Institut Ramon Llull	46.230
CLT	IRL	Formació en perspectiva de gènere a la plantilla	5.000
CLT	IRL	Comunicació del Pla d'Igualtat i accions derivades	18.000
CLT	IRL	Mesures complementàries per a la implementació del Pla d'Igualtat	18.000

Presidència

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Cultura

El programa 442 fomentarà la presència de dones en esdeveniments culturals de caràcter internacional, festivals, fires i mercats. Concretament, el 2021 s'han convocat 59 (89%) línies de suport a la cultura amb clàusules de gènere a les seves bases. En aquest sentit, el Departament de Cultura promourà criteris de gènere en les convocatòries de les línies d'ajuts

que tinguin com a objectiu la presència de dones en activitats de caràcter internacional, formació, universitats a l'exterior i en estades a l'estranger.

Justícia, drets i memòria

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Programa 443
Patrimoni cultural

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa concentra la despesa destinada a gestionar, preservar, documentar i difondre el patrimoni cultural de Catalunya. Dins d'aquest s'inclou tant el patrimoni arquitectònic, arqueològic, paleontològic, bibliogràfic i documental. Destaquen les actuacions destinades a facilitar el coneixement, l'accessibilitat, la recerca, la documentació i la col·laboració amb altres institucions i amb els sectors turístic, i educatiu.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	87.000 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	3.825.157 €	0 €
Departament de Cultura	95.890.695 €	9.821.012 €
Total	99.802.852 €	9.821.012 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
CLT		Organització d'activitats i actes per visibilitzar l'acció de les dones al Patrimoni Cultural.	9.471.012
CLT		Comissions Territorials del Patrimoni Cultural. Òrgan col·legiat que vetlla per la presència equilibrada entre homes i dones a través del Decret que regula la seva constitució.	-
CLT		La programació d'exposicions en els equipaments museístics vinculats a aquest programa integra progressivament la perspectiva de gènere, amb la visibilització de les dones com a artífexs de la creació artística.	-
CLT		Actualització i Enriquiment del Inventaris de Béns Mobles. S'ha inclòs en els criteris de valoració dels contractes amb un valor del 7% del total de la puntuació una condició que respon a la presència de dones en els equips de treballs	350.000

Presidència

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Cultura

El programa 443 es desenvolupa tenint en compte les polítiques d'igualtat home/dona en els diferents àmbits vinculats. El 2021, segons l'Enquesta de participació cultural, els homes van assistir un 42% a exposicions. En aquest sentit, es preveu evitar qualsevol mena de discriminació en matèria de gènere en totes les actuacions que es desenvolupin; vetllarà en tot moment per evitar la utilització d'un llenguatge sexista o androcèntric en les seves accions, i promourà la presència equilibrada entre homes i dones en òrgans i comissions. D'altra banda, la programació d'exposicions en els equipaments museístics vinculats a aquest programa integra progressivament la perspectiva de gènere, amb la visibilització de les dones com a artífexs de la creació artística.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
CLT	Personal dels arxius de Catalunya	2019	620	494	1.114	55,7%	44,3%
CLT	Artistes que han exposat en galeries d'art de Catalunya	2019	1.564	1.961	3.525	44,4%	55,6%
CLT	Treballadors de les galeries d'art de Catalunya	2019	217	185	402	54,0%	46,0%

Programa 444 Associacionisme

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa recull la despesa destinada a dinamitzar i promocionar la cultura popular i tradicional catalana i el teixit associatiu que la fan possible, així com altres entitats amateurs i cíviques que desenvolupen activitat cultural i artística. Inclou la cooperació amb els ens locals encaminada a donar suport i eines per a la planificació i gestió d'activitats d'arrel popular i associativa pel seu valor com a eina d'inclusió i cohesió social. També s'inclouen les actuacions destinades a facilitar el coneixement, l'accessibilitat, la recerca i la documentació del patrimoni etnològic.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Cultura	12.881.332 €	9.471.012 €
Total	12.881.332 €	9.471.012 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
CLT		Organització d'activitats i actes per visibilitzar l'acció de les dones en activitats relacionades amb la cultura popular i l'associacionisme	9.471.012

El programa pressupostari 444 no té pressupostat directament polítiques d'impacte de gènere. El 2021, segons l'Enquesta de participació cultural, els homes van consumir en un 14% activitats relacionades amb l'associacionisme. En aquest sentit, es promourà criteris de gènere en les convocatòries de les línies d'ajuts que tinguin com a objectiu ajuts i subvencions de les activitats de la cultura popular i l'associacionisme. També es mantindran i potenciaran mesures de formació i de divulgació en el mateix sentit.

Programa 445

Grans institucions culturals

Informació general del programa i pressupost

En aquest programa s'assignen els recursos destinats a les grans institucions culturals (de titularitat o amb participació del departament competent en matèria cultural) que configuren el sistema cultural nacional. Aquestes institucions representen un pes específic per a la cultura nacional ja que encapçalen els respectius àmbits culturals i promouen la creativitat i el consum cultural.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori (encàrrec)	1.004.644 €	0 €
Departament de Cultura	90.853.773 €	4.198.200 €
Total	91.858.417 €	4.198.200 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
CLT	BC	Entre 10-20 actes anuals: concerts, taules rodones, jornades... en les que es vetlla per una participació paritària de dones i homes	6.000
CLT	BC	Exposició dedicada a 37 il·lustradores del S. XX	143.000
CLT		Fomentar la difusió de la producció artística de les dones en els equipaments culturals públics.	4.021.000
CLT		Revisió dels continguts dels equipaments culturals del sector públic del Departament tenint en compte la perspectiva de gènere.	28.200
CLT	TNC	Nombre de dones en l'autoria de les obres de text i les coreogràfiques, així com en les tasques de dramaturgia, adaptació i direcció d'escena dels espectacles / Nombre total de dones i homes en l'autoria de les obres de text i les coreogràfiques, així com en les tasques de dramaturgia, adaptació i direcció d'escena dels espectacles: 40% per temporada	Despesa estructural

Cultura

La perspectiva de gènere s'ha anat incorporant en els grans equipaments culturals, especialment des del punt de vista de les programacions d'espectacles i d'exposicions. Així, l'activitat escènica i la programació d'exposicions temporals han tingut en compte la visibilització de les autores i artistes, ja sigui a través de la recuperació d'obres creades per dones, com a través de la programació d'espectacles que incorporen dones en els respectius equips de direcció, guió, etc. En aquest sentit, s'ha dissenyat la campanya de comunicació per a la erradicació de les violències masclistes en l'àmbit cultural i s'han organitzat jornades per abordar com és el lideratge femení en la cultura i per crear, alhora, un espai en què s'estableixin relacions entre totes les dones que tiren endavant projectes culturals a Catalunya. També s'ha inclòs la paritat als òrgans i taules de representació del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musicals i del Sistema Públic d'Arts Visuals. En l'àmbit museístic també s'ha iniciat una tasca de revisió de les col·leccions permanents per tal de fer emergir les obres de dones artistes, de la mateixa manera que s'han incrementat les exposicions temporals consagrades a les dones com a artífexs de la creació artística.

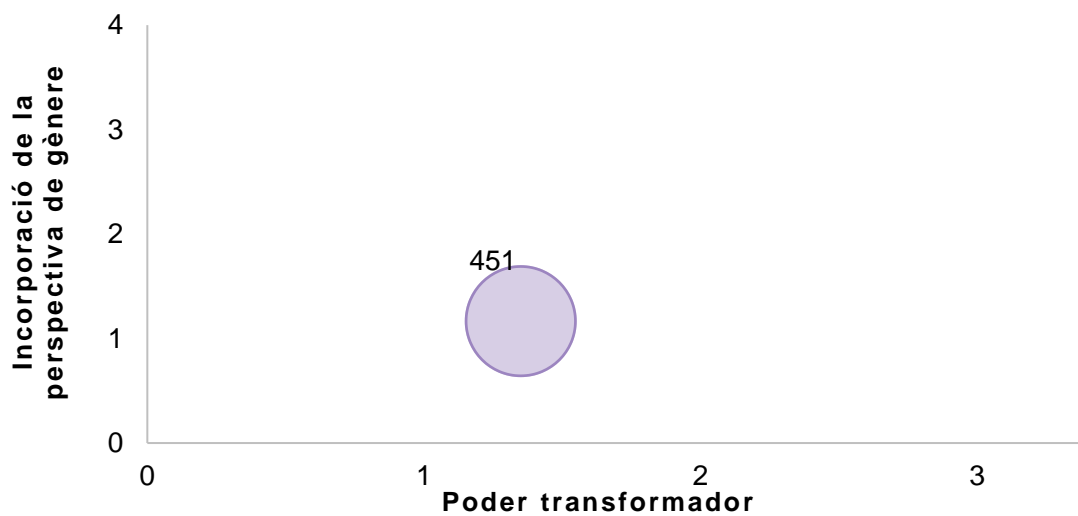
Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Política 45. Llengua catalana

El programa de la política de llengua catalana té un poder transformador mitjà, perquè es considera un àmbit incideix de manera indirecta en les condicions de vida, es detecten diferències i/o desigualtats de gènere i actua sobre algun àmbit del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere i afecta a un nombre mitjà de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere del programa 451 Promoció de la llengua catalana és mitjà, perquè incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic i el disseny de les actuacions i disposa d'indicadors seguiment.

Taula 5.4.5. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 451

Promoció de la llengua catalana

Informació general del programa i pressupost

Els recursos assignats a aquest programa es destinen a difondre el català (i l'occità a la Val d'Aran) entre la ciutadania per tal de millorar-ne el coneixement, incrementar el seu ús (tant entre qui té el català, com llengua habitual com els qui no el tenen) i incrementar el seu prestigi i reconeixement internacional. En aquest sentit, es destinen recursos a subvencionar aquelles entitats sense afany de lucre dedicades a la promoció del català, a incrementar les estrenes comercials de llargmetratges doblats i/o subtítolats al català i a impartir cursos de català. D'altra banda, també es promou l'existència d'una oferta adequada de serveis i productes en català en tots els sectors d'activitat, tant públics com privats, així com també al desenvolupament d'eines per a l'aprenentatge en línia del català i per a l'assessorament en qüestions terminològiques.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Cultura	59.297.594 €	74.379 €
Total	59.297.594 €	74.379 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

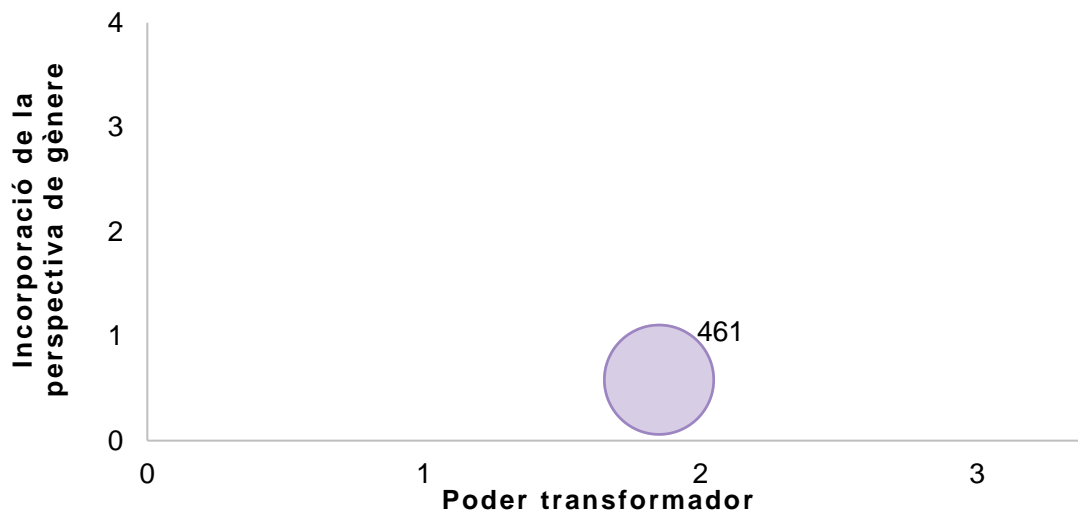
Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
CLT		Consideració de les candidatures de les creus de Sant Jordi, els premis nacionals de cultura i de les commemoracions oficials des d'una perspectiva de gènere.	74.379

Totes les activitats de promoció de la llengua tenen en compte els usos no sexistes del llenguatge.

Política 46. Consum

El programa de la política de consum tenen un poder transformador mig, perquè es considera que incideix directament en les condicions de vida, és un àmbit on es detecten diferències i/o desigualtats de gènere i que pot tenir capacitat transformadora. Les actuacions del programa afecten a un nombre reduït de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere del programa Ordenació, control i informació sobre el consum és baix, ja que té en compte la interseccionalitat en el diagnòstic i té algunes actuacions dissenyades amb perspectiva de gènere, però no té objectius d'igualtat ni indicadors de seguiment o avaluació de les actuacions.

Taula 5.4.6. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 461

Ordenació, control i informació sobre el consum

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a potenciar un model de consum responsable, a vetllar pel compliment de la normativa vigent en matèria de consum i a garantir els drets i la seguretat de les persones, com a consumidores de béns i productes i com a usuàries de serveis. Per assolir aquest objectiu es financen els serveis d'atenció de consultes i reclamacions dels consumidors i usuaris, els de difusió dels seus drets per diferents canals, l'arbitratge, la informació a les empreses per tal de donar compliment a les normatives en matèria de consum, i el seguiment i control de denúncies.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,9
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,6
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	14.337.856 €	39.352 €
Total	14.337.856 €	39.352 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EMT	ACC	Difusió de missatges per evitar la transmissió d'estereotips sexistes en el consum	Despesa estructural
EMT	ACC	Escola de Consum de Catalunya duu a terme accions d'educació i formació en consum.	39.352

En les polítiques de consum no es fa cap distinció de gènere atès que es tracta per igual a totes les persones consumidores i usuàries. Tot i això es preveu que en un futur el Sistema d'Informació de Consum reculli informació de gènere en relació a les reclamacions i consultes que es reben. Així mateix, també es fa difusió a través dels nostres perfils a xarxes socials de missatges per evitar la transmissió d'estereotips sexistes en el consum, i l'Escola de Consum de Catalunya duu a terme accions d'educació i formació en consum.

Política 47. Esports

El programa de la política d'esports té un poder transformador alt, perquè es considera que incideix directament en les condicions de vida de les persones, és un àmbit on es detecten diferències i/o desigualtats i estereotips de gènere i afecta a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere del programa 471 Activitat física i esport és mitjà. El programa incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic i el disseny de les actuacions i disposa d'algun objectiu amb perspectiva de gènere, però no disposa d'indicadors de seguiment.

Taula 5.4.7. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.6.1.b	Anys de vida amb salut al néixer per sexe
3.6.2	Percentatge de la població amb estat de salut autopercebut positiu, per grups d'edat i sexe
3.6.5	Percentatge de la població amb excés de pes, per grups d'edat i sexe
3.6.9	Percentatge de la població que fa activitat física saludable

Programa 471

Activitat física i esport

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa destina els seus recursos a activitats orientades a promocionar i fomentar l'esport. Aquestes activitats es porten a terme mitjançant programes específics adreçats a l'esport ciutadà, l'esport escolar i l'esport federat de base i d'alt rendiment. D'altra banda també es destinen recursos a mantenir i millorar la qualitat dels recursos humans i dels equipaments esportius, per tal d'aconseguir una millora del benestar físic i psíquic de les persones, un enfortiment de la cohesió social i la promoció dels valors ciutadans i nacionals. Una part important dels recursos del programa es destinen a finançar el funcionament de l'educació superior en l'àmbit de l'esport.

Poder transformador del programa:	Alt	3,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	93.453.147 €	2.680.000 €
Departament de Territori (encàrrec)	3.941.619 €	0 €
Total	97.394.766 €	2.680.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
PRE		Campanya per promoure i visualitzar l'esport femení als mitjans de comunicació. Producció i emissió d'esport de televisió i radio i campanya a xarxes socials per mitjà d'influencers del món de l'esport. Conjuntament amb CAC, ICD i CCMA	Despesa estructural
PRE		Impuls a la participació femenina en competicions esportives i d'accions de difusió. Accions per incrementar de la participació de l'esport federat, escolar i universitari i reconeixements a les esportistes (convocatòries FED, CE, IMPACTE, UNIVERISTARI)	250.000
PRE		Promoure l'educació en valors igualitaris en l'àmbit de l'esport. Organització de jornades/tallers de difusió de l'equitat de gènere en centres esportius i educatius. Tallers habilitats per a la vida en equitat / Let's women mitjançant l'agrupació	9.000

PRE	Promoure l'educació en valors igualitaris en l'àmbit de l'esport. Impuls a la formació en l'esport amb qüestions de gènere. CCE mitjançant ECE / INEFC amb de Grau i Màsters.	Despesa estructural
PRE	Sensibilitzar vers la igualtat de dones i homes en diferents col·lectius. Organització de jornades per al foment de valors igualitaris en l'esport i contra la violència masclista amb persones i entitats de reconegut prestigi. Jornades del CCE i activitats de sensibilització de l'INEFC	Despesa estructural
PRE	Prevenir la violència masclista al llarg de tot el cicle vital. Sensibilització a esportistes, entitats i institucions envers la prevenció de la violència contra les dones en l'esport. Campanyes, manifest, protocols, document sobre l'assetjament en l'esport.	15.000
PRE	Impulsar la participació de les dones en òrgans de decisió públics i privats. Promoció del lideratge femení en òrgans de decisió de federacions i altres entitats. Suport a entitats que incrementen la presència de les dones en llocs de direcció	Despesa estructural
PRE	Concreció d'ajuts públics a la competició esportiva de les dones. Concreció d'ajuts destinats a donar suport a la competició esportiva de les dones i als estudis de recerca en esport femení. Equips femenins en la màxima i submàxima categoria estatal i equips femenins que participen en competicions internacionals.	2.400.000
PRE	Promoure activitats adreçades a la millora de l'apoderament de les dones. Programa Dones i Esport	6.000
PRE	Fomentar la presència de les dones en professions masculinitzades. Impuls de la formació de dones professionals de l'esport. ECE activitat formativa / INEFC Jornades i seminaris, comissió d'igualtat, foment de les dones en els estudis LCAFE	Despesa estructural
PRE	Suport a programes de tecnificació i alt nivell femení. Programa A7- ARC	Despesa estructural
PRE	Foment de la difusió per a la visualització de les actuacions de les dones en l'àmbit esportiu en els mitjans de comunicació.	Despesa estructural
PRE	Impuls per la realització de reportatges, entrevistes i audiovisuals d'esport femení	Despesa estructural
PRE	Creació d'una bossa de dones expertes en diferents àmbits de l'AF i de l'esport per realitzar declaracions als mitjans sobre esport femení . CCE cercador d'expertes	Despesa estructural

Presidència

L'existència, dins dels diferents organismes de la Secretaria general de l'Esport i de l'Activitat Física dels Gabinetes de Gènere fa que l'impacte d'aquesta matèria sobre el programa sigui significatiu. Des dels Gabinetes de la SGEAF, del CCE, del CAR i de l'INEFC es dona a conèixer les actuacions del Consell, en el sentit d'implementar les bones pràctiques en tots els àmbits de l'Esport. També s'informa i es difon les activitats que es realitzen des d'altres institucions per fer més visible el rol de les dones en el món de l'esport i afavorir la igualtat de gènere.

Un dels principals objectius és fomentar la participació de les dones a l'àmbit de l'activitat física i esport en igualtat de condicions, superant els obstacles i aconseguint la igualtat. Per aconseguir-ho els gabinets impulsen i promouen la participació de tothom: organismes públics i privats, federacions, clubs, universitats, i de tota la societat, a través del desenvolupament del "Programa Dones i Esports"

La Secretaria general de l'Esport i de l'Activitat Física mitjançant el Consell Català de l'esport cada any convoquen línies de subvenció destinades a la participació d'equips femenins al màxim nivell de l'esport estatal, línies de subvenció per participar a competicions esportives internacionals i aquest any amb previsió de mantenir-ho s'han subvencionat també els equips femenins que han pujat a les categories estatals i també aquells equips femenins que han participat a les categories submàximes.

Dins de l'INEFC existeix el Grup d'Investigació Social i Educativa de l'Activitat Física i l'Esport. Actualment, el GISEAFE, seguint amb la filosofia establerta des dels seus orígens, està format per més de 30 persones que, per la seva formació, aporten coneixements molt diversos que troben en l'educació física i l'esport . El GISEAFE segueix dues grans línies d'investigació la investigació Social aplicada a l'esport i la investigació Educativa en l'activitat física i l'esport. Dins d'aquestes dues grans línies es treballen diferents temàtiques, entre la que destaquem "Gènere, educació física i esport". Des del CAR es va crear el gabinet que fomenta i potencia les esportistes que estan en programes d'Alt Nivell.

Territori

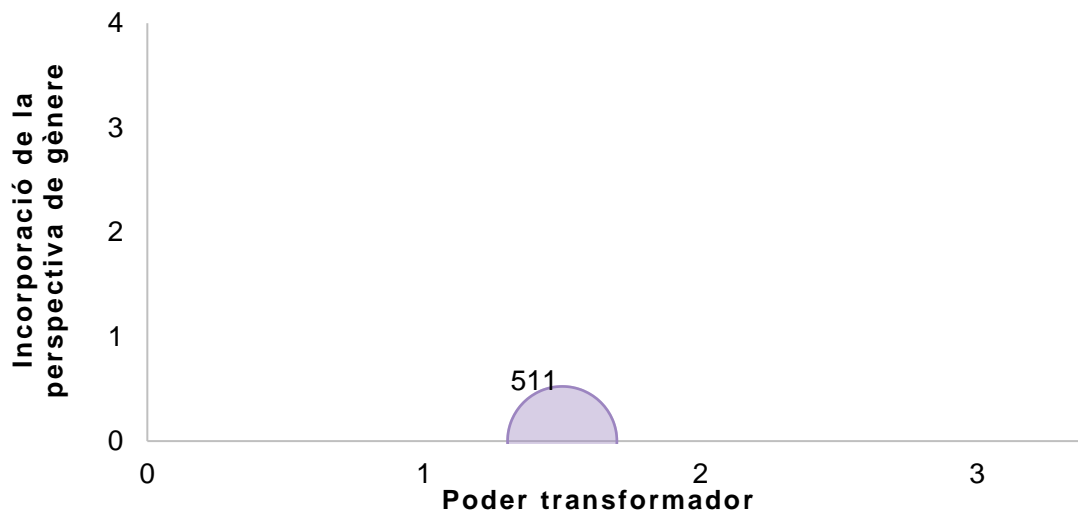
Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

5.5. Producció de béns públics de caràcter econòmic

Política 51. Cicle de l'aigua

Els programes de la política del cicle de l'aigua tenen un poder transformador mitjà baix, perquè tot i que els programes d'aquesta política despleguen els seus efectes sobre un nombre elevat de persones i les seves actuacions incideixen de manera directa en les condicions de vida de les persones, les seves actuacions no afecten àmbits que tinguin un impacte directe en la igualtat de gènere.

Els programes d'aquesta política de despesa no incorporen la perspectiva de gènere.

Taula 5.5.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 511
Cicle de l'aigua

Informació general del programa i pressupost

El recursos d'aquest programa es destinen a garantir el compliment dels paràmetres establerts per la normativa vigent en relació a la disponibilitat i la qualitat de l'aigua per als diferents usos (domèstics, productius i ambientals), a millorar els ecosistemes aquàtics i a prevenir riscos. Així, s'hi inclouen les despeses derivades de la prestació de serveis i les inversions en matèria d'abastament en alta d'aigua per a usos urbans i de sanejament d'aigües residuals urbanes, les destinades a la protecció i recuperació dels aqüífers i cabals fluvials, a la protecció contra les inundacions, a la millora dels sistemes aquàtics, a la conservació i millora de lleres i altres actuacions per a la millora de la disponibilitat i qualitat dels recursos hídrics. D'altra banda, també s'hi inclouen les despeses derivades de les actuacions corresponents a concessions d'aigua, d'autoritzacions d'abocaments d'aigües residuals, d'autoritzacions d'ús del domini públic hidràulic i del seguiment i control de l'estat quantitatiu i qualitatiu de les diferents masses d'aigua, així com la inspecció de les actuacions i activitats que puguin incidir en l'estat d'aquestes.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	694.196.116 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	38.140.315 €	0 €
Total	732.336.431 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC	ATL	Campanyes de sensibilització i formació en igualtat per al personal	Despesa estructural
ACC	ATL	Elaboració del Pla d'igualtat de l'Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat (ATL)	Despesa estructural

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

El programa 511 recull dues entitats: l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i Aigües Ter Llobregat (ATL). L'ACA és una entitat de dret públic, creada per llei, que exerceix les competències en matèria d'aigua de la Generalitat. El seu àmbit d'actuació es tot Catalunya, si bé a les conques compartides (Ebre, Xúquer i Garona) les competències de l'ACA són menors que a les conques internes, ja que en les primeres part de les competències corresponen a les confederacions hidrogràfiques de l'estat. A 1 de gener de 2022, la població de Catalunya era segons l'Idescat de 7.758.615 habitants. Malgrat el diferent nivell de competències, l'activitat de l'ACA va adreçada a tota la població. Com s'ha indicat anteriorment, l'activitat de l'ACA que se centra en l'aigua, si bé té en compte les persones, el gènere és absolutament indiferent.

ATL és també una entitat de dret públic, creada per llei, que té com finalitat prestar el servei públic d'abastament d'aigua en alta de titularitat de la Generalitat, a través de la Xarxa Ter Llobregat de titularitat de la Generalitat i adscrita a ATL. ATL subministra aigua en alta. Subministra a més de 100 municipis de les comarques de l'Alt Penedès, Anoia, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, la Selva, el Vallès Oriental i el Vallès Occidental, el que representa una població al voltant de 5 milions de persones. L'activitat d'ATL que es centra en el subministrament d'aigua, si bé té en compte les persones, pel que fa al gènere és absolutament indiferent.

Per tant, en el programa 511 no s'han establert objectius específics en matèria d'igualtat, ja que el programa no té cap afectació directa des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats de gènere i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes.

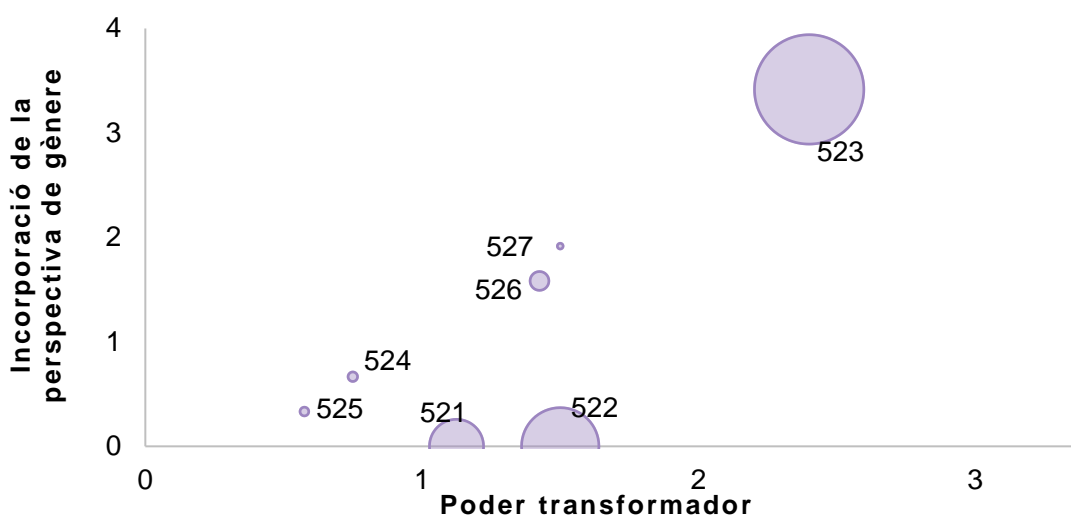
Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Política 52. Transport

Els programes de la política de transport tenen un poder transformador mitjà, atès que la majoria de programes de la política despleguen els seus efectes sobre un nombre de persones elevat i impacten en les condicions de vida de les persones. Destaca el programa 523 Suport al transport públic de viatgers que té un poder transformador elevat ja que també actua en àmbits que tenen un impacte directe per assolir la igualtat de gènere.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mitjà, destacant els programes 523 Suport al transport públic de viatgers, 526 Logística i altres actuacions de suport al transport de mercaderies i 527 Infraestructures del transport de viatgers per carretera. Tots ells tenen objectius de gènere que contemplin les diferències de gènere en el diagnòstic i presenten actuacions que tenen en compte aquestes desigualtats. El programa 527, a més, incorpora la interseccionalitat en el diagnòstic, disseny de les actuacions i els indicadors, així com té actuacions que persegueixen prevenir o eradicar les violències masclistes.

Taula 5.5.2. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 521
Carreteres

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a dotar el país d'una xarxa viària ben integrada, segura, sostenible, equilibrada territorialment i viable econòmicament, mitjançant una correcta planificació, programació i execució de les obres per tal de garantir l'accessibilitat a tot el territori i la connexió efectiva i eficaç amb les xarxes. Amb els recursos consignats a aquest programa es completa la xarxa viària, d'acord amb la planificació vigent i prioritzant aquelles infraestructures de major retorn econòmic i social, es realitza el manteniment de les carreteres (ferm, senyalització, etc.) amb uns estàndards òptims de qualitat i de servei. També es gestiona la mobilitat, mitjançant la implantació d'un model de bonificacions o descomptes en els peatges que premii els comportaments més eficients i que contribueixi a l'optimització de l'ús de les infraestructures.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	458.519.774 €	0 €
Total	458.519.774 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Aquest programa no té un impacte transversal de gènere ja que les seves intervencions tenen lloc en un context on no hi ha desigualtat entre dones i homes. Tota intervenció afecta per igual les activitats diàries, els recursos disponibles, les funcions i responsabilitats de les dones i els homes ateses les seves necessitats i interessos.

Programa 522
Infraestructures ferroviàries

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a augmentar la connectivitat interterritorial mitjançant l'optimització, la modernització i la millora de la xarxa ferroviària de Catalunya per tal d'augmentar la capacitat i la seguretat de les línies i millorar l'explotació de la xarxa. Amb els recursos del programa es gestiona el servei de les infraestructures ferroviàries competència de la Generalitat (xarxa de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i línia Lleida - la Pobla de Segur), es realitzen les obres de millora i ampliació de les esmentades infraestructures i també de la xarxa de ferrocarril metropolità de Barcelona. Així mateix, es promou la intermodalitat mitjançant la construcció d'intercanviadors que permetin l'estructuració en xarxa dels serveis ferroviaris i impulsar el transport de viatgers per ferrocarril. D'altra banda, a aquest programa també s'hi inclouen els recursos per a l'execució de les competències assumides relatives al servei de transport de viatgers per ferrocarril de rodalies i als serveis ferroviaris regionals.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	911.117.167 €	74.200 €
Total	911.117.167 €	74.200 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
TER	FGC	Campanya Tolerància 0 per eradicar les conductes d'assetjament sexual en el transport així com en el turisme	15.000
TER	FGC	Campanya FGC Empresa Feminista per commemorar el 8 de març i impulsar les polítiques d'igualtat	15.000
TER	FGC	II Jornada Anna Aresté Dones Empoderades	12.000
TER	FGC	Elaboració del III Pla d'Igualtat d'FGC	14.000
TER	FGC	Seguiment i implementació del pla d'igualtat d'FGC	6.000
TER	FGC	Formació en llenguatge inclusiu	1.200
TER	FGC	Formació en lideratge femení i apoderament	3.000
TER	FGC	Altra formació (assetjament, sensibilització, nous membres comissió igualtat, etc)	8.000

El Departament de Territori ha elaborat, amb recursos propis, un document inicial que defineix els eixos estratègics i les mesures a desenvolupar com a punt de partida per a la redacció d'un Pla Estratègic de mobilitat i gènere de Catalunya i durant el 2023 es continuarà amb els treballs per a l'elaboració del Pla. En relació amb les infraestructures ferroviàries, aquest Pla contempla, entre d'altres mesures:

- dissenyar una infraestructura de mobilitat segura per a la prevenció de violències sexuals que inclogui la implementació de millores en la il·luminació, càmeres de vigilància i una adequada vigilància policial en les infraestructures (entre elles les ferroviàries).
- desenvolupar serveis, infraestructures (entre elles les ferroviàries) i polítiques públiques que atenguin les necessitats dels desplaçaments de les dones.
- incloure la transversalitat de gènere en el disseny de plans, programes i projectes d'infraestructures (entre elles les ferroviàries).

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
TER	Composició de la plantilla d'FGC	2021	623	1.419	2.042	30,5%	69,5%
TER	Composició del col·lectiu de comandaments d'FGC	2021	32	93	125	25,6%	74,4%
TER	% Mesures/accions finalitzades del Pla igualtat	2021	--	--	1	--	--

Programa 523

Suport al transport públic de viatgers

Informació general del programa i pressupost

L'objectiu d'aquest programa és augmentar el nombre de viatgers del transport públic per tal d'assolir una mobilitat més sostenible. La major part dels recursos es destinen a la gestió i l'ampliació de l'àmbit dels sistemes tarifaris integrats a través dels consorcis de transport. Així mateix, amb la finalitat de millorar l'oferta dels serveis de transport de viatgers (augment de la velocitat comercial i de la cobertura i la qualitat del servei) s'assignen recursos per subvencionar els consells comarcals que desenvolupen projectes de transport de viatgers, es fan aportacions vinculades als contractes-programa amb empreses de transport, i es concedeixen ajuts a empreses de transport per a la renovació del material mòbil. Finalment, una part dels recursos d'aquest programa, es destina a l'elaboració dels plans directores de mobilitat previstos a la llei de mobilitat i dels plans comarcals de millora de transport públic.

Poder transformador del programa:	Alt	2,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	1.785.754.240 €	350.000 €
Total	1.785.754.240 €	350.000 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		150.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
TER		Desenvolupament del Pla contra l'assetjament sexual en el transport	150.000
TER		Actuacions incloses al Pla Estratègic de Mobilitat i Gènere	200.000
TER		Pla d'acció per introduir la perspectiva de gènere al transport nocturn	Despesa estructural
TER		Elaboració d'un pla específic de transport públic amb perspectiva de gènere per als polígons industrials que permeti incrementar l'accés de les dones a l'ocupació que en aquests es genera	Despesa estructural

La planificació del transport ha de tenir en compte les necessitats i optimitzar l'accés a les oportunitats per a tots els viatgers per igual. La consideració del gènere en el transport és essencial per garantir que el transport sigui equitatiu, assequible i proporcioni accés als recursos i oportunitats necessaris. A més, identifica oportunitats laborals i participatives on les dones podrien jugar un paper en la planificació i implementació de les operacions de transport.

Amb aquest objectiu, durant el 2023, es continuarà amb els treballs per a l'elaboració d'un Pla Estratègic de mobilitat i gènere de Catalunya. Així mateix, a la vista dels resultats de l'enquesta contra l'assetjament sexual al transport públic que es va realitzar l'any 2020, durant el 2023 es portaran a terme diferents treballs pel desenvolupament del pla contra l'assetjament sexual al transport públic. En aquesta línia, l'empresa FGC preveu el desenvolupament de programes de formació del personal de les seves àrees d'activitat contra l'assetjament sexual i l'ús de llenguatge no sexista, així com la implementació de campanyes contra l'assetjament sexual a les seves línies de servei ferroviari (campanya "tolerància 0") i d'altres activitats de sensibilització vers el paper de les dones.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
TER	% de dones de 16 a 25 anys que han patit una situació d'assetjament al transport públic	2020	91,6%	--	91,6%	--	--
TER	% de dones que han viscut una situació d'assetjament quan viatjaven soles al transport públic	2020	88,6%	--	88,6%	--	--
TER	% de dones que han presenciat una agressió o un intent d'agressió sexual al transport públic	2020	12,0%	--	12,0%	--	--
TER	Nombre de desplaçaments en vehicle privat (al Sistema Integrat de Mobilitat Metropolitana de Barcelona)	2021	2.674.669	3.575.419	6.250.088	42,8%	57,2%
TER	Nombre de desplaçaments en transport públic (al Sistema Integrat de Mobilitat Metropolitana de Barcelona)	2021	1.475.140	895.815	2.370.955	62,2%	37,8%

Programa 524

Ports i transport marítim

Informació general del programa i pressupost

Els recursos d'aquest programa es destinen a dinamitzar els sectors comercial, turístic i pesquer dels ports que són competència de la Generalitat i, per tant, de les poblacions on estan ubicats, per tal d'aconseguir unes infraestructures i instal·lacions modernes i competitives, eficients energèticament i ambientalment. Els recursos s'adrecen a potenciar les instal·lacions portuàries, a racionalitzar l'espai portuari per garantir una oferta adequada de serveis, a cercar nous mercats i captar nous tràfics de mercaderies i a millorar l'operativitat i seguretat en els ports.

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,7
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	21.008.277 €	0 €
Total	21.008.277 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

A nivell de planificació estratègica, en el Pla de Ports de Catalunya. Horitzó 2030 es contemplen les polítiques de gènere en connexió amb el Programa de dones del món rural i marítim de Catalunya 2016-2020, entre d'altres. A nivell de prestació de serveis que els ports ofereixen a la ciutadania, es contempla que s'han de recollir en una oferta global de serveis diversificats en un entorn d'igualtat social on aspectes com les polítiques de gènere representen un rol principal.

En matèria de personal i organitzatiu, la llei portuària que regeix l'empresa pública Ports de la Generalitat contempla que s'ha de vetllar per garantir l'eliminació d'estereotips de gènere amb relació a la promoció i l'atribució de tasques laborals (art. 26.3 L10/2019). Entre els principis establerts per a la selecció de personal consta la igualtat d'oportunitats de dones i homes (art. 26.2 L10/2019).

Així mateix, pel que fa als òrgans de govern, es preveu que la composició del Comitè Executiu ha de respondre a criteris de representació equilibrada de dones i homes amb relació a les persones que no en siguin membres per raó de càrrec (article 21.3 L10/2019). Ports de la

Generalitat ha elaborat, amb data 31 de desembre de 2021, tant les dades estadístiques desagregades per sexe pel que fa al nombre de persones treballadores (plantilla) i de la composició de l'òrgan de govern (Comitè Executiu) com del registre retributiu i la valoració de llocs de treball de l'estructura aprovada de Ports de la Generalitat. Un cop recopilada i actualitzada la documentació, Ports de la Generalitat ha acordat la constitució de la Comissió Negociadora del Pla d'Igualtat, el 6 d'octubre de 2022, amb la finalitat de realitzar la diagnosi i proposar les accions o mesures correctores que s'escaiguin.

Programa 525

Aeroports i transport aeri

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen recursos per a la planificació, coordinació i execució de la política general d'aeroports, així com per a la planificació d'aeroports a l'àmbit de Catalunya, l'adequació de determinats aeròdroms, la gestió operativa dels aeroports de competència de la Generalitat i per actuacions de promoció de les destinacions catalanes en els mercats exteriors i per augmentar la presència de companyies i rutes aèries en els aeroports catalans.

Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	18.405.318 €	14.500 €
Total	18.405.318 €	14.500 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
TER	APC	Elaboració del pla d'igualtat de gènere d'Aeroports Públics de Catalunya, SLU	14.500

Aquest programa no té un impacte transversal de gènere ja que les seves intervencions tenen lloc en un context on no hi ha desigualtat entre dones i homes. Tota intervenció afecta per igual les activitats diàries, els recursos disponibles, les funcions i responsabilitats de les dones i els homes ateses les seves necessitats i interessos.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
TER	Composició de la plantilla d'Aeroports Públics	2022	12	7	19	63,2%	36,8%
TER	Nombre de comandaments a Aeroports Públics	2022	6	4	10	60,0%	40,0%

Programa 526

Logística i altres actuacions de suport al transport de mercaderies

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen recursos destinats a dotar les empreses implantades a Catalunya d'una xarxa d'infraestructures i serveis de transport i de logística integrada, multimodal, segura i sostenible, amb la finalitat de millorar la competitivitat del nostre teixit empresarial i afavorir el desenvolupament econòmic del conjunt del territori. En concret els recursos s'utilitzen per planificar, construir i gestionar centres logístics per tal de garantir una oferta en els emplaçaments idonis i ajustada a les característiques de producte que en cada moment demanda el sector.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,6
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	65.582.865 €	0 €
Total	65.582.865 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El Pla Estratègic de mobilitat i gènere de Catalunya, que està elaborant el Departament de Territori es considera un pla específic de mobilitat, d'acord amb l'article 8 de la Llei 9/2003, de 13 de juny, de la mobilitat, en l'àmbit de la perspectiva de gènere en els desplaçaments, contra la desigualtat, la perspectiva androcèntrica i les violències masclistes, tant en el cas de transport de persones com també en el cas de transport de mercaderies i la logística.

Així, el Pla que es continuarà elaborant durant el 2023, contempla un conjunt d'actuacions, entre d'altres, vinculades a l'àmbit de la logística: analitzar el mercat laboral en el sector del transport amb perspectiva de gènere, realitzar campanyes per a modificar actituds respecte a les violències sexuals en el transport i per a informar sobre els passos a seguir davant casos de violències sexuals, promoure la paritat de gènere i la cultura institucional en el sector transport, implementar processos per a avançar cap a la paritat de gènere en aquelles àrees on les dones representin menys del 30% del personal, incloure la transversalitat de gènere en el disseny de plans, programes i projectes d'infraestructures.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
TER	Nombre d'operacions d'e-commerce a Catalunya (persones que han comprat per internet en els darrers 3 mesos anteriors a la data de l'enquesta)	2019	1.382.868	1.526.946	2.909.814	47,5%	52,5%

Programa 527

Infraestructures del transport de viatgers per carretera Carreteres

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a inversions en infraestructures del transport públic de viatgers que permetin disminuir el temps de recorregut i augmentar l'atractiu i competitivitat del transport públic en front del vehicle privat i assolir una mobilitat més sostenible. Més concretament, dins del programa destaquen les inversions per a la construcció de carrils segregats d'ús exclusiu per a autobusos i vehicles d'alta ocupació (carrils VAO), així com les actuacions per a la millora de les estacions d'autobusos existents.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,9
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	10.092.750 €	0 €
Total	10.092.750 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

En aquest programa s'inclou, entre d'altres infraestructures de transports de viatgers per carretera, el desenvolupament de tot un conjunt de vies ciclistes en el marc de la Estratègia Catalana de la bicicleta 2025. Aquesta Estratègia té com a finalitat establir eines de planificació i desenvolupament, promoció i formació per a impulsar l'ús de la bicicleta com a mode de transport actiu i sostenible, tant per motius de mobilitat quotidiana com pel lleure, l'esport i el turisme. Pel que fa a aquest mode de transports i en relació amb les dones, diversos estudis han demostrat que el 59% de les dones ha viscut situacions desagradables mentre utilitzava aquest mitjà de transport i no vol tornar a creuar per certes zones, la qual cosa demostra que una sola agressió pot tenir un fort impacte en la persona i tenir un impacte durador en els seus hàbits de mobilitat. Es per aquesta raó que l'Estratègia Catalana de la Bicicleta 2025 estableix que la perspectiva de gènere s'han d'incloure en la seguretat i la resta d'àmbits de la mobilitat en bicicleta.

En aquesta línia, el Departament de Territori te previst elaborar un estudi especialitzat en mobilitat i bicicleta amb l'objectiu d'integrar millor l'enfocament de les dones respecte a l'espai públic en els projectes relacionats amb les vies ciclistes i sensibilitzar a la ciutadania sobre aquest tema. Es tractaria d'un document en el qual s'exposin les principals conclusions i es presentin recomanacions sobre possibles actuacions en les infraestructures ciclistes, incidint en aspectes d'inclusió de gènere: traçat, dimensions, enllumenat, facilitats per a dones acompanyades per familiars, sistemes físics de protecció, lloguer de bicicletes i vehicles de mobilitat personal, i tots els elements que es considerin rellevants per a millorar la mobilitat amb bicicleta i vehicles de mobilitat personal de les dones.

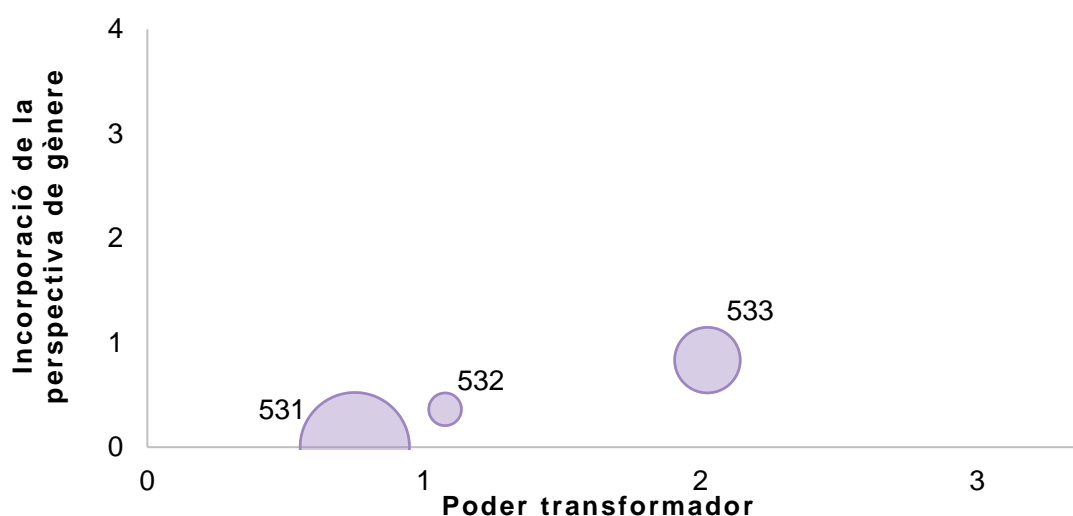
Pel que fa a d'altres infraestructures de transport per carretera, cal tenir en compte les previsions del Pla Estratègic de mobilitat i gènere de Catalunya, que està elaborant el Departament de Territori, el qual contempla la inclusió de la transversalitat de gènere en el disseny de les infraestructures.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
TER	% usuaris/àries de bicicleta segons gènere	2019	37	63	100	36,6%	63,4%

Política 53. Societat de la informació i el coneixement i telecomunicacions

Els programes de la política de transport tenen un poder transformador mitjà, atès que els seus programes despleguen els seus efectes sobre un nombre elevat de persones i impacten sobre la vida de les persones. Destaca el programa 532 Suport al transport públic de viatgers que té un poder transformador alt ja que també actua en àmbits que tenen un impacte directe per assolir la igualtat de gènere.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere en el conjunt dels programes d'aquesta política és baix. Destaquen el programa 523 Suport al transport públic de viatgers que incorpora la perspectiva de gènere en el diagnòstic del programa i disposa d'objectius, actuacions i indicadors de gènere. El programa 526 Logística i altres actuacions de suport al transport de mercaderies i 527 Infraestructures del transport de viatgers per carretera recullen les diferències de gènere en el diagnòstic i participen o tenen definits objectius de gènere. La resta de programes tenen marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.5.3. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.7.1	Personal de recerca i desenvolupament, segons ocupació, sectors d'execució i sexe
3.7.3	Percentatge de la població amb coneixements TIC de tasques relacionades amb mòbils i ordinadors, per sexe
3.7.4	Percentatge de la població amb coneixements TIC de tasques relacionades amb la informàtica, per sexe

Programa 531 E-infraestructures

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen recursos per contribuir a consolidar la societat de la informació com a factor clau per millorar la competitivitat i la internacionalització de les empreses. En concret els recursos es destinen a estendre i facilitar l'accés de les xarxes de telecomunicacions al conjunt del teixit residencial, empresarial i públic, i a impulsar el desplegament d'infraestructures de telecomunicacions (fibra òptica, torres de radiocomunicacions, etc.), per tal d'afavorir que els ciutadans, les empreses i les administracions públiques puguin gaudir dels serveis de comunicacions electròniques més avançats. També s'assignen a aquest programa els recursos destinats a la gestió transversal i coordinada de les tecnologies de la informació (TIC) de tota la Generalitat de Catalunya.

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	882.217.912 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	95.593.665 €	0 €
Total	977.811.577 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere

Presidència

El departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Programa 532
Societat digital

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per avançar en la plena extensió dels instruments i els serveis de la societat digital com a mesura per a impulsar el desenvolupament social i econòmic del país. En aquest sentit, s'inclouen activitats de recerca i innovació en l'àmbit de les tecnologies de la informació (TIC), els serveis preventius, reactius i de formació i sensibilització pel que fa a la seguretat a internet, la posada a disposició de la ciutadania de centres d'accés públic a internet i els projectes estratègics d'impuls de les TIC en l'àmbit de la salut. També s'assignen a aquest programa els recursos per impulsar i col·laborar en l'ús dels mitjans electrònics a les administracions públiques catalanes amb la finalitat d'oferir uns serveis públics més àgils i accessibles a ciutadans, empreses i organitzacions.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	79.186.496 €	0 €
Departament d'Empresa i Treball	16.259.066 €	1.150.000 €
Fons no departamentals	1.670.000 €	0 €
Total	97.115.562 €	1.150.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EMT		Pla DonaTIC	100.000
EMT		Premis DonaTIC	50.000
EMT		Subvencions d'emprenedoria digital femenina	1.000.000

Presidència

El departament considera que no té impacte de gènere.

Empresa i treball

Aquest programa té un impacte transversal de gènere mitjançant la millora de l'accés de les dones a la societat de la informació en totes les etapes de la vida. S'ha de considerar també l'impacte addicional que es deriva de les actuacions específiques d'inclusió digital dirigides a dones, especialment per als segments d'exclusió tant de caràcter social com econòmic. Es pretén, així, reduir les desigualtats de gènere existents.

Fons no departamentals

No s'ha aportat informació sobre l'impacte de gènere.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
PRE	Personal laboral contractat	2022	57	126	183	31,1%	68,9%

Programa 533

Mitjans de comunicació social

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'inclouen els recursos destinats a fomentar i ordenar els mitjans de comunicació catalans amb l'objectiu de garantir el dret a la informació i a la lliure expressió de la ciutadania i fomentar un espai català de comunicació on enfortir l'ús social de la llengua catalana i la cultura pròpia. S'hi inclouen els recursos destinats als mitjans de comunicació propis, és a dir públics, i l'impuls dels mitjans de comunicació privats per tal d'aconseguir una oferta comunicativa diversa, plural i equilibrada.

Poder transformador del programa:	Alt	2,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	362.715.608 €	0 €
Total	362.715.608 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

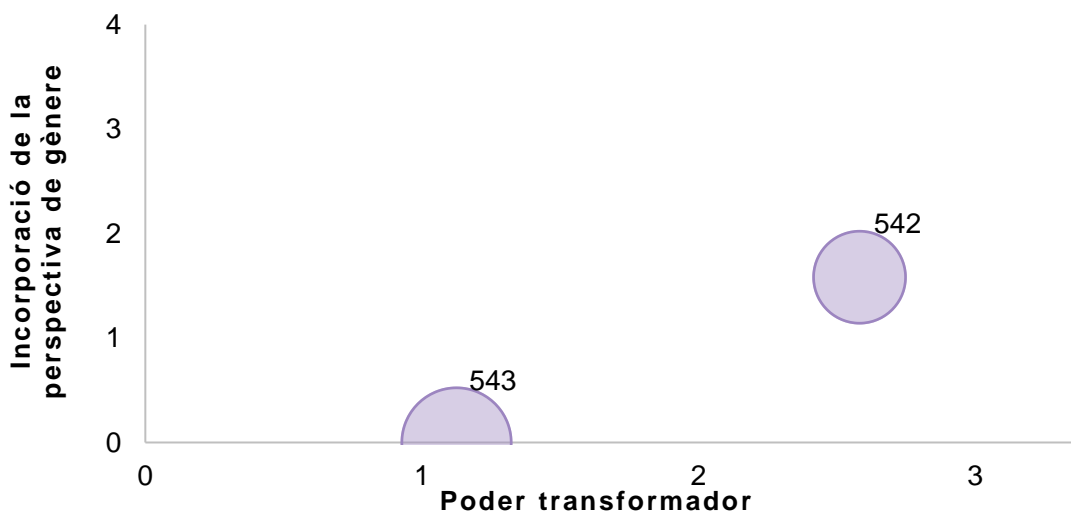
Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
PRE		Seguiment del compliment de la normativa d'igualtat de gènere en les subvencions als mitjans de comunicació	Despesa estructural
PRE		Organització d'espais de debat i reflexió i foment de la recerca sobre el gènere i la comunicació	Despesa estructural
PRE		Assegurar la paritat en la composició del Jurat dels Premis Nacionals de Comunicació	Despesa estructural

Un dels objectius estratègics del programa inclou fomentar la igualtat i la no discriminació per raó de sexe en tots els serveis de comunicació, mitjançant l'actualització del marc normatiu.

Política 54. Ordenació del territori i urbanisme

Els programes de la política d'ordenació del territori i urbanisme tenen un poder transformador mitjà: el programa 542 Ordenació del territori i urbanisme, es presenta com un programa amb un poder transformador elevat pel seu impacte en les condicions de vida de les persones i per tractar-se d'un àmbit on s'identifiquen diferències de gènere, mentre que el programa 543 Ordenació i promoció de sòl i edificis industrials i serveis s'identifica com un programa amb un poder transformador mitjà i el 544 Actuacions a la costa, baix. Les actuacions dels seus programes afecten a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere en els programes d'aquesta política és baix, destacant el programa 542 Ordenació del territori i urbanisme. La resta de programes tenen marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.5.4. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	No es disposa d'indicadors

Programa 542

Ordenació del territori i urbanisme

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a ordenar la transformació i el conjunt d'intervencions en el territori, mitjançant la planificació i la gestió tant d'escala territorial com urbanística o sectorial, per tal de garantir un desenvolupament econòmic eficient, competitiu, sostenible i socialment equilibrat, amb un medi ambient de qualitat i que no comprometi els actius territorials que poden necessitar les generacions futures.

Poder transformador del programa:	Alt	2,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,6
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	2.069.320 €	0 €
Departament de Territori	38.779.218 €	0 €
Total	40.848.538 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
TER		Introducció de la perspectiva de gènere en el planejament urbanístic	Despesa estructural
TER		Introducció de la perspectiva de gènere en l'Agenda urbana de Catalunya	Despesa estructural
TER		Anàlisi de gènere en el procés participatiu de l'Agenda estratègica del Pirineu	1.000

Empresa i treball

El departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Territori

La Llei de territori, en elaboració, no afavoreix situacions discriminatòries per raó de gènere atès que no estableix cap distinció entre homes i dones en la seva regulació. El projecte normatiu preveu que:

1. Les administracions competents han d'incorporar la perspectiva de gènere en la planificació del territori i en la gestió urbanística dels plans. A aquest efecte, han de promoure la participació ciutadana de les dones i de les associacions de defensa dels drets de les dones en els procediments d'aprovació dels plans d'ordenació del territori i dels seus instruments de gestió.
2. El departament competent en matèria d'ordenació del territori ha d'incorporar la perspectiva de gènere en el desplegament d'aquesta Llei per tal de tendir a la representació paritària en la composició dels òrgans territorials que tinguin caràcter col·legiat, i en l'avaluació de l'impacte de l'acció urbanística.

S'està elaborant el Reglament de la Llei de l'arquitectura, que especifica que cal garantir la paritat de gènere en la composició de membres de jurats del Premi Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i el Patrimoni Construït, del Ple i de la Comissió permanent del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística de Catalunya, i dels jurats de concursos. Pel que fa a la nova llei de muntanya, com es preceptiu, es farà una memòria detallada de l'impacte de gènere. En el cas de l'Agenda estratègica del Pirineu, es farà una anàlisi, dins del procés de participació, de les visions diferenciades que pugui haver sobre el futur d'aquest territori i sobre les actuacions estratègiques que es proposen.

Programa 543

Ordenació i promoció de sòl i edificis industrials i serveis

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promoure una oferta de sòl industrial que afavoreixi la competitivitat, mitjançant l'establiment d'un preu ajustat, proporcionant serveis que afegixin valor (subministrament elèctric, ample de banda de qualitat, transport públic, etc.), i que s'adapti a les necessitats de la demanda per tal de facilitar la implantació d'empreses i activitats econòmiques, tant nacionals com internacionals. Amb la finalitat d'impulsar l'activitat econòmica i fomentar l'ocupació, es prioritzen aquelles intervencions que permetin donar resposta a la demanda, amb fórmules flexibles i adaptades a la conjuntura econòmica, així com aquelles lligades a les grans infraestructures que vertebrin i articulen el territori.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	57.222.564 €	0 €
Total	57.222.564 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

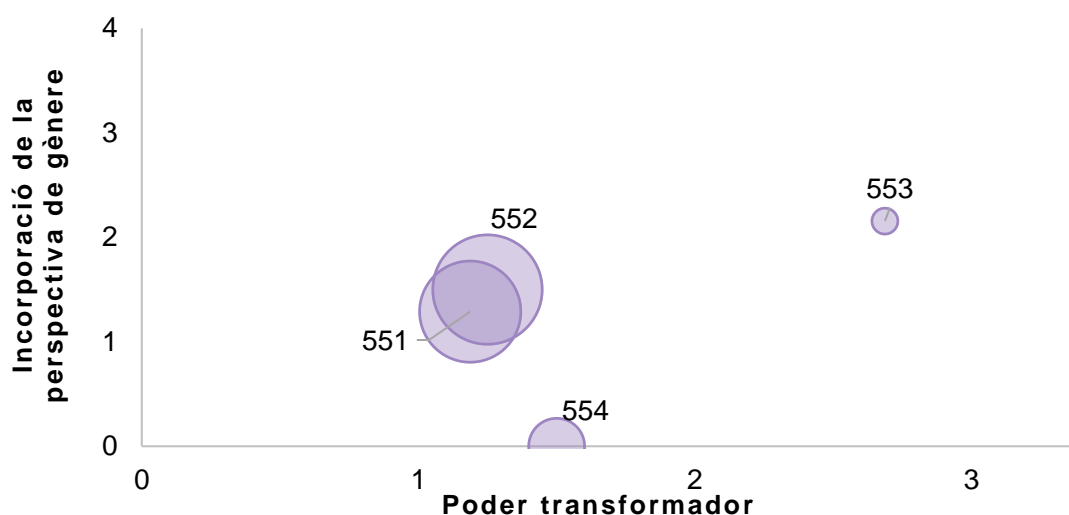
El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere

Aquest programa no té un impacte transversal de gènere ja que les seves intervencions tenen lloc en un context on no hi ha desigualtat entre dones i homes. Tota intervenció afecta per igual les activitats diàries, els recursos disponibles, les funcions i responsabilitats de les dones i els homes ateses les seves necessitats i interessos.

Política 55. Actuacions ambientals

Els programes de la política d'actuacions ambientals tenen un poder transformador mitjà perquè afecta a les condicions de vida d'un nombre elevat de persones i actuen en àmbits en què hi ha diferències de gènere i els estereotips hi juguen un pes rellevant.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mitjà. Destaca el programa 553 Polítiques i sensibilització ambientals que contribueix a l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 5 Igualtat de gènere i incorpora la interseccionalitat en el disseny de les actuacions i en els indicadors. La resta de programes tenen marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.5.5. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
4.2.1	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal del sector públic administratiu de la Generalitat, per departament i col·lectiu (agents rurals)

Programa 551

Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a protegir, conservar i millorar el patrimoni natural i la biodiversitat del territori català i a gestionar els recursos forestals, la caça i la pesca en aigües continentals sota els criteris de sostenibilitat i servei públic. Les actuacions principals incloses en el programa fan referència a la planificació i gestió dels terrenys forestals per la seva protecció, conservació i millora. També destaca el foment dels usos econòmics sostenibles, el recolzament de la propietat forestal, la lluita contra l'erosió, la protecció i gestió dels espais naturals i la protecció i gestió de la fauna. Per altra banda, també es desenvolupen activitats preventives destinades a combatre els incendis forestals a través de l'adequació de les masses forestals, l'accessibilitat a la forest, la disponibilitat d'estructures per atacar el foc i el foment de la participació rural en la defensa dels boscos i el seu entorn. S'inclouen els recursos per a la millora i el manteniment dels equipaments i per al sosteniment del cos d'agents rurals.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	4.252.220 €	0 €
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	143.413.449 €	26.000 €
Departament d'Interior	47.289.689 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	6.527.393 €	0 €
Total	201.482.750 €	26.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC	CPF	Cursos sensibilització de gènere	Despesa estructural
ACC		Cursos sensibilització de gènere	2.000
ACC		Diagnosi sobre la presència de la dona en el sector forestal, cinegètic i piscícola	Despesa estructural
ACC		Estratègia per la igualtat de gènere del sector forestal, cinegètic i piscícola	14.000
ACC		Sessions per impulsar i promoure la presència de la dona en organismes d'influència en el sector forestal, cinegètic i piscícola	10.000
INT		Aprovació de les mesures d'igualtat entre dones i homes del CAR en el marc del Pla d'Igualtat de dones i homes de la Generalitat	Despesa estructural

Presidència

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

El programa incideix, principalment, en la millora de la biodiversitat i el patrimoni natural amb mesures de protecció i conservació de tot el medi natural. Això té un impacte finalista en tota la població (7.739.758 habitants al 2021; 50,9% dones i 49,1% homes segons l'Idescat). Tanmateix, les actuacions concretes que es desenvolupen impacten directament en col·lectius concrets com són: persones caçadores, pescadores, propietàries de terrenys rústics, gremi d'armers/eres, agricultores, ramaderes, silvicultores, hostaleria i restauració, i guardes de caça i pesca.

Alguns dels centres gestors del programa participen del nou Programa de dones del món rural i marítim de Catalunya (2022-2025). L'any 2021 des de la Secretaria d'Acció Climàtica, de la qual depèn la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural (AG11) i que participa del programa 551, s'ha dut a terme l'estudi "Dona i ocupació verda a Catalunya" amb l'objectiu d'analitzar quina és la situació en matèria d'igualtat i quin és actualment el paper de la dona en el sector del medi ambient i, concretament, en el sector de l'ocupació verda.

El 2022 la Secretaria ha creat un Equip de Gènere que, després de l'anàlisi dels resultats, es troba en fase de desenvolupar per 2023 actuacions com: creació d'una base de dades de dones referents de l'àmbit del medi ambient, creació d'una xarxa de dones que treballen en ocupació verda, altres activitats adreçades a les dones que treballen a l'ocupació verda en el sector públic, etc. També s'estan desenvolupant actuacions de caràcter intern amb

conseqüències favorables externes com incloure clàusules ambientals al 50% dels plecs dels contractes del programa 551 (s'espera ampliar aquest percentatge el 2023).

Interior

En el marc del Pla estratègic del Cos d'Agents Rurals es preveu un dimensionament del Cos d'Agents Rurals, des d'una perspectiva de feminització, per incentivar la participació de les dones en les convocatòries del Cos d'Agents Rurals, per tal d'assolir la paritat d'acord amb el Pla d'Igualtat d'Oportunitats de Dones i Homes de l'Administració de la Generalitat.

La convocatòria de procés selectiu de 100 places a la categoria d'agent de l'escala bàsica del Cos d'Agents Rurals, de l'any 2022, preveu una reserva del 40% del total de places convocades per a les dones. L'any 2023 es preveu la publicació d'una nova convocatòria de 100 places per a l'accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica del Cos d'Agents Rurals, així com la difusió d'una campanya per a fomentar la incorporació de dones al procés selectiu. També s'està treballant en la introducció de la perspectiva de gènere en l'adquisició de vestuari del personal del Cos d'Agents Rurals. En aquest sentit, s'ha especificat amb major exactitud el tallatge femení en els expedients de licitació d'adquisició de vestuari.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Persones titulars de finques forestals	2020	1.727	2.722	4.449	38,8%	61,2%
ACC	Superfície forestal en titularitat	2020	347.073	561.983	909.056	38,2%	61,8%
INT	Efectius Cos d'Agents Rurals	2021	63	419	482	13,1%	86,9%

Programa 552

Infraestructura i gestió de tractament de residus

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a aconseguir una adequada protecció del medi ambient, mitjançant una prioritització de les actuacions de revisió i planificació de la gestió de residus de Catalunya, de prevenció i valorització de residus, la generalització de la recollida selectiva, el control dels abocaments, la implantació de l'ecodisseny en els processos productius, així com, la regeneració dels espais degradats, per tal d'incidir en la millora de la salut i la qualitat de vida de les persones. Un volum molt important dels recursos del programa es destinen al finançament d'infraestructures de gestió de residus municipals.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,3
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	234.437.854 €	79.856 €
Total	234.437.854 €	79.856 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC	ARC	Avaluació, seguiment i implantació del Pla d'igualtat a la ARC- i tasques relacionades amb la prevenció, detecció i solució de casos d'assetjament al lloc de treball	41.741
ACC	ARC	Formació en matèria d'assetjament a la feina	18.150
ACC	ARC	Formació en matèria de comunicació no violenta	6.050
ACC	ARC	Formació en matèria de violència sexista	3.630
ACC	ARC	Formació en matèria d'igualtat	10.285

El programa és gestionat per l'Agència de Residus de Catalunya. Aquesta entitat va constituir la Comissió d'igualtat l'any 2019 per prevenir i reparar les conductes d'assetjament i garantir la igualtat i dignitat de totes les persones treballadores a l'entitat. L'any 2020, es va signar el Protocol per la detecció, actuació i resolució de conflictes davant d'assetjament dins l'entorn laboral. S'ha declarat la tolerància zero i el rebuig absolut a les conductes d'assetjament. Totes les persones treballadores tenen dret a rebre un tracte digne, respectuós i cortès conforme

amb els principis de la igualtat i no discriminació, i per tant, tota situació o conducta que impliqui falta de respecte o desigualtat deurà ser previnguda i eradicada. Aquest protocol pretén ser una eina preventiva, però si existeixen indicis d'assetjament o malauradament aquest es produeix, aquest protocol és una via de solució extrajudicial o autònoma del conflicte, que tampoc impedeix el recurs de la víctima a les vies judicials o administratives que consideri oportunes. Les conductes d'assetjament no seran permeses ni tolerades.

Programa 553

Polítiques i sensibilització ambientals

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a impulsar polítiques ambientals en matèria de canvi climàtic, de planificació de l'entorn natural i promoció de la custòdia del territori, d'informació i educació ambiental, així com el desenvolupament d'un pla d'economia verda i l'aplicació i la divulgació de l'avaluació ambiental per tal de promoure el desenvolupament sostenible.

Poder transformador del programa:	Alt	2,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	80.000 €	0 €
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	6.304.727 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	8.810.158 €	0 €
Total	15.194.885 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC		Actuacions d'igualtat de gènere derivades de l'estudi "Dona i ocupació verda" (pendent d'aprovació)	Despesa estructural

Presidència

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

L'any 2021 des de la Secretaria d'Acció Climàtica, de la qual depèn la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural (AG11) i que participa del programa 553, s'ha dut a terme l'estudi "Dona i ocupació verda a Catalunya" amb l'objectiu d'analitzar quin és la situació en matèria d'igualtat i quin és actualment el paper de la dona en el sector del medi ambient i, concretament, en el sector de l'ocupació verda.

El 2022 la Secretaria ha creat un Equip de Gènere que, després de l'anàlisi dels resultats, es troba en fase de desenvolupar per 2023 actuacions com: creació d'una base de dades de dones referents de l'àmbit del medi ambient, creació d'una xarxa de dones que treballen en ocupació verda, altres activitats adreçades a les dones que treballen a l'ocupació verda en el sector públic, etc. També s'estan desenvolupant actuacions de caràcter intern amb conseqüències favorables externes com incloure clàusules ambientals al 100% dels plecs dels contractes del programa 553.

Per altra banda, aquest programa inclou l'assistència al Govern en el seguiment i actualització del Pla nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, amb la incorporació de la perspectiva de gènere i interseccional. També s'inclou l'assistència al Govern en la dinamització de l'Aliança Catalunya 2030, un espai de treball conjunt entre organitzacions públiques i privades per accelerar l'acció conjunta vers la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible a Catalunya. Entre els membres del seu grup motor, destaca la participació activa del Consell Nacional de Dones de Catalunya i el Consell Nacional LGBTI. Per últim, els indicadors dels ODS per a Catalunya inclouen indicadors de gènere i la desagregació per sexe de tots els indicadors, en la mesura que sigui possible.

Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Programa 554

Prevenió i control ambiental

Informació general del programa i pressupost

Aquest programa destina recursos a promoure la qualitat ambiental mitjançant la prevenció i el control de la contaminació atmosfèrica, acústica, lluminosa i odorífera així com la responsabilitat ambiental, per tal de millorar la salut i la qualitat de vida dels ciutadans de Catalunya. Així mateix, també es fomenta la prevenció i el control ambiental de les activitats amb incidència ambiental mitjançant la implantació de procediments administratius àgils i simples i donant suport tècnic en la implantació de les millores tècniques disponibles.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	63.234.814 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	759.765 €	0 €
Total	63.994.578 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

En el marc d'aquest programa, s'està treballant en l'elaboració d'un estudi que analitzi el rol de les dones que treballen en l'àmbit de l'ocupació verda. En aquest àmbit s'inclouen les dones que treballen en temes ambientals tant en el sector privat com també en el sector públic.

Aquest estudi planteja un enfocament nou, que vol analitzar i potenciar un dels perfils professionals relatius a temes com l'economia verda i circular, la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, la recerca ambiental en general, l'educació i la informació ambientals, la protecció de la biodiversitat, etc. des d'una perspectiva de gènere.

El resultat a obtenir per l'any 2022 és la redacció de l'estudi: "Dona i Ocupació verda: el paper de la dona al sector econòmic del medi ambient i la sostenibilitat a Catalunya".

L'estudi pretén donar un marc de referència per garantir la plena participació de les dones en els processos de planificació i execució de les polítiques d'acció climàtica i canvi climàtic, i incorporar la perspectiva de gènere en les actuacions en aquest àmbit. Aquest servirà per planificar en els propers anys actuacions concretes que donin resposta al repte de promoure la igualtat d'oportunitats per totes les persones.

En el marc de la redacció de la nova Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic per l'horitzó 2030 (ESCACC 2030), en el capítol on es recullen els principals impactes i vulnerabilitats al canvi climàtic dels sistemes naturals, dels àmbits socioeconòmics i dels territoris, s'ha inclòs com a novetat respecte l'Estratègia anterior (ESCACC 2020) la transversalitat de la vulnerabilitat social (inclosa la perspectiva de gènere) i territorial. L'ESCACC 2030 està previst s'aprovi per Acord de Govern abans de finalitzar l'exercici 2022.

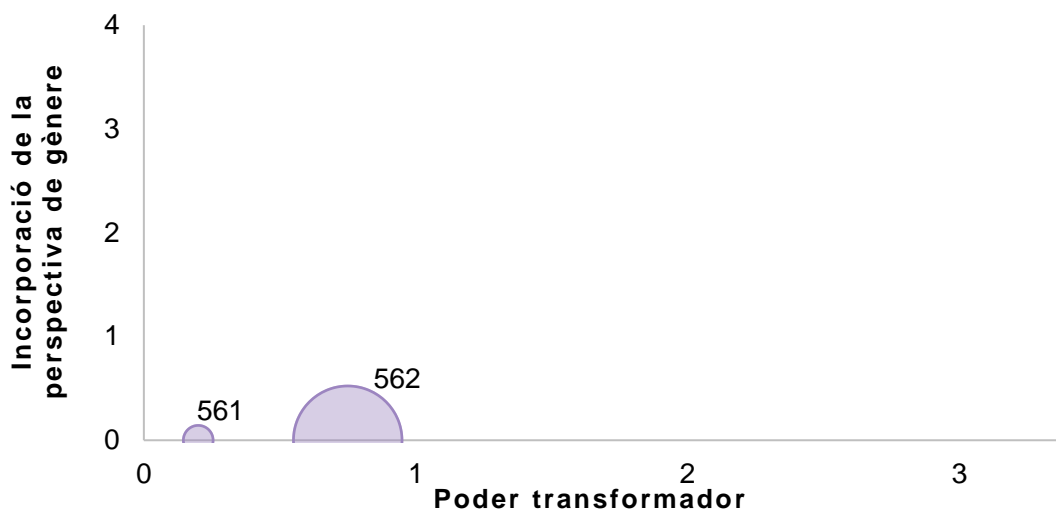
Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Política 56. Infraestructures agràries i rurals

Els programes de la política d'infraestructures agràries i rurals tenen un poder transformador baix, perquè incideixen de forma indirecta en les condicions de vida de les persones i no incideixen sobre les desigualtats o diferències de gènere.

Els programes d'aquesta política de despesa no incorporen la perspectiva de gènere.

Taula 5.5.6. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.2.4	Ocupació per categoria professional

Programa 561

Infraestructures per al desenvolupament rural

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per a la realització d'obres destinades a pal·liar el dèficit d'infraestructures rurals i aconseguir un major desenvolupament dels nuclis rurals. L'objectiu és potenciar la inversió en les infraestructures viàries rurals per tal de millorar la competitivitat de les explotacions agràries, les inversions alternatives al món rural (com l'artesanía, agroindústria, el turisme rural, etc) i en definitiva millorar les condicions de vida al món rural i la pagesia, afavorint el reequilibri territorial i la cohesió social.

Poder transformador del programa:	Baix	0,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	6.000.000 €	0 €
Total	6.000.000 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Les infraestructures viàries rurals són vitals per garantir l'accessibilitat a tot el territori rural català. L'activitat socio-econòmica es veu molt reduïda si no es disposa d'infraestructures bàsiques adequades, amb les mínimes condicions de transitivitat, seguretat i comoditat. El dèficit en matèria d'infraestructures viàries rurals que existeix en algunes zones del país, juntament amb la manca d'altres infraestructures bàsiques, especialment en comarques de muntanya i en zones desfavorides, poden comportar situacions de despoblament en comarques eminentment rurals, dificultant la continuïtat en les explotacions agràries i la posada en marxa d'alternatives econòmiques al món rural, abandonament del conreu de terres, desertització i increment considerable dels risc d'incendis forestals.

En zones periurbanes, on la pressió de l'entorn i l'especulació urbana és cada dia major, propicia també l'abandonament d'excel·lents terres de cultiu i l'activitat agrària. Per un altre banda, la concentració parcel·lària permet constituir explotacions d'estructura i dimensions adequades, i econòmicament més rendibles. Esdevé imprescindible en zones on es projecten

nous regadius, en zones de modernització de regadius tradicionals consolidats i també a la resta de superfícies agrícoles.

Tot i que el Departament té present en les seves actuacions el reconeixement de accions positives com a instrument per incrementar la participació de les dones en aquells àmbits on es troben infrarepresentades, aquest programa recull actuacions, de millora i condicionament de camins i de reordenació de parcel·les, executades directament per l'Administració segons criteris de territori però no s'han establert objectius específics en matèria d'igualtat ja que el programa no té cap afectació directa des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats de gènere i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes.

Programa 562

Infraestructures de regadius i ordenació parcel·lària

Informació general del programa i pressupost

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promoure l'ús sostenible de l'aigua de regadiu a través del foment de nous regadius d'alta eficiència, la modernització dels regadius tradicionals i la reutilització d'aigua regenerada procedent de les depuradores per a reg amb l'objectiu de millorar la competitivitat de les explotacions agràries, mantenir l'equilibri territorial i assegurar la disponibilitat d'aliments a la població. Complementàriament s'inclouen en l'àmbit d'aquest programa actuacions de concentració parcel·lària (agrupació de parcel·les) que en augmentar la dimensió mitjana de les finques de conreu incrementen la rendibilitat de les explotacions, tan de secà com de regadiu.

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	33.386.549 €	0 €
Departament de Territori (encàrrec)	37.450.822 €	0 €
Total	70.837.372 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

En l'àmbit mediterrani el regadiu permet incrementar la viabilitat, actualment força compromesa, de les explotacions agràries. La transformació de secà en regadiu ha estat tradicionalment el principal motor pel desenvolupament rural. Segons estudis d'implantació del regadiu del Segarra-Garrigues, el factor multiplicador del valor de les àrees de regadiu en relació a les zones que resten de secà oscil·la entre 4,8 - pitjor escenari a 8,4 - millor escenari (Font: Dades estadístiques DACC).

Per aquest motiu, en les zones irrigades s'han desenvolupat multitud d'activitats econòmiques que han permès mantenir a la població rural en el territori; per contra en moltes zones de secà la població en general ha anat disminuint per la manca d'oportunitats. Les actuacions del Departament per desenvolupar programes en matèria de construcció i modernització de regadius pretenen millorar zones de reg (en servei des de fa més de 25 anys) implantant infraestructures que disminueixin un consum excessiu d'aigua i grans despeses d'explotació.

Aquestes actuacions, executades directament per l'Administració o a través de d'empreses públiques, sempre amb la col·laboració activa de les Comunitats de Regants, o bé executades per les pròpies Comunitats de Regants, segons criteris d'impacte econòmic i d'equilibri territorial però no s'han establert objectius específics en matèria d'igualtat ja que el programa no té cap afectació directa des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats de gènere i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes.

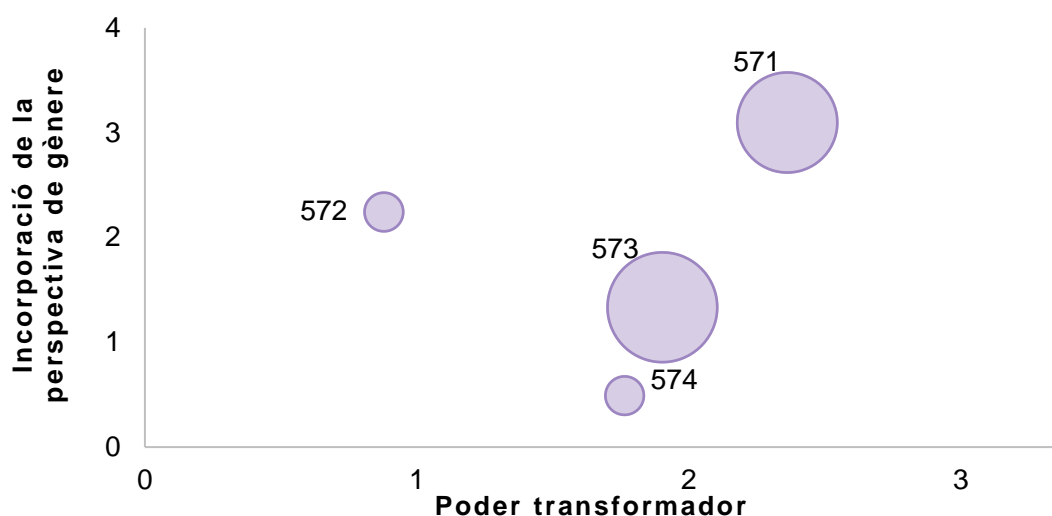
Territori

Encàrrec dels departaments que participen al programa a Infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

Política 57. Recerca, desenvolupament i innovació

Els programes de la política de recerca, desenvolupament i innovació tenen un poder transformador mitjà, perquè els seus programes afecten de forma directa o indirecta les condicions de vida de les persones i formen part d'un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats de gènere. A més, destaca el programa 571 Recerca i Desenvolupament en què els estereotips de gènere hi juguen un pes rellevant i té una capacitat transformadora.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mitjà. Els seus programes contempen les diferències per raons de gènere o utilitzen informació estadística per mostrar la situació d'homes i dones en l'àmbit del programa. També tenen actuacions que tenen en compte les diferències de gènere identificades en el diagnòstic i tenen indicadors desagregats per sexe. De nou destaca el programa 571 que a més incorpora la interseccionalitat en l'anàlisi del diagnòstic i en el disseny de les actuacions; té actuacions que persegueixen transformar els rols i els estereotips de gènere i d'altres que persegueixen prevenir o eradicar les violències masclistes.

Taula 5.5.7. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.5.4	Alumnes universitaris matriculats, per nivell d'estudis, sexe i tipus d'universitat
3.5.5	Percentatge de dones matriculades en graus oficials, màsters oficials i doctorats EEES, segons la branca
3.5.7	Població de 30 a 34 anys amb estudis de nivell terciari, per sexe
3.7.1	Personal de recerca i desenvolupament, segons ocupació, sectors d'execució i sexe
3.7.2	Tesis doctorals aprovades, segons l'àmbit d'estudi de la tesis i el sexe

Programa 571

Recerca i Desenvolupament

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promoure la recerca i el desenvolupament, que s'adrecen a finançar actuacions per incentivar i impulsar la carrera investigadora en les seves etapes pre i post doctorals, per incorporar investigadors de màxim nivell al sistema català d'R+D, per fomentar un perfil més emprenedor i per a la mobilitat i la internacionalització del personal investigador. Així mateix, s'impulsen grans infraestructures científiques i centres de recerca, la recerca a les universitats, així com també xarxes, programes i altres activitats orientades a la recerca i actuacions destinades a la transferència de coneixement a la societat.

Poder transformador del programa:	Alt	2,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Molt alt	3,1
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Recerca i Universitats	313.847.013 €	100.500 €
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	24.800.427 €	3.000 €
Departament de Territori	13.824.832 €	25.000 €
Total	352.472.272 €	128.500 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
REU	AGAUR	Publicació de les dades desagregades per sexe de tots els ajuts	Despesa estructural
REU	AGAUR	Aplicar mesures de no discriminació en l'accés als ajuts	Despesa estructural
REU	AGAUR	Evitar el biaix de gènere en els processos d'avaluació	Despesa estructural
REU	AGAUR	Afavorir l'equilibri de gènere en els panells d'avaluació i grups d'experts	Despesa estructural
REU	AGAUR	Inclusió de la perspectiva de gènere en les convocatòries dels ajuts	Despesa estructural
REU	I-CERCA	Accions del Pla contra la Violència de gènere	10.000
REU	I-CERCA	Programa de formació: Àgora de gerents (sessions sobre gènere)	5.000

REU	I-CERCA	Gestió de la Comissió de gènere de coordinació amb els centres CERCA	5.000
REU	I-CERCA	Seguiment del Pla d'Igualtat I-CERCA	2.000
REU	I-CERCA	Renovació de l'apartat de la web dedicat a polítiques de gènere de CERCA (www.gender.cerca.cat)	7.000
REU	I-CERCA	Campanya comunicació a xarxes 11F dia de la dona i la nena a la ciència	500
REU	I-CERCA	Campanya comunicació a xarxes 8març dia de la dona	500
REU	I-CERCA	Campanya comunicació a xarxes 25nov dia contra la violència contra les dones	500
REU		Seguiment de la participació de les dones en els càrrecs directius de les universitats catalanes i els centres CERCA (La Institució CERCA fa seguiment de la participació de les dones en els càrrecs directius dels centres CERCA)	Despesa estructural
REU		Impuls de la presència de les dones en els estudis tècnics, tecnològics i del sector de les tecnologies de la informació i la comunicació (Publicació d'un nou conte de la Laura i en Joan, sessions de contacontes i maleta pedagògica)	70.000
REU		Visibilització de dones destacades en l'àmbit científic i tecnològic, a través de l'apartat 'Dones i ciència' del web del Departament	Despesa estructural
REU		Visibilització de dones destacades en l'àmbit científic i tecnològic pel que fa a la concessió dels guardons Narcís Monturiol	Despesa estructural
REU		Seguiment del tractament de les dades desagregades per part dels departaments i elaboració d'indicadors de gènere específics de Recerca, així com l'actualització anual d'una pàgina de la web del DREU amb estadístiques sobre les convocatòries públiques de beques i ajuts a la recerca finançades per la Generalitat de Catalunya destinades a recursos humans, desagregades per sexe, que són consultables des de dades obertes gencat	Despesa estructural
REU		Priorització en els criteris d'avaluació dels grups coordinats per una investigadora o que estiguin formats per un 40% o més de dones, tenint en compte el lideratge i el pes de les dones investigadores en els grups candidats en la convocatòria 2022-24 d'ajuts de suport a l'activitat científica dels grups de recerca de Catalunya (SGR-CAT)	Despesa estructural
ACC	CREAF	Accions implementades de Pla d'Igualtat d'Oportunitats del centre	-
ACC	CREAF	Investigadores sènior que actuïn com a Investigadores Principals de projectes	-
ACC	IREC	Actualització del Pla d'Igualtat del centre	Despesa estructural
ACC	IREC	Accions implementades de Pla d'Igualtat del centre	3.000
ACC	IREC	Investigadores sènior que actuïn com a Investigadores Principals de projectes	-
ACC	IREC	Desplegament protocol contra assetjament sexual del CIMNE	5.000
ACC	IREC	Desplegament del nou pla d'igualtat de gènere al CIMNE	20.000

Recerca i Universitats

El percentatge d'investigadores dedicades a activitats de recerca i desenvolupament és del 38,80%, 11.697 dones d'un total de 30.160 persones. Però si bé en les primeres escales de la carrera científica el sistema català de recerca presenta un balanç de gènere de 46,72% d'investigadores predoctorals i 47,06% d'investigadores postdoctorals, les diferències creixen en els estadis intermedis i superiors. Les investigadores principals dones són un 35,3%, i les investigadores sènior un 31,78%. Un altre indicador de la presència femenina en les escales superiors de la carrera científica el trobem en la distribució per gènere dels professors d'investigació d'excel·lència ICREA. Del total de 269 de persones investigadores contractades per ICREA el 2020, només 61 (22,68%) eren dones. El percentatge d'investigadores sol·licitants de la convocatòria ICREA Sènior de 2020 va ser del 39,43% (69 sobre 175); de les quals un 35,71% van ser finalment contractades (5 sobre 14).

Cal destacar la mesura que el Departament de Recerca i Universitats ha pres per primer cop pel que fa als criteris d'avaluació de la convocatòria 2022-24 d'ajuts de suport a l'activitat científica dels grups de recerca de Catalunya (SGR-CAT) que prioritzaran els grups coordinats per una investigadora o que estiguin formats per un 40% o més de dones, tenint en compte el lideratge i el pes de les dones investigadores en els grups candidats.

Les accions del Departament de Recerca i Universitats amb impacte en la política d'igualtat de gènere també són la Col·lecció de contes La Laura i en Joan per fomentar les vocacions científiques; els Premis Reginó al millor treball de recerca sobre temes de gènere, els guardons Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic en què es vetlla per aconseguir una representació paritària entre dones i homes en la composició del jurat avaluador i en les persones físiques guardonades; i l'apartat 'Dones i ciència' del web del Departament. La Institució CERCA participa en els òrgans de govern dels centres CERCA i promou la igualtat en els Scientific Advisory Boards. Es porten a terme accions de foment de la igualtat de gènere, es fan accions de difusió, formatives i en les xarxes socials. Tots els centres de recerca disposen de plans d'igualtat basats en el model de la Comissió d'igualtat de la Institució CERCA, que els centres adapten d'acord a les característiques de cada institució.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

El programa promou la recerca i el desenvolupament en el nostre Departament a través de diferents Centres i Institucions dedicats a àmbits agroambientals i d'energia. Internament, es realitzen accions positives d'igualtat de gènere principalment en la promoció d'una major participació de les dones com a Investigadores sènior que actuïn com a "Investigadores Principals de projectes." Alguns dels assoliments en matèria d'igualtat venen reflectits en el

personal que treballa en aquests centres de recerca. Concretament, al CREAM el 46% del total del personal són dones destacant el 47% de dones candidates a doctorat que treballen o el 47% de dones tècniques en el Centre.

Per altra banda, el CREAM detalla els reptes a assolir en matèria de gènere, incloses en les actuacions del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere de la Generalitat de Catalunya 2019-2022. Els objectius concrets que es persegueixen són: Vetllar per la participació plena i efectiva de les dones, i per la igualtat d'oportunitats de lideratge en tots els àmbits de presa de decisions en la vida política, econòmica i pública. Millorar l'ús de la tecnologia instrumental, en particular les tecnologies de la informació i la comunicació, per tal de promoure l'apoderament de les dones.

El programa promou l'actualització del Pla d'igualtat d'IREC aplicant el Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya (PEPIG), la Llei 17/2015 i el RD 201/2020. L'IREC detalla els reptes a assolir en matèria de gènere dins dels eixos 2, 5 i 6 del PEPIG 2019-2022. Els objectius concrets que es persegueixen, entre d'altres són: Fomentar la qualitat dels programes d'igualtat d'empresa, Fomentar la formació en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes, Promoure el reconeixement del desenvolupament professional i científic de les dones i Assolir una efectiva transversalització de gènere en totes les àrees de gestió del centre.

Paral·lelament s'estan realitzant accions positives d'igualtat de gènere principalment en la promoció d'una major participació de les dones com a Investigadores sènior que actuen com a "Investigadores Principals de projectes (IP)." Concretament, a IREC el 30% del total del personal són dones. Cal remarcar que a les titulacions universitàries anomenades STEM, que són els estudis que realitzen les nostres investigadores, el percentatge de noies oscil·la al voltant del 20% des de fa anys.

Territori

La igualtat de gènere és un valor fonamental que beneficia la recerca i la innovació de diverses maneres perquè la igualtat de gènere ajuda a millorar la qualitat i l'impacte de la recerca i la innovació en ajudar a garantir que reflecteixi i sigui rellevant per al conjunt de la societat; crea millors entorns de treball que permeten una recerca i un aprenentatge de bona qualitat i ajuden a maximitzar el potencial i els talents de tot el personal; ajuda a atreure i retenir talent assegurant que tot el personal pugui estar segur que les seves habilitats seran valorades i reconegudes de manera justa i apropiada.

Ara bé, si s'analitzen les dades sobre els investigadors en equivalència a jornada completa (EJC) a les empreses, segons les dades de l'IDESCAT de l'any 2020, el nombre de dones investigadores en equivalència a jornada completa és inferior al d'homes. Del total de 25.246 persones investigadores, 8.369, un 33% del total, són dones. Dins aquest programa, el recursos del Departament de Territori es destinen als centres propis i participats, d'acord amb les característiques pròpies de la infraestructura científica i tecnològica existent a Catalunya en l'àmbit de les competències del Departament. Aquests centres contribueixen a executar de manera més eficient l'actuació del Departament mitjançant la integració, en les polítiques públiques, de les innovacions i millores que desenvolupen. Bona part d'aquests centres compten amb plans d'igualtat, com és el cas del Centre Internacional de Mètodes Numèrics en Enginyeria (CIMNE), en els quals la perspectiva de gènere es té en compte sobretot en la captació del talent i en la promoció del personal investigador i de suport a la recerca, per tal de reduir la bretxa existent i avançar cap a un model d'igualtat.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
REU	Nombre d'investigadors en procés de formació a empreses en el marc del Pla de Doctorats Industrials	2021	319	487	806	39,6%	60,4%
REU	Percentatge de dones investigadores	2021	2.010	2.404	4.414	45,5%	54,5%
REU	Percentatge d'investigadores en procés de formació (predoc)	2021	1.418	1.617	3.035	46,7%	53,3%
REU	Percentatge d'ajuts ICREA Sènior concedits	2021	3	8	11	27,3%	72,7%
ACC	Actualització del Pla d'igualtat del centre	2022	2	2	4	50,0%	50,0%
ACC	Accions implementades de Pla d'igualtat d'Oportunitats del centres de recerca		--	--	80,0%	--	--
ACC	Investigadores sènior que actuïn com a Investigadores Principals de projectes		9	--	9	--	--
TER	Persones amb contracte al CIMNE per gènere	2021	58	164	222	26,1%	73,9%
TER	Plantilla investigadora del CIMNE per gènere	2021	36	149	185	19,5%	80,5%

Programa 572

Recerca i Desenvolupament en ciència i tecnologia agroalimentària

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a fomentar les actuacions de recerca i desenvolupament per contribuir a la modernització, la millora de la competitivitat i el desenvolupament sostenible dels sectors agrari, alimentari i aquícola. En aquest sentit, les actuacions principals consisteixen en el recolzament als centres de recerca d'aquest àmbit per tal de promoure nous avenços tecnològics en el sector agroalimentari i, en particular, en les explotacions agràries per tal d'incrementar la seva productivitat i rendibilitat.

Poder transformador del programa:	Baix	0,9
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Alt	2,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Recerca i Universitats	305.290 €	0 €
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	56.670.742 €	19.400 €
Total	56.976.032 €	19.400 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC	IRTA	Disposar d'un Protocol exclusiu per a la prevenció i detecció d'assetjament sexual i/o per raó de sexe, separant-lo del Protocol d'assetjament psicològic.	2.500
ACC	IRTA	Disseny d'un pla de comunicació i divulgació de la Comissió d'Igualtat al personal de l'empresa	1.500
ACC	IRTA	En actes públics, vetllar per no donar paper secundari només a dones (hostesses, cambrers,...). Comunicar a totes les persones que participen en la organització d'actes públics que vetllin per no donar paper secundari només a dones. Que si hi participen hostesses o cambreres, per exemple, que també hi hagi homes.	300
ACC	IRTA	Fomentar la presència de les dones com a veus expertes i com a representants institucionals als mitjans de comunicació.	600
ACC	IRTA	Preparar a totes les persones que formin part de processos i comitès o processos de selecció, en aspectes que afavoreixin la igualtat de selecció i evitin les discriminacions per estereotipis o prejudicis relacionats amb qüestions de gènere.	4.000

ACC	IRTA	Preparar un informe sobre la baixa presència de dones a la Direcció de l'IRTA: situació de l'IRTA i comparativa amb altres centres CERCA i recomanació que per suplir alguna possible futura baixa es consideri fervorosament contractar-hi o promocionaria una dona.	2.500
ACC	IRTA	Programar una campanya de formació i sensibilització dirigida a tota la plantilla en igualtat de gènere i diversitat.	8.000

Recerca i Universitats

El percentatge de dones que treballen en els centres de recerca adscrits al Departament de Recerca i Universitats de l'àmbit agroalimentari (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries-IRTA, Centre de Recerca en Agrigenòmica-CRAG i Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya-CTFC) és d'un 53,57%.

Un dels objectius del DREU és incrementar la participació de les dones en el sistema català de recerca, i concretament també en l'àmbit agroalimentari. El DREU s'ha implicat de manera decidida en aquest aspecte, incorporant mesures específiques per afavorir la implantació de la perspectiva de gènere en els centres de recerca d'excel·lència a Catalunya de l'àmbit agroalimentari.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

Aquest programa, participat principalment per l'IRTA com a institut d'investigació de la Generalitat de Catalunya, adscrit al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, contribueix a la modernització, a la millora i l'impuls de la competitivitat; al desenvolupament sostenible dels sectors agrari, alimentari, agroforestal, aquícola i pesquer, i també dels directament o indirectament relacionats amb el proveïment d'aliments sans i de qualitat als consumidors finals; a la seguretat alimentària i a la transformació dels aliments, i, en general, a la millora del benestar i la salut de la població.

Malgrat aquest caràcter d'impacte general en la població de l'Institut donat la seva activitat, eminentment d'investigació, té diferents accions en aquest àmbit:

- El 56% del personal propi a l'Institut és femení.
- Foment de les vocacions científiques entre els infants i els joves. L'any 2020 32 investigadores van oferir xerrades a centres de secundària en el marc de la iniciativa 100tífiques, organitzada per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI) i el Barcelona Institute of Science and Technology (BIST) per commemorar el Dia Internacional de les Dones i les Nenes.

- Processos de selecció i reclutament de forma oberta i transparent, garantint la igualtat d'oportunitats per a totes les persones candidates sense diferències per sexe, creences o nacionalitats.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
REU	Percentatge de dones que treballen en els centres de recerca adscrits a l'àmbit agroalimentari (IRTA, CRAG, CTFC)	2020	772	669	1.441	53,6%	46,4%
ACC	Comitè Executiu de l'IRTA	2020	4	6	10	40,0%	60,0%
ACC	Persones presentades a ofertes de feina i preseleccionades per passar a fase d'entrevista	2020	181	146	327	55,4%	44,6%
ACC	Persones seleccionades per llocs de treball on s'han presentat i entrevistat a persones dels dos sexes	2020	45	37	82	54,9%	45,1%
ACC	Plantilla de l'IRTA	2020	393	308	701	56,1%	43,9%

Programa 573

Recerca i Desenvolupament biomèdics i en ciències de la salut

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promoure la recerca i el desenvolupament biomèdics i en ciències de la salut. Amb aquests recursos es financen instituts i centres de recerca, investigadors del sistema de salut, programes i altres actuacions per tal d'incrementar els coneixements en aquest àmbit de la ciència amb l'objectiu de protegir i millorar la salut dels ciutadans.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,9
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	8.140.000 €	0 €
Departament d'Empresa i Treball	235.125 €	0 €
Departament de Recerca i Universitats	145.106.033 €	0 €
Departament de Salut	268.367.525 €	0 €
Total	421.848.683 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
SLT		Foment de la recerca sobre patologies que afecten especialment les dones	Despesa estructural
SLT		Foment de recerques científiques sobre morbiditat diferencial entre dones i homes	Despesa estructural
SLT		Foment de recerques científiques que tinguin en compte les diferències biomèdiques, i també les diferències i condicionaments socials, culturals i educacionals que afecten la salut, aplicant criteris i paràmetres no androcèntrics	Despesa estructural
SLT		Desplegament de mesures per garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en la convocatòria del Pla Estratègic de Recerca i Innovació en Salut 2021-2027	Despesa estructural

Presidència

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Empresa i treball

El departament no ha aportat informació sobre l'impacte de gènere.

Recerca i Universitats

El percentatge de dones que treballen en els centres de recerca adscrits al Departament de Recerca i Universitats de l'àmbit biomèdic i de la Salut (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer -IDIBAPS, Centre de Regulació Genòmica- CRG i Institut de Bioenginyeria de Catalunya-IBEC) és de 54,61%.

Un dels objectius del DREU és incrementar la participació de les dones en el sistema català de recerca, concretament també en l'àmbit biomèdic i de la salut. El DREU s'ha implicat de manera decidida en aquest aspecte, incorporant mesures específiques per afavorir la implantació de la perspectiva de gènere en els centres de recerca d'excel·lència a Catalunya de l'àmbit biomèdic i de la salut.

Salut

D'acord amb CERCA, tots els centres de recerca on el Departament participa en la Governança han desenvolupat la seva política de gènere. Actualment, molts dels centres de recerca disposen de l'acreditació de la HRS4R que a més de garantir la transparència en el procés de contractació també té en compte de manera proactiva la perspectiva de gènere. La tisora de gènere demostra que malgrat que hi ha un nombre superior de dones entre investigadors doctorats i en formació això s'inverteix quan es contempla des de la posició d'investigadores principals o caps de grup. Per tant, s'han de desplegar mesures per incrementar el nombre d'investigadores principals i especialment el nombre de dones que actuïn com a caps de grup.

Així mateix, cal promoure la presència de dones en els consells científics externs i interns dels centres de recerca amb l'objectiu d'arribar al nivell d'equilibri de gènere a nivell global, però també a nivell particular de tots els centres i instituts de recerca biomèdica de Catalunya. Instruments com la Carta Europea del Investigador i el Codi de conducta per a la contractació d'investigadores aplicada a través de l'estratègia HRS4R i la Carta per a la Igualtat de Gènere, coneguda com Hipàtia d'Alexandria, donen impuls a aquestes actuacions.

Aquesta perspectiva també orienta la visió del PERIS 2022-2027 a través del Programa d'optimització del talent, igualtat de gènere i lideratge femení considerat un dels objectius del Pla estratègic anual d'ajuts i Subvencions del Departament de Salut. Tot i els avenços, l'abordatge a partir de la perspectiva de gènere dels projectes de recerca ha de seguir

millorant. En les convocatòries per la concessió de subvencions del PERIS se seguirà incorporant la perspectiva de gènere en tots els àmbits. L'objectiu és consolidar la inclusió de la perspectiva de gènere en els plantejaments dels projectes de recerca com un dels elements cabdals per que la recerca en salut i els avenços en els seus resultats constitueixin un factor que contribueixi a la superació de desigualtats i amb caràcter més específic, contribuir a la millora de la salut del conjunt de la població a través d'abordatges específics de determinades patologies, però amb especial incidència en relació a les dones.

El desenvolupament de les polítiques de la perspectiva de gènere en el marc del Departament s'està realitzant d'acord amb els compromisos assumits a través dels plans interdepartamentals aprovats pel Govern i impulsats per l'ICD.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
REU	Percentatge de dones que treballen en els centres de recerca adscrits al DREU i vinculats a l'àmbit biomèdic i de la salut (IDIBAPS, CRG, IBEC)	2020	1.072	891	1.963	54,6%	45,4%
SLT	% de dones cap de grup del conjunt de centres/instituts	2019	1229	1540	2.769	44,0%	56,0%
SLT	% de dones investigadores principals del conjunt de centres/instituts	2019	219	514	733	30,0%	70,0%
SLT	% dones investigadores ICREA	2017	10	43	53	19,0%	81,0%

Programa 574

Innovació

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a impulsar dins de l'àmbit empresarial la recerca, el desenvolupament i la innovació. Amb aquesta finalitat els recursos del programa es destinen a posar a l'abast de les empreses un conjunt d'instruments de suport i assessorament que facilitin la incorporació de coneixement científic i tecnològic a les empreses per millorar la competitivitat del teixit empresarial català.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	49.225.332 €	0 €
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	7.207.829 €	0 €
Total	56.433.160 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere

Empresa i Treball

ACCIÓ està treballant perquè les línies d'ajut amb concurrència competitiva publicades al 2023 tinguin en compte entre els seus criteris de valoració la perspectiva de gènere.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

El programa impulsa, dins de l'àmbit empresarial, la transferència, la innovació i l'emprenedoria. Pretén posar a l'abast de les empreses un conjunt d'instruments de suport i assessorament que facilitin la incorporació de coneixement científic i tecnològic. El Departament planifica les seves actuacions d'innovació a través del Pla Innova, els valors del qual són: sostenibilitat, cogestió, col·laboració, valor compartit, circularitat, transformar la manera de consumir i produir, socialment inclusiu, contribuir al desenvolupament rural, accions de gènere, relleu generacional, innovació responsable, qualitat, excel·lència i

competitivitat, visibilitat, orientació de resultats, territorialitat i alineació amb estratègies europees.

Tanmateix, en les actuacions realitzades (jornades, seminaris, visites, ...) es fomenta la participació de la dona; durant l'any 2021 el percentatge de dones que van assistir a alguna activitat del PATT arriba al 46%. Destaca sobretot la seva presència en activitats dels sectors de la indústria alimentària, la traçabilitat i seguretat alimentària i la gestió empresarial i assessorament on superen el 50% de les persones assistents.

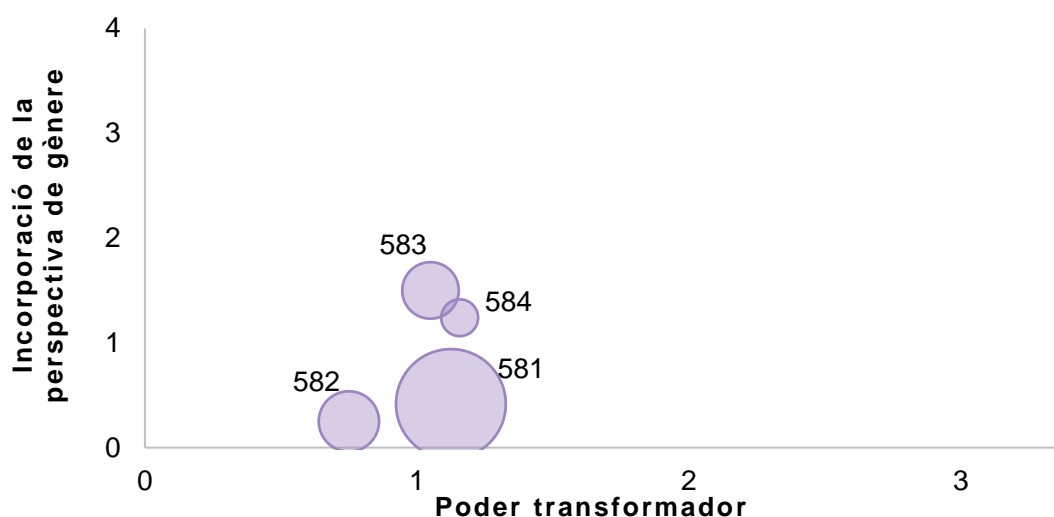
A més, i en el marc del dia de la dona del món rural i el PATT (Pla Anual de Transferència tecnològica), s'organitza anualment una jornada tècnica en la temàtica dones del món Rural, amb l'objectiu de retre homenatge i reconèixer el paper cabdal de les dones en el sector agroalimentari i rural.

També destacar que el Departament compta amb un espai de transferència dels Projectes R+D+I d'àmbit agroalimentari: RuralCat en el qual, del total de persones registrades, 18.000 són dones i representen el 30% del total de persones que s'han donat d'alta. La previsió per l'any 2023 es continuar incidint en la promoció de la participació de les dones en les accions que realitza el Departament.

Política 58. Altres actuacions de caràcter econòmic

Els programes de la política d'altres actuacions de caràcter econòmic tenen un poder transformador baix, perquè es considera un àmbit que incideix de forma indirecta en les condicions de vida de les persones i tampoc incideix en les desigualtats o diferències de gènere, amb l'excepció dels programes 583 Estadística i 584 Avaluació de polítiques i estudis d'opinió en que els estereotips de gènere hi juguen un pes rellevant.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és baix. De nou, destaquen els programes 583 i 584 que tenen en compte la interseccionalitat en l'anàlisi de la realitat i inclouen actuacions que tenen en compte les diferències de gènere identificades al diagnòstic també incorporant la interseccionalitat.

Taula 5.5.8. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.7.1	Personal de recerca i desenvolupament, segons ocupació, sectors d'execució i sexe
3.7.2	Tesis doctorals aprovades, segons l'àmbit d'estudi de la tesi i el sexe
4.2.1	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal del sector públic administratiu de la Generalitat, per departament i col·lectiu (Idescat, Institut Cartogràfic i Geològic)
3.7.3	Coneixements TIC, tasques relacionades amb mòbils i ordinadors

Programa 581

Cartografia, geologia i geofísica

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promoure el coneixement i l'anàlisi de les característiques del territori, mitjançant la producció i difusió de geoinformació i d'estudis geològics per proporcionar a les administracions públiques i als particulars informació adequada per actuar-hi. Les despeses financen, entre d'altres, actuacions destinades a mantenir la xarxa geodèsica de Catalunya, a elaborar i actualitzar models digitals del terreny i cartografia a diferents escales, a l'estudi i investigació del sòl i del subsòl, al manteniment de la xarxa sísmica de Catalunya i als serveis públics d'informació sísmica, de predicció d'allaus i d'informació geològica en general.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de Territori	29.475.464 €	0 €
Total	29.475.464 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere

Totes les actuacions que es contemplen en aquest programa es realitzen mitjançant l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC), entitat vinculada al Departament de Territori. Des d'una perspectiva interna, aquesta entitat, compta amb un Pla d'igualtat entre dones i homes per el qual estableix els objectius per afavorir la incorporació, la permanència i el desenvolupament professional de les persones, i garanteix una participació equilibrada entre dones i homes en tots els llocs de treball i en tots els nivells de responsabilitat de l'entitat.

A més, l'ICGC mostra un paper actiu en la visibilitat de les dones en els seus àmbits d'actuació, amb l'organització, en els darrers anys, de jornades i exposicions que permeten destacar el paper de les dones en l'àmbit de la cartografia i la geologia: "Geologia en femení", "Dones de ciència", "Les dones en el món de la cartografia", entre d'altres. Així mateix desenvolupa instruments que faciliten cartografiar i analitzar dades per ajudar a la presa de decisions. Aquest és el cas del "visor d'anàlisi de la població de Catalunya" una eina que permet l'anàlisi

de la població a Catalunya per variable: global, edat, segons nacionalitat o lloc de naixement i també per gènere. Amb aquest visor es pot visualitzar gràficament, interactuar i analitzar les dades que es mostren, com és el cas de la distribució de la població en el territori segons el gènere, d'una forma més comprensiva, la qual cosa pot ajudar al disseny de polítiques i actuacions.

Programa 582 Meteorologia

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a garantir la disponibilitat per a tota la població, empreses i institucions públiques o privades d'una informació meteorològica de qualitat, per tal d'ajudar en les activitats vinculades al clima, a lluitar contra el canvi climàtic i a contribuir a la sensibilització i educació ambiental del conjunt de la ciutadania. En aquest sentit, les despeses del programa financen la gestió i manteniment de la xarxa d'equipaments meteorològics de la Generalitat de Catalunya, l'explotació i divulgació de les dades procedents d'aquests equipaments, el manteniment de les bases de dades meteorològiques i la gestió i explotació d'un sistema de predicció i seguiment de fenòmens meteorològics.

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	9.245.948 €	0 €
Total	9.245.948 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC	SMC	Pla d'Igualtat del Servei Meteorològic de Catalunya	Despesa estructural
ACC	SMC	Protocol d'assetjament sexual	Despesa estructural

El programa és gestionat pel Servei Meteorològic de Catalunya. Aquesta entitat ha publicat la seva Carta de compromís en l'establiment i desenvolupament de polítiques que integrin la igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes, sense discriminar directa o indirectament per raó de sexe, així com l'impuls i foment de mesures per aconseguir la igualtat real en el sí de l'SMC, establint la igualtat d'oportunitats entre dones i homes com un principi estratègic de la Política Corporativa i de Recursos Humans i compromentent-se a tenir aprovat el seu propi Pla d'igualtat.

L'SMC comptava l'any 2017 amb només un 6,8%, del percentatge de dones de l'entitat, ocupant càrrecs amb nivells superiors a A23 i el 2022 aquest percentatge es troba en el 20%, sent del 22,9% per al cas dels homes. El Pla d'Igualtat de l'SMC permetrà incorporar actuacions formatives sobre perspectiva de gènere per a totes les persones treballadores de l'entitat i impulsarà accions per comunicar amb un llenguatge inclusiu i reafirmar la figura de la dona en el món científic mitjançant activitats a les escoles, entre d'altres.

Programa 583

Estadística

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per programar, produir, gestionar i difondre la informació estadística de base, transversal i estratègica (detallada en els programes anuals d'actuació estadística), per promoure la màxima accessibilitat a les dades estadístiques i per donar suport a la presa de decisions dels agents econòmics i socials i impulsar la utilització de l'estadística oficial catalana en l'avaluació de les polítiques públiques.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,1
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Economia i Hisenda	8.167.647 €	0 €
Total	8.167.647 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

La Llei 8/2001, de 14 de juny, estableix que els criteris de decisió de preferència de les activitats estadístiques a dur a terme desglossin per gènere, tenint en compte les condicions de vida i les carregues familiars dels homes i dones, les dades derivades d'estadístiques regulades per aquesta Llei, si és viable tècnicament i metodològica. La Llei 2/2006, de 6 de març estableix aquest mandat en el seu article 14, que diu que serà un criteri de decisió de preferència que desglossin els resultats per sexe i per edat, si és possible tècnicament i metodològica. La Llei 13/2010, del 21 de maig, prorrogada per segon any consecutiu l'any 2016, incrementa els compromisos adoptats en plans anteriors en relació amb la potenciació d'incorporar la perspectiva de gènere a l'estadística oficial. L'article 14 estableix en el seu apartat c) que desglossin els resultats per sexe i per edat, si és possible tècnicament i metodològica, per reflectir la perspectiva de gènere i es puguin detectar les necessitats, les dificultats específiques i les prioritats d'actuació que afecten cada sexe, i que proporcionin la màxima desagregació de les dades, en els termes i amb les condicions que estableix la Llei 23/1998.

Així mateix, es tindrà en compte allà establert a la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, a la qual es preveu que s'haurà de dissenyar i aplicar un sistema d'estadístiques i d'indicadors quantitatius i qualitius en la planificació, l'execució i l'avaluació dels plans de polítiques d'igualtat de gènere, i incorporar sistemàticament la variable relativa al sexe en estudis, enquestes, registres i estadístiques destinats a la població i promoure l'elaboració d'estadístiques i indicadors.

El Pla estadístic de Catalunya 2023-2028, en tramitació parlamentària, potencia proporcionar informació sobre el grau d'igualtat en la societat catalana i aportar les dades necessàries per abordar les principals polítiques socials i d'igualtat, sobre la transversalitat de gènere i la perspectiva interseccional. A més, en el projecte tècnic que es presenta per tal que una estadística s'incorpori en el Programa anual d'actuació estadística, la variable sexe i edat han d'incloure's sistemàticament. En aquest sentit, s'ha potenciat la inclusió de la variable gènere en les estadístiques i s'ha recollit una estadística específica sobre igualtat de gènere, l'índex d'igualtat de gènere. Es calcula a partir de 31 indicadors que s'agrupen en 6 dimensions, d'acord amb la metodologia de l'Institut Europeu per a la Igualtat de Gènere

Programa 584

Avaluació de polítiques i estudis d'opinió

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a portar a terme i promoure l'avaluació de les polítiques públiques en l'àmbit de la Generalitat per tal de millorar l'eficàcia i eficiència amb la que es gasten els recursos públics i de garantir el compliment de l'objectiu d'equilibri pressupostari de les finances públiques de Catalunya. D'altra banda, també s'assignen a aquest programa els recursos destinats a oferir un servei d'informació rigorosa i de qualitat sobre l'evolució de l'opinió pública catalana, mitjançant la realització d'estudis d'opinió dirigits al conjunt de la societat catalana, que plasmin la realitat del país d'una forma crítica i objectiva.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	1.661.121 €	0 €
Departament d'Economia i Hisenda	1.963.582 €	3.500 €
Total	3.624.703 €	3.500 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ECO	Ivàlua	Publicació del Pla d'Igualtat d'Ivàlua al registre públic de plans d'igualtat	0
ECO	Ivàlua	Implementació del Pla d'Igualtat d'Ivàlua	0
ECO	Ivàlua	Formació sobre igualtat/perspectiva gènere	1.500
ECO	Ivàlua	Elaboració protocol contra l'assetjament	2.000

Presidència

A les enquestes que elabora el CEO sempre s'incorpora la variable sexe, i en l'explotació estadística dels resultats es presenten les dades desagregades per aquesta variable en compliment, entre d'altres, del que disposa la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i anteriorment, entre d'altres, l'Acord de 14 de març de 2006, del Govern de la Generalitat, relatiu a la producció i el desenvolupament d'estadístiques desagregades per sexes.

D'altra banda el Decret 14/2010, de 9 de febrer, d'organització i funcionament del Centre d'Estudis d'Opinió i del Registre d'Estudis d'Opinió, que regula la documentació que cal incorporar en el Registre també preveu que les taules estadístiques del estudis han d'incloure els encreuaments per sexe i edat.

Des del 2020 s'ha incorporat un apartat específic en els informes que s'emeten al CEO sobre les enquestes que indica de forma expressa el compliment d'aquest aspecte. També es té en compte aquesta variable en els treballs d'anàlisi que es duen a terme al CEO sobre les enquestes.

Economia i Hisenda

No es pot identificar a les dones, altres col·lectius o subconjunts dins de la població objectiu. No obstant això, l'avaluació de les polítiques públiques sí que poden tenir un impacte transversal de gènere i contribuir a la reducció de desigualtats i analitzar-les abans, durant i una vegada finalitzada la intervenció. L'avaluació amb perspectiva de gènere és necessària per assegurar que la presa de decisions es du a terme amb informació rigorosa que tingui en compte les diferències de gènere i d'altres col·lectius, de forma que afavoreixi una assignació més eficient d'aquests recursos tenint en compte les seves necessitats diferenciades. Cal incorporar el gènere en els diferents tipus d'avaluacions (de disseny, de implementació, d'impacte i avaluació econòmica), per tal que les millores de les polítiques s'adrecin als diferents col·lectius i maximitzin el benestar social de tots ells.

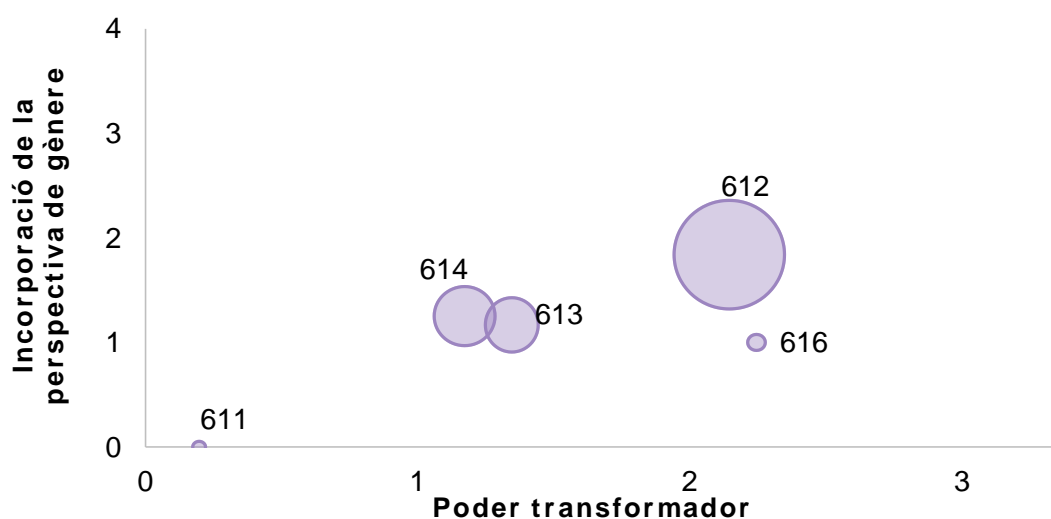
El sistema democràtic exigeix que es dugui a terme l'avaluació, ja que no hi pot haver democràcia de qualitat sense rendiment de comptes. Per tant, l'avaluació de les polítiques públiques cal que incorpori la perspectiva de gènere perquè el rendiment de comptes no sigui l'androcèntric i tingui en compte els resultats obtinguts per als diferents col·lectius de la població, entre ells les dones. Per tal de garantir i fomentar que la perspectiva de gènere s'incorpori en totes les polítiques, en tots els nivells i en totes les etapes, en el 2021 s'ha publicat la "Guia d'avaluació econòmica de polítiques públiques" on s'exposa com introduir la perspectiva de gènere de manera transversal en l'avaluació. Aquesta guia segueix la línia ja marcada a la "Guia de criteris per l'elaboració de plans i programes de la Generalitat de Catalunya" (2019) on també es donen recursos i orientacions per a incloure la transversalitat de gènere en les diferents fases d'elaboració d'un pla o programa

5.6. Foment i regulació de sectors productius

Política 61. Agricultura, ramaderia i pesca

Els programes de la política d'agricultura, ramaderia i pesca tenen un poder transformador mig perquè és un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats de gènere i on els estereotips de gènere hi juguen un pas rellevant. A més els programes 612 Ordenació, reconversió i suport als subsectors agraris i pesquers i d'activitats marítimes i 616 Diversificació econòmica i qualitat de vida al món rural tenen capacitat transformadora.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és mig. Els programes utilitzen informació estadística per mostrar la situació d'homes i dones, tenen actuacions que persegueixen reduir les desigualtats de gènere identificades al diagnòstic i tenen indicadors desagregats per sexe. El programa 612 a més a ha comptat amb la participació de les dones i dels òrgans que engloben el teixit associatiu.

Taula 5.6.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.4.1	Guanyos mitjans anuals per persona treballadora, per grups d'edat i sexe
3.5.8	Percentatge de dones matriculades de grau mitja i grau superior, segons temàtica
3.7.2	Tesis doctorals aprovades, segons l'àmbit d'estudi de la tesis i el sexe
3.5.5	Títols universitaris, per branca

Programa 611

Sanitat vegetal, animal i control de les produccions

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a garantir la qualitat sanitària de la producció vegetal, que impedeixi la introducció i difusió d'organismes nocius, i a prevenir, controlar i eradicar les malalties dels animals i les seves possibles implicacions en l'àmbit de la salut pública. L'objectiu és vetllar per unes produccions sanes, segures i de qualitat i per això s'estableixen i s'implementen criteris, mesures i normes relatives a la sanitat, la higiene, la profilaxi i el benestar animal en els processos productius, de transformació i de comercialització. D'altra banda el programa també inclou els recursos destinats a l'avaluació de riscos, la informació científica, l'assessorament i suport tècnic a les administracions competents, incloses les administracions locals, i la coordinació amb les administracions estatal, europea i internacional.

Poder transformador del programa:	Baix	0,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	6.458.126 €	0 €
Total	6.458.126 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

La missió del programa consisteix en vetllar que les produccions, tant agrícoles com ramaderes, siguin sanes, segures i de qualitat per les persones consumidores. Per tant, les actuacions del programa venen determinades per les persones que, en aquests moments, són les titulars de les explotacions agrícoles i ramaderes de Catalunya i, per això, el Departament té present, en les seves actuacions, la introducció d'actuacions positives com a instrument per incrementar la participació de les dones en aquells àmbits on es troben infrarepresentades. Aquest àmbit concret és la titularitat de les estructures productives agràries que segons dades recollides pel Departament a través de la Declaració Única 2020 el percentatge de dones titulars és del 31% per les explotacions agropecuàries i el 22% de les ramaderes.

Informe de perspectiva de gènere

5. Anàlisi dels programes

Tanmateix, el present programa no estableix objectius específics en matèria d'igualtat ja que els seus objectius no persegueixen l'eliminació de desigualtats de gènere, sinó que són objectius amb caràcter marcadament econòmic no discriminatori. Cal tenir en compte el programa 612 del Departament si que desplega objectius referents a la igualtat de gènere i que impacten de manera directa en les actuacions en matèria sanitària que es desenvolupen en aquest programa.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Dones assessores registrades a les ADV	2020	67	110	177	37,9%	62,1%
ACC	Persones presidentes d'Associacions Defensa Vegetal	2020	8	110	118	6,8%	93,2%

Programa 612

Ordenació, reconversió i suport als subsectors agraris i pesquers

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a recolzar el sector agrari amb l'objectiu d'ordenar i racionalitzar les produccions agrícoles, ramaderes i pesqueres, i garantir la producció responsable, la conservació del medi i la seguretat alimentària. Entre les principals actuacions incloses en el programa destaquen les mesures d'ordenació i reconversió sectorial, el seguiment i control dels mitjans de producció, l'obtenció de dades (edàfiques, climàtiques, de sòls, fertilitat i sectorials) per a la posada en marxa de mesures específiques atenent a les necessitats i particularitats que se'n derivin i les mesures de suport a la renda dels productors a través del pagament únic i d'altres ajuts directes, d'acord amb les directrius de la Unió Europea i la normativa internacional en matèria de mercats.

Poder transformador del programa:	Alt	2,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	351.032.631 €	0 €
Total	351.032.631 €	0 €
Fons finalistes del Pacte d'Estat contra la violència de gènere		25.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC		Incentivar la cotitularitat de dones i homes a les explotacions agràries i promoure la seva cotització a la Seguretat Social	-
ACC		Visualització i seguiment de la formació de les dones en matèria de capacitació nàutico pesquera	Despesa estructural

A fi de conèixer en detall la situació de la dona al camp català, s'analitza la titularitat segons gènere de les explotacions agràries catalanes utilitzant les dades procedents de la declaració única agrària (DUN) que gestiona el DACC. Les dones han suposat el 31% de les persones titulars d'explotacions agropecuàries l'any 2020 i pel que fa al sector ramader, les dones han

suposat el 22% de les persones físiques titulars d'explotacions ramaderes. Tanmateix, s'ha observat una tendència a través dels anys que ens mostra com es va incrementat la proporció de persones jurídiques front les físiques com a titulars de les explotacions (l'any 2013 representaven un 9,77% i l'any 2020 eren un 12%). En aquest sentit, es va produir una disminució en el número global de sol·licitants físics entre els anys 2019 i 2020 i el percentatge de dones es situa al voltant del 27,20%.

Aquest fet s'està treballant en el nou Programa de Dones a aprovar pel període 2022-2025. En el sector de la pesca i aqüicultura les dones representen un 2,6% segons el Règim Especial del Mar (REM). En l'àmbit nauticoesportiu i recreatiu d'esbarjo la proporció és més alta i arriba al 27%. Per altra banda, aquest programa té un fort impacte en altres que desplega el Departament en tant que les línies de suport van adreçades, precisament, a les persones titulars de les explotacions i, en tant que aquestes són les persones beneficiàries, l'impacte de gènere vindrà marcat pel desenvolupament i assoliment dels objectius de gènere derivats del present programa pressupostari. L'Estratègia marítima de Catalunya fomenta el reconeixement social de la dona en l'àmbit marítim i la seva implicació en els sectors de l'economia blava.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Beneficiàries del Plans de reconversió agrícola	2020	475	1.107	1.582	30,0%	70,0%
ACC	Membres de confraries de pescadors	2022	46	1.804	1.850	2,4%	97,6%
ACC	Persones sol·licitants dels Ajuts Agrupacions de Defensa Sanitària (ADS)	2020	9	8	17	52,9%	47,1%
ACC	Persones titulars d'explotacions agropecuàries	2020	13.210	29.074	42.284	31,2%	68,8%
ACC	Persones titulars professionals d'explotacions prioritàries (persones físiques)	2020	1.209	7.082	8.291	14,6%	85,4%
ACC	Sol·licituds de titularitat compartida en explotacions declarades a DUN	2020	5	--	5	--	--

Programa 613

Suport a l'agroindústria, la comercialització i la regulació de mercats

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a finançar un conjunt d'actuacions en matèria d'agroindústries i comercialització, amb l'objectiu de millorar la competitivitat del sector agroalimentari. S'inclouen actuacions destinades a promoure la creació de noves indústries agroalimentàries i a millorar les ja existents, fomentant aquelles que ofereixen nous productes comercials i obrint noves sortides a les produccions primeres del sector. També es pretén facilitar la creació d'estructures eficaces de comercialització de productes agraris i pesquers, mitjançant la millora de les xarxes comercials internes i externes, així com la normalització i tipificació dels productes en funció de la seva qualitat, impulsant i promocionant la denominació de qualitat, les marques de qualitat alimentària i les denominacions comarcals de productes de qualitat com a distintiu d'uns productes tradicionals de Catalunya i de garantia de la seva qualitat.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,2
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	90.998.895 €	0 €
Total	90.998.895 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC		Foment de la plena participació social de les dones del món rural, i també perquè participin plenament en els òrgans de direcció d'empreses i associacions	-

El programa inclou actuacions en matèria d'agroindústries i comercialització amb l'objectiu de millorar la competitivitat del sector agroalimentari. En aquest sector, a l'any 2020, el 35% de les persones afiliades treballadores per compte propi en la divisió 10 de la CCAE-2009: Indústries de productes alimentaris, van ser dones. En relació amb l'any 2016, ha augmentat (+8%).

Per a conèixer més la situació en el sector, l'any 2020, en el marc del Programa de dones del món rural i marítim, es va encarregar a la Universitat de Girona un estudi per analitzar la situació de les dones a la indústria alimentària a Catalunya. L'objectiu principal de l'estudi va ser examinar certs aspectes com el grau de feminització de la mà d'obra, les característiques d'estructura social d'aquesta (edat, nivell educatiu, lloc de naixement), i la segregació horitzontal i vertical per sexe. Com a conclusió de l'estudi, atès que la desigualtat en les oportunitats de vida entre homes i dones és un element estructural de la nostra societat i la indústria alimentària n'és un exemple més, l'informe va recollir un seguit de recomanacions per tal d'avançar cap a la igualtat d'oportunitats en el sector que el Departament està estudiant per tal d'implementar mesures concretes que donin respostes a aquest repte.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Membres de les cooperatives agrícoles	2020	4	119	123	3,3%	96,7%

Programa 614

Modernització i millora de les estructures empresarials agràries i pesqueres

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos que es destinen a donar suport a les explotacions agràries i a les empreses pesqueres per tal de millorar la seva competitivitat. En el marc de la política comunitària agrària i pesquera, i de forma complementària a les actuacions d'ordenació i regulació sectorial, es vol fomentar, des d'una òptica integral, l'adaptació de les empreses agràries i pesqueres a les condicions dels mercats, garantir la sostenibilitat medioambiental i, en darrer terme, preservar l'equilibri territorial mitjançant el suport a les inversions per a la seva modernització, el relleu generacional i la professionalització del sector.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	111.283.834 €	5.561.738 €
Total	111.283.834 €	5.561.738 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC		Ajut a la millora de la competitivitat agrària (criteri de prioritat Dones:5 punts)	2.242.345
ACC		Ajut a la mitigació del canvi climàtic en explotacions agràries (criteri de prioritat Dones:5 punts)	1.073.829
ACC		Ajut a la Primera instal·lació de joves agricultors i agricultores (criteri de prioritat Dones:5 punts)	2.245.564
ACC		Accions formatives específiques per a dones del sector pesquer	Despesa estructural

Aquest programa dedicat a donar suport a les explotacions agràries i a les empreses pesqueres per tal de millorar la seva competitivitat estableix una sèrie de mesures positives que promocionen la incorporació i el lideratge de les dones en el sector primari. Segons dades de l'Institut Català d'Estadística el percentatge de dones que treballen al sector de l'agricultura és del 16,6% (2n. Trimestre 2021).

Principalment, en aquelles actuacions incloses en el Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya s'estableixen tant una sèrie de requisits previs obligatoris per ser persona beneficiària com criteris de prioritització en les sol·licituds d'ajuts a resoldre positivament per part de l'Administració. Entre els primers esmentar, per exemple, l'obligatorietat per les empreses de més de 150 persones treballadores, a més, disposar d'un pla d'igualtat entre dones i homes d'acord amb la Llei 17/2015, de 21 de juliol. Quan a la prioritització, si la titular d'explotació és dona en persones físiques, o quan més del 50% del capital social estigui en mans de dones i formin part dels òrgans de govern en cas de persones jurídiques la valoració de l'expedient s'incrementa en 5 punts.

Alguns del resultats obtinguts l'any 2020 són l'assoliment, sobre el total de persones beneficiàries, d'un 28% de dones en la línia d'incorporació de joves al sector agrari, un 13% de dones en la línia d'ajuts a les explotacions agràries amb millores sobre la competitivitat, un 17% de dones en la línia d'ajuts a les explotacions beneficiàries de la compensació a les zones amb limitacions naturals (ZLN) o un 25% de dones en la línia d'ajuts a les explotacions beneficiàries d'ajuts agroambientals.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Incorporació de joves agricultors. Indicador 603 PdG	2023	162	410	572	28,3%	71,7%
ACC	Dones del sector pesquer (pesca extractiva, aqüicultura, comercialització i transformació de productes pesquers) promotores d'actuacions subvencionades amb el FEMP	2016 - 2021	71	886	957	7,4%	92,6%
ACC	Explotacions agràries amb millores sobre la competitivitat. Indicador 602 PdG	2023	93	715	808	11,5%	88,5%
ACC	Explotacions agràries que contribueixen a la competitivitat. Indicador 1186 PdG	2023	121	784	905	13,4%	86,6%
ACC	Incorporació de joves agricultors	2020	144	341	485	29,7%	70,3%
ACC	Joves beneficiàries de programes de millora de la competitivitat. Indicador 1187 PdG	2023	87	386	473	18,4%	81,6%
ACC	Persones armadores d'embarcacions de pesca	2020	42	567	609	6,9%	93,1%

Programa 616

Diversificació econòmica i qualitat de vida al món rural

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a aconseguir que el món rural sigui un entorn econòmic viable de manera que, mitjançant actuacions per millorar la competitivitat i de desenvolupament sostenible, es garanteixi el nivell de renda adequat per mantenir la població en l'entorn rural, contribuint així a l'equilibri territorial de Catalunya. En concret, s'inclouen despeses destinades a diversificar l'activitat econòmica, dinamitzar els agents socials i econòmics del territori i millorar la qualitat de vida i la creació d'ocupació a través del foment d'activitats econòmiques principals o complementàries a l'agricultura.

Poder transformador del programa:	Alt	2,3
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Mitjà	1,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	11.221.667 €	950.664 €
Total	11.221.667 €	950.664 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC		Ajut a la diversificació agrària(criteri de prioritat Dones:5 punts)	347.395
ACC		Foment de projectes empresarials desenvolupats per dones	603.269

L'objectiu principal d'aquest programa és fomentar la realització d'inversions que generin activitat econòmica en les zones rurals, i la creació i/o manteniment de llocs de treball, principalment de dones i joves. Estan adreçades principalment a actuacions per la millora dels processos de transformació i comercialització dels productes agraris, la creació i desenvolupament de microempreses i pimes, el foment d'activitats turístiques, i la conservació i millora del patrimoni rural.

El Departament estableix tant una sèrie de requisits previs obligatoris per ser persona beneficiària com criteris de prioritització en les sol·licituds d'ajuts a resoldre positivament per

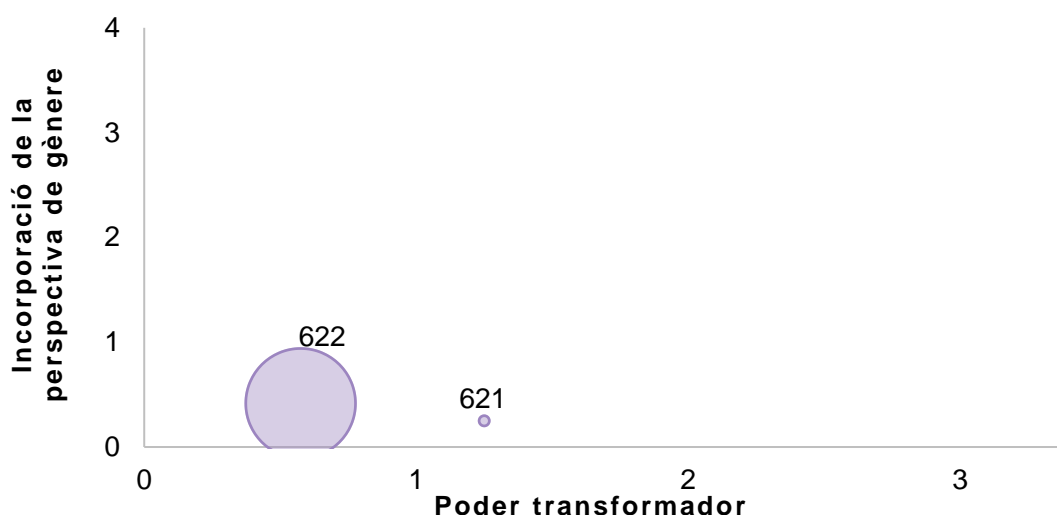
part de l'Administració. Entre els primers esmentar, per exemple, que en el cas d'empreses de més de 250 persones treballadores, a més, disposar d'un pla d'igualtat entre dones i homes d'acord amb l'article 36 de la Llei 17/2015, de 21 de juliol. Quan a la prioritització, per la creació d'ocupació de dones s'obté 30 punts d'un màxim de 80 o bé quan la tipologia de l'emprenedor siguin dones/empreses constituïdes per més del 50% dels socis per dones, 20 punts com a màxim. Quan a criteris de desempat d'expedients públics s'estableix que aquelles actuacions adreçades a dones tindran prioritat. Alguns del resultats obtinguts l'any 2020 són l'assoliment, sobre el total de persones beneficiàries, d'un 26% de dones en els ajuts al foment activitats turístiques i un 13% de dones en els ajuts al foment de microempreses.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Nombre de projectes subvencionats	2023	27	29	56	48,2%	51,8%
ACC	Persones beneficiàries de foment activitats turístiques	2023	13	10	23	56,5%	43,5%
ACC	Persones beneficiàries dels ajuts a indústries agroalimentàries	2023	2	4	6	33,3%	66,7%

Política 62. Indústria

Els programes de la política d'indústria tenen un poder transformador baix. El programa 621 Seguretat i prevenció del risc perquè incideix de forma directa en les condicions de vida de les persones i és un àmbit on els estereotips juguen un pes rellevant, mentre que el programa 622 Suport a la indústria afecta de forma indirecta en les condicions de vida de les persones i no incideix en les desigualtats de gènere.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és baix. Els programes tenen en compte la interseccionalitat en l'anàlisi de la realitat però no incorporen objectius ni indicador de gènere.

Taula 5.4.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.1	Taxa d'activitat, per grups d'edat i sexe
3.2.2	Taxa d'ocupació, per grups d'edat i sexe
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.4.2	Guany mitjà anual per treballador, per grup d'ocupació i sexe
3.4.5	Bretxa salarial entre homes i dones
3.5.8	Percentatge de dones matriculades de grau mitjà i grau superior, segons temàtica
3.5.5	Títols universitaris, per branca
3.5.6	Població amb estudis de nivell terciari 30-34 anys
3.9.3	Càrrecs ocupats per dones en l'alta direcció

Programa 621

Seguretat i prevenció del risc

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a reduir el risc d'accidentalitat a les instal·lacions industrials i domèstiques, als productes industrials i al parc d'automòbils de Catalunya, tant pel que fa a reduir la probabilitat d'accidents, com a limitar i mitigar les seves conseqüències per a particulars, empreses, tècnics i organismes de control que operen dins del camp de la seguretat industrial. S'inclouen els recursos per dur a terme actuacions preventives de seguretat, actuacions destinades a vetllar pel compliment dels reglaments i l'aplicació de bones pràctiques i actuacions per garantir la liberalització regulada del mercat que faciliti una competència lleial entre els operadors, sense reduir la qualitat del servei i potenciant el desenvolupament professional dels agents.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,3
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	1.376.245 €	0 €
Total	1.376.245 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere

En els concursos per adjudicar els diferents contractes de la Subdirecció General de Seguretat Industrial, com per exemple les inspeccions periòdiques i la verificació de comptadors de metrològica, es valora la paritat de gènere en els equips de treball que executen els contractes.

Pel que fa al número de persones que es presenten a l'habilitació professional en els àmbits reglamentaris en matèria de Seguretat Industrial, es comptabilitza el percentatge de dones sobre el total de persones presentades.

Programa 622

Suport a la indústria

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a reforçar la competitivitat de la indústria catalana, incidint majoritàriament en la petita i mitjana empresa, per afavorir el seu posicionament en un mercat globalitzat. Amb aquesta finalitat, els recursos del programa es destinen a posar a l'abast de les empreses d'aquest sector un conjunt de serveis i instruments adaptats a les seves necessitats: instruments de transformació empresarial i millora del model de negoci, programes i/o projectes d'impuls a sectors estratègics, serveis d'enginyeria, gestió de projectes d'inversió i programes de suport al reforçament empresarial.

Poder transformador del programa:	Baix	0,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	104.935.365 €	0 €
Total	104.935.365 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

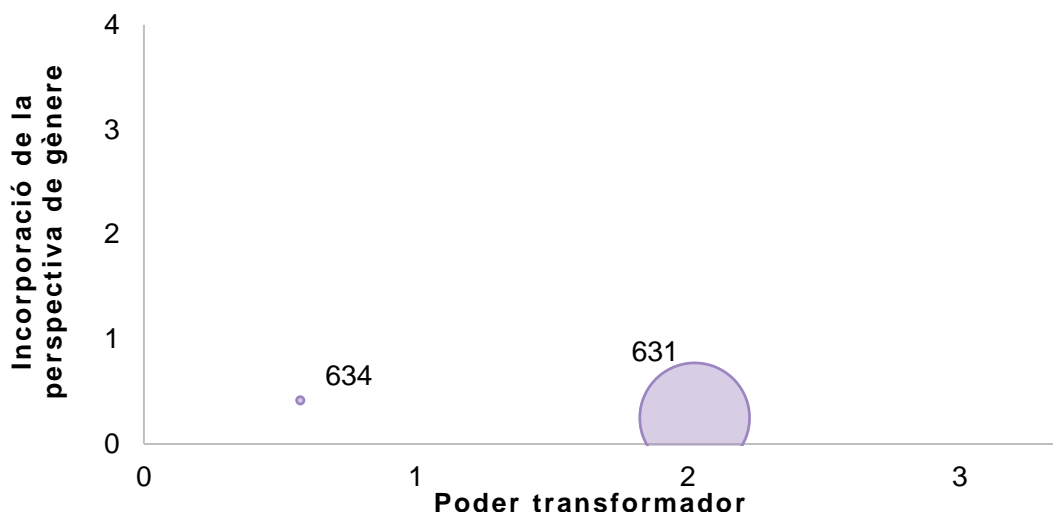
El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere

En quant al programa 622, s'incorporaran a totes les línies d'incentius de concurrència competitiva adreçades al sector industrial i incloses en aquest programa aspectes com el pes de les dones en l'ocupació total, en els òrgans de direcció o en l'ocupació que es generarà o mantindrà, i/o altres criteris relacionats amb la perspectiva de gènere.

Política 63. Energia i mines

Els programes de la política d'energia i mines tenen un poder transformador heterogeni. Ambdós programes afecten les condicions de vida de les persones de forma indirecte, però el programa 631 Energia té un poder transformador alt perquè és un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats de gènere, té capacitat transformadora i afecta a un nombre elevat de persones.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és baix. Tenen marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.6.3. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.5.8	Percentatge de dones matriculades de grau mitjà i grau superior, segons temàtica
4.2.1	Retribució anual, bretxa i percentatge de dones del personal del sector públic administratiu de la Generalitat, per departament i col·lectiu (ICAEN)
3.4.10	Taxa de població en risc de pobresa o exclusió social, per grups d'edat
3.4.12	Taxa de població en privació material severa, per grups d'edat i sexe

Programa 631
Energia

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per vetllar per la millora de la qualitat i la garantia del subministrament energètic a les empreses i famílies d'arreu de Catalunya, conscienciar els ciutadans de la importància d'un consum responsable d'energia, aconseguir la màxima implantació de les energies renovables i apostar per l'eficiència, l'estalvi energètic i la gestió de la demanda, en el marc d'un model competitiu econòmicament i amb menys dependència exterior que sigui coherent amb la política energètica de la Unió Europea. En aquest sentit es duen a terme accions de difusió i comunicació en l'àmbit energètic, de foment de criteris d'estalvi i eficiència energètica, s'efectuen inspeccions d'una mostra significativa d'instal·lacions de la xarxa elèctrica i es controlen els combustibles expedits per les benzineres. D'altra banda, en l'àmbit de les infraestructures es destinen recursos a donar ajudes a projectes d'electrificació rural i a projectes d'extensió de les xarxes de distribució de gas.

Poder transformador del programa:	Alt	2,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,3
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural	171.019.498 €	3.000 €
Total	171.019.498 €	3.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
ACC	ICAEN	Pla d'igualtat i auditoria salarial	3.000

El programa desenvolupa accions orientades tant a la transformació energètica cap a les energies renovables distribuïdes com a la necessitat de garantir el funcionament de totes les tecnologies fòssils i nuclears existents que suposen el 92% de l'energia que consumim atès que, durant molts anys caldrà que convisquin ambdós models per garantir el subministrament

energètic a preus competitiu que no es puguin veure alterats per situacions d'escassetat per manca de recurs energètic en desequilibrar-se l'oferta respecte a la demanda.

Des de principis d'agost de l'any 2021 aquesta escassetat s'ha vist reflectida en els preus del gas i l'electricitat. Aquest increment del 100% del preu, d'acord amb l'Agència Internacional de l'Energia, es produeix pel desequilibri entre oferta i demanda. Una oferta on ja no s'inverteix en recursos fòssils i les inversions en renovables no van prou ràpid. En aquest sentit, es desenvolupen les polítiques que han de garantir el subministrament energètic i de qualitat a les famílies, als serveis i a les activitats econòmiques. Aquestes polítiques inclouen el foment de criteris d'estalvi i eficiència energètica, la inspecció, control i autorització d'instal·lacions de la xarxa elèctrica i de les xarxes de gas fòssil i gasos renovables així com el control dels combustibles expedits per les benzineres i l'autorització de les infraestructures elèctriques necessàries per garantir el funcionament del subministrament de vehicles elèctrics.

Cal indicar que l'aposta per l'impuls de les polítiques de transició energètica i justa té un caràcter transversal i integral, per això, el present programa no estableix objectius específics en matèria d'igualtat de gènere tanmateix, la vulnerabilitat de les dones i les famílies monoparentals en matèria de pobresa energètica és major que per al gènere masculí pel que considerem que el programa sí contribueix a reduir les desigualtats de gènere.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
ACC	Pla d'igualtat i auditoria salarial	2020	--	--	1	--	--

Programa 634

Actuacions en mineria i protecció radiològica

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per conèixer els recursos minerals del país i posar-los a disposició de ciutadans i empreses amb les garanties adequades de seguretat (tant laboral, com de les instal·lacions) i amb protecció al medi ambient. També es destinen recursos a garantir als ciutadans una protecció radiològica adequada, evitant el risc radiològic del personal exposat i del medi natural, mitjançant el control dels límits màxims permesos de radiació.

Poder transformador del programa:	Baix	0,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	1.331.608 €	0 €
Total	1.331.608 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

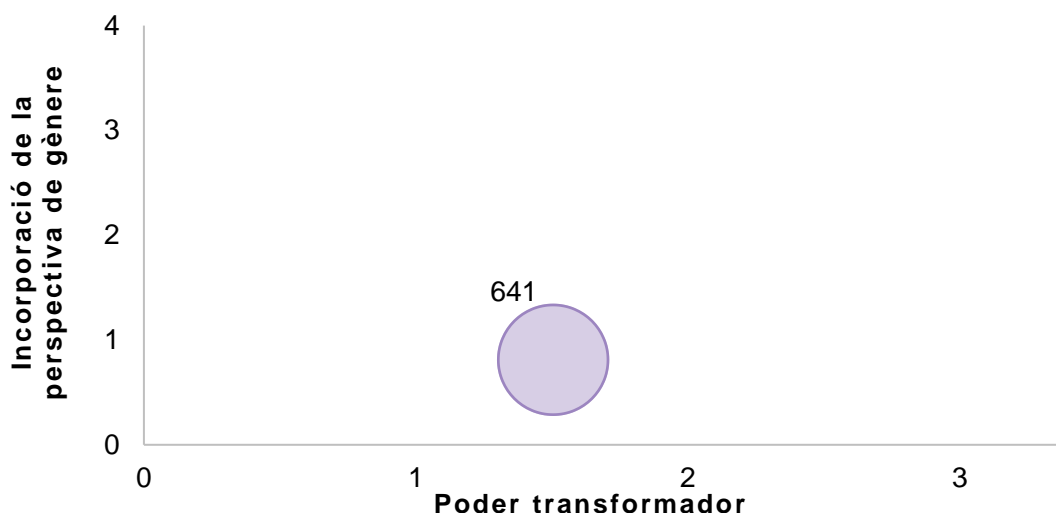
El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

L'execució d'aquest programa no preveu una incidència especial en l'àmbit de les polítiques de gènere. Del total de 3.859 persones ocupades en la mineria, 294 són dones.

Política 64. Comerç

El programa de la política de comerç té un poder transformador mig, perquè és un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats de gènere i els estereotips de gènere hi juguen un pes rellevant.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és baix perquè tot i tenir indicadors desagregats per sexe hi ha marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.6.4. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.4.2	Guanyos mitjans anuals per treballador, per grup d'ocupació i sexe
3.5.8	Percentatge de dones matriculades de grau mitja i grau superior, segons temàtica
3.9.3	Càrrecs ocupats per dones en l'alta direcció
3.9.4	Percentatge de dones en els equips fundadors d'empreses emergents Startups

Programa 641

Ordenació i promoció del comerç i l'artesanía

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a fomentar i promoure el model català del comerç, mitjançant la seva ordenació, el foment de l'activitat de les petites i mitjanes empreses i el control de l'aplicació de la normativa. Amb aquesta finalitat els recursos del programa s'assignen a tasques d'inspecció, a oferir línies d'incentius a les activitats comercials i firals, a dur a terme actuacions per augmentar el prestigi de la moda catalana a nivell nacional i internacional, així com a facilitar la modernització i ampliació de les infraestructures i serveis disponibles per a l'organització de salons i fires internacionals.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,5
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	27.168.892 €	0 €
Departament d'Economia i Hisenda	92.216.714 €	0 €
Total	119.385.606 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EMT	CCAM	Campanya informativa de sensibilització de les empreses del sector de la moda i tèxtil per eliminar estereotips de bellesa basats en la talla	Despesa estructural

Empresa i Treball

El programa preveu, en l'àmbit de la moda, impulsar accions per assegurar que en la moda catalana no s'inciti, directament o indirectament, a la pressió estètica. També s'organitzaran jornades i debats que ajudin a promoure i a conscienciar a les persones consumidores i les empreses envers la sostenibilitat i la perspectiva de gènere.

Economia i Hisenda

Fira2000 està treballant a la fase final del Pla d'Igualtat. Les persones de la comissió del Pla d'Igualtat estan formades en aquest sentit, i al final de 2022 estarà formades tota la plantilla en igualtat de gènere.

Fons no departamentals

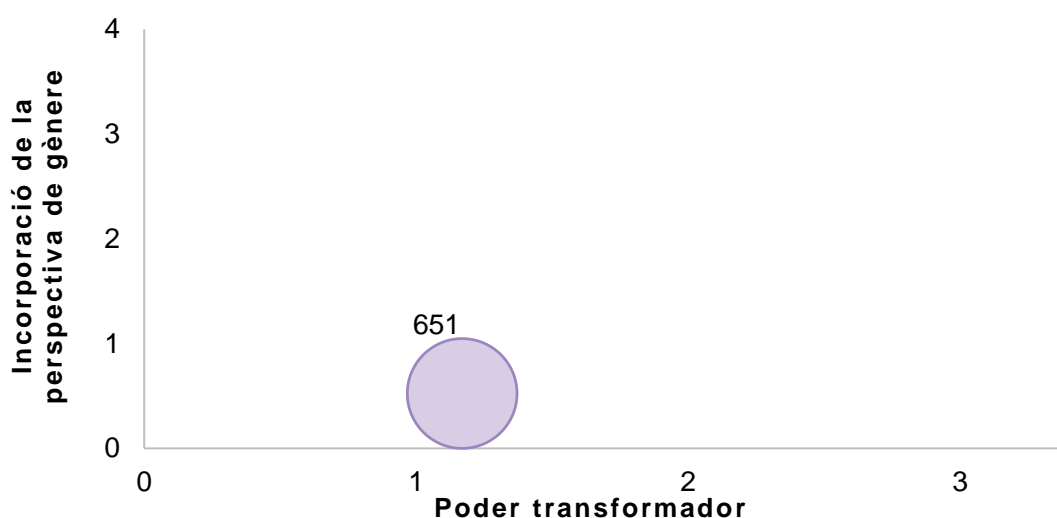
Fira2000 està treballant a la fase final del Pla d'Igualtat. Les persones de la comissió del Pla d'Igualtat estan formades en aquest sentit, i al final de 2022 estarà formades tota la plantilla en igualtat de gènere.

Agr.	Indicador de gènere	Any de referència	Total dones	Total homes	Total	% dones	% homes
EMT	dones ocupades en el sector del comerç al detall	2T 2022	180.500	110.900	291.400	61,9%	38,1%
EMT	dones acreditades amb el carnet d'artesana	2022	3.942	4.306	8.248	47,8%	52,2%

Política 65. Turisme

El programa de la política de turisme té un poder transformador mig, perquè afecta de forma directa en les condicions de vida de les persones i és un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats de gènere.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere d'aquesta política és baix perquè tot i que hi ha actuacions que persegueixen reduir les desigualtats de gènere i en alguns casos s'incorpora la interseccionalitat, hi ha marge de millora per avançar en el procés d'incorporació de la perspectiva de gènere en la totalitat del cicle de les seves polítiques.

Taula 5.6.5. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.4.2	Guanyos mitjans anuals per treballador, per grup d'ocupació i sexe
3.4.4	Guanyos mitjans per hora de treball, per grups d'ocupació i sexe
3.5.8	Percentatge de dones matriculades de grau mitjà i grau superior, segons temàtica
3.2.4	Ocupació per categoria professional

Programa 651

Ordenació, foment i promoció turística

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per fomentar i promoure una oferta d'establiments, recursos i productes turístics competitiu, sostenibles, incorporant els criteris d'equilibri territorial i de qualitat, i oberts tant al mercat intern com al mercat mundial, perquè Catalunya esdevingui una destinació turística de referència internacional. Amb aquesta finalitat es destinen recursos a impulsar la diversificació i millora de la qualitat de l'oferta turística per tal de contribuir a la seva desestacionalització i així incrementar la riquesa que aquest sector genera. El programa també inclou els recursos per a la promoció exterior de l'oferta turística i per al funcionament de les oficines turístiques, així com totes aquelles actuacions adreçades a garantir un nivell òptim dels serveis, de les instal·lacions i dels mitjans de transport vinculats al sector turístic.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,2
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	163.871.248 €	13.480 €
Departament de Territori	56.851.519 €	9.500 €
Total	220.722.766 €	22.980 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EMT	Circuit BCN-Cat	Mantenir un entorn lliure de discriminacions en el qual es respecti la dignitat de les persones i hi hagi igualtat efectiva de tracte i d'oportunitats, amb el compromís i participació de tota la plantilla.	13.480
TER		Seminari biennal per analitzar la influència i posicionament de la dona en l'àmbit de muntanya	4.500
TER		Recopilació de dades estadístiques de les entitats segregades per gènere (dins Observatori de les estacions de muntanya)	5.000

Empresa i Treball

En l'execució d'aquest programa no s'hi identifiquen elements d'impacte de gènere, tret de l'elaboració d'un Pla de comunicació externa dirigit als organitzadors i a les empreses vinculades a Circuits de Catalunya, SL contra la utilització sexista de la imatge de les dones.

Territori

Les estacions de muntanya generen un conjunt d'impactes significatius tant en els territoris que les acullen com en el conjunt del país. El Llibre blanc de les estacions de muntanya és l'instrument que fa l'anàlisi de la situació i en proposa les actuacions a desenvolupar per garantir els beneficis que aquestes infraestructures proporcionen.

L'eix d'actuació 10 del "Llibre blanc de les estacions de muntanya" està dedicat a l'educació i la igualtat de gènere. Concretament, la proposta 26 d'aquest eix "Incloure la igualtat de gènere a les estacions de muntanya" inclou 4 accions concretes que són:

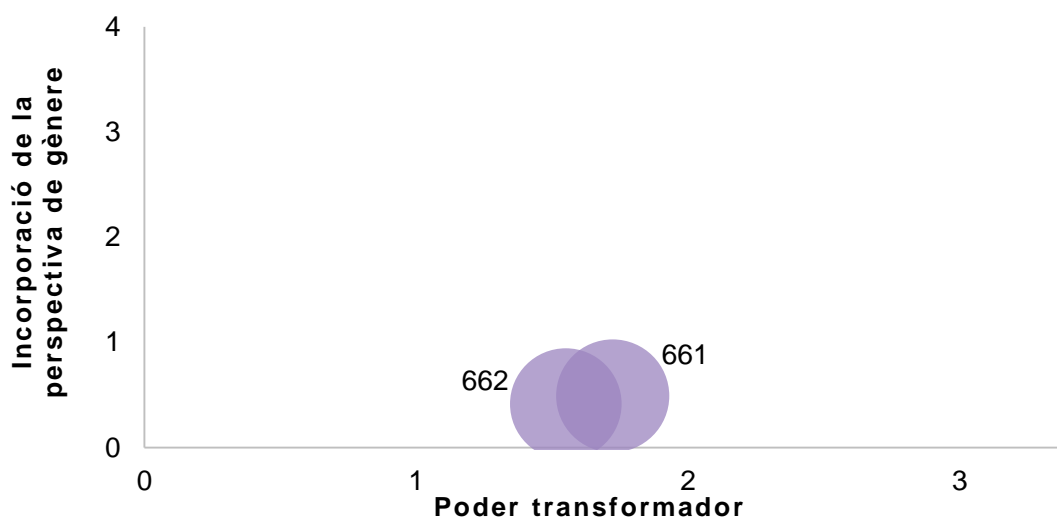
1. Seminari bianual per analitzar la influència i posicionament de la dona en l'àmbit de muntanya.
2. Realització de tallers en matèria d'igualtat de gènere per als treballadors/es de les entitats implicades.
3. Premi anual per a les entitats que promoguin la igualtat de gènere.
4. Recopilació de dades estadístiques de les entitats segregades per sexe.

Amb els pressupostos 2023, la Direcció General de Polítiques de Muntanya i del Litoral del Departament de Territori preveu iniciar-ne dues de les accions esmentades: l'organització d'un "seminari biennal per analitzar la influència i posicionament de la dona en l'àmbit de muntanya" i la "recopilació de dades estadístiques de les entitats segregades per gènere".

Política 66. Desenvolupament empresarial

Els programes de la política de desenvolupament empresarial tenen un poder transformador mig perquè les seves actuacions es despleguen en un àmbit amb elevada capacitat transformadora, on existeixen encara importants estereotips i desigualtats de gènere.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere dels programes d'aquesta política és baix, però sobresurt el programa 661 Emprenedoria i foment empresarial que presenta actuacions dissenyades des d'un enfoc de gènere interseccional, enfocades a transformar els rols i estereotips mencionats i contribuint així a l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 5 Igualtat de gènere. Aquest programa participa també a l'eix de transformació feminista del Pla de Govern.

Taula 5.6.6. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

3.2.5	Persones ocupades segons tipus d'ocupació
3.2.7	Taxa d'atur, per grups d'edat i sexe
3.4.5	Bretxa salarial entre homes i dones
3.9.3	Càrrecs ocupats per dones en l'alta direcció
3.9.4	Percentatge de dones en els equips fundadors d'empreses emergents Startups

Programa 661

Emprenedoria i foment empresarial

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a impulsar l'activitat econòmica i afrontar els reptes estratègics del país des d'una perspectiva social i econòmica. Amb aquesta finalitat els recursos assignats al programa es destinen a fomentar l'esperit emprenedor i el treball autònom, a posar a disposició de les petites i mitjanes empreses i les persones treballadores autònomes instruments financers que facilitin l'adopció de projectes d'inversió, a impulsar un canvi de model de relació entre les empreses i l'Administració que faciliti l'activitat econòmica i promogui la creació i consolidació de les empreses, així com totes aquelles actuacions orientades a facilitar la creació i consolidació de les empreses cooperatives i altres fórmules d'economia social i a donar visibilitat als valors inherents a aquestes empreses.

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	13.071.214 €	1.670.000 €
Departament d'Economia i Hisenda	3.797.100 €	0 €
Fons no departamentals	11.940.000 €	0 €
Total	28.808.314 €	1.670.000 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

Agr.	Entitat	Actuació	Pressupost 2023 (€)
EMT		Foment de l'emprenedoria de les dones a través de l'Àrea d'Emprenedoria i Formació	1.650.000
EMT		Grup de Treball Dona i Empresa	20.000

Empresa i Treball

El creixement esperat no serà possible si no ve acompanyat d'un ecosistema inclusiu en temes d'igualtat de gènere i diversitat, i d'empreses que donin resposta als problemes i reptes socials i mediambientals. Per tant, el programa d'emprenedoria es desenvolupa en clau de gènere, i en concret als efectes de reduir la bretxa de gènere que determinats informes manifesten

respecte al creixement i consolidació de les empreses creades per dones. Per fer-ho possible es va constituir el Grup de Treball Dona i Empresa i fruit del treball d'aquest Grup s'han impulsat un seguit d'actuacions que vetllen pel foment de l'emprenedoria femenina i la consolidació de les empreses creades per dones.

Economia i Hisenda

No es disposa de dades per avaluar l'impacte de gènere dels ajuts atorgats.

Fons no departamentals

No es disposa de dades per avaluar l'impacte de gènere dels ajuts atorgats.

Programa 662

Internacionalització, promoció i foment del comerç exterior

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a cobrir tot l'espectre de necessitats d'internacionalització del teixit empresarial de Catalunya i oferir solucions específiques per a totes les fases del procés d'internacionalització, tant a aquelles empreses que encara no han començat i volen fer el primer pas, com de les que estan implantades a l'exterior i busquen oportunitats concretes d'inversió o diversificació. Amb aquesta finalitat els recursos es destinen a potenciar programes d'iniciació a l'exportació, programes de consolidació i expansió internacional i a oferir serveis d'orientació integral a través de la xarxa d'oficines pròpies en diverses destinacions comercials (Centres de promoció de negocis).

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,6
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,4
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	28.079.730 €	0 €
Total	28.079.730 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

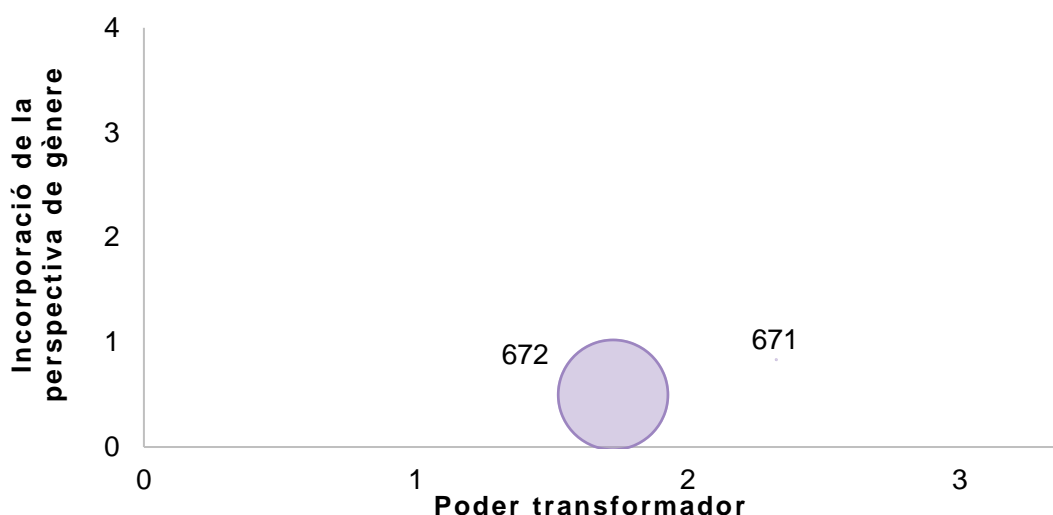
El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

ACCIÓ està treballant perquè les línies d'ajut amb concurrència competitiva publicades al 2023 tinguin en compte entre els seus criteris de valoració la perspectiva de gènere.

Política 67. Crèdit oficial i sector financer

Els programes de la política de crèdit oficial i sector financer tenen un poder transformador alt perquè actuen en àmbits on prevalen les diferències i desigualtats de gènere, i on els estereotips de gènere juguen un paper rellevant.

El grau d'incorporació de la perspectiva de gènere en els dos programes d'aquesta política és baix, tot i que ambdós tenen en compte la interseccionalitat del gènere amb altres vectors socials alhora de dissenyar algunes de les seves actuacions. Addicionalment, el programa 671 Foment i regulació del sector financer inclou actuacions que persegueixen transformar els rols i els estereotips de gènere presents en aquest sector del mercat.

Taula 5.6.7. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 671

Foment i regulació del sector financer i tutela financera dels ens locals

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per analitzar la situació financera, la qualitat de gestió i les perspectives d'evolució de les caixes d'estalvis i de les altres entitats de crèdit subjectes a competències de supervisió de la Generalitat. També s'assignen els recursos per supervisar i vetllar per l'equilibri financer i la solvència, tant de les entitats de crèdit com de les entitats i agents que actuen en els mercats financers (bancari, mediadors d'assegurances, mercats de valors i mutualitats de previsió social). També s'assignen els recursos destinats a la tutela financera de les seccions de crèdit de les cooperatives i dels ens locals i a potenciar la interconnexió de bases de dades sobre operacions financeres efectuades per les corporacions locals.

Poder transformador del programa:	Alt	2,3
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,8
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Economia i Hisenda	267.500 €	0 €
Total	267.500 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

El Programa EFEC ha adaptat els tallers des d'una perspectiva de gènere, per exemple, professions com les referides amb la mecànica en què la protagonista era un noi ara és una noia, o referències a la major o menor aversió al risc associat al gènere, de manera que en el taller d'inversió intel·ligent la persona arriscada ara està representada per una noia i la persona conservadora és un noi. També s'han repassat els textos per incloure llenguatge inclusiu, per exemple, a les enquestes que es realitzaran a les persones participants. D'altra banda, a les primeres edicions d'EFEC el voluntariat eren tot homes i a la darrera edició entorn a un 68% els tallers han estat impartits per dones.

Programa 672

Crèdit oficial

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen recursos destinats a facilitar el finançament al sector públic i al sector privat, per tal de completar l'oferta financera del sector bancari, amb l'objectiu de promoure activitats econòmiques que contribueixin al creixement econòmic. Amb aquesta finalitat els recursos del programa es destinen a posar a l'abast de les empreses, els autònoms i el sector públic un conjunt d'instruments financers de capitalització, de circulat o per a projectes d'internacionalització, d'innovació, de suport a la industrialització, al turisme o al sector agroalimentari. El paper de l'Administració en aquestes línies de finançament pot ser directe (a través de projectes de capitalització o amb la participació temporal en fons de capital risc) o d'intermediació amb les entitats financeres privades (a través de línies d'aval que facilitin l'accés al finançament).

Poder transformador del programa:	Mitjà	1,7
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,5
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Economia i Hisenda	587.336.997 €	0 €
Fons no departamentals	13.543.000 €	0 €
Total	600.879.997 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Economia i Hisenda

ICF incorpora l'avaluació social i ambiental al finançament de l'ICF mitjançant els criteris ESG, ente els quals s'inclou la no discriminació entre dones i homes. No es disposa de dades per avaluar l'impacte de gènere del finançament de projectes per part d'ICF.

Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

Aquest programa no té un impacte transversal de gènere específic en tractar-se de transferències que realitza el Departament a l'ICF.

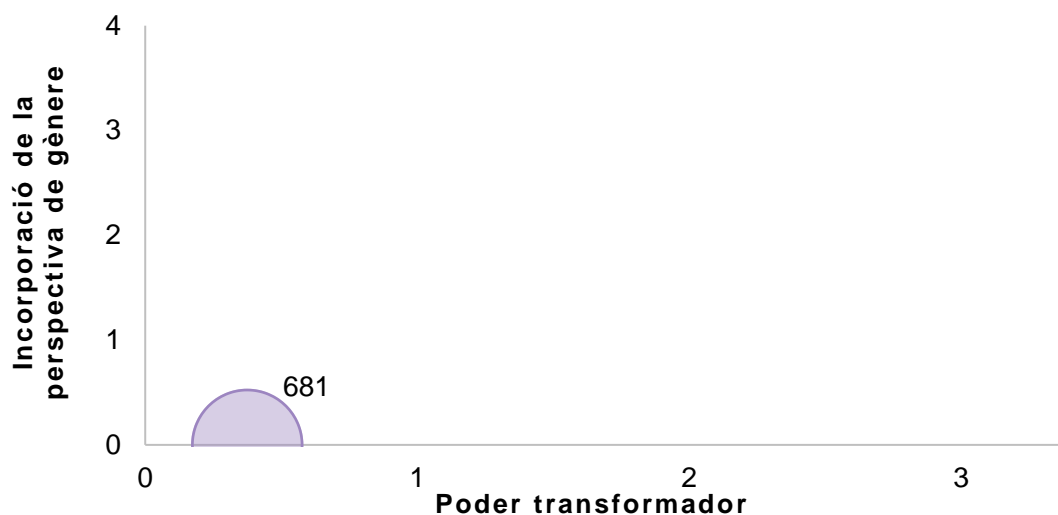
Fons no departamentals

ICF incorpora l'avaluació social i ambiental al finançament de l'ICF mitjançant els criteris ESG, entre els quals s'inclou la no discriminació entre dones i homes.

No es disposa de dades per avaluar l'impacte de gènere del finançament de projectes per part d'ICF.

Política 68. Promoció i defensa de la competència

El programa 681, l'únic de la política promoció i defensa de la competència, té un poder transformador baix ja que es considera que les seves polítiques públiques no tenen incidència en les desigualtats o diferències de gènere. Aquest programa tampoc incorpora la perspectiva de gènere.

Taula 5.6.8. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 681

Promoció i defensa de la competència

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a promocionar i millorar la defensa de la competència efectiva en tots els mercats de béns i serveis de Catalunya, tant en la faceta reactiva (defensa de la competència), davant les conductes anticompetitives prohibides o amb el control previ de les concentracions empresarials notificables, com en la faceta proactiva (promoció de la competència), amb actuacions d'anàlisi, informe, recomanació i difusió, per tal d'aconseguir els guanys d'eficiència o benestar econòmic.

Poder transformador del programa:	Baix	0,4
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Empresa i Treball	1.916.056 €	0 €
Total	1.916.056 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

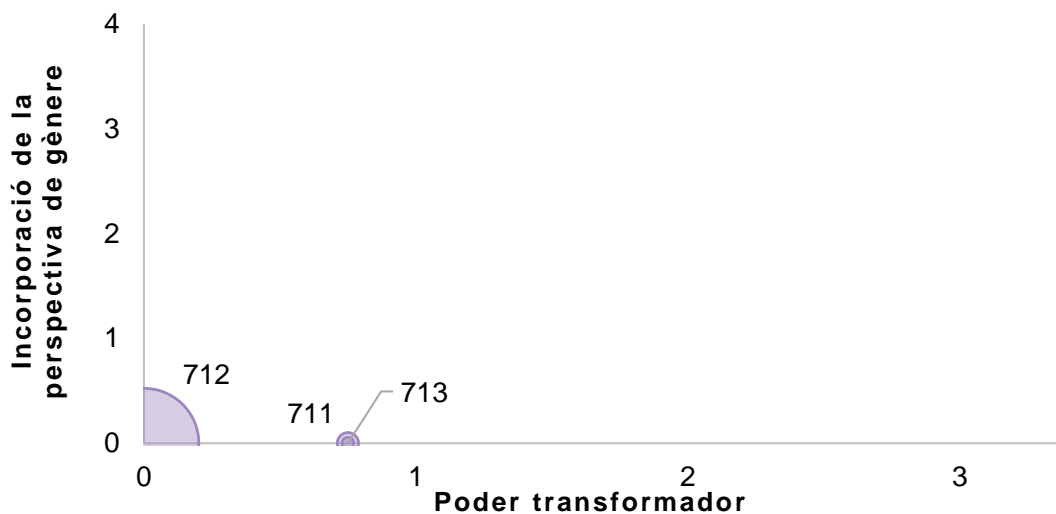
El Departament no ha aportat informació per valorar l'impacte de gènere de les seves actuacions.

5.7. Suport financer als ens locals

Política 71. Suport financer als ens locals

Els programes de la política de suport financer als ens locals tenen un poder transformador baix, ja que no incideix en les condicions de vida de les persones i els programes d'aquesta política despleguen els seus efectes sobre un nombre reduït de persones.

Els programes d'aquesta política de despesa no inclouen la perspectiva de gènere.

Taula 5.7.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 711

Suport financer de la Generalitat als ens locals

Informació general del programa i pressupost

L'objectiu d'aquest programa és dotar els ens locals dels recursos necessaris perquè puguin exercir les seves competències i mantenir un nivell de prestacions que contribueixi a la qualitat de vida del conjunt dels ciutadans de Catalunya. Els recursos d'aquest programa estan constituïts pel Fons de cooperació de Catalunya, en concepte de participació dels ens locals en els ingressos de la Generalitat, i per les subvencions als ens locals perquè abonin retribucions a determinats càrrecs electes locals. També s'inclouen els recursos destinats al finançament del Conselh Generau de l'Aran.

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	196.337.298 €	0 €
Total	196.337.298 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

Programa 712

Participació dels ens locals en els ingressos de l'Estat

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a gestionar i realitzar els pagaments als ajuntaments i diputacions de Catalunya provinents de l'Administració general de l'Estat en concepte de participació dels ens locals en els tributs de l'Estat, per tal que aquests ens puguin dur a terme les seves competències.

Poder transformador del programa:	Baix	0,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Fons no departamentals	4.346.654.288 €	0 €
Total	4.346.654.288 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

No es disposa d'informació de l'impacte de gènere dels fons no departamentals.

Programa 713

Suport a obres i serveis dels ens locals

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos per donar suport al finançament d'obres i serveis municipals amb la finalitat de pal·liar els dèficits d'infraestructures en l'àmbit municipal i contribuir a l'equilibri territorial de Catalunya. En aquest sentit, mitjançant el programa es planifica la cooperació econòmica en les inversions locals i es col·labora en el restabliment de les obres i la prestació de serveis locals afectats per situacions de catàstrofe, urgents o excepcionals. Els recursos estan constituïts pel Pla únic d'obres i serveis de Catalunya (PUOSC) i pels Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER).

Poder transformador del programa:	Baix	0,8
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament de la Presidència	69.763.628 €	0 €
Total	69.763.628 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

El Departament considera que aquest programa no té impacte de gènere.

5.8. Fons de contingència

Política 81. Fons de contingència

El programa de la política de fons de contingència tenen un poder transformador baix, ja que no incideix en les condicions de vida de les persones i els programes d'aquesta política despleguen els seus efectes sobre un nombre reduït de persones.

El programa d'aquesta política de despesa no inclouen la perspectiva de gènere.

Taula 5.8.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 811
Fons de Contingència

Informació general del programa i pressupost

Els recursos assignats a aquest programa tenen per finalitat atendre les necessitats inajornables no discrecionals que puguin sorgir al llarg de l'exercici i que no es poden preveure en el pressupost inicialment aprovat pel Parlament.

Poder transformador del programa:	Baix	0,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Fons no departamentals	300.000.000 €	0 €
Total	300.000.000 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

No es disposa d'informació de l'impacte de gènere dels fons no departamentals.

5.9. Deute públic

Política 91. Deute públic

El programa de la política de deute públic tenen un poder transformador baix, ja que tot i que influeix de forma indirecta en un àmbit on hi ha diferències de gènere, els seus programes afecten a un nombre reduït de persones.

El programa d'aquesta política de despesa no incorporen perspectiva de gènere.

Taula 5.9.1. Relació amb els principals indicadors de realitat (apartat 3)

Codi	Indicador
	Actualment no es disposa d'indicadors

Programa 911 Deute públic

Informació general del programa i pressupost

A aquest programa s'assignen els recursos destinats a atendre el pagament dels interessos, d'altres despeses corrents associades a les emissions de deute (comissions, etc.) i de les amortitzacions del deute de la Generalitat de Catalunya. Les despeses destinades a atendre el servei del deute de les entitats del sector públic de la Generalitat estan assignades als respectius programes finalistes en el marc dels quals les entitats despleguen la seva activitat.

Poder transformador del programa:	Baix	0,0
Incorporació de la perspectiva de gènere:	Baix	0,0
	Pressupost	Polítiques IG
Departament d'Economia i Hisenda	30.000 €	0 €
Fons no departamentals	11.417.325.465 €	0 €
Total	11.417.355.465 €	0 €

Nota: L'import de les polítiques d'igualtat de gènere (IG) inclou només les actuacions que han pogut ser quantificades.

Actuacions de polítiques d'igualtat de gènere i impacte de gènere

El programa no té actuacions de polítiques d'igualtat de gènere.

Economia i Hisenda

Alguns dels objectius del programa són reduir el període mig de pagament i millorar la gestió dels pagaments a proveïdors. Les dones acostumen a tenir més presència en llocs de responsabilitat en empreses petites, que tenen més impacte pels retards en els pagaments. Per tant, l'assoliment d'aquests objectius té un impacte positiu en la igualtat entre dones i homes.

Fons no departamentals

No es disposa d'informació de l'impacte de gènere dels fons no departamentals.

6. CONCLUSIONS

Els pressupostos per al 2020 van suposar la primera passa en la introducció de la perspectiva de gènere en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya, el pressupost 2022 va incorporar un seguit de destacades millores, a part de la pròpia elaboració d'un informe de perspectiva de gènere, com una major associació de la situació actual quant a igualtat de gènere a Catalunya amb el les polítiques públiques incloses en el pressupost, la quantificació pressupostària de les actuacions del PEPIG (Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere) dins dels programes pressupostaris i, la publicació per primera vegada de la descripció de l'impacte de gènere esperat de les actuacions incloses en els programes pressupostaris i els resultats esperats de les actuacions del PEPIG que contribueixen a reduir les desigualtats entre dones i homes. El pressupost del 2023 va un pas més enllà i aplica per primera vegada la metodologia per valorar l'impacte de gènere dels programes pressupostaris, que permet establir una primera radiografia de l'estat d'incorporació de la igualtat de gènere als pressupostos públics i obre el camí per, a partir de l'avaluació del resultats, a establir un full de ruta per avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere i la transversalització als pressupostos públics.

Pel que fa a la situació general Catalunya obté una puntuació global de l'índex d'igualtat de gènere de 73 punts sobre 100 l'any 2019, l'últim disponible, per sobre de la mitjana de la Unió Europea que és de 68. En el nivell de les dimensions Catalunya obté també uns resultats per sobre o prop de la mitjana de la Unió Europea, excepte en l'apartat diners, i destaca especialment en l'àmbit de salut amb una puntuació de 89,4, obtenint una puntuació de 98,4% en el subdomini "accés". Els àmbits de coneixement i poder són els que presenten més oportunitats de millora, tot i que en els dos Catalunya se situa per sobre de la mitjana de la Unió Europea.

Pel que fa a la situació del personal de la Generalitat de Catalunya, les principals conclusions són que la bretxa salarial i el sostre de vidre també són presents entre el personal del Govern de la Generalitat de Catalunya, tot i que el 67% de la plantilla està conformada per dones. La bretxa a la Generalitat és del 10,9% i entre els alts càrrecs el 47% són dones. La bretxa salarial de Catalunya és del 20,6% amb dades les últimes dades disponibles de 2019. La bretxa salarial prové de la segregació vertical entre el personal així com la major utilització de mesures de conciliació per part de les dones, com per exemple les reduccions de jornada. També s'observa un grau de segregació horitzontal dins la Generalitat, destaca l'alta presència de dones entre el personal sanitari no facultatiu, el personal docent i el personal laboral, mentre que la presència de dones és molt reduïda entre el personal operatiu d'incendis, els agents rurals i el personal de seguretat dels Mossos.

Pel que fa a la incorporació de la perspectiva de gènere en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya, durant el procés d'elaboració del pressupost 2023 s'observa una millora de la informació recopilada dels departaments respecte els anys anterior. El percentatge de programes de cada agrupació que consideren l'impacte de gènere ha augmentat en 38 punts percentuals, passant del 39% el pressupost del 2020 fins assolir un 77% en el pressupost del 2023. S'han identificat 475 actuacions per a polítiques d'igualtat de gènere i se n'han quantificat un 50%, en total 329 M€.

Enguany també s'ha aplicat la metodologia per contribuir a millorar la transversalització de gènere en les polítiques públiques. En total han estat avaluats 103 programes pressupostaris dels quals un 68% ha estat qualificats com a programes amb un impacte alt o mig. Pel que fa al potencial transformador un 79,6% dels programes presenten un potencial transformador alt o mitjà i un 52,4% presenta un grau d'incorporació de la perspectiva de gènere alt o mitjà. També s'observa una relació positiva entre poder transformador i la incorporació de la perspectiva de gènere, de manera que aquells programes amb un major poder transformador acostumen a incorporar millor la perspectiva de gènere.

També s'han recopilat 252 indicadors de gènere dels diferents programes pressupostaris, addicionals als que s'incorporen tradicionalment a les memòries de programa. El que ha de permetre analitzar en més profunditat l'impacte de gènere del polítiques públiques i poder detectar i corregir desigualtats.

Aquest exercici 2023 s'observa una millora significativa en la informació qualitativa aportada per tots els departaments. Els departaments Igualtat i Feminismes, Acció Exterior i Unió Europea, Educació, Recerca i Universitats, Interior, Salut, Drets Socials i Cultura han aportat informació rellevant sobre l'impacte de gènere de tots els seus programes i, al seu torn, els departaments de Territori, Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i Economia i han ampliat de forma considerable la informació aportada pels seus programes

Per tal d'assolir un major grau de transversalització del gènere en les polítiques públiques, cal un esforç per recollir informació sobre l'aplicació de la perspectiva de gènere, i millorar-ne la qualitat. D'aquesta manera es poden analitzar els programes pressupostaris des de la perspectiva de gènere. Això implica avaluar la situació de partida de les desigualtats i analitzar com el programa pot influir en la seva reducció. Aquells programes que no treballen per aplicar la perspectiva de gènere i promoure la igualtat de gènere, no significa que no tingui impacte de gènere, sinó que perpetuen les desigualtats. La falta de informació relativa a l'impacte de gènere dels programes tampoc es tradueix en un impacte nul.

Aquestes millores només són possibles si el personal encarregat de la planificació, disseny, implementació i avaluació de les polítiques té la capacitat per dur a terme un anàlisi amb perspectiva de gènere. El que implica no tan sols la recopilació d'informació desagregada per sexe i indicadors de gènere; sinó que, tal com indica l'EIGE i l'OCDE, també cal formar al personal per saber incorporar la dimensió del gènere en els diferents àmbits de polítiques sectorials. En aquest sentit cal seguir reforçant l'acció de capacitat en la segona fase de desplegament de la metodologia aplicada, per tal que el personal dels departaments pugui identificar l'impacte de gènere de les seves actuacions, així com ampliar el coneixement dels instruments d'anàlisi i l'ampliació d'indicadors d'impacte de gènere per tal d'assegurar una transversalització de l'impacte de gènere completa en la anàlisi dels pressupostos en el proper exercici 2024.

BIBLIOGRAFIA

- Boll, Christina, Julian Leppin, Anja Rossen, i André Wolf. *Magnitude and impact factors of the gender pay gap in EU Countries*. Luxembourg: Publication Office of the European Union, 2016.
- Comissió Europea. *The gender pay gap situation in the EU*. sense data. https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/equal-pay/gender-pay-gap-situation-eu_es.
- Consell d'Europa. *What is gender-based violence?* sense data. <https://www.coe.int/en/web/gender-matters/what-is-gender-based-violence>.
- Insitut Català de les Dones. *Índex d'Igualtat de Gènere*. sense data. <https://dones.gencat.cat/ca/ambits/Observatori-de-la-Igualtat-de-Genere/index-digualtat-de-genere/>.
- Institut Català de les Dones. *Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya 2019-2022*. Barcelona: Institut Català de les Dones, 2019.
- Institut d'Estadística de Catalunya. *Índex d'Igualtat de Gènere*. sense data. <https://www.idescat.cat/pub/?id=iig>.
- Institut Europeu per a la Igualtat de Gènere. *Gender-based violence*. sense data. <https://eige.europa.eu/thesaurus/terms/1153>.
- Ministerio de Sanidad. *Esperanzas de vida en España, 2018*. Información y estadísticas sanitarias 2020, Madrid: Ministerio de Sanidad, 2020.
- ONU Dones. *Preguntas frecuentes: Tipos de violencia contra las mujeres y las niñas*. sense data. <https://www.unwomen.org/es/what-we-do/ending-violence-against-women/faqs/types-of-violence>.
- Organització Internacional del Treball. *MÁS ALLÁ DEL TECHO DE CRISTAL: POR QUÉ LAS EMPRESAS NECESITAN A LAS MUJERES EN PUESTOS DIRECTIVOS*. Setembre / 2019. <https://www.ilo.org/infostories/es-ES/Stories/Employment/beyond-the-glass-ceiling#beyond>.
- Schiaffino, Anna, i Antonia Medina. *Document tècnic de l'Enquesta de salut de Catalunya 2020*. Barcelona: Direcció General de Planificació en Salut, 2021.

ANNEX 1:
METODOLOGIA PER VALORAR
L'IMPACTE DE GÈNERE DELS
PROGRAMES PRESSUPOSTARIS

La metodologia proposada per valorar l'impacte de gènere dels programes pressupostaris és un qüestionari que avalua els programes pressupostaris segons una doble perspectiva: el seu **poder transformador** i la **incorporació de la perspectiva de gènere**.

La finalitat és poder avaluar i analitzar la incorporació del gènere en els programes pressupostaris i poder fer propostes de millora per avançar en la gestió transversal del gènere en les polítiques públiques. La doble visió del qüestionari permet prioritzar els programes amb major potencial per promoure la igualtat de gènere i que cal que incorporin la perspectiva de gènere en les seves actuacions de forma més urgent.

A través dels resultats s'espera proveir millor informació per avançar en la transversalització de gènere de les polítiques públiques; facilitar informació rellevant al gestors públics de la Generalitat; millorar la transparència, i millorar la informació de la documentació annexa al pressupost (memòries de programa, indicadors, etc).

El qüestionari es compon de dos blocs, el primer bloc (A) mesura el potencial transformador del programa, és a dir la capacitat del programa per incidir en les desigualtats de gènere, ja sigui per la seva capacitat d'impacte com perquè els àmbits en els quals actua es consideren palanca de canvi. El segon bloc (B) mesura la incorporació de la perspectiva de gènere en la definició del programa pressupostari, per tal de determinar quina és la incidència que té el programa pressupostari per reduir les desigualtats amb el seu disseny actual.

El qüestionari compta amb 7 preguntes: 3 en el bloc A i 4 en el bloc B. Per tal de facilitar una comprensió unívoca de les preguntes, s'ha optat per incloure, majoritàriament preguntes amb respostes múltiples, que permetin acotar al màxim la resposta dels usuaris i afegir crides explicatives en aquells conceptes o preguntes susceptibles de generar més confusió.

La puntuació màxima del bloc A és de 3 punts i del bloc B de 4 punts i en funció del resultat obtingut s'ha establert el següent criteri de classificació dels programes:

	ALT	MITJÀ	BAIX	CAP
(A) POTENCIAL TRANSFORMADOR	3	2	1	0
(B) INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE	4-3	2	1	0

Tot seguit es mostren els barems de puntuacions que s'han establert per a les diferents respostes del qüestionari:

Puntuació de les respostes	Criteri	Total
A) Poder transformador		0-3 punts
1. a) 0,75 b) 0,375	Excloent	0,75 punts
2. a) 0,3 b) 0,3 c) 0,6 d) 0,3	Additiu	1,5 punts
3. a) 0,2 b) 0,375 c) 0,75	Excloent	0,75 punts
B) Incorporació de la perspectiva de gènere		0-4 punts
1. a) 0,25 b) 0,25 c) 0,25 d) 0,25	Additiu	1 punt
2. a) 0,25 b) 0,25 c) 0,25 d) 0,25	Additiu	1 punt
3. a) 0,166 b) 0,166 c) 0,166 d) 0,166 e) 0,166 f) 0,166	Additiu	1 punt
4. a) 1,33 b) 1,33 c) 1,33	Additiu	1 punt

Qüestionari sobre l'impacte de gènere dels programes pressupostaris

Aquest qüestionari pretén avaluar el poder transformador i la incorporació de la perspectiva de gènere dels programes pressupostaris. Les qüestions que s'hi plantegen han de quedar recollides de forma explicativa en l'apartat d'anàlisi de l'impacte de gènere de les memòries de programa, per aquest motiu es recomana la realització del qüestionari després d'elaborar aquest apartat.

1. Agrupació departamental

Selecciona una resposta

2. Programa pressupostari

Selecciona una resposta

A) Poder transformador del programa

3. El programa incideix en les condicions de vida de les persones *

Es considera que hi incideix, si les seves polítiques tenen impacte o actuen en relació amb:

- La participació social i política de dones i homes en la vida pública i privada
- La distribució dels recursos (temps, informació, diners, educació, ocupació, accés a la tecnologia, accés als serveis públics
- Les normes i valors socials (divisió sexual del treball remunerat i no remunerat, estereotips i rols socials que afecten les actituds, comportaments, oportunitats i/o expectatives de dones i homes)
- Els drets (en l'exercici dels drets humans, amb atenció als biaixos de gènere de les administracions i del sistema legal, judicial o socioeconòmic)

- a) De manera directa
- b) De manera indirecta
- No

4. Les polítiques públiques del programa incideixen en un o més àmbits amb impacte directe en la igualtat de gènere?

(selecció múltiple) *

- a) És un àmbit on hi ha diferències i/o desigualtats de gènere
- b) És un àmbit en què els estereotips de gènere hi juguen un pes rellevant
- c) El programa actua en un àmbit amb capacitat transformadora
- d) El programa actua en algun àmbit del Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya (PEPIG) o en l'eix de transformació feminista del Pla de Govern
- No incideix

5. El programa desplega els efectes de les seves actuacions sobre un nombre elevat de persones *

- a) <150.000
- b) 150.000 - 500.000
- c) >500.000

B) Incorporació de la perspectiva de gènere en la memòria de programa

6. En el diagnòstic de situació s'ha inclòs l'anàlisi de gènere?

*(selecció múltiple) **

- a) Es contempen les diferències per raons de gènere (es recullen les necessitats diferenciades entre dones i homes per raons biològiques o de caràcter social)
- b) S'utilitza informació estadística per mostrar la situació d'homes i dones en l'àmbit del programa
- c) Es té en compte la interseccionalitat en l'anàlisi de la realitat (com altres vectors socials de diferència i desigualtat interactuen amb el gènere, per exemple: edat, identitat de gènere, discapacitat, pobresa, classe social, estatus migratori, origen, nivell educatiu, ètnic o color de pell, etc.)
- No es té en compte la perspectiva de gènere

7. El programa té objectius per implementar la perspectiva de gènere (art 3.1 Llei 17/2015)?

*(selecció múltiple) **

- a) Participa en el Pla estratègic de polítiques d'igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya (PEPIG)
- b) Contribueix a l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 5 Igualtat de gènere
- c) Participa a l'eix de transformació feminista del Pla de Govern
- d) Té altres objectius d'igualtat/equitat de gènere
- No té objectius d'igualtat/equitat de gènere

8. El programa té actuacions dissenyades des de la perspectiva de gènere?

(selecció múltiple) *

- a) Hi ha actuacions que tenen en compte les diferències de gènere identificades al diagnòstic
- b) Hi ha actuacions que persegueixen reduir les desigualtats de gènere identificades al diagnòstic
- c) Hi ha actuacions dissenyades des d'un enfoc de gènere interseccional (com altres vectors socials de diferència i desigualtat interactuen amb el gènere, per exemple: edat, identitat de gènere, discapacitat, pobresa, classe social, estatus migratori, origen, nivell educatiu, ètnic o color de pell, etc.)
- d) Hi ha actuacions que persegueixen transformar els rols i els estereotips de gènere
- e) Hi ha actuacions que persegueixen prevenir o eradicar les violències masclistes
- f) El disseny de les actuacions/polítiques del programa ha comptat amb la participació de les dones i dels òrgans que engloben el teixit associatiu que treballa a l'àmbit de que es tracti (participació)
- No inclou cap actuació dissenyada amb perspectiva de gènere

9. Es disposa d'indicadors de gènere per avaluar el grau d'incorporació de la perspectiva de gènere en l'àmbit del programa i l'impacte en l'erradicació de les desigualtats de gènere?

(selecció múltiple) *

- a) Hi ha indicadors desagregats per sexe
- b) Hi ha indicadors de gènere (aquells que permeten conèixer millor les diferències en els rols socials, les necessitats, les condicions, els valors i les aspiracions de dones i homes. art 56 Llei 17/2015)
- c) Hi ha indicadors que inclouen la interseccionalitat (per a millorar el coneixement de la incidència d'altres variables que son generadores de discriminacions múltiples)
- No hi ha indicadors d'aquests tipus